

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Finansinspektionen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Den lag om Finansinspektionen som föreslås i denna proposition skall ersätta den gällande lagen om finansinspektionen, som stiftades år 1993.

I den nya lagen föreslås bestämmelser om Finansinspektionens syfte och uppgift, som helt saknas i den gällande lagen. Bestämmelsen om Finansinspektionens arbetssätt föreslås bli ändrad och kompletterad så att den motsvarar den utveckling som har skett på finansmarknaden samt i fråga om tillsynen över finansmarknaden. I propositionen föreslås inga ändringar i Finansinspektionens ställning som en myndighet som administrativt verkar i samband med Finlands Bank men är självständig när den fattar beslut om tillsynen.

De jämfört med den gällande lagen viktiga ändringarna i bestämmelserna om tillsynen gäller Finansinspektionens tillsynsbefogenheter och befogenheter att bestämma administrativa påföljder. Finansinspektionens befogenheter föreslås bli utsträckta till att utöver de nuvarande befogenheterna gälla också beviljande och återkallelse av koncessioner för kreditinstitut och värdepappersföretag, offentlig anmärkning och offentlig varning åt tillsynsobjekt, rätt att förbjuda personer som anses olämpliga att tillhöra ett kreditinstituts eller ett värdepappersföretags förvaltningsorgan samt rätt att besluta om yppandeförbud i samband med undersökning av värdepappersmarknadsbrott.

Arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan föreslås bli så justerad att bankfullmäktige ansvarar för övervakningen av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten. Direktionen har det allmänna ledningsansvaret samt ansvaret för beslut om övervakningsåtgärder som på ett avgörande sätt kan påverka

tillsynsobjekts verksamhet eller finansmarknadens stabilitet. Med undantag för beslut som delegeras till direktionen föreslås direktörens uppgifter vara oförändrade. Sammansättningen av Finansinspektionens direktion föreslås bli så ändrad att den skall bestå av sex medlemmar av vilka två utnämns på förslag av finansministeriet, en på förslag av social- och hälsovårdsministeriet och en på förslag av Finlands Bank. Till direktionen hör dessutom Finansinspektionens direktör och Försäkringsinspektionens överdirektör.

Det samhälleliga ansvaret för Finansinspektionens verksamhet och verksamhetens öppenhet betonas också genom bestämmelserna om den berättelse som direktionen vid behov, minst en gång om året, skall överlämna till bankfullmäktige om de mål som har uppställts för Finansinspektionens verksamhet samt om hur målen har nåtts.

I propositionen ingår dessutom förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen, lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, sparbankslagen, lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform, lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland, 3 och 11 § lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet, 14 § lagen om hypoteksbanker, lagen om hypoteksföreningar, lagen om värdepappersföretag, lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, lagen om pantlåneinrättningar, lagen om placeringsfonder, värdepappersmarknadslagen, 19 a § lagen om statens säkerhetsfond och 1 § i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och stadfästs.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	6
1. Inledning	6
2. Nuläge	7
2.1. Lagstiftning	7
2.1.1. Allmänt	7
2.1.2. Befogenheter	8
2.1.3. Förvaltning	10
2.1.4. Verksamhetstillstånd	11
Kreditinstitut och utländska kreditinstituts filialer	11
Pantlåneinrättningar	11
Fondbörser, clearingorganisationer, optionsföretag och värdepapperscentralen	11
Fondbolag och förvaringsinstitut	12
Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretags filialer	12
2.1.5. Fastställande av stadgar	12
2.2. Praxis	14
2.2.1. Tillsynsverksamheten	14
2.2.2. Befogenheter	14
2.3. Den internationella utvecklingen och utländsk lagstiftning	15
2.3.1. Internationella rekommendationer om tillsynsmyndigheters befogenheter	15
Baselkommitténs rekommendationer om banktillsyn och kapitaltäckning	15
IOSCO:s rekommendationer om tillsynsmyndigheternas befogenheter	15
Europeiska unionens rekommendationer om utveckling av krishantering	16
2.3.2. Europeiska unionens lagstiftning	16
2.3.3. Utländsk lagstiftning	18
Sverige	18
Danmark	18
Tyskland	19
Storbritannien	20
Irland	21
2.4. Bedömning av nuläget	21
2.4.1. Utvecklingen på finansmarknaden	21
2.4.2. De allmänna behoven att utveckla tillsynen	22
2.4.3. Ändringsbehoven enligt Internationella valutafondens utredning	23
2.4.4. Krav som följer av Europeiska unionens lagstiftning	24
2.4.5. Behoven att utveckla Finansinspektionens befogenheter	24
2.4.6. Behoven att utveckla Finansinspektionens förvaltning och tillsyn	25

3.	Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	26
3.1.	Propositionens mål.....	26
3.2.	De viktigaste förslagen.....	27
3.2.1.	Finansinspektionens mål och uppgift.....	27
3.2.2.	Finansinspektionens arbetsätt.....	29
	Beviljande och återkallelse av verksamhetstillstånd	29
	Övrig verksamhet	30
3.2.3.	Tillsynsbefogenheter	30
3.2.4.	Administrativa påföljder.....	31
3.2.5.	Finansinspektionens förvaltning och tillsyn	32
3.2.6.	Lagstiftningens struktur.....	35
4.	Propositionens ekonomiska verkningar.....	35
4.1.	Totalekonomiska verkningar.....	35
4.2.	Verkningar för företag och konsumenter	36
4.3.	Verkningar i fråga om organisation och personal	36
5.	Beredningen av ärendet.....	36
5.1.	Beredningsskeden och -material.....	36
5.2.	Utlåtanden	37
6.	Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	37
	DETALJMOTIVERING.....	39
1.	Motivering till lagförslagen.....	39
1.1.	Lag om Finansinspektionen	39
	1 kap. Allmänna bestämmelser	39
	2 kap. Förvaltning	47
	3 kap. Tillsynsbefogenheter	55
	4 kap. Administrativa påföljder	64
	5 kap. Tillsynssamarbete med utländska tillsynsmyndigheter	65
	6 kap. Bestämmelser som gäller Finansinspektionens tjänstemän	67
	7 kap. Särskilda bestämmelser	68
	8 kap. Ikraftträdande.....	70
1.2.	Kreditinstitutslagen	70
1.3.	Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform.....	74
1.4.	Sparbankslagen.....	74
1.5.	Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.....	75
1.6.	Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	76
1.7.	Lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet ...	76
1.8.	Lagen om hypoteksbanker	77
1.9.	Lagen om hypoteksföreningar	77
1.10.	Lagen om värdepappersföretag.....	77
1.11.	Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.....	79
1.12.	Lagen om pantlåneinrättningar	79
1.13.	Lagen om placeringsfonder.....	80

1.14. Värdepappersmarknadslagen.....	80
2 kap. Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet...	80
4 kap. Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster	80
5 kap. Stadganden om insynsställning.....	80
7 kap. Tillsyn över värdepappersmarknaden	80
10 kap. Särskilda stadganden.....	80
1.15. Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer.....	81
4 kap. Tillsyn över options- och terminsmarknaden.....	81
1.16. Lagen om statens säkerhetsfond.....	81
1.17. Lagen om tillståndspflicht för indrivningsverksamhet	81
2. Ikraftträdande.....	81
3. Lagstiftningsordning	81
LAGFÖRSLAGEN.....	84
om Finansinspektionen.....	84
om ändring av kreditinstitutslagen	95
om ändring av lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform	98
om ändring av sparbankslagen	99
om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	100
om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	103
om ändring av lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet.....	104
om ändring av 14 och 17 a § lagen om hypoteksbanker	105
om ändring av lagen om hypoteksföreningar	105
om ändring av lagen om värdepappersföretag	106
om ändring av lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland	110
om ändring av lagen om pantlåneinrättningar	112
om ändring av 122 § lagen om placeringsfonder	113
om ändring av värdepappersmarknadslagen	113
om ändring av 4 kap. 3 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer	115
om ändring av 19 a § lagen om statens säkerhetsfond	115
om ändring av 1 § lagen om tillståndspflicht för indrivningsverksamhet.....	116
BILAGA.....	117
PARALLELLTEXTER.....	117
om ändring av kreditinstitutslagen	117
om ändring av lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform	124
om ändring av sparbankslagen	126

om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	128
om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	133
om ändring av lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet.....	135
om ändring av 14 och 17 a § lagen om hypoteksbanker	136
om ändring av lagen om hypoteksföreningar	137
om ändring av lagen om värdepappersföretag	139
om ändring av lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland	148
om ändring av lagen om pantlåneinrättningar	152
om ändring av 122 § lagen om placeringsfonder	154
om ändring av värdepappersmarknadslagen	155
om ändring av 4 kap. 3 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer	158
om ändring av 19 a § lagen om statens säkerhetsfond	159
om ändring av 1 § lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet.....	160

ALLMÅN MOTIVERING

1. Inledning

Finansmarknaden och aktörerna på den övervakas av Finansinspektionen som verkar i samband med Finlands Bank. Till Finansinspektionens viktigaste tillsynsobjekt hör depositionsbankerna som tillhandahåller finansiella tjänster samt övriga kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag. Bland Finansinspektionens övriga tillsynsobjekt kan nämnas fondbörsen, optionsföretagen och clearingorganisationerna samt värdepapperscentralen som sköter värdeandelssystemets gemensamma uppgifter. Avsikten med tillsynen är att säkerställa att tillsynsobjekten har tillräckliga ekonomiska och övriga förutsättningar att bedriva sin verksamhet samt att de i sin verksamhet iakttar lag och vederbörliga förfaranden. I syfte att upprätthålla förtroendet för värdepappersmarknaden övervakar Finansinspektionen dessutom bl.a. att värdepappersemittenterna iakttar sin informationskyldighet på värdepappersmarknaden. Dessutom gör Finansinspektionen undersökningar vid misstanke om värdepappersmarknadsbrott.

De förändringar som har skett på värdepappersmarknaden, erfarenheterna av bankkriserna samt den senaste tidens bokförings-skandaler i stora utländska börsbolag har både på det internationella och på det nationella planet gjort det nödvändigt att ta ställning till frågan om vilken typ av tillsynssystem som effektivast svarar mot de utmaningar som utvecklingen på finansmarknaden ställer. Det råder ett principiellt samförstånd om att tillsynsobjekten själva är primärt ansvariga för sin verksamhet samt om att marknads egen övervakning, dvs. marknadsdisciplinen, ökar tillsynsobjektens motivation att bära sitt ansvar. Myndighetstillsynen ersätter inte marknadsdisciplinen och tillsynsobjektens eget ansvar - den utgör snarast ett komplement till dessa.

En förutsättning för att myndighetstillsynen skall kunna effektiveras är att den utvecklas i en förebyggande riktning. Genom förebyggande tillsyn kan störningarna i finansmark-

nadens funktion minimeras. Förebyggande tillsyn innebär flexibel reglering utgående från tillsynens målsättningar och syfte samt styrning av marknadsaktörerna så att de i sin verksamhet iakttar vederbörliga förfaranden. Tillsynen innefattar också befogenheter som möjliggör självständig prövning utifrån de allmänna målsättningarna för tillsynsmyndighetens verksamhet samt en konkret och snabb problemhantering i ett så tidigt skede som möjligt. Eftersom tillsynsmyndigheten väntas ingripa i ett tidigare skede än förr och med större befogenheter måste den också vara tydligare ansvarig för sin verksamhet, såväl mot tillsynsobjekten som mot samhället.

Utgångspunkten för de centrala internationella tillsynsrekommendationerna är den att myndigheterna skall ha befogenheter att i tid ingripa mot företeelser på marknaden och mot enskilda tillsynsobjekts åtgärder som anses skadliga. Dessutom anses det vara viktigt att tillsynsmyndigheten effektivt och öppet utnyttjar sina tillsynsbefogenheter. Detta ställer såväl i Finland som internationellt större krav på tillsynsmyndighetens yrkesskicklighet och omdömesförmåga.

Den gällande lagstiftningen möjliggör inte i tillräcklig utsträckning att vid övervakningen av finansmarknaden utnyttjas effektiva och flexibla tillsynsbefogenheter som stöder en förebyggande tillsyn. Finansinspektionens nuvarande tillsynsbefogenheter bygger i stor utsträckning på reaktioner i efterhand. De åtgärder som vidtas är oåterkalleliga och förfarandet är tungrott. Som exempel kan nämnas befogenheterna att tillsätta ombud, framställa om återkallelse av verksamhetstillstånd och väcka skadeståndstalan. Vissa av befogenheterna att vidta åtgärder i ett tidigt skede, t.ex. att ge anmärkning, är inte baserade på lag. Av denna anledning är det skäl att utveckla Finansinspektionens befogenheter.

Ett annat skäl att utveckla Finansinspektionens befogenheter är den på den alltmer internationaliserade finansmarknaden förekommande strävan att förenhetliga de nationella tillsynsbefogenheterna och -förfä-

randena. En bedömning av förutsättningarna för ett fungerande tillsynssamarbete inom Europeiska unionen ger vid handen att merparten av de största legislativa hindren, särskilt när det gäller tillsynsmyndigheternas interna rätt att utbyta information och företa inspektioner, har undanröjts genom Europeiska gemenskapens direktiv. Inom Europeiska unionen har emellertid koordineringen av tillsynsbestämmelserna inte utsträckts till tillsynsmyndigheternas rätt att bestämma påföljder t.ex. i samband med missförhållanden som har uppdragats i tillsynsobjekts affärsrörelse, ägarstruktur eller ledning. De oenhetliga nationella bestämmelserna kan t.ex. leda till att tillsynsbefogenheter som avser enskilda företag inom en internationell finanskoncern, särskilt när det gäller påföljdsalternativen, är mera begränsade i Finland än i de övriga EU-stater som deltar i tillsynen över en sådan koncern.

Finanstillsynens allmänna mål kan anses vara att upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion. En förutsättning för att detta mål skall uppnås är att Finansmarknaden fungerar stabilt och effektivt samt att ett tillräckligt kund- och investerarskydd kan upprätthållas på Finansmarknaden. Samma mål, men delvis andra metoder och befogenheter, har också finansministeriet (lagstiftning, krishantering och skyddsnet) och Finlands Bank (tillsyn över betalnings- och clearingssystemen) samt delvis också konkurrensmyndigheterna (allmän övervakning av konkurrensförhållandena) och konsumentmyndigheterna (allmän övervakning av marknadsföring och avtalsvillkor). Myndigheterna förutsätts samarbeta under fasta former samt ha beredskap att fullgöra sina uppgifter och utöva sina befogenheter i syfte att främja finansmarknadens stabilitet och effektivitet samt trygga ett tillräckligt kund- och investerarskydd.

Det är inte skäl att granska den förebyggande tillsynen enbart utifrån tillsynsbefogenheter som är effektivare och flexibla än de nuvarande. Ett väsentligt element i den förebyggande tillsynen är tillsynsmyndighetens eget samhälleliga ansvar, som utgör en motvikt till de effektivare tillsynsbefogenheterna som understryker myndighetens självständiga prövning. Om Finansinspektionens arbets-

sätt och befogenheter och sålunda dess samhälleliga påverkningsmöjligheter utökas, är det med tanke på ansvarsförhållandena, förutsägbarheten och öppenheten i tillsynen skäl att i detta sammanhang ändra också bestämmelserna om Finansinspektionens förvaltning så att denna bygger på den uppgifts- och ansvarsfördelning som de nya arbetssätten och befogenheterna förutsätter.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning

2.1.1. Allmänt

Finansinspektionen, som inrättades år 1993 i anslutning till Finlands Bank, utövar tillsyn över finansmarknaden. Grundläggande bestämmelser om Finansinspektionen finns i lagen om finansinspektionen (403/1993). Genom lagen upphävdes lagen om bankinspektionen (1273/1990). Efter indragningen av bankinspektionen överfördes den till finansministeriets förvaltningsområde hänfödda bankinspektionens uppgifter till Finansinspektionen. På förvaltningen av Finansinspektionen tillämpas utöver lagen om finansinspektionen också lagen om Finlands Bank (719/1997) och övriga bestämmelser om Finlands Bank, om inte annat föreskrivs i den gällande lagen om finansinspektionen. Även om Finansinspektionen i administrativt hänseende hänförs till centralbanken är den självständig i sin tillsynsverksamhet och i sitt beslutsfattande. På Finansinspektionen tillämpas de allmänna lagarna om myndigheternas verksamhet, dvs. lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Finansinspektionens tillsynsobjekt är enligt lagen bl.a. de inhemska depositionsbankerna och övriga inhemska kreditinstitut, insättningsgarantifonden och de olika bankgruppernas säkerhetsfonder, pantlåneinrättningarna, fondbörserna, optionsföretagen, clearingorganisationerna, värdepapperscentralen, värdepappersföretagen, fondbolagen och ersättningsfonden för investerarskydd. Finansinspektionen har sammanlagt närmare 500 tillsynsobjekt av vilka ca 400 är företag som är

verksamma på kreditmarknaden och ca 100 företag som är verksamma på kapitalmarknaden. Av tillsynsobjekten är 26 affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, 40 sparbanker, 244 andelsbanker som är medlemmar i sammanslutningen av andelsbanker samt 43 andra andelsbanker. Till tillsynsobjekten hör vidare 24 representationskontor och filialer till utländska kreditinstitutens, 50 värdepappersföretag och 24 fondbolag.

Enligt 4 § i den gällande lagen om finansinspektionen skall Finansinspektionen övervaka att tillsynsobjekten utövar sin verksamhet enligt lagar, förordningar och myndigheternas föreskrifter och anvisningar samt i enlighet med sin bolagsordning, sina stadgar och sitt reglemente. Inom ramen för sina lagstadgade befogenheter meddelar Finansinspektionen föreskrifter samt inspekterar tillsynsobjekten. Finansinspektionen skall också följa förhållandena på Finansmarknaden och göra framställningar om sådana åtgärder som ändringar i förhållandena kan kräva. Enligt den gällande paragrafen skall Finansinspektionen samarbeta med Försäkringsinspektionen och med andra myndigheter som utövar tillsyn över finansmarknaden.

2.1.2. Befogenheter

I den gällande lagen om finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens allmänna befogenheter med avseende på samtliga tillsynsobjekt.

För att säkerställa att Finansinspektionen får den information som den behöver har en företrädare för Finansinspektionen enligt 10 § i den gällande lagen om finansinspektionen rätt att i fråga om ett tillsynsobjekt närvara vid de organs sammanträden som utövar beslutanderätt och sköter förvaltningen, såsom vid bolagsstämmans och styrelsens sammanträden. Finansinspektionen har också rätt att vid behov sammankalla dessa organ. Vidare har företrädaren för Finansinspektionen rätt att yttra sig på mötet och att få de anmärkningar antecknade i protokollet som han anser att det finns anledning till.

Enligt 11 § i den gällande lagen om finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att på ett förrättningsställe som hör till ett tillsynsobjekt, för granskning få tillgång till de

handlingar och andra dokument som gäller tillsynsobjektet och dess kunder och som anses vara behövliga för utförandet av uppdraget, dvs. skriftliga handlingar och övriga upptagningar såsom protokoll, bokföringsmaterial och uppdrag. Vidare har Finansinspektionen rätt att för granskning få tillgång till tillsynsobjektets databehandlingssystem och andra system samt kassa och övriga tillgångar. Tillsynsobjektet skall dessutom utan obefogat dröjsmål tillstålla Finansinspektionen de uppgifter och utredningar som den begär. Finansinspektionen har också rätt att av tillsynsobjektets revisorer få alla sådana uppgifter, handlingar och övriga dokument och kopior som revisorerna har i sin besittning. Vidare har Finansinspektionen rätt att få kopior av revisorernas promemorior, protokoll och andra handlingar som har uppkommit i samband med revisionen och gäller tillsynsobjektets verksamhet.

Enligt 11 a § i den gällande lagen om Finansinspektionen skall tillsynsobjektets revisor till Finansinspektionen anmäla sådana omständigheter eller beslut om tillsynsobjektet som han i sitt uppdrag har fått kännedom om och som väsentligt kan äventyra tillsynsobjektets fortsatta verksamhet eller leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller ett nekande utlåtande i fråga om fastställande av bokslutet. Tillsynsobjektets revisor är också skyldig att till Finansinspektionen anmäla sådana omständigheter eller beslut som han har fått kännedom om när han utför sitt uppdrag i en sammanslutning som tillhör samma konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet.

Enligt 12 § i den gällande lagen om finansinspektionen kan Finansinspektionen, för utredande av en med tanke på tillsynen nödvändig fråga, förordna en eller flera inspektörer att utföra särskild granskning av ett tillsynsobjekts verksamhet. Granskningen kan utföras också av någon annan person än en tjänsteman vid Finansinspektionen. Den som utför särskild granskning har samma rätt att få information som Finansinspektionen.

Enligt 13 § i den gällande lagen om finansinspektionen kan Finansinspektionen utfärda ett åtgärdsförbud, dvs. förbjuda verkställigheten av ett beslut, en åtgärd eller något annat förfarande som i fråga om tillsynsobjektet har fattats eller planerats vid ett möte som

hållits av de organ som utövar beslutanderätt och sköter förvaltningen. En förutsättning för ett sådant förbud är att beslutet, åtgärden eller förfarandet står i strid med lag eller förordning eller med stöd av därav meddelade föreskrifter eller i strid med tillsynsobjektets bolagsordning, reglemente eller stadgar. Dessutom kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet att vidta åtgärder för återkallande av verkställigheten eller rättelseåtgärder, om tillsynsobjektet har hunnit verkställa beslutet eller åtgärden.

Enligt 14 § i den gällande lagen om finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att meddela tillsynsobjekten föreskrifter som gäller deras bokföring. Finansinspektionen kan också framställa att finansministeriet begränsar tillsynsobjektets dividendutdelning eller användning av årsvinsten för andra ändamål än stärkande av dess soliditet. Finansinspektionen kan göra en sådan framställning om den anser att ett tillsynsobjekt, för vilket i lag har fastställts ett soliditetskrav, inte har gjort tillräckliga avskrivningar eller reserveringar i sitt bokslut. Det kan bli fråga om att begränsa vinstanvändningen i en situation där en vinstutdelning kunde äventyra tillsynsobjektets fortsatta verksamhet.

Enligt 15 § i den gällande lagen om finansinspektionen kan Finansinspektionen tillsätta ett ombud att övervaka ett tillsynsobjekts verksamhet, om det i skötseln av detta har förekommit oskicklighet, oaktsamhet eller missbruk eller om någon annan särskild orsak förutsätter det. Finansinspektionen kan också förordna ett ombud för att övervaka realiseringen av konkursboet. Ombudet har motsvarande sammankallnings- och närvarorätt samt granskningsrätt och rätt att få uppgifter som Finansinspektionen.

Enligt 15 a § i den gällande lagen om finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att förbjuda en depositionsbank att ta emot insättningar eller begränsa mottagandet av insättningar, om Finansinspektionen på grundval av bankens ekonomiska läge har orsak att misstänka att banken uppenbarligen hotas av att försättas i likvidation och att insättningsgarantifonden uppenbarligen kan bli tvungen att ersätta insättarnas fordringar. Ett sådant förbud eller en sådan begränsning kan utfärdas för högst tre månader.

Enligt 15 b § i lagen om finansinspektionen har Finansinspektionen också rätt att för högst tre månader förbjuda ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut att tillhandahålla sådana investeringstjänster som avses i lagen om värdepappersföretag samt sådana förvarings- och förvaltningstjänster som avses i den nämnda lagen, om Finansinspektionen med beaktande av värdepappersföretagets eller kreditinstitutets finansiella tillstånd har anledning att misstänka att värdepappersföretaget eller kreditinstitutet hotas av insolvens samt att ersättningsfonden för investerarskydd uppenbarligen kan bli tvungen att ersätta investerarnas fordringar.

Enligt 16 § i den gällande lagen om finansinspektionen kan Finansinspektionen ändra villkoren i sitt tillstånd eller återkalla det. Om finansministeriet är behörigt i tillståndsärendet kan Finansinspektionen göra en framställning till finansministeriet om att ändra villkoren i tillståndet eller återkalla det. En förutsättning är att tillsynsobjektet väsentligt har brutit mot villkoren i ett tillstånd som Finansinspektionen eller finansministeriet har beviljat eller att de omständigheter under vilka tillståndet beviljades väsentligt har förändrats.

Enligt 23 § i den gällande lagen om finansinspektionen kan Finansinspektionen vid vite ålägga ett tillsynsobjekt att fullgöra sin skyldighet i det fall att tillsynsobjektet eller den som har handlat på uppdrag av tillsynsobjektet inte i sin verksamhet har följt lag eller förordning eller med stöd därav meddelade beslut och föreskrifter eller sin bolagsordning, sina stadgar eller sitt reglemente. Beslut om föreläggande av vite fattas av Finansinspektionens direktör och vitet döms ut av Finansinspektionens direktion.

Bestämmelser om hur Finansinspektionen skall sköta tillsynsuppgifterna och hur den kan ingripa i tillsynsobjektens verksamhet finns dels i den gällande lagen om finansinspektionen och dels i den materiella lagstiftningen om finansmarknaden. De centrala befogenheter som regleras i den materiella lagstiftningen om finansmarknaden kan i första hand indelas i två grupper. Till den första gruppen hör befogenheterna att utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av lagen, t.ex. den i kreditinstitutslagen ingående

befogenheten att utfärda närmare föreskrifter om upprättande av kreditinstitutsbokslut. Till den andra gruppen hör befogenheterna att vid behov ingripa i ett enskilt tillsynsobjekts förvaltning och verksamhet i sådana situationer som särskilt regleras i lagen, t.ex. rätten att motsätta sig förvärv av en betydande ägarandel i ett kreditinstitut.

2.1.3. Förvaltning

Finansinspektionen är ett chefsämbetsverk som leds av en direktör. Direktionen har det allmänna ansvaret för styrning och övervakning av verksamheten och dessutom har den ett flertal administrativa uppgifter. Också bankfullmäktige har uppgifter som berör Finansinspektionens förvaltning. I administrativt hänseende verkar Finansinspektionen i anslutning till Finlands Bank, men i sitt beslutsfattande är den oberoende av Finlands Bank.

Bankfullmäktige skall på förslag av Finlands Bank, finansministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet utnämna tre medlemmar i Finansinspektionens direktion samt personliga suppleanter för dem. Bankfullmäktige förordnar ordförande och vice ordförande för direktionen samt, på framställning av direktionen, ställföreträdare för direktören. Dessutom fastställer bankfullmäktige på framställning av direktionen arbetsordning för Finansinspektionen samt beslutar om ärenden som har samband med direktörens tjänsteförhållande.

Till Finansinspektionens direktion hör Finansinspektionens direktör, Försäkringsinspektionens överdirektör och tre andra medlemmar. Finansinspektionens direktion skall för Finansinspektionen fastställa anvisningar om tillsynen i ärenden som är betydande eller principiella och vittgående med tanke på tillsynen eller som annars är av allmän betydelse. Direktionen skall också fastställa de föreskrifter och anvisningar som meddelas tillsynsobjekten och som direktionen inte har överfört att fastställas av direktören. Direktionen bestämmer tillsynsavgifterna och sörjer för att samarbetet mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden utvecklas samt fastslår principerna för samarbetet med Försäkringsinspektionen. Direktionen avgör

ärenden som gäller den interna förvaltningen vid Finansinspektionen och som enligt arbetsordningen skall avgöras av direktionen. Direktionen behandlar Finansinspektionens årliga budget och överlämnar Finansinspektionens årliga verksamhetsberättelse till bankfullmäktige. Vidare dömer direktionen ut vite som Finansinspektionen har förelagt. Den avgör också sådana vittgående och principiellt viktiga ärenden som direktören har överfört till direktionen för behandling. Direktionen kan inte själv kräva att ett ärende skall behandlas i direktionen utan det är Finansinspektionens direktör som beslutar om andra än de i lagen uttryckligen nämnda ärenden som skall behandlas i direktionen.

Finansinspektionens verksamhet leds och dess beslut fattas av direktören. Finansinspektionens direktör skall sköta alla de ärenden som inte uttryckligen hör till direktionsens uppgifter. Direktören svarar för att Finansinspektionens uppgifter sköts effektivt, ekonomiskt och ändamålsenligt.

Direktören biträds av en rådgivande ledningsgrupp som, innan den föredrar ett ärende som skall avgöras av direktören eller direktionen, skall behandla de allmänna riktlinjerna för Finansinspektionens verksamhet och dess utveckling. Dessutom skall den rådgivande ledningsgruppen behandla ärenden som har en principiell och vittgående betydelse samt verksamhetsplanen och verksamhetsberättelsen och centrala frågor i anslutning till dessa. Vidare skall gruppen behandla de allmänna principerna för de föreskrifter och anvisningar som utfärdas för tillsynsobjekten samt förordnanden om särskild granskning, tillsättande av ombud, föreläggande av vite samt ändring eller återkallande av beviljade tillstånd.

Finansinspektionens direktör utnämns av republikens president. Då Finansinspektionens direktörstjänst blir vakant skall bankfullmäktige vidta åtgärder för att tillsätta den. Bankfullmäktige gör en framställning till statsrådet om utnämning av en lämplig person till tjänsten som direktör för Finansinspektionen. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om behörighetsvillkoren för direktören.

Finansinspektionens högsta tjänstemän, med undantag för direktören, utnämns och

sägs upp av Finansinspektionens direktion. Andra tjänstemän än de högsta tjänstemännen utnämns och sägs upp av direktören.

2.1.4. Verksamhetstillstånd

Företag som tillhandahåller finansiella tjänster skall i regel ha ett verksamhetstillstånd. Beslut om beviljande av verksamhetstillstånd fattas för alla tillsynsobjekt av finansministeriet, som skall be om Finansinspektionens utlåtande om tillståndsansökan. I vissa fall skall finansministeriet begära också andra utlåtanden, t.ex. från Finlands Bank, insättningsgarantifonden eller ersättningsfonden för investerarskydd.

Finansministeriet fattar beslut också om återkallande av verksamhetstillstånd samt om begränsning av verksamhet som avses i verksamhetstillståndet.

Kreditinstitut och utländska kreditinstituts filialer

Enligt kreditinstitutslagen (1607/1993) skall ett kreditinstitut beviljas koncession om det uppfyller de i lagen stadgade kraven för inrättandet och verksamheten samt om det på basis av den utredning som mottagits kan säkerställas bl.a. att kreditinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt att en betydande bindning mellan kreditinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person inte hindrar en effektiv tillsyn över kreditinstitutet.

Ett kreditinstituts koncession kan återkallas på framställning av Finansinspektionen. Enligt lagen kan koncessionen återkallas bl.a. om i dess verksamhet i väsentlig mån har skett överträdelser av lag eller förordningar eller om de villkor som har ställts för beviljande av verksamhetstillståndet inte längre uppfylls. Ett kreditinstituts verksamhet kan på framställning av Finansinspektionen för viss tid begränsas om det vid skötseln av institutet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten på finansmarknaden eller borgenärernas fördel.

Enligt lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) skall ett kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Ministeriet skall bevilja koncessionen om kreditinstitutets verksamhet är stabil och den offentliga tillsynen är tillräckligt väl ordnad. Särskild filialkoncession förutsätts inte om kreditinstitutet har fått koncession i en stat som hör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Pantlåneinrättningar

Principerna för beviljande och återkallande av koncession för en pantlåneinrättning överensstämmer till väsentliga delar med de bestämmelser som gäller kreditinstitut. Bestämmelser om koncession för pantlåneinrättningar finns i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992).

Fondbörser, clearingorganisationer, optionsföretag och värdepapperscentralen

Enligt värdepappersmarknadslagen (495/1989) skall koncession beviljas ett finländsk aktiebolag som har tillförlitlig förvaltning, tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och vars verksamhet är ordnad på ett sådant sätt och som i sin verksamhet följer regler som erbjuder placeringarna tillräcklig trygghet, om det inte strider mot allmän fördel att verksamheten inleds.

En fondbörs koncession kan återkallas bl.a. om den i sin verksamhet väsentligt har åsidosatt lag eller förordning eller sådana bestämmelser som en myndighet har utfärdat med stöd därav eller fondbörsens regler.

Också värdepappersmarknadslagen bestämmer om beviljande och återkallande av koncession för bedrivande av clearingorganisationsverksamhet överensstämmer i stort sett med bestämmelserna om beviljande och återkallande av koncession för fondbörsverksamhet. Detsamma gäller förutsättningarna för beviljande och återkallande av koncession för optionsföretag, som regleras i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988). Enligt lagen om

värdeandelssystemet (826/1991) kan ett finländskt aktiebolag beviljas koncession att verka som värdepapperscentral om bolaget visar att det sannolikt kan hantera alla värdeandelar som har överförts till värdeandelssystemet, clara avslut och andra transaktioner med värdeandelar samt att det tillförlitligt och på ett sätt som tryggar värdeandelssystemets ändamålsenliga utveckling kan dra försorg om alla de uppgifter som lagen stadgar.

Koncessionen kan återkallas om värdepapperscentralen i sin verksamhet väsentligt har brutit mot lag eller förordning eller mot föreskrifter som en myndighet har utfärdat med stöd därav, mot värdepapperscentralens regler eller mot villkor eller begränsningar som anges i koncessionen eller om de för beviljande av koncession stadgade förutsättningarna inte längre finns.

Fondbolag och förvaringsinstitut

Enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) kan ett finländskt aktiebolag beviljas tillstånd att bedriva placeringsfondsverksamhet. Förutsättningar för att ett sådant fondbolag skall beviljas verksamhetstillstånd är bl.a. att bolaget har tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det kan anses sannolikt att bolaget kommer att skötas på ett tillförlitligt och yrkesskickligt sätt samt enligt förnuftiga och stabila affärsprinciper.

Fondbolagets verksamhetstillstånd kan återkallas helt eller delvis, antingen slutgiltigt eller tillfälligt, t.ex. har brutit mot lag eller förordningar, mot fondbolagets bolagsordning, mot tillståndsvillkor eller mot stadgarna för en placeringsfond som fondbolaget förvaltar.

I lagen om placeringsfonder föreskrivs dessutom om skyldigheten att utverka verksamhetstillstånd för sådana förvaringsinstitut som avses i lagen.

Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretags filialer

I lagen om värdepappersföretag (579/1996) föreskrivs om beviljande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Förutsättningar för beviljande av sådant verksamhetstill-

stånd är bl.a. att värdepappersföretaget har en tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det inte kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn av värdepappersföretaget hindras av en betydande bindning mellan värdepappersföretaget och någon annan juridisk eller fysisk person. Verksamhetstillståndet kan återkallas helt eller delvis om det i värdepappersföretagets verksamhet i väsentlig mån har skett överträdelser av lag eller av förordningar eller föreskrifter som en myndighet har utfärdat med stöd av lagen, eller överträdelser av tillståndsvillkoren eller bolagsordningen.

Ett värdepappersföretag kan beviljas tillstånd att etablera filial i någon stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det är möjligt att ordna med tillräcklig tillsyn över filialen och om etableringen av filialen kan motiveras med hänsyn till värdepappersföretagets finansiella ställning och förvaltning.

Enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) kan ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vars finansiella verksamhetsbetingelser och administration uppfyller de krav som ställs på tillförlitliga investeringstjänster, beviljas verksamhetstillstånd för en filial i Finland. Något särskilt verksamhetstillstånd för etablering av en filial behövs inte i det fall att värdepappersföretaget har fått auktorisation i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2.1.5. Fastställande av stadgar

I den materiella lagstiftningen om finansmarknaden finns bestämmelser om fastställande av stadgar och regler för vissa typer av företag som är verksamma på finansmarknaden. Om en förutsättning för registreringen av ett företag är att dess stadgar eller bolagsordning fastställs av en myndighet, är det finansministeriet som skall fatta beslut i ärendet. Finansministeriet skall innan stadgarna fastställs begära Finansinspektionens utlåtande. I vissa fall skall ministeriet begära utlåtande också från t.ex. Finlands Bank. Fi-

nansministeriet fastställer också ändringar i stadgarna.

Enligt kreditinstitutslagen skall ministeriet fastställa stadgarna för säkerhetsfonder och insättningsgarantifonden samt ändringar i stadgarna. I lagen finns bestämmelser om minimiinnehållet i stadgarna. Enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001) skall ministeriet fastställa stadgarna för centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker samt ändringar i stadgarna.

I värdepappersmarknadslagen finns bestämmelser om stadgarna för fondbörser, övriga clearingorganisationer för offentlig handel samt för clearingfonder. I stadgarna för en fondbörs skall tas in bestämmelser som kompletterar lagen t.ex. om hur och på vilka grunder ett värdepapper tas upp till handel, hur och när handeln på börslistan sker samt hur och på vilka grunder rättigheter att verka som börsförmedlare eller börsmäklare beviljas och återkallas. I reglerna för övrig offentlig handel med värdepapper skall ingå motsvarande uppgifter som i börsreglerna. Finansministeriet kan också kräva att regler som det har fastställt skall ändras eller kompletteras. Fastställelsen kan återkallas om det vid offentlig värdepappershandel har skett väsentliga överträdelser av lag, förordningar, bestämmelser som myndigheterna har utfärdat med stöd av lag eller förordning eller överträdelse av reglerna för offentlig handel eller om förutsättningar för fastställelse av stadgarna inte längre är för handen.

En clearingorganisations regler skall innehålla bestämmelser som kompletterar lagen bl.a. om vilka slags värdepapper som upptas till clearing, hur och när clearingverksamheten organiseras och hur organisationens likviditet tryggas. Reglerna skall fastställas om de uppfyller kraven på en pålitlig clearingorganisations verksamhet och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna om clearingorganisationens verksamhet och god sed iaktas har ombesörjts på behörigt sätt. Ministeriet kan bestämma att reglerna ändras eller kompletteras.

I lagen om värdeandelssystemet finns bestämmelser om värdepapperscentralens regler och om registreringsfondens stadgar. I

värdepapperscentralens regler föreskrivs dels om dess lagstadgade uppgifter, dels närmare om värdepapperscentralens verksamhet. Om Finlands Bank ger ett negativt utlåtande i frågor som hör till bankens lagstadgade uppgifter får reglerna inte fastställas till denna del. Finansministeriet kan i syfte att stärka förtroendet för värdeandelssystemet eller av något annat synnerligen vägande skäl bestämma att de regler som det har fastställt skall ändras eller kompletteras.

I lagen om handel med standardiserade optioner och terminer finns bestämmelser om optionsföretags reglemente. Reglementet skall innehålla kompletterande bestämmelser om optionsföretagsverksamhet samt om clearing enligt lagen om placeringsfonder.

Finansinspektionen fastställer stadgarna för sådana placeringsfonder som avses i placeringsfondsdirektivet (85/611/EEG). Stadgarna och ändringar i dem skall fastställas om de överensstämmer med lag och är tydliga. Stadgarna för sådana specialplaceringsfonder som faller utanför direktivets tillämpningsområde och ändringar i dem fastställs av finansministeriet. En specialplaceringsfonds stadgar och ändringar i dem skall fastställas om det inte med stöd av erhållen utredning kan anses sannolikt att finansmarknadens stabilitet eller funktion skulle äventyras. I samband med att stadgarna fastställs kan begränsningar och villkor uppställas för verksamheten.

Enligt lagen om värdepappersföretag skall ersättningsfonden för investerarskydd ha stadgar som tryggar fondens verksamhet och skötseln av dess lagstadgade uppgifter. Stadgarna skall bl.a. innehålla föreskrifter om hur och på vilka grunder ersättningsfondens garantiavgifter och förvaltningskostnader fastställs och fördelas mellan fondmedlemmarna samt hur ersättningsfondens minimikapital skall avsättas under övergångsperioden och efter inträffade ersättningsfall. I stadgarna skall också föreskrivas under vilka förutsättningar utländska värdepappersföretags och kreditinstituts filialer i Finland kan bli medlemmar i ersättningsfonden, samt om grunderna för fondens anslutningsavgift och ersättningskyldighet.

2.2. Praxis

2.2.1. Tillsynsverksamheten

Finansinspektionen har i sitt tillsynsarbete betonat ägarnas och ledningens ansvar för tillsynsobjektens interna övervakning och riskhantering. Dessa är viktiga tyngdpunktsområden också för Finansinspektionens tillsyn. En väsentlig del av tillsynsarbetet utgörs också av inspektionerna, som inriktas på de med tanke på marknadens funktion och marknadsriskerna centrala tillsynsobjekten. Finansinspektionen gör dessutom vid behov temainspektioner. Genom tillsynsobjektens rapportering kan Finansinspektionen följa deras ekonomiska ställning, risktagning och verksamhetsförutsättningar.

På värdepappersmarknaden övervakar Finansinspektionen förfarandena och iakttagandet av värdepappersemitternas informationsskyldighet samt undersöker fall där det föreligger misstanke om missbruk av insiderinformation samt om andra värdepappersbrott. Finansinspektionen syftar genom sin verksamhet till en fungerande och säker värdepappershandel och clearingverksamhet.

Finansinspektionens tillsynsverksamhet kan indelas i kontinuerlig tillsyn och i egentlig inspektionsverksamhet. Inom ramen för den kontinuerliga tillsynen går Finansinspektionen genom de rapporter som fortlöpande kommer in till den samt analyserar rapporterna och fattar de beslut som eventuella avvikelser i rapporterna förutsätter. Bestämmelser om skyldigheten att göra upp rapporter och regelbundet sända in dem till Finansinspektionen ingår i den materiella lagstiftningen om finansmarknaden. Med hjälp av rapporterna kan Finansinspektionen kontrollera att tillsynsobjekten iakttar sina lagstadgade skyldigheter och uppfyller de krav som i lagen ställs på deras ekonomiska ställning.

Finansinspektionen samarbetar med övriga myndigheter, särskilt med finansministeriet, Finlands Bank och Försäkringsinspektionen. Den samarbetar också i allt större utsträckning med utländska tillsynsmyndigheter.

2.2.2. Befogenheter

Utövandet av de tillsynsbefogenheter som

den gällande lagen om finansinspektionen ger beror i första hand på vilka problem som aktualiseras i enskilda fall. Valet av befogenheter sker efter prövning i det enskilda fallet och beror väsentligen på hur allvarligt problemet är fråga om samt på syftet med tillsynsåtgärden. Av denna anledning finns det avsevärda skillnader i dimensioneringen av befogenheterna.

I vissa fall har en representant för Finansinspektionen med stöd av lagen varit närvarande vid ett tillsynsobjekts bolagsstämma samt vid förvaltningsrådets och styrelsens sammanträden. I några fall har Finansinspektionen också sammankallat tillsynsobjekts besluts- och förvaltningsorgan.

En grundläggande förutsättning för Finansinspektionens ordinarie tillsynsarbete är dess granskningsrätt och rätt att få uppgifter. Däremot har Finansinspektionen inte hittills fått upplysningar av tillsynsobjekts revisorer om sådana relevanta omständigheter eller beslut som väsentligen kan anses bryta mot lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser som gäller tillsynsobjektet eller dess verksamhet.

Finansinspektionen har i 14 fall förordnat om specialinspektion för utredning av frågor som är nödvändiga för tillsynen. Sådana granskningar har utförts bl.a. av revisorer och advokater.

Granskningarna har gällt bl.a. bokföringens tillförlitlighet, kvalitativa aspekter på kreditportföljer samt verksamhetens administrativa tillförlitlighet.

Finansinspektionen har rätt att förbjuda verkställigheten av beslut som tillsynsobjekt har fattat om beslutet strider t.ex. mot lag eller förordning. Om beslutet redan har hunnit verkställas kan Finansinspektionen kräva korrigerande åtgärder eller rättelseåtgärder. Finansinspektionen har i vissa enskilda fall utnyttjat sin rätt att utfärda verkställighetsförbud.

Finansinspektionen har under den tid den varit verksam utfärdat föreskrifter om tillsynsobjekts bokföring. Däremot har Finansinspektionen inte till finansministeriet gjort framställningar om begränsning av tillsynsobjekts användning av sin årsvinst.

Finansinspektionen kan tillsätta ett ombud för att övervaka tillsynsobjekts verksamhet

t.ex. i det fall att ett tillsynsobjekt sköter sina ärenden oförsiktigt eller om det förekommer missbruk i verksamheten. Finansinspektionen har i sju fall tillsatt ombud för att övervaka tillsynsobjekts verksamhet. En del av dessa fall har samband med den senast bankkrisen. Finansinspektionen har rätt att förbjuda en depositionsbank att ta emot insättningar för en tid av tre månader eller att begränsa rätten att ta emot insättningar. Finansinspektionen har inte ännu utnyttjat denna befogenhet. Däremot har Finansinspektionen med stöd av den gällande lagen om finansinspektionen i ett fall förbjudit ett tillsynsobjekt att tillhandahålla sådana tjänster som avses i lagen om värdepappersföretag.

Finansinspektionen kan i vissa fall ändra villkoren i ett tillstånd som den har beviljat eller återkalla tillståndet eller framställa att finansministeriet ändrar tillståndsvillkor eller återkallar tillstånd. Finansinspektionen har ändrat villkoren i vissa tillstånd som den beviljat, av den orsaken att det skett ändringar i förhållandena efter att tillståndet beviljats. Finansinspektionen har inte en enda gång föreslagit för ministeriet att tillståndsvillkor skall ändras.

Finansinspektionen kan i vissa fall vid vite ålägga ett tillsynsobjekt att uppfylla sina förpliktelser.

Finansinspektionen har en enda gång vid vite ålagt ett tillsynsobjekt att lägga fram en utredning. Vitet behövde emellertid inte dömas ut.

2.3. Den internationella utvecklingen och utländsk lagstiftning

2.3.1. Internationella rekommendationer om tillsynsmyndigheters befogenheter

Baselkommitténs rekommendationer om banktillsyn och kapitaltäckning

Baselkommittén för banktillsyn (*Basel Committee on Banking Supervision, nedan Baselkommittén*) är ett internationellt organ som bedömer behovet att utveckla banktillsynen och utarbetar standarder för tillsynen. De viktigaste riktlinjerna för tillsynsmyndigheternas befogenheter och banktillsynen in-

går i de grundläggande principer som kommittén har fastställt för en effektiv banktillsyn (*The Core Principles for Effective Banking Supervision, 1997*) samt i rekommendationerna om kreditinstituts kapitaltäckning (*The Basel Capital Accord, 1988*) som för närvarande revideras. Baselkommitténs principer för banktillsyn och dess kapitaltäckningsrekommendationer tillämpas över nästan hela världen. Tillsynsprinciperna och kapitaltäckningsstandarderna är rekommendationer men i praktiken anses det att en väl organiserad och tillförlitlig bankverksamhet förutsätter att de tillämpas.

Utgångspunkten för banktillsynsprinciperna är att klara mål och ansvarsförhållanden har fastställts för tillsynen. Tillsynsmyndigheten måste garanteras en oberoende ställning och tillräckliga resurser. Tillsynsverksamheten skall vara baserad på en lagstiftning med bestämmelser om tillstånd för bedrivande av bankverksamhet, om granskningsbefogenheter samt om befogenheter att utöva tillsyn över bankverksamhetens laglighet, över kapitaltäckningen och om bankinspektörernas rättsliga skydd. Utgångspunkten bör vidare vara att det finns bestämmelser om tillsynsmyndigheternas informationsutbyte samt bestämmelser om i vilken mån informationen är konfidentiell.

I principerna för banktillsynen ingår dessutom detaljerade rekommendationer bl.a. om tillståndsvillkor, om bankverksamhetens struktur, om regleringen och övervakningen av kapitaltäckningen, om kontinuerlig tillsyn, om tillsynsmyndigheternas befogenheter samt om organisering av tillsynen och om tillsynsmyndigheternas samarbete när det gäller gränsöverskridande bankverksamhet.

IOSCO:s rekommendationer om tillsynsmyndigheternas befogenheter

Det internationella organet för värdepappersövervakning (*International Organisation of Securities Commissions, nedan IOSCO*) gav i september 1998 30 rekommendationer om en fungerande och effektiv övervakning av värdepappersmarknaden. Rekommendationerna, som är daterade i februari 2002, gäller bl.a. uppbyggnaden av tillsynen över värdepappersmarknaden och ordnandet av

tillsynen, självreglering, genomförande av tillsynen och sanktioner, samarbetet mellan olika tillsynsorgan, värdepappersemitterer, placeringsfonder, tillhandahållande av investerings tjänster samt eftermarknadens funktion.

Enligt rekommendationerna om ordnande av tillsyn skall tillsynsmyndigheternas skyldigheter vara klart och objektivt definierade. De skall å ena sidan vara oberoende i sin verksamhet, å andra sidan också vederbörligen ansvariga för verksamheten.

Enligt rekommendationerna skall tillsynsmyndigheten ha tillräckliga gransknings- och undersökningsbefogenheter för att utreda brott. Dessutom skall tillsynsmyndigheten ha tillgång till tillräckliga tvångsmedel för att genomföra tillsynen och säkerställa att bestämmelserna iakttas. Tillsynssystemet skall också säkerställa att tvångsmedlen blir effektivt utnyttjade.

Vidare skall tillsynsmyndigheten ha tillräckliga befogenheter att utbyta såväl offentliga som sekretessbelagda uppgifter med övriga inhemska och utländska tillsynsmyndigheter. Myndigheterna skall ordna med förfaranden som reglerar när och hur utbytet av information sker. Tillsynssystemet skall vid behov också göra det möjligt att biträda utländska tillsynsmyndigheter.

Europeiska unionens rekommendationer om utveckling av krishantering

Inom Europeiska unionen har på senaste tid fästs särskild uppmärksamhet vid stabiliteten i myndigheternas verksamhet. Den s.k. Brouwer-arbetsgruppen i samband med ekonomiska och finansiella kommittén överlämnade i april 2001 sitt betänkande till medlemsstaternas finansministrar. Arbetsgruppen gjorde en bedömning av vilka åtgärder som behövs för en effektivare hantering av finansiella kriser inom Europeiska unionen. Arbetsgruppen inriktade sig framförallt på banker och finanskoncerner. Rekommendationerna har beaktansvärda beröringspunkter med tillsynsmyndigheternas befogenheter, även om betänkandet inte direkt och i detalj tar ställning till befogenheterna.

I Brouwer-arbetsgruppens rekommendationer understryks att tillsynsmyndigheterna

skall ha möjlighet att förvissa sig om att varje kreditinstitut har ett informationssystem som kan producera relevant och korrekt information om kreditinstitutets ekonomiska tillstånd. Kreditinstituten skall genom särskilda testmetoder bedöma hur olika ekonomiska utvecklingsprognoser påverkar den egna verksamheten och dess stabilitet. Kreditinstituten skall också ha en beredskapsplan för ekonomiska kriser.

Arbetsgruppen rekommenderar vidare att EU-ländernas myndigheter för att säkerställa krishantering informerar varandra i god tid. Lagstadgade hinder för informationsutbyte mellan bl.a. tillsynsmyndigheterna och centralbankerna måste undanröjas. I rekommendationen konstateras att varje myndighet bör ha sina egna anvisningar om vilken information som skall ges i krissituationer och om vilka myndigheter som skall informeras i en krissituation.

Enligt rekommendationen skall finansstillsynsmyndigheterna utveckla sina interna tillsynsprotokoll (*Memoranda of Understanding*) på så sätt att de mera konkret tar upp också de åtgärder som skall vidtas i en finansiell krissituation. Det är skäl att överväga en utvidgning av tillsynsprotokollen till att gälla också övriga myndigheter som svarar för stabiliteten på finansmarknaden, i sådana fall då de nationella strukturerna förutsätter det.

Dessutom är det med tanke på en effektivare tillsyn av de finanskonglomerat som är verksamma inom Europeiska unionen skäl att avtala att varje grupp skall ha en s.k. koordinerande tillsynsmyndighet. Detta krav blir beaktat när det under beredning varande direktivet om tillsyn över finanskonglomerat godkänns och sätts i kraft i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

2.3.2. Europeiska unionens lagstiftning

I artikel 1.1. i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut definieras begreppet behöriga myndigheter. Med behöriga myndigheter avses de nationella myndigheter som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över kreditinstitut. Direktivet är baserat på principen om hemlandstillsyn, som innebär att till-

synsmyndigheten i den stat där ett kreditinstituts verksamhetstillstånd har beviljats också svarar för tillsynen över kreditinstitutets filialer i andra medlemsstater. I direktivet finns inga allmänna bestämmelser om den behöriga myndighetens uppgifter. Emellertid innehåller det ett flertal enskilda hänvisningar till den behöriga myndighetens uppgifter vid tillsynen över kreditinstitut.

Enligt direktivet skall den behöriga myndigheten ha åtminstone följande befogenheter:

- a) återkallelse av auktorisation (art. 14),
- b) rätt att motsätta sig kreditinstitutets aktieförvärv (art 15, s.k. ägarkontroll),
- c) rätt att vidta åtgärder mot olämpliga ägare (art.16, vari som exempel nämns förbud mot verkställighet av beslut, sanktioner och begränsning av rösträtten),
- d) rätt att granska utländska filialer (art. 24),
- e) befogenheter att vidta de åtgärder och sanktioner som behövs för att överträdelser av lagar och andra författningar om verksamhet i kreditinstitut skall upphöra (art. 32), och
- f) befogenheter att få information om koncernföretag som inte hör till samma konsolideringsgrupp (art. 53).

Bestämmelser om myndigheternas uppgifter och befogenheter som huvudsakligen motsvarar det ovan nämnda direktivet finns dessutom i rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut och i rådets direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet samt i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/46/EG om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet.

I de nämnda direktiven finns inga bestämmelser om t.ex. de nationella behöriga myndigheternas antal eller administrativa ställning. Dessa frågor har helt lämnats beroende av nationell prövning.

Hänvisningar till behöriga myndigheter och dessas uppgifter finns dessutom i direktiv om värdepappersmarknaden (Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras

beträffande sådana värdepapper, rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), rådets direktiv 89/298/EEG om samordning av kraven på upprättande, granskning och spridning av prospekt som skall offentliggöras när överlåtbara värdepapper erbjuds till allmänheten samt rådets direktiv 89/592/EEG om samordning av föreskrifter om insiderhandel). I dessa direktiv definieras inte de behöriga myndigheterna. Också myndigheternas befogenheter har lämnats beroende av nationell lagstiftning. I artikel 8.2 i direktivet 89/592/EEG föreskrivs emellertid att de behöriga myndigheterna skall ges alla tillsyns- och undersökningsbefogenheter som de behöver för att fullgöra sina uppgifter, om erforderligt i samråd med andra myndigheter.

På EU-nivån har det inte ansetts nödvändigt att centralisera tillsynen över finansmarknaden till gemensamma multinationella organ. Det har ansetts möjligt att trygga finansmarknadens funktion och stabilitet genom samarbete mellan de nationella myndigheterna. Under de senaste åren har man inom EU försökt utveckla framför allt regleringsprocessen för finansmarknaden. I juni 2001 tillsatte kommissionen Europeiska värdepapperskommittén (*European Securities Committee, ESC*) av representanter för medlemsstaternas finansministerier. Kommitténs huvudsakliga syfte är att fungera som en regleringskommitté. I samma sammanhang tillsattes Europeiska värdepappersstillsynskommittén (*The Committee of European Securities Regulators, CESR*), vars beredning av EU-bestämmelser gällande värdepappersmarknaden har blivit ett viktigt område för Finansinspektionens internationella verksamhet. Motsvarande system kommer under de närmaste åren sannolikt att införas också för regleringen av kreditinstituts- och försäkringsverksamheten, vilket ytterligare kommer att understryka vikten av Finansinspektionens uppgifter inom det internationella samarbetet.

Ministerrådet som består av EU-ländernas ekonomi- och finansministrar (ECOFIN) beslöt i maj 2002 att alternativa arrangemang för att säkerställa en tillräcklig tillsyn över

Europeiska unionens finansmarknad skall utredas. Utredningen av alternativen skall beakta bl.a. närhetsprincipen och vara opartisk i förhållande till nationella beslut om tillsynen och regleringen av finansmarknaden samt finansmarknadens stabilitet. Utgångspunkten för dessa krav är att tillsynsmyndigheten skall stå så nära tillsynsobjekten som möjligt samt insikten om att kriser inom finanssystemet återverkar på den offentliga ekonomin. Det torde emellertid dröja flera år att genomföra de åtgärdsförslag som projektet eventuellt resulterar i.

2.3.3. Utländsk lagstiftning

Det finns en del skillnader i det sätt på vilket de för tillsynen över finansmarknaden ansvariga myndigheternas befogenheter har reglerats i olika länder. Av central betydelse för omfattningen av befogenheterna är skillnaderna i ländernas rättssystem samt erfarenheterna av hur olika typer av störningar har hanterats. Också skillnader i tillsynsmyndigheternas organisatoriska ställning inom respektive lands offentliga förvaltning har betydelse för befogenheterna och försvårar en jämförelse mellan länderna.

Sverige

Finansinspektionen i Sverige är underställd Finansdepartementet. Sveriges centralbank svarar för den allmänna tillsynen över betalningssystemen. Finansinspektionen övervakar företagen på kredit-, försäkrings- och värdepappersmarknaden. Under Finansinspektionens tillsyn står ca 2 500 företag: kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag, börser, auktoriserade marknadsplatser, clearingorganisationer, försäkringsbolag och försäkringsmäklare. Tillsynsmyndighetens verksamhet regleras i lagstiftningen samt i normer på förordningsnivå om myndighetens uppgifter och beslutsfattande.

Finansinspektionens övergripande mål är att bidra till finanssektorns stabilitet och effektivitet samt att verka för ett gott konsumentskydd. Enligt förordningen har Finansinspektionen bl.a. till uppgift att medverka i internationellt samarbete, att biträda regeringen med yttranden och utredningar samt att

fullgöra kanslifunktionen åt Bokföringsnämnden och Insättningsgarantinämnden. Finansinspektionen skall samråda med Konkursverket, Riksbanken och Insättningsgarantinämnden. Tillsynsmyndigheten svarar för att statistik framställs över finansiella marknader, kreditinstitut och försäkringsområdet. Sedan den 1 maj 1999 är myndigheten också formellt tillståndsmyndighet för banker och försäkringsbolag. I principiella frågor fattas besluten emellertid av landets regering.

Tillsynsmyndigheten har rätt att utfärda föreskrifter för tillsynsobjekten. Styrelsen beslutar om sammankallande av extra bolagsstämma med tillsynsobjektet, om tillstånd eller förbud som är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt samt om anmälan till regeringen om förhållanden som kan föranleda återkallelse av koncessionen för en försäkringsgivare.

I Sverige pågår ett lagstiftningsprojekt för att revidera regleringen och övervakningen av banker och kreditinstitut i överensstämmelse med utvecklingen på finansmarknaden. I Banklagskommitténs delbetänkande (SOU 1998:160) föreslås bl.a. att finansinspektionen skall åläggas att verka för en sund utveckling av banksektorn och finansieringssektorn samt att inspektionen skall få fler ingripandemedel mot tillsynsobjekt som inte iakttar banklagstiftningen. Varning föreslås få ett utsträckt tillämpningsområde som alternativ till återkallelse av oktroj respektive tillstånd. Inspektionen föreslås vid mindre allvarliga överträdelser få möjlighet att förutom att utfärda föreläggande att vidta åtgärd och förbjuda verkställighet av beslut också få möjlighet att meddela anmärkning. Inspektionen föreslås även få en uttrycklig möjlighet att underlåta att ingripa om överträdelser är ringa eller ursäktlig eller om rättelse vidtas. Kommittén föreslår att en bank eller ett kreditmarknadsföretag som inte lämnar rapporterna i tid skall kunna åläggas att betala en förseningsavgift om 100 000 kronor.

Danmark

Finanstilsynet i Danmark övervakar hela finans- och försäkringssektorn. Under *Finanstilsynet* verkar också *Forsikringsrådet*, som fattar beslut i principiella eller vittbä-

rande försäkringsfrågor samt om reformer. Tillsynsmyndigheten är underställd ekonomiministeriet. Danmark har ingen separat lagstiftning om tillsynsmyndigheten, vars befogenheter regleras i bank- och försäkringslagstiftningen. Tillsynen omfattar kreditinstitut, hypoteksinstitut, försäkringsbolag, pensionsfonder, investeringsbolag, fondföretag, värdepappersbörser, auktoriserade marknadsplatser, värdepappersmäklare, penningmarknadsmäklare, clearingorganisationer och registreringsorganisationer.

Tillsynsmyndighetens syfte är att upprätthålla förtroendet för den finansiella sektorn samt att bidra till dess effektivitet. *Finanstilsynet* sammanställer och distribuerar information om förhållandena inom den finansiella sektorn, ger råd till de ministerier och utskott som det biträder samt för en öppen dialog med bolag och organisationer. *Finanstilsynet* fungerar som sekretariat för *Forsikringsrådet*, *Fondsrådet*, *Pensionsmarkedsrådet* samt för *Forsikringsmaeglarudvalget*, det fungerar också som tillståndsmyndighet för bank-, försäkrings- och värdepappersmarknadsorganisationerna.

Om ett tillsynsobjekt inte iakttar lagen kan tillsynsmyndigheten utfärda en varning eller en föreskrift, göra en anmälan till polisen eller återkalla tillsynsobjektets verksamhetstillstånd. Orsaken till återkallelse av verksamhetstillståndet kan vara t.ex. tillsynsobjektets ekonomiska situation, dess bristfälliga eller olämpliga ledning samt allvarliga eller fortgående brott.

I Danmarks banklagstiftning finns bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter, bland vilka kan nämnas utfärdande av närmare föreskrifter om bankverksamhet samt anmälan till polisen eller åklagarmyndigheten, som därefter kan inleda förundersökning av gärningar som är straffbara enligt strafflagen eller tillsynslagstiftningen. Tillsynsmyndigheten fattar beslut om återkallelse av verksamhetstillståndet, om verksamheten inte har inletts eller om den har avbrutits eller om kreditinstitutet grovt eller upprepade gånger bryter mot lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av lag. Dessutom har tillsynsmyndigheten rätt att lämna in en konkursansökan om ett kreditinstitut är insolvent eller att utfärda betalningsförbud om

insättarnas fördel kräver det. Myndigheten kan också bestämma ett bötesstraff bl.a. i det fall att kreditinstitutets representanter försummar att uppfylla sina lagstadgade skyldigheter inom utsatt tid. Sina förelägganden kan den förena med vite. Vidare kan myndigheten förbjuda bankens ägare att utöva sin rösträtt.

Enligt lagen om värdepappersmarknaden har tillsynsmyndigheten bl.a. befogenhet att utfärda föreskrifter i sådana situationer som nämns i lagen, att göra anmälan till polisen eller åklagarmyndigheten för inledande av förundersökning för gärningar som är straffbara enligt strafflagen eller tillsynslagstiftningen samt att återkalla verksamhetstillstånd om verksamheten inte har inletts eller om den har avbrutits eller om ett tillsynsobjekt grovt eller upprepade gånger bryter mot lag eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av lag eller om tillsynsobjektets ledning inte är lämplig för sin uppgift. Tillsynsmyndigheten kan också bestämma bötesstraff t.ex. för tillsynsobjektets representanter, om dessa försummar att inom utsatt tid uppfylla sina lagstadgade skyldigheter, samt förbjuda ägare att utöva sin rösträtt om dessa hindrar tillsynsobjektet att handla på vederbörligt sätt. Om en fysisk eller juridisk person inte uppfyller sina förpliktelser enligt lag eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av lag kan tillsynsmyndigheten ålägga vederbörande att rätta till sakförhållandet. Den kan också offentliggöra sitt åläggande och avföra värdepapper från börsen, om den anser detta vara ändamålsenligt. Dessutom kan tillsynsmyndigheten utfärda förbud mot att förstöra bevismaterial samt vid misstanke om kursmanipulation och missbruk av insiderinformation kräva att få bevismaterial överlämnat till sig.

Tyskland

I Tyskland inrättades den 1 maj 2002 en ny finanstillsynsmyndighet som administrativt är underställd finansministeriet (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, nedan *BAFin*) som övervakar hela finansmarknaden. Alla tidigare finansinspektionsmyndigheter sammanslagits med den nya myndigheten. Till den har sålunda överförts de uppgif-

ter som tidigare sköttes förbundsstatens kreditinstitutsinspektion eller banktillsyn (*Bundesaufsichtsamt für das Kreditwesen, BAK-red*), försäkringsinspektionen (*Bundesaufsichtsamt für den Versicherungswesen, BAV*) och värdepappershandelsinspektionen (*Bundesaufsichtsamt für den Wertpapierhandel, BAWe*). Alla dessa organisationers rättigheter och skyldigheter övergick som sådana till *BAFin*. Den nya tillsynsmyndigheten sköter också kundskyddsärenden.

Syftet med *BAFins* banktillsyn är att upprätthålla kreditinstitutens funktion och insättningskyddet, med beaktande av den totalekonomiska stabiliteten. Tysklands centralbank deltar liksom tidigare i tillsynen. *BAFin* övervakar de enskilda institutens verksamhet framförallt med beaktande av riskhanteringen och ledningens verksamhet. Tillsynsmyndigheten beviljar och återkallar bankers och övriga finansinstituts verksamhetstillstånd. Den har också rätt att beordra specialinspektion av tillsynsobjekt för att utreda deras ledningsförhållanden och ekonomiska situation. Om ett tillsynsobjekt har soliditetsproblem har tillsynsmyndigheten rätt att avbryta tillsynsobjektets verksamhet till dess att ärendet är utrett. Myndigheten kan kräva att tillsynsobjektets ledning byts ut, om den operativa ledningen inte uppfyller tillförlitlighets- och lämplighetskraven. Tillsynsmyndigheten har också allmän befogenhet att ingripa i sådana strukturella arrangemang inom finanssektorn som kan hota insättningarnas och övriga tillgångars säkerhet, inverka negativt på skötseln av affärstransaktionerna eller orsaka allvarliga störningar i samhällsekonomin. Tillsynsmyndigheten skall också godkänna tillsynsobjektets revisorer.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få uppgifter om alla dokument som har samband med ett kreditinstituts rörelse samt om kreditinstitutets bokföring och protokoll. Tillsynsmyndighetens representanter har rätt att delta i bolagsstämmor och att yttra sig på dem. Tillsynsmyndigheten kan ålägga ett kreditinstitut att sammankalla delägarna, bolagsstämman eller något annat organ för att behandla ett visst ärende. I vissa situationer kan tillsynsmyndigheten begränsa ett kreditinstituts vinstutdelning eller utlåning. Den kan också förbjuda investering av fria tillgångar om

kreditinstitutet inte inom utsatt tid har avhjälpt en brist som tillsynsmyndigheten har påtalat. Myndigheten kan påföra en avgift på högst 25 000 euro om ett kreditinstitut har försummat att iaktta givna anvisningar och föreskrifter. Om myndigheten inte har fått uppgifter om ett kreditinstituts bristfälliga eller felaktiga verksamhet kan myndigheten påföra tillsynsobjektet en avgift på högst 25 000 euro.

För brott mot lagen om värdepappershandel kan *BAFin* påföra en avgift på mellan 50 000 och 1 000 000 euro. Omständigheter som påverkar avgiftens storlek är bl.a. att det är fråga om en offentlig eller riktad emission, att tillsynsmyndigheten har vilseletts eller att företaget har haft vilseledande marknadsföring. *BAFin* gör brottsanmälan om insiderhandel.

Storbritannien

Tillsynen över finanssektorn i Storbritannien reviderades år 1999. Då avskildes finanstillsynen från centralbanken till en självständig myndighet (*Financial Services Authority*, nedan *FSA*). *FSA* svarar bl.a. för tillsynen över banker, värdepappersföretag och clearingorganisationer. Centralbanken svarar för finanssystemets allmänna stabilitet, särskilt när det gäller betalningssystemen, medan finansministeriet svarar för regleringens institutionella struktur samt för lagstiftningen.

Enligt lagen skall tillsynsmyndigheten upprätthålla förtroendet för finanssystemet, främja allmänhetens kännedom om systemet, svara för ett ändamålsenligt konsumentskydd och förhindra att finanssystemet utnyttjas för kriminell verksamhet.

FSA leds av en direktion som tillsatts av finansministeriet. Direktionen är via finansministrarna ansvarig inför parlamentet. Tillsynsmyndigheten har upprättat öppna diskussionsfora, t.ex. *the Consumer Panel och Practitioner Forum. Regulatory Decision Committee*, som består av representanter för respektive område och av personer som bevakar allmänt intresse, fattar de viktigaste tillsynsbesluten, t.ex. om avslag på tillståndsansökningar och återkallelse av verksamhetstillstånd, begränsning av tillsynsobjektets affärsrörelse samt om disciplinära åtgärder.

Lagen innehåller också bestämmelser om en domstol som leds av justitieministeriet och behandlar återförvisade verkställighets- och tillståndsärenden. De av FSA utfärdade föreskrifternas konkurrensverkningar undersöks av direktören för konkurrensverket, som rapporterar sina iakttagelser till finansministeriet. Klagomål över tillsynsmyndighetens verksamhet behandlas av en oberoende kommissionär (*Complaints Commissioner*).

Till tillsynsmyndighetens befogenheter hör bl.a. att bevilja och återkalla tillsynsobjekts verksamhetstillstånd, att godkänna administrationen och ledningen samt att avbryta tillsynsobjekts verksamhet. Tillsynsmyndigheten kan utfärda föreskrifter för försäkrings- och investeringsmarknaden samt förbjuda personer att vara verksamma på marknaden. Den svarar också för upprätthållande av systemet med ersättningsfonder. Tillsynsmyndigheten har rätt att påföra straffavgifter för personer som gör sig skyldiga t.ex. till insiderhandel eller marknadsmanipulation.

Vid solvenstillsynen fäster myndigheten avseende t.ex. vid riskhanteringen, balansposterna, kredit- och marknadsriskerna, den operativa risken, clearingrisken och verksamhetens lönsamhet.

Irland

Irlands centralbank svarar för tillsynen över de flesta finansinstitutet. Centralbanken övervakar bl.a. bankerna, bolånefonderna, börserna och investeringsfonderna. Försäkringstillsynen sköts av försäkringsavdelningen vid ministeriet för företags- och sysselsättningsärenden.

Lagen om centralbanken (*Central Bank of Ireland Act*) ger centralbanken omfattande normgivningsbefogenheter när det gäller tillsynen över finansmarknaden. Centralbanken övervakar bl.a. finansinstitutets solvens. Centralbanken kan utfärda föreskrifter för enskilda tillsynsobjekt, bl.a. i sådana fall då ett tillsynsobjekts kapitaltäckning inte är tillräcklig i förhållande till arten och omfattningen av dess affärsrörelse eller då insättarnas intressen äventyras till följd av affärsverksamheten eller ägarbyten. Centralbanken har också omfattande befogenheter att få uppgifter av tillsynsobjekten och den kan

själv besluta vilka uppgifter den behöver för tillsynen.

Centralbanken beviljar och kan i regel också återkalla tillsynsobjektets verksamhetstillstånd. I vissa fall beslutar antingen en minister eller en domstol om återkallelse av verksamhetstillstånd. Centralbanken kan förbjuda ett tillsynsobjekt att ta emot insättningar eller sköta betalningar för en tid av högst två månader, om den anser att tillståndshavaren inte kan tillgodose borgenärernas krav. Ett sådant för viss tid utfärdat förbud kan förlängas genom domstolens beslut.

Centralbanken kan ingripa i tillsynsobjektets marknadsföring och reklamkampanjer, t.ex. förbjuda en viss reklam eller kräva att den görs informativare. Centralbanken kan också för viss tid förbjuda marknadsföring som syftar till att skaffa insättningar från allmänheten.

Irlands regering gav i april 2002 en proposition om Irlands centralbank och om finans- tillsynsmyndigheten (*the Central Bank and Financial Services Authority of Ireland Bill 2002*). Enligt propositionen skall i samband med centralbanken inrättas en tillsynsmyndighet (*Irish Financial Services Regulatory Authority, IFSRA*). Utöver kreditinstitut, värdepappersföretag och övriga finansinstitut övervakar tillsynsmyndigheten också försäkringsbolag. Det nya verket föreslås utgöra en del av centralbankens organisation, likväl som en självständig enhet. Det föreslås få en egen ledning och direktion, som är representerad i centralbankens direktion.

Regeringen har meddelat att den före utgången av 2002 ger en proposition om inrättande av en permanent konsumentombudsmannatjänst för finansiella frågor samt en konsultativ nämnd. Producenterna och konsumenterna av finansiella tjänster skall vara representerade i nämnden.

2.4. Bedömning av nuläget

2.4.1. Utvecklingen på finansmarknaden

Under de senaste två decennierna har det skett genomgripande förändringar i utbudet av och efterfrågan på finansiella tjänster. Kapitalströmmarna och utbudet av finansiella tjänster har internationaliserats, marknaden

har blivit effektivare och förändrats i strukturellt avseende. Framförallt inom banksektorn har utbudet av tjänster koncentrerats till allt större koncerner med mångsidigare och internationellare utbud av tjänster. En betydande av finansförmedlingen har å andra sidan överförs från banksektorn till värdepappersmarknaden. Samtidigt har utbudet av finans tjänster blivit betydligt mångsidigare. Denna utveckling är en följd av bl.a. den datatekniska utvecklingen och den allmänna förmögenhetsökningen samt av de förändringar som skett i samhället, t.ex. avregleringen och de strukturella förändringarna i beskattningen. Det har haft en stor betydelse för finansmarknadens utveckling att Finland år 1992 anslöt sig till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och år 1995 till Europeiska unionen. Till följd av denna utveckling och delvis också till följd av den djupa bankkrisen i början av 90-talet har de finländska värdepappersföretagen varit tvungna att anpassa sig till nya och mera konkurrensutsatta förhållanden.

Till följd av förändringarna på finansmarknaden har också de tjänster som tillhandahålls förändrats. Finanssektorn är i allt större utsträckning inriktad på omfördelning och prissättning av risker, medan tjänsterna tidigare nästan uteslutande bestod av finans- och betalningsförmedling. Bidragande faktorer till denna utveckling har varit bl.a. uppkomsten av en derivatmarknad samt de nya, avancerade riskhanteringsmetoderna.

En viktig strukturell förändring när det gäller finansmarknaden har varit värdepappersmarknadens växande relativa betydelse. Företagen har för sin kapitalförsörjning i allt större utsträckning övergått från traditionell finansiering genom förmedling av finansinstitut till finansiering direkt från allmänheten, via värdepappersmarknaden. Aktiemarknadens ökade betydelse har t.ex. väsentligt ansetts förbättra möjligheterna att finansiera nya, innovativa och riskutsatta företag och projekt, jämfört med situationen för ett par decennier sedan. En viktig faktor från utvecklingens synpunkt är att hushållens förmögenhet har fortsatt att växa, vilket har lett till en betydande ökning av deras värdepapperssparande. Värdepappersmarknadens betydelse för finansieringen väntas ytterligare

öka i framtiden.

Till följd av de förändringar som skett på finansmarknaden har också de funktionella hindren mellan olika branscher blivit avsevärt mycket lägre sedan bankkoncernerna, värdepappersföretagen och försäkringsbolagen börjat konkurrera sinsemellan med snarlika spar- och investeringsprodukter. I framtiden kommer emellertid förskjutningarna mellan de olika sektorerna inte att vara begränsade enbart till relationerna mellan de traditionella finansmarknadsaktörerna. Det är en tydlig trend att företag med ett stort eget kundunderlag är intresserade av att utöka sitt tjänstesortiment med finansprodukter. På detta sätt försöker företagen dra nytta av vissa förändringar som sker på marknaden, t.ex. bankernas glesnande kontorsnät och IT-utvecklingen. Den traditionella gränsdragningen mellan finanssektorn och övriga sektorer är inte längre lika tydlig som förr.

Eftersom handels- och clearingsystemen är utlagda på nätet existerar inte längre några gränser för värdepappershandeln. Också krediter, insättningar och försäkringar kan tillhandahållas över webben. Utvecklingen leder till att finansgrupperna kompletteras av nät-handlare som utöver finans tjänster erbjuder andra nätanslutna företags tjänster och produkter. Utbudet av finans tjänster över webben håller bl.a. på att leda till att principen om hemlandstillsyn, som är grundläggande för tillsynen över företag som tillhandahåller finans tjänster, får en mindre betydelse.

Också de med marknadens internationalisering sammanhängande strävandena att förenhetliga de nationella tillsynsförfarandena ställer nya krav på finanstillsynen, då samarbetet mellan de nationella tillsynsmyndigheterna får en större betydelse. Samarbetets betydelse accentueras i samband med övervakningen av multinationella finanskoncerner, som i framtiden väntas bli flera och större.

2.4.2. *De allmänna behoven att utveckla tillsynen*

Ett viktigt syfte med tillsynen över finansmarknaden är att trygga marknadsparternas förtroende för stabiliteten och tillförlitligheten i marknadens och de på denna verksamma företagens verksamhet. Detta är i sin tur

en oundgänglig förutsättning för en stabil utveckling av samhällsekonomin. De ovan konstaterade förändringarna på finansmarknaden ställer tillsynsmyndigheterna inför nya utmaningar. Det är därför nödvändigt att utveckla tillsynsmyndigheternas verksamhet och befogenheter med beaktande av de förändringar på marknaden som beskrivs ovan.

De förändringar som har skett på marknaden samt erfarenheterna av bl.a. bankkriserna har gjort det nödvändigt att både på det internationella och på det nationella planet bedöma vilket reglerings- och övervakningssystem som bäst svarar mot de utmaningar som förändringarna innebär. Det råder samförstånd om att en effektiv och ändamålsenlig tillsyn förutsätter en flexiblere myndighetsverksamhet som utgår från målsättningarna för tillsynen. Detta förutsätter bl.a. att i lagen tas in allmänna bestämmelser om finanstillsynens målsättningar och uppgift, som på ett allmänt plan styr Finansinspektionens verksamhet.

Den snabba förändringen av marknaden samt internationaliseringen av verksamheten ställer krav framförallt på finanstillsynsmyndigheternas förmåga att reagera på marknadsstörningar tillräckligt snabbt och effektivt samt på ett internationellt trovärdigt sätt. Finansinspektionen måste därför ha befogenheter som understryker tillsynens förutsägbarhet, snabbhet och tydlighet. Befogenheterna får inte väsentligt avvika från motsvarande utländska myndigheters befogenheter. Finansinspektionens liksom övriga myndigheters verksamhet måste å andra sidan uppfylla kraven på en god förvaltning. Det är skäl att fästa särskilt avseende vid att Finansinspektionens verksamhet är grundlagsenlig, dels med beaktande av dess omfattande befogenheter, dels av den anledningen att Finansinspektionen har en exceptionell administrativ ställning i egenskap av en myndighet som utövar betydande offentlig makt och står utanför statsrådet. Av denna anledning är det skäl att utveckla lagstiftningen om Finansinspektionen, framför allt när det gäller dennas befogenheter, så att tillsynsmetoderna utökas med beaktande dels av de krav som en effektiv tillsyn ställer, dels de begränsningar grundlagen ställer i fråga om Finansinspektionens befogenheter. Finansinspektionens

utökade befogenheter och uppgifter bl.a. när det gäller internationell författningsberedning förutsätter å andra sidan att Finansinspektionens förvaltning och övervakningen av dess verksamhet utvecklas på ett sätt som främjar Finansinspektionens samhälleliga ansvar. Det är till denna del skäl att uppmärksamma å ena sidan ändamålsenligheten i sammansättningen av Finansinspektionens förvaltnings- och tillsynsorgan samt ändamålsenligheten i dess arbetsfördelning, å andra sidan främjandet av öppenheten såväl i Finansinspektionens tillsynsverksamhet och beslutfattandet i samband därmed som när det gäller den samhälleliga bedömningen av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet.

2.4.3. *Ändringsbehoven enligt Internationella valutafondens utredning*

Internationella valutafonden, nedan valutafonden, kartlade våren 2001 de starka och de svaga sidorna i Finlands finans- och försäkringsmarknad. I sin rapport jämförde Valutafonden Finlands nationella praxis med de centrala internationella rekommendationerna om finansmarknadstillsynen samt bedömde skyddsnetzets och myndighetstillsynens funktion, betalningssystemens stabilitet och myndighetsverksamhetens öppenhet.

I sin rapport uppmärksammade valutafonden samma omständigheter som under ett antal år diskuterats i nationella sammanhang. Ett av de få missförhållandena i Finlands system ansågs i valutafondens rapport vara Finansinspektionens möjligheter att i tid ingripa i tillsynsobjektens verksamhet. Allmänt konstaterades att det var skäl att i lagstiftningen understryka utvidgningen av förebyggande befogenheter och precisering av dessa. Samtidigt var det emellertid viktigt att öka Finansinspektionens oberoende och samhälleliga ansvar för sina åtgärder.

I fråga om tillsynen över värdepappersmarknaden uppmärksammade valutafonden också den omständigheten att Finansinspektionens oberoende och ansvarighet för sina åtgärder inte nödvändigtvis i alla avseenden överensstämmer med de internationella rekommendationerna. Dessutom rekommenderade valutafonden att Finansinspektionen ges

utökade befogenheter att skaffa information och utfärda sanktioner i förekommande fall av missbruk på marknaden och försummelse av informationsskyldigheter.

2.4.4. *Krav som följer av Europeiska unionens lagstiftning*

I Europeiska unionens direktiv om kreditinstitut och värdepappersmarknaden förutsätts att varje medlemsstats behöriga myndigheter övervakar att de krav som uppställs i direktiven iakttas. I direktiven finns inga heltäckande bestämmelser om de behöriga myndigheternas uppgifter och befogenheter och inte överhuvudtaget några bestämmelser om de behöriga myndigheters antal eller administrativa ställning i medlemsstaterna. Eftersom myndigheternas uppgifter och befogenheter är fast förbundna med direktivens materiella innehåll, har direktivens krav gällande de behöriga myndigheterna beaktats i den gällande materiella lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersmarknaden. Av direktiven följer sålunda inte några direkta krav på lagstiftningen om Finansinspektionen.

På senaste tid har utvecklingen av lagstiftningen om finansmarknaden emellertid kännetecknats av strävan att utveckla lagstiftningen i riktning mot en ramlagstiftning, vilket i sin tur skulle gynna kommittologiförfarandet samt den frivilliga harmoniseringen av tillsynsmyndigheters verksamhetsmetoder i medlemsstaterna. Denna utveckling måste framförallt ses mot bakgrund av den snabba tekniska utvecklingen på marknaden samt mot bakgrund av den kontinuerliga fördjupningen av finansmarknadens integration, som kommer till synes bl.a. i en ökning av gränsöverskridande företagsarrangemang. Denna utveckling förutsätter att tillsynsmyndigheterna snabbare och effektivare kan reagera på marknadsstörningar och att de i större utsträckning samarbetar med utländska myndigheter samt i högre grad utövar självständig prövningsrätt.

Följden av den utveckling som sker på den europeiska finansmarknaden och av den förändring som väntas ske i gemenskapslagstiftningens struktur är att det också med beaktande av Europeiska unionens lagstiftning

är skäl att bereda sig på en utvidgning av Finansinspektionens befogenheter, i syfte att säkerställa att denna på ett sätt som uppfyller internationella krav kan fungera som en del av systemet för övervakning av den interna finansmarknaden.

2.4.5. *Behoven att utveckla Finansinspektionens befogenheter*

Myndigheternas tillsyn över finansmarknaden är alltid mer eller mindre eftersläpande, liksom också reaktionen på de problem som framkommer vid tillsynen. I Finland har det emellertid skett betydande framsteg i detta avseende, t.ex. jämfört med tiden före bankkrisen. Den viktigaste förändringen har varit övergången från efterhandsgranskning av lagligheten i tillsynsobjektens åtgärder i riktning mot förebyggande tillsyn.

Vid förebyggande tillsyn är det av en central betydelse att tillsynsmyndigheten har tillräckliga befogenheter att i tid ingripa såväl i marknadens problem som i enskilda tillsynsobjekts problem. Dessutom är det viktigt att tillsynsmyndigheten utövar sina tillsynsbefogenheter effektivt, ansvarsfullt och öppet.

Finansinspektionens möjligheter att handla på det ändamålsenligast tänkbara sättet har inte i tillräcklig utsträckning utvecklats i takt med marknaden och de förändringar som skett i tillsynsbehoven. Finansinspektionens ingripanden i tillsynsobjektens verksamhet sätts fortfarande in i ett alltför sen skede och leder ofta till att reaktionerna på smärre och mindre klandervärda gärningar blir alltför stränga. Som exempel på tillsynsbefogenheter som utövas i ett sent skede och som har visat sig vara ineffektiva kan nämnas Finansinspektionens rätt att i vissa situationer väcka skadeståndstalan för en banks räkning eller framställa hos finansministeriet om återkallelse av ett kreditinstituts verksamhetstillstånd. En rättegång är ett långsamt och dyrbart sätt att säkerställa en omsorgsfull bankverksamhet. En framställning om återkallelse av ett verksamhetstillstånd kan göras endast i synnerligen allvarliga situationer. Finansinspektionen har sålunda för närvarande i praktiken inga ändamålsenliga befogenheter att ingripa i lindrigare brott.

En förutsättning för att situationen skall

kunna rättas till är att Finansinspektionens befogenheter utvidgas och görs mångsidigare på ett sätt som bidrar till att förbättra dess möjligheter att på i ett tidigt skede ingripa i tillsynsobjektens verksamhet. De nya befogenheterna måste stödja och fungera som redskap för ett regelbundet praktiskt tillsynsarbete. Befogenheterna måste vara klart utformade och snabbt kunna verkställas.

Finansinspektionens tillsyn kunde bli effektivare om den ges möjlighet att ge den som gjort sig skyldig till en överträdelse eller försummelse en administrativ påföljd, t.ex. en offentlig anmärkning eller offentlig varning. Dessa påföljder är användbara t.ex. i sådana fall då ett tillsynsobjekt eller någon som annars har en lagstadgad förpliktelse gör sig skyldig till en smärre, men från bevisningssynpunkt klar försummelse som inte är en straffbar gärning, t.ex. uppfyller sin anmälningsskyldighet alltför sent.

Enligt den gällande lagen beslutar finansministeriet om beviljande och återkallelse av tillsynsobjekts verksamhetstillstånd. En förutsättning för ett sådant beslut är i allmänhet att Finansinspektionen har gjort en framställning om saken till ministeriet. Finansinspektionen är sålunda i praktiken ansvarig för utredning av beslutsförutsättningarna, även om det formellt är en annan myndighet som fattar det slutgiltiga beslutet. En överföring av beslutanderätten i tillståndsärenden till Finansinspektionen skulle dessutom effektivisera finansinspektionens snabbare och effektivare än för närvarande skulle kunna ingripa särskilt i sådana fall då förutsättningarna för ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd försvagas. Också med tanke på det för statsförvaltningen uppställda allmänna målet att förenkla tillståndsförvaltningen vore det motiverat att beslutanderätten när det gäller att bevilja och återkalla verksamhetstillstånd överförs till Finansinspektionen.

Verksamhetstillstånden för börser, clearingorganisationer, optionsföretag och värdepapperscentralen avviker emellertid avsevärt från verksamhetstillstånden för kreditinstitut och värdepappersföretag, särskilt i det avseendet att myndigheten i samband med att den beviljar verksamhetstillståndet fastställer sammanslutningens stadgar, som enligt den

gällande lagstiftningen innehåller relativt omfattande kompletterande bestämmelser. Av denna anledning måste en överföring av dessa med tanke på värdepappersmarknadens infrastruktur centrala sammanslutningars tillståndsärenden till Finansinspektionen delvis bedömas på andra grunder än en överföring av tillståndsärenden som gäller kreditinstitut och värdepappersföretag. Det kan sålunda vara skäl att se över den materiella lagstiftningen om de nämnda typerna av sammanslutningar innan de tillståndsärenden som gäller dem eventuellt kan överföras till Finansinspektionen.

2.4.6. *Behoven att utveckla Finansinspektionens förvaltning och tillsyn*

Enligt den gällande lagen fattas Finansinspektionens beslut i regel av Finansinspektionens direktör, som samtidigt är medlem av direktionen. Direktionen har till uppgift att utöver administrativa beslut närmast ge allmänna anvisningar om tillsynen i ärenden som är betydelsefulla eller principiella, om inte direktören särskilt överför ett visst ärende till direktionen för avgörande. I lagen finns inte heller några bestämmelser om allmän övervakning av Finansinspektionens verksamhet, även om riksdagens bankfullmäktige enligt lag har vissa uppgifter i anslutning till Finansinspektionens förvaltning. I en förvaltningsmodell, där det inte finns några särskilda bestämmelser om den allmänna övervakningen av verksamheten, genomförs inte i tillräcklig utsträckning det samhälleliga ansvar och den öppenhet som förutsätts av Finansinspektionens beslutsfattande. Av denna anledning är det skäl att för riksdagens bankfullmäktige bestämma en allmän skyldighet att övervaka att de allmänna samhälleliga mål uppnås som har ställts upp för Finansinspektionens verksamhet. Det är likaså nödvändigt att i lagen ta in bestämmelser om förfarandena genom vilka bankfullmäktige offentligt kan bedöma om dessa mål har uppnåtts. Dessutom är det skäl att precisera direktionens lednings- och tillsynsuppgift i förhållande till den övervakning som bankfullmäktige utövar.

Det samhälleliga ansvar som är förknippat med Finansinspektionens verksamhet förut-

sätter dessutom att tillsynsbeslut som t.ex. innebär att en stor depositionsbanks verksamhetstillstånd återkallas och som sålunda avsevärt kan påverka finansmarknadens stabilitet eller som är förenade med viktiga aspekter på tillsynsobjektens rättssäkerhet, och likaså viktiga ställningstaganden som utformas i anslutning till internationell lagstiftningsberedning, fattas utgående från en tillräckligt omfattande och mångsidig prövning och i samarbete med övriga myndigheter som svarar för en störningsfri verksamhet på finansmarknaden. Av denna anledning är det skäl att överväga en överföring av vissa viktiga tillsynsbeslut från direktören till direktionen samt att justera direktionens sammansättning så att alla myndigheter som svarar för finansmarknaden är tillräckligt representerade i beslutsfattandet.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Propositionens mål

Det allmänna syftet med propositionen är dels att säkerställa en effektiv och flexibel finanstillsyn på en finansmarknad som snabbt förändras, genom att utveckla Finansinspektionens verksamhetsmetoder och utöka dess befogenheter, dels att som motvikt till de utökade befogenheterna betona Finansinspektionens samhälleliga ansvar genom att utveckla dess förvaltning samt övervakningen av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i dess verksamhet.

Finanstillsynens effektivitet och flexibilitet skall främjas framförallt genom att dess allmänna målsättning i lagen fastställs som grund för Finansinspektionens verksamhet och genom att i lagen tas in utförligare bestämmelser om Finansinspektionens uppgifter och befogenheter samt genom att tillståndsärenden som gäller kreditinstitut och värdepappersföretag överförs till Finansinspektionen. Tillsynsverksamheten effektivteras också genom att i lagen tas in bestämmelser om Finansinspektionens rätt att tilldela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer offentlig anmärkning eller offentlig varning samt genom att noggrannare bestämmelser bland annat om Finansinspektionens

granskningsrätt och rätt att få uppgifter samt om dess rätt att för tillsynen anlita en revisor eller någon annan utomstående sakkunnig och dess rätt att förbjuda personer som anses olämpliga att höra till ett kreditinstituts eller ett värdepappersföretags förvaltningsorgan.

För att förbättra finanstillsynens förebyggande effekt föreslås att Finansinspektionen ges rätt att påföra lindriga administrativa påföljder av tillrättavisande karaktär, t.ex. offentlig uppmaning och offentlig varning. För att förbättra den förebyggande effekten föreslås Finansinspektionens direktion dessutom få rätt att offentliggöra viktiga ställningstaganden som påverkar den allmänna utvecklingen på finansmarknaden. På så sätt kan Finansinspektionen eventuellt uppmärksamma osunda företeelser som den konstaterat på finansmarknaden innan de återverkar t.ex. på stabiliteten i tillsynsobjektens ekonomiska ställning.

Avsikten med propositionen är dessutom att som motvikt till de utökade befogenheterna förtydliga och förstärka Finansinspektionens samhälleliga ansvar för verksamheten, framförallt genom att för bankfullmäktige bestämma en allmän skyldighet att övervaka den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet. Dessutom föreslås att Finansinspektionens samhälleliga ansvar för verksamheten ökas genom att vissa delar av beslutsfattandet i tillsynsärenden läggs huvudsakligen på den av myndigheter som är utomstående i förhållande till Finansinspektionen sammansatta direktionens ansvar. Detta görs för att säkerställa en mångsidigare och mera djupgående prövning i ärenden som kan ha en avsevärd inverkan på tillsynsobjektens verksamhet eller på finansmarknadens stabilitet.

Öppenheten i Finansinspektionens verksamhet och beslutsfattande skall främjas genom bestämmelser om de förfaranden genom vilka bankfullmäktige offentligt kan bedöma den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. Öppenheten skall främjas också genom bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera om viktiga avgöranden och ställningstaganden.

Syftet med propositionen är vidare att dra försorg om att myndigheternas befogenheter

regleras så tydligt och klart avgränsat som den nya grundlagen förutsätter.

3.2. De viktigaste förslagen

3.2.1. *Finansinspektionens mål och uppgift*

I lagen föreslås en allmän bestämmelse om syftet med Finansinspektionens verksamhet. Enligt lagförslaget är syftet med Finansinspektionens verksamhet att bevara förtroendet för finansmarknadens funktion. Tidigare har denna målsättning inte definierats på lagstiftningens nivå.

Avsikten med att definiera målsättningen är framförallt att i lagen fastställa en utgångspunkt för bedömningen av den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet och att sålunda förbättra förutsättningarna för en effektivare övervakning av Finansinspektionens verksamhet. Den på bedömningen av hur målet uppnås baserade allmänna övervakningen av verksamheten ökar öppenheten i Finansinspektionens verksamhet och Finansinspektionens samhälleliga ansvar. Den föreslagna bestämmelsen har samband med övervakningen av den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet, som föreslås bli bankfullmäktiges uppgift. Bankfullmäktige skall enligt förslaget bedöma ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet, särskilt med avseende på hur Finansinspektionen genom sin verksamhet lyckas uppfylla det i lagen angivna målet att upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion.

En annan viktig grund för att i lagen ta in bestämmelser om verksamhetens allmänna syfte är behovet att genom lagstiftningen styra Finansinspektionens beslutfattande i ärenden där det finns ett behov att ge Finansinspektionen en omfattande och mera omfattande självständig prövningsrätt, i syfte att säkerställa tillsynens effektivitet och flexibilitet. Genom att definiera målet för verksamheten uppställs allmänna gränser för Finansinspektionens prövningsrätt och därmed underlättas också bedömningen av lagligheten och ändamålsenligheten i Finansinspektionens beslut. Detta bidrar också till att förbättra rättssäkerheten för dem som handlar på

Finansmarknaden.

Genom att målet för Finansinspektionens verksamhet definieras i lag förändras inte den nuvarande arbets- och ansvarsfördelningen mellan de myndigheter som reglerar och övervakar Finansmarknaden. Finansministeriet skall sålunda fortfarande svara för beredningen av lagstiftningen, för säkerhetsnäten samt för krishanteringen. Finlands Banks uppgift är att dra försorg om den allmänna tillsynen över finansmarknaden samt om betalnings- och clearingsystemens effektivitet och tillförlitlighet. Finansinspektionens huvudsakliga uppgift kommer enligt den föreslagna allmänna bestämmelsen om Finansinspektionens uppgift att vara tillsynen över stabiliteten i tillsynsobjektens verksamhet samt över tillförlitligheten i dessas och övriga finansmarknadsaktörers verksamhet. De föreslagna bestämmelserna om Finansinspektionens verksamhet kommer inte heller att föranleda några förändringar i Finansinspektionens uppgifter i förhållande till övriga myndigheter, t.ex. konkurrens- och konsumentmyndigheterna.

Också den verksamhet som de övriga finansmarknadsmyndigheterna ansvarar för, t.ex. finansministeriets ansvar för beredningen av lagstiftning och Finlands Banks ansvar för övervakningen av betalningssystemen, bidrar till att främja förtroendet för finansmarknadens funktion. Bedömningen av ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet, som ovan har konstaterats vara en viktig grund för att i lagen bestämma målsättningen för verksamheten, kan därför inte enbart baseras på en bedömning av i vilken mån målsättningen förverkligas, utan det är skäl att i bedömningen dessutom beakta i vilken mån ett eventuellt ökat eller försvagat förtroende har berott på Finansinspektionens agerande eller försummelser och i vilken mån orsaken kan sökas i omständigheter som andra myndigheter ansvarar för, t.ex. lagstiftningen. Det i lagen angivna målet för Finansinspektionens verksamhet begränsar sålunda inte enbart Finansinspektionens uppgifter, befogenheter och ansvar i förhållande till övriga myndigheter. Finansinspektionens ansvar för att målsättningen uppnås skall däremot bedömas med beaktande också av bestämmelsen om Finansinspektionens upp-

gift.

Den föreslagna bestämmelsen om syftet med Finansinspektionens verksamhet är å andra sidan snävare än bestämmelsen om det övergripande målet för regleringen och tillsynen av finansmarknaden, dvs. finansmarknadens effektiva och störningsfria funktion, eftersom Finansinspektionens mål utslutande är att upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion. Det har emellertid inte ansetts vara ändamålsenligt att sammankoppla Finansinspektionens verksamhet med sådana övriga målsättningar som marknadens effektivitet, eftersom uppställandet av flera, delvis eventuellt motstridiga mål för verksamheten kan försvåra en bedömning av den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet och sålunda den allmänna tillsynen över Finansinspektionens verksamhet. Sådana övriga mål är inte heller lika centrala med tanke på Finansinspektionens uppgift som när det gäller vissa andra myndigheters verksamhet. Av den anledningen har det inte ansetts ändamålsenligt att sammankoppla sådana generella mål och uppgifter som har samband t.ex. med konkurrens- och konsumentärenden eller med brottsbekämpning, med den föreslagna lagens definition av de mål som i första hand styr Finansinspektionens verksamhet, utan dessa föreslås bli reglerade i lagens detaljerade bestämmelser om Finansinspektionens verksamhet till den del som Finansinspektionen har särskilda uppgifter i anslutning till dem. Till de viktigaste förutsättningarna när det gäller t.ex. Finansmarknadens effektivitet hör den lagstiftning som finansministeriet svarar för. Genom den kan det göras så enkelt som möjligt att etablera sig i finansbranschen och lämna den. Dessutom är det möjligt att genom lagstiftningen trygga ett jämlikt beskattningsbemötande och i övrigt jämlika konkurrensförutsättningar samt att förebygga skadliga konkurrensbegränsningar genom allmän konkurrensövervakning som konkurrensmyndigheterna ansvarar för. Finansinspektionen kan emellertid enligt förslaget delta i genomförandet av finansmarknadens effektivitetsmålsättning t.ex. genom att i överensstämmelse med sin uttryckligen bestämda uppgift delta i beredningen av finansmarknadslagstiftning samt genom att uppmärk-

samma konkurrensmyndigheterna på eventuella skadliga konkurrensbegränsningar på finansmarknaden.

Upprätthållandet av förtroendet för finansmarknadens funktion kan å andra sidan uppfattas i vidsträckt bemärkelse, dvs. så att det omfattar flera sådana mål som i allmänhet förknippas med tillsynen över finansmarknaden. Upprätthållandet av förtroendet för finansmarknadens funktion omfattar t.ex. såväl finansmarknadsaktörernas och därmed hela finansmarknadens stabilitet som den övriga tillförlitligheten i finansmarknadsaktörernas verksamhet, såsom iakttagandet av högklassiga kund- och investerarskyddsprinciper samt att finanssystemet inte utnyttjas för lagstridiga syften, t.ex. för penningtvätt eller för finansiering av terrorism.

Såsom konstateras ovan förutsätter en allmän bedömning av ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet dels att i lagen uppställs mål för Finansinspektionens verksamhet, dels en definition av Finansinspektionens allmänna uppgift för att det skall vara möjligt att bedöma till vilken del Finansinspektionen själv är ansvarig för förverkligandet av målsättningen och till vilken del ansvaret vilar på de övriga finansmarknadsmyndigheterna. Av denna anledning föreslås att i lagen tas in en allmän bestämmelse om Finansinspektionens uppgift. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall Finansinspektionen övervaka att tillsynsobjektens verksamhet är stabil samt att deras och de övriga finansmarknadsaktörernas verksamhet är tillförlitlig. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall Finansinspektionen dessutom handleda finansmarknadsaktörerna att iaktta goda förfaranden på finansmarknaden samt att informera allmänheten om finansmarknadens funktion.

Den föreslagna bestämmelsen reglerar bankfullmäktiges bedömning av den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet samt avgränsar på ett allmänt plan Finansinspektionens verksamhet i förhållande till övriga finansmarknadsmyndigheter. Syftet med definitionen av Finansinspektionens uppgift är inte att på ett uttömmande sätt beskriva Finansinspektionens funktion utan att fastställa de allmänna metoder genom vilka Finansinspektionen i första

hand skall främja bevarandet av förtroendet för finansmarknadens verksamhet, vilket anges vara syftet med Finansinspektionens verksamhet. Från lagens definition av Finansinspektionens allmänna uppgift kan inte härledas Finansinspektionens allmänna befogenhet att fatta beslut som är förpliktande för finansmarknadens aktörer. Denna befogenhet är enligt förslaget, liksom enligt den gällande lagen, baserad på detaljerade bestämmelser i den föreslagna lagen om Finansinspektionen och i den materiella finansmarknadslagstiftningen.

3.2.2. *Finansinspektionens arbetsätt*

De uppgifter som Finansinspektionen har enligt den gällande lagen föreslås till väsentliga delar kvarstå i den föreslagna lagen. Därutöver föreslås att Finansinspektionen ges vissa nya uppgifter av vilka den viktigaste är att bevilja och återkalla verksamhetstillstånd för kreditinstitut och värdepappersföretag.

Den rätt som Finansinspektionen enligt den gällande lagen om finansinspektionen har att i vissa fall förbjuda eller för viss tid begränsa mottagandet av insättningar föreslås bli upphävd, eftersom bestämmelser om detta ingår i lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001) som trädde i kraft i början av år 2002 och eftersom i den nya lagen om Finansinspektionen sålunda inte längre behöver tas in några särskilda bestämmelser som förbjuder mottagande av insättningar.

I den gällande lagen om finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att samla in och offentligen tillhandahålla uppgifter om kreditförluster som föranleder behov av bankstöd. Också denna bestämmelse som fogades till lagen i samband med bankkrisen föreslås bli upphävd, eftersom kreditförlustregistret i praktiken har förlorat sin betydelse för bedömningen av orsakerna till och följderna av bankkrisen samt för bedömningen av användningen av bankstöd. I dagens läge förefaller det inte heller annars finnas något behov av bestämmelsen.

Beviljande och återkallelse av verksamhetstillstånd

Behandlingen av tillståndsärenden som gäller depositionsbanker och övriga kreditinstitut, värdepappersföretag och pantlånerättningar föreslås bli överförd från finansministeriet till Finansinspektionen. Redan nu utreder Finansinspektionen tillståndsförutsättningarna, vilket innebär att finansministeriets uppgift i samband med beslutsfattandet närmast är av formell karaktär. Finansinspektionens rätt att själv återkalla verksamhetstillstånd innebär att allvarliga störningar i värdepappersföretags verksamhet leder till snabbare reaktioner. Ändringen försvagar inte tillsynsobjektens rättssäkerhet, eftersom tillståndsmyndighetens beslut fortfarande kan överklagas. Överföringen av tillståndsärendena från finansministeriet innebär dessutom ett förtydligande av statens nuvarande ägarroll på finansmarknaden, även om finansministeriets beslutsfattande om finansmarknadsärenden respektive om ägarstyrning redan effektivt har separerats från varandra.

Behandlingen av tillståndsärenden som gäller insättningsgarantifonden, säkerhetsfonderna, ersättningsfonden för investerarskydd, fond- och derivatbörsverksamhet samt värdepapperscentralen kommer emellertid att åtminstone tills vidare kvarstå hos finansministeriet, eftersom det i samband med tillståndsbeslut som gäller dessa sammanslutningar är nödvändigt att fatta beslut också om sammanslutningarnas stadgar, som enligt den gällande materiella lagstiftningen i stor utsträckning innehåller bestämmelser som kompletterar lagen. Av denna anledning förutsätts, för att dessa tillståndsärenden skall kunna överföras till Finansinspektionen, sådana ändringar i den materiella lagstiftningen som det är ändamålsenligt att överväga i ett annat sammanhang.

I propositionen föreslås till denna del inga ändringar i lagen om placeringsfonder, eftersom finansministeriet för närvarande bereder en revidering av lagstiftningen om placeringsfonder och eftersom det är ändamålsenligt att göra motsvarande ändringar om överföring av verksamhetstillstånds- och stadgeärenden till Finansinspektionen i det sammanhanget.

Eftersom det i den materiella finansmarknadslagstiftningen finns bestämmelser om beviljande och återkallelse av verksamhetstillstånd föreslås till denna del ändringar i den materiella lagstiftningen.

Beviljande och återkallelse av verksamhetstillstånd innebär i regel beslut som har en så stor betydelse för tillsynsobjektets verksamhet att det är skäl att sådana beslut fattas av Finansinspektionens direktion. I arbetsordningen kan emellertid tas in bestämmelser om att beslutanderätten i mindre betydande tillståndsärenden överförs till direktören.

I lagen föreslås inte någon allmän bestämmelse motsvarande den gällande lagen, enligt vilken Finansinspektionen kan återkalla ett tillstånd eller ändra dess villkor. Bl.a. med tanke på tillsynsobjektets rättssäkerhet kan det motiveras att i tillståndsvillkoren alltid konstateras förutsättningarna för tillståndets giltighet, om inte särskilda bestämmelser om tillståndsvillkoren tas in i lagen, vilket är fallet när det gäller verksamhetstillstånd.

Övrig verksamhet

En av Finansinspektionens viktigaste uppgifter är att övervaka att finansmarknadens aktörer följer lagen i sin verksamhet. I den materiella finansmarknadslagstiftningen föreslås fortfarande bestämmelser om vilka krav som ställs på tillsynsobjektets verksamhet. Emellertid läggs större tonvikt på den förebyggande tillsynen bl.a. genom att i lagen tas in en särskild bestämmelse om Finansinspektionens uppgift att följa tillsynsobjektets ekonomiska ställning och lednings- och riskhanteringssystem samt handleda finansmarknadens aktörer att i sin verksamhet iaktta goda förfaranden. Dessutom tas i lagen in en särskild bestämmelse bl.a. om Finansinspektionens uppgift att delta i internationellt samarbete.

Med avvikelse från den gällande lagen föreslås att Finansinspektionen skall främja tillgången på information om finansmarknadens funktion.

De i den gällande lagen om finansinspektionen ingående bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter om tillsynsobjektets bokföring föreslås bli preciserade, eftersom den gällande bestämmelsen

om rätten att meddela föreskrifter inte uppfyller det exakthetskrav som ställs i grundlagen. I den gällande materiella lagstiftningen finns dessutom bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter om tillsynsobjektets bokföring. Av denna anledning föreslås rätten att meddela föreskrifter bli avgränsad till att gälla registrering av affärstransaktioner och förbindelser utanför balansräkningen i tillsynsobjektets löpande bokföring. Finansinspektionen kan till denna del meddela för tillsynen nödvändiga föreskrifter som avviker från bokföringslagen och -förordningen.

3.2.3. Tillsynsbefogenheter

Finansinspektionen har enligt den gällande lagen om finansinspektionen flera befogenheter som den kan utöva i samband med sin tillsynsuppgift. Dessa tillsynsbefogenheter föreslås med vissa preciseringar kvarstå oförändrade. Dessutom föreslås Finansinspektionen få vissa nya befogenheter.

Finansinspektionens inspektionsrätt och rätt att få uppgifter utsträcks enligt förslaget till alla företag som fungerar som tillsynsobjektets ombud samt till de företag som för tillsynsobjektets räkning sköter dess bokföring, riskhantering eller databehandlingsuppgifter. Finansinspektionen kan också för sin granskningsverksamhet anlita utomstående revisorer eller andra sakkunniga. Dessutom föreslås att de för närvarande i värdepappersmarknadslagen ingående bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att få uppgifter från andra finansmarknadsaktörer än tillsynsobjekt överförs till den nya lagen om Finansinspektionen. Enligt de föreslagna bestämmelserna skall andra finansmarknadsaktörer än tillsynsobjekt definieras på väsentligen på motsvarande sätt som i värdepappersmarknadslagen. Med andra finansmarknadsaktörer avses i den föreslagna lagen sålunda den som tillhandahåller eller emitterar sådana värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen, mäklare, personer som är anmälningsskyldiga enligt insiderbestämmelserna, personer som gör köp- eller inlösningsanbud på värdepapper samt personer som är skyldiga att offentliggöra en ökning av sin ägarandel i ett bolag som är föremål

för offentlig handel. Omfattningen av Finansinspektionens granskningsrätt och rätt att få uppgifter föreslås inte bli ändrad utan ändringen i denna paragraf är enbart lagteknisk. I lagen föreslås i syfte att förtydliga Finansinspektionens normgivningsbemyndigande en uttrycklig bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om regelbunden rapportering av uppgifter om tillsynsobjekts ekonomiska ställning, ägare och om medlemmarna i tillsynsobjekts förvaltnings- och tillsynsorgan samt om tillsynsorganens interna övervakning och riskhantering. Rätten att meddela föreskrifter om rapportering av sådana uppgifter till Finansinspektionen som behövs för den kontinuerliga tillsynen är ägnad att säkerställa och underlätta det kontinuerliga tillsynsarbetet.

Finansinspektionen föreslås också få rätt att förbjuda överlämnande av information som den har begärt i samband med undersökning av ett brott eller en överträdelse till den som undersökningen gäller. Förbudet skall vara i kraft till dess att Finansinspektionen har avslutat undersökningen och det skall iaktas oberoende av om ändring har sökts. Syftet är att förhindra att undersökningen äventyras innan polisen i enlighet med förundersökningslagen (449/1987) kan utfärda ett yppandeförbud.

Det föreslås att tillkreditinstitutslagen och till lagen om värdepappersföretag, i syfte att effektivisera tillsynen över kreditinstituts och värdepappersföretagsförvaltning, fogas en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen under de förutsättningar som anges i lagen för viss tid kan förbjuda en person som anses vara olämplig att verka som styrelsemedlem eller verkställande direktör i ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag. I lagen föreskrivs närmare om när en person kan anses vara olämplig.

3.2.4. Administrativa påföljder

Enligt den gällande lagstiftningen har Finansinspektionen inga befogenheter som kan utövas uttryckligen på sådana smärre överträdelser som inte förutsätter t.ex. återkallelse av verksamhetstillstånd eller för vilka det inte är ändamålsenligt att förelägga vite. I lagen föreslås därför i syfte att effektivisera Fi-

nansinspektionens tillsynsverksamhet bestämmelser om Finansinspektionens rätt att bestämma administrativa påföljder för tillsynsobjekt och övriga sammanslutningar som är verksamma på finansmarknaden samt för sådana på finansmarknaden verksamma fysiska personer som mäklare, som finansmarknadslagstiftningen har särskilda förpliktelser. Enligt förslaget kan Finansinspektionen i de fall som anges i lagen ge en offentlig anmärkning eller en offentlig varning. En offentlig anmärkning eller varning kan inte tilldelas för en gärning som är straffbar enligt någon annan lag, om det inte är fråga om ett klart ärende och en så obetydlig gärning att Finansinspektionen inte gör brottsanmälan. En offentlig anmärkning eller varning hindrar emellertid inte att vite samtidigt föreläggs och döms ut, eftersom den offentliga anmärkningen och varningen är avsedda som åtgärder av straffkaraktär och i första hand påförs i allmänpreventivt syfte, medan syftet med ett vitesföreläggande endast är att effektivisera verkställigheten av ett myndighetsbeslut.

En förutsättning för att en offentlig anmärkning eller varning skall vara effektiv är att dessa påföljder kan påföras oberoende av en offentlig anmärkning eller varning. Av denna anledning föreslås att den omständigheten att ändring har sökts inte utgör hinder för en offentlig anmärkning eller varning. Verkan av en anmärkning eller varning kan försvagas avsevärt om den blir offentlig först efter att besvärprocessen har slutförts. För det första kan påföljden helt förfela sin verkan om den negativa offentligheten eventuellt drabbar den som tilldelats anmärkningen eller varningen först en längre tid efter att denne redan har rättat till sitt felaktiga förfarande och vidtagit erforderliga åtgärder för att förhindra att det upprepas i framtiden. Å andra sidan kan det felaktiga förfarandet fortgå under besvärprocessen, vilket kan äventyra t.ex. investerarnas eller insättarnas ställning. Om besvärmyndigheten senare upphäver beslutet om den offentliga anmärkningen eller varningen, skall Finansinspektionen enligt förslaget informera om detta på motsvarande sätt som den har offentliggjort anmärkningen eller varningen. Dessutom skall Finansinspektionen i samband med of-

fentliggörandet uppges om ändring har sökts i beslutet. De föreslagna ändringarna påverkar inte Finansinspektionens skyldighet att i övrigt producera och distribuera information om sin verksamhet, så som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Enligt förslaget kan en offentlig anmärkning ges om ett tillsynsobjekt eller någon annan sammanslutning som är verksam på finansmarknaden handlar i strid med lagen eller i strid med bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller om en fysisk person försummar sina skyldigheter enligt finansmarknadslagstiftningen eller enligt bestämmelser som har utfärdats med stöd av den och om en helhetsbedömning av ärendet inte föranleder strängare åtgärder. Beslut om att ge en offentlig anmärkning skall enligt förslaget fattas av Finansinspektionens direktion.

En offentlig varning kan ges i motsvarande fall som en offentlig anmärkning, om ett förfarande eller en försummelse fortsätter eller upprepas eller om tillsynsobjektet annars handlar så klandervärt att en offentlig anmärkning inte anses räcka. Enligt förslaget fattas beslut om offentlig varning av Finansinspektionens direktion.

3.2.5. *Finansinspektionens förvaltning och tillsyn*

Finansinspektionens tillsyns- och ledningssystem föreslås bli justerat så att större vikt läggs vid Finansinspektionens samhälleliga ansvar för verksamheten samt vid öppenheten i verksamheten. Till följd av de befogenheter som Finansinspektionen föreslås få och i framtiden sannolikt ytterligare utökas och som förutsätter en omfattande självständig prövningsrätt, är det skäl att utöka den allmänna övervakningen av Finansinspektionens verksamhet och sålunda dess samhälleliga ansvar. Samtidigt är det skäl att dra försorg om tillsynens öppenhet, för att den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet skall kunna bedömas offentligt. För att Finansinspektionen skall kunna ges mera omfattande befogenheter som i större utsträckning förutsätter självständig prövning är det dessutom nödvändigt

att beslutsfattandet om hur dessa befogenheter utövas i tillräcklig utsträckning baseras på en tillräckligt omfattande, mångsidig och djupgående prövning i sådana fall då beslutet kan ha en stor betydelse för ett tillsynsobjekts verksamhet eller överhuvudtaget för finansmarknadens stabilitet. Av dessa orsaker föreslås att Finansinspektionens nuvarande förvaltningssystem ändras så att bankfullmäktige ansvarar för övervakningen av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet, så att rätten att fatta beslut om befogenheter som påverkar tillsynsobjektets verksamhet eller finansmarknadens stabilitet överförs till direktionen och så att direktionens sammansättning justeras för att bättre motsvara direktionens ökade ansvar för beslut om enskilda övervakningsåtgärder. I bestämmelserna om Finansinspektionens direktörs ställning och uppgifter föreslås inga betydande ändringar, utom i det avseendet att det enligt vad som anförs ovan är direktionen som skall fatta de viktigaste besluten om utövande av tillsynsbefogenheterna. Samtidigt förutsätts att direktören håller direktionen informerad om ärenden som har betydelse för direktionens uppgifter.

Inga ändringar föreslås när det gäller Finansinspektionens ställning som en myndighet som i administrativt hänseende är ansluten till Finlands Bank men som fattar sina beslut självständigt.

Enligt den gällande lagen om finansinspektionen har bankfullmäktige vissa uppgifter i samband med Finansinspektionens förvaltning. I dessa bestämmelser föreslås inga ändringar. Bankfullmäktige skall sålunda liksom för närvarande besluta om utnämning av medlemmar till Finansinspektionens direktion, om direktionens ordförande och lön samt övriga centrala anställningsvillkor, om disciplinärt förfarande mot direktören samt om fastställandet av Finansinspektionens arbetsordning.

Bankfullmäktiges föreslås få en avsevärt starkare roll sålunda att bankfullmäktige skall ha till uppgift att övervaka den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. Bankfullmäktige skall enligt förslaget övervaka verksamhetens allmänna ändamålsenlighet fram-

föfallt genom utvärdering av hur den i lagen angivna målsättningen för Finansinspektionens verksamhet har förverkligats till den del som Finansinspektionen har kunna inverka på saken inom ramen för sina lagstadgade uppgifter.

I syfte att främja öppenheten och det samhälleliga ansvaret i Finansinspektionens verksamhet föreslås att direktionen vid behov, likväl minst en gång om året, skall överlämna en berättelse till bankfullmäktige om målsättningarna för Finansinspektionens verksamhet och om deras förverkligande. Direktionens berättelse förutsätts inte bli överlämnad till riksdagen i likhet med bankfullmäktiges administrativa verksamhetsberättelse över Finlands Banks verksamhet och dess berättelse om genomförandet av den monetära politiken. Bankfullmäktige kan emellertid om de så önskar behandla Finansinspektionens direktionens berättelse som en del av sin berättelse om Finlands Banks verksamhet och förvaltning och på detta sätt indirekt initiera en diskussion i riksdagen om Finansinspektionens från samhälls synpunkt betydelsefulla strategier. Syftet med verksamhetsberättelsen, dvs. att öka öppenheten och det samhälleliga ansvaret i verksamheten, förutsätter att direktionens berättelse och bankfullmäktiges svar på den är offentliga handlingar.

Finansinspektionens direktion har enligt förslaget samma administrativa uppgifter som enligt den gällande lagen. Direktionen beslutar sålunda fortsättningsvis om tillsynsavgifter, svarar för utvecklingen av samarbetet mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden, gör framställning till bankfullmäktige om fastställelse av Finansinspektionens arbetsordning, behandlar Finansinspektionens årliga budget och utnämner Finansinspektionens högsta tjänstemän, med undantag för direktören. Dessutom förtydligas direktionens ledningsuppgift genom en bestämmelse enligt vilken direktionen skall ställa upp särskilda mål för Finansinspektionens verksamhet och besluta om riktlinjerna för verksamheten samt styra och övervaka förverkligandet av målsättningarna och riktlinjerna.

Med avvikelse från den gällande lagen skall direktionen fatta sådana i lagen närmare

angivna beslut om utövande av Finansinspektionens befogenheter som på ett avgörande sätt påverkar tillsynsobjektens verksamhet eller finansmarknadens stabilitet eller överhuvudtaget finansmarknadens utveckling. Till denna kategori av beslut hör avslag på tillståndsansökningar, återkallelse av verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten, offentlig anmärkning eller varning, yrkanden som avser att verkställigheten av tillsynsobjekts beslut eller någon annan åtgärd som ett tillsynsobjekt har vidtagit skall återkallas eller rättas, begränsning av ett tillsynsobjekts vinstutdelning, förbudande av medlemskap i tillsynsobjekts förvaltningsorgan samt utdömmande av vite. Också beviljande av verksamhetstillstånd och ändring av tillståndsvillkoren, meddelande av föreskrifter och fastställelse av tillsynsobjekts stadgar hör i första hand till direktionens uppgifter på grund av dessa ärendens principiellt viktiga natur, men i syfte att effektivisera Finansinspektionens verksamhet och göra den flexibla kan beslutanderätten enligt arbetsordningen delegeras till direktören i ärenden som inte har någon avgörande betydelse för tillsynsobjektens verksamhet eller för finansmarknadens stabilitet. Till denna kategori av ärenden hör t.ex. beviljandet av klara och enkla verksamhetstillstånd samt smärre ändringar i föreskrifter, stadgar eller tillståndsvillkor.

Utgångspunkten för definitionen av direktionens uppgifter är att direktionen skall svara för Finansinspektionens verksamhetsprinciper på ett allmänt plan samt för beslut som är av principiell eller vittbärande betydelse eller som är betydelsefulla för finansmarknadens stabilitet eller utveckling eller för enskilda tillsynsobjekts verksamhet. Med avvikelse från nuläget kan Finansinspektionen med sina utvidgade befogenheter i större utsträckning än tidigare påverka tillsynsobjektens ekonomiska ställning och verksamhet. Finansinspektionen kan också på grund av sina befogenheter och med beaktande av finansmarknadens samhällsekonomiska betydelse samt på grund av finansmarknadens centralisering i vissa fall vidta åtgärder som får en djupgående effekt också på finansmarknadens stabilitet och på samhällsekonomins utveckling samt på de penning- och

ekonomipolitiska förutsättningarna. I första hand är det emellertid Finlands regering och Finlands Bank samt Finansinspektionen som påverkar dessa samt ansvarar för den övergripande ekonomiska utvecklingen. Det är därför motiverat att förutsätta att Finansinspektionens verksamhet förenas med en mera omfattande, mångsidig och djupgående myndighetsprövning än för närvarande. Också med tanke på finansmarknadsaktörernas rättssäkerhet är det skäl att undvika en situation där en enda tjänsteman i vårt land kan fatta beslut om verksamhetsförutsättningarna.

De ändringar som föreslås i direktionens uppgifter förutsätter att i lagen, med avvikelse från den gällande lagen, tas in bestämmelser också om direktionsmedlemmarnas behörighets villkor. En direktionsmedlem förutsätts vara väl förtrogen med finansmarknadens funktion.

En förutsättning för att direktionen skall kunna ges större ansvar för beslut om utövandet av dess betydande befogenheter är att direktionens sammansättning utökas så att en tillräckligt omfattande, mångsidig och djupgående prövning kan säkerställas. Särskilt till den del som utövandet av befogenheterna kan påverka tillsynsobjektens verksamhetsförutsättningar och finansmarknadens stabilitet är det skäl att förvissa sig om att de myndigheter som i sista hand ansvarar för skötseln av finansmarknaden och på denna förekommande stabilitetsproblem är tillräckligt väl representerade när besluten fattas. I enlighet härmed föreslås att direktionen skall ha sex medlemmar av vilka två representerar finansministeriet, en social- och hälsovårdsministeriet och en Finlands Bank. Till direktionen skall dessutom höra Finansinspektionens direktör och Försäkringsinspektionens direktör. Den föreslagna sammansättningen motsvarar sammansättningen av Försäkringsinspektionens direktion, som också den består av två representanter för vederbörande ministerium, en representant för ett annat ministerium och en för Finlands Bank samt av cheferna för de båda tillsynsverken.

Den föreslagna överföringen av beslutsfattandet om betydande befogenheter till direktionen, som huvudsakligen består av personer som är utomstående i förhållande till Finans-

inspektionen, samt utvidgningen av direktionens sammansättning står inte i konflikt med det oberoendekrav som allmänt ställs på finansstillsynen. Finansinspektionens direktion kvarstår enligt förslaget som Finansinspektionens interna förvaltningsorgan, medan de direktionsmedlemmar som är utomstående i förhållande till Finansinspektionen ansvarar för lagligheten och ändamålsenligheten i Finansinspektionens beslut. Beslutsfattandet är sålunda inte till någon del underställt statsrådet utan direktionsmedlemmarnas arbete är uteslutande baserat på deras personliga sakkunskap som de har förvärvat i sin egentliga tjänst.

Enligt de allmänna principerna om god förvaltningssed, som iaktas bl.a. i statsbolagen och i de flesta statliga inrättningarna och som också Finansinspektionen själv understryker i samband med övervakningen av tillsynsobjektens förvaltning, skall verkställande direktören eller en annan direktör som svarar för den operativa verksamheten inte vara medlem av styrelsen eller direktionen. Särskilt direktörens eventuella medlemskap i direktionen anses sudda ut gränserna för direktionens lednings- och övervakningsansvar. Med beaktande av allmänna rättssäkerhetsynpunkter kan det dessutom svårt att motivera att en direktör samtidigt kan vara undersökningsansvarig och fatta påföljdsbeslut med anledning av undersökningen, särskilt om Finansinspektionens undersöknings- och sanktionsbefogenheter i ett senare skede utökas ytterligare. Beaktandet av direktörens sakkunskap i Finansinspektionens beslutsfattande kan tryggas genom en bestämmelse om att direktionen skall fatta sitt beslut på framställning av direktören samt genom en bestämmelse om att direktören också annars skall ha rätt att yttra sig och närvara vid direktionens sammanträden.

Propositionen bygger emellertid på samma modell som den gällande lagen, dvs. att direktören är direktionsmedlem. Som motivering kan till denna del anföras framförallt att en förvaltningsmodell där direktören inte skulle delta i beslutsfattandet och tillsynen vore exceptionell i internationella sammanhang och lätt, måhända grundlöst, kunde tolkas försvaga Finansinspektionens oberoende. Den föreslagna lösningen kan således moti-

veras med vår finanstillsyns internationella trovärdighet. Den är också förenlig med målet att förenhetliga finans- och försäkrings-tillsynen, eftersom sammansättningen av Finansinspektionens direktion strukturellt skulle motsvara den nuvarande sammansättningen av Försäkringsinspektionens direktion. Dessutom skiljer sig den förvaltningsmodell som föreslås för Finansinspektionen från förvaltningsmodellen för aktiebolag i det viktiga avseendet att direktionen varken skulle utnämnas eller avskedas direktören, såsom i aktiebolag. Den omständigheten att direktören är medlem i direktionen skulle sålunda inte i lika hög grad suddas ut gränserna för direktionens lednings- och övervakningsansvar som t.ex. i aktiebolag. Om det i ett senare skede till följd av den internationella utvecklingen blir nödvändigt att ytterligare utvidga Finansinspektionens undersöknings- och sanktionsbefogenheter eller om erfarenheterna av den föreslagna förvaltningsmodellen annars talar för en sådan lösning, kan det emellertid till denna del bli aktuellt att ompröva direktionens sammansättning.

Finansinspektionens verksamhet skulle likasom enligt den gällande lagen ledas av Finansinspektionens direktör. I syfte att understryka det ansvar som är förenat med direktörens verksamhet och uppgift föreslås att direktören skall svara för att Finansinspektionens uppgifter fullgörs effektivt och ändamålsenligt samt i enlighet med direktionens anvisningar. Direktören åläggs också att svara för att de ärenden som behandlas i direktionen har blivit vederbörligen beredda. Enligt förslaget skall direktören hålla direktionen informerad om sådana för finansmarknadens utveckling relevanta omständigheter som han har fått kännedom om i samband med Finansinspektionens verksamhet. Dessutom föreslås att till lagen fogas bestämmelser om behörighetsvillkor för direktören. I den gällande lagen föreskrivs i detta avseende endast att direktören skall vara en lämplig person. Enligt förslaget skall direktören ha en för tjänsten lämplig högre högskoleexamen, vara väl förtrogen med finansmarknaden och i praktiken ha ådagalagt ledningsförmåga.

Den gällande lagens bestämmelser om täckande av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet föreslås vara i kraft till

31.12.2004. Tillsynsavgifterna bestäms sålunda, trots att lagen ändras, till den nämnda tidpunkten på samma sätt som för närvarande, trots att den gällande lagen upphävs till övriga delar. Det är skäl att separat revidera bestämmelserna om täckande av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet, särskilt med beaktande av att den nya grundlagen kräver att grunderna för bestämmande av tillsynsavgiftens belopp regleras i lag.

3.2.6. Lagstiftningens struktur

Den gällande lagen om finansinspektionen föreslås bli upphävd och ersatt med en ny lag om Finansinspektionen. De föreslagna bestämmelserna om definition av Finansinspektionens mål och uppgifter, om förnyandet av förvaltningen samt om utvidgning av befogenheterna innebär så stora principiella förändringar jämfört med den gällande lagen att en totalrevidering kan anses vara motiverad. Den gällande lagen har dessutom ändrats så många gånger att också kravet på lagstiftningens tydlighet talar för att en helt ny lag stiftas.

4. Propositionens ekonomiska verkningar

4.1. Totalekonomiska verkningar

Förslagen om utveckling av Finansinspektionens befogenheter och förvaltning förbättrar i någon mån förutsättningarna för en effektiv myndighetstillsyn. Förslagen har inga direkt i pengar mätbara verkningar eller kostnader utan verkningarna kommer huvudsakligen att vara kvalitativa, eftersom de framförallt hänför sig till de underliggande motiven samt till förutsättningarna för upprätthållande av stabiliteten i verksamheten.

De föreslagna bestämmelserna bidrar till att främja finansmarknadens stabilitet genom att skapa förutsättningar för en effektiv och förebyggande tillsyn som hindrar uppkomsten av marknadsstörningar samt genom att öka allmänhetens förtroende för marknadens funktion. De viktigaste verkningarna när det

gäller upprätthållandet av stabiliteten sammanhänger med att Finansinspektionen ges utökade befogenheter att ingripa i nya typer av riskfaktorer som har samband med förändringar på finansmarknaden. I synnerhet förslagen som gäller Finansinspektionens uppgift att granska tillsynsobjektens ekonomiska ställning samt deras lednings- och riskhanteringssystem och att vid behov bestämma sanktioner, är ägnade att motivera och även förplikta tillsynsobjekten att utveckla sina funktioner i överensstämmelse med de nya behoven. Motsvarande verkningar har utvidgningen av Finansinspektionens inspektionsrätt och rätt att få uppgifter. De föreslagna bestämmelserna om Finansinspektionens målsättningar och uppgifter samt bestämmelserna om övervakningen av att målen nås är ägnade att understryka det samhälleliga ansvaret i Finansinspektionens verksamhet och sålunda att öka det allmänna förtroendet för Finlands finansiella system..

Förslaget har positiva verkningar på tillsynsobjektens internationella funktioner, eftersom bestämmelserna utvecklas i överensstämmelse med de internationella rekommendationerna. Detta förbättrar förutsättningarna för att förenhetliga tillsynspraxis, i synnerhet när det gäller finansgrupperingar med gränsöverskridandet verksamhet, vilket i sin tur har gynnsamma effekter t.ex. på de finländska bankernas kostnader för medelsanskaffning.

Förslaget förbättrar möjligheterna att få tillräcklig information såväl om de företag som är verksamma på finansmarknaden som om tillsynsmyndighetens verksamhet. Dessa utgör nödvändiga förutsättningar dels för att marknadens egna tillsynsfunktioner skall kunna fungera effektivt, dels för att tillsynsmyndigheten på ett trovärdigt sätt skall kunna utöva sina utökade befogenheter. Förbättringen av tillgången på tillförlitlig information om marknaden samt den effektiva analysen av informationen främjar för sin del marknadens störningsfria funktion genom att företagen motiveras till öppenhet och effektivitet i sin verksamhet. De ökar också konkurrensen på marknaden eftersom investerarna och insättarna får tillförlitligare information om företagens lönsamhet och risker samt om prissättningen av tjänsterna.

4.2. Verkningar för företag och konsumenter

Förslaget har på ett allmänt plan positiva effekter på konkurrensförutsättningarna för de företag som är verksamma på finansmarknaden, särskilt på den internationella marknaden., till följd av tillsynens ökade öppenhet, ansvarsfullhet och trovärdighet.

Den från konsumenternas och investerarnas synpunkt viktigaste effekten är att marknadsfunktionerna blir tillförlitligare, framförallt tack vare de nya tillsynsbefogenheter som Finansinspektionen föreslås få.

Förslaget leder inte till någon betydande ökning av tillsynsobjektens och de övriga finansmarknadsaktörernas tillsynsrelaterade kostnader.

4.3. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga direkta verkningar när det gäller förvaltningsorganisationen eller personalen. Det är emellertid möjligt att Finansinspektionen till följd av de nya befogenheterna och skyldigheterna blir tvungen att omdisponera sina befintliga resurser samt bereda sig på vissa personalökningar. Överföringen av tillståndsärendena ökar inte Finansinspektionens personella resurser eftersom det redan nu i praktiken är Finansinspektionen som bereder tillståndsbesluten. Överföringen av tillståndsärendena kan anses vara positiv för förvaltningens överskådlighet, eftersom den föreslagna ändringen innebär att statens ägarroll separeras från beslutsfattandet om verksamhetstillstånd. Dessutom minskar den finansministeriets personalbehov med uppskattningsvis en person.

5. Beredningen av ärendet

5.1. Beredningskedan och -material

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med Finansinspektionen.

5.2. Utlåtanden

Utlåtanden om propositionen har inkommit från justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, handels- och industriministeriet, bankfullmäktige, Finlands Bank, Europeiska centralbanken, Finansinspektionen, Försäkringsinspektionen, konsumentverket, Bankföreningen i Finland, Sparbanksförbundet, Andelsbankscentralen – ABC Andelslag, Paikallisuuspankkiliitto, Finska Fondhandlareföreningen rf, Finlands Fondförening rf, HEX Abp, Centralhandelskammaren, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf, Företagarna i Finland rf, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf samt från Föreningen CGR rf.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Inom de närmaste åren måste de befogenheter som föreslås för Finansinspektionen i denna proposition sannolikt kompletteras till följd av vissa direktiv som för närvarande bereds inom Europeiska unionen. De gäller bl.a. missbruk av marknaden samt kapitalkrav för kreditinstitut och värdepappersföretag. Direktiven har inte kunnat beaktas ännu i denna proposition eftersom de fortfarande är under beredning. Om Finansinspektionens rätt att göra undersökningar och utfärda sanktioner till följd av den nämnda internationella utvecklingen i ett senare skede avsevärt utvidgas jämfört med vad som föreslås i denna proposition kan det i det sammanhanget, i syfte att justera arbets- och ansvarsfördelningen mellan Finansinspektionens direktion och direktör, vara skäl att ompröva den föreslagna förvaltningsmodellen som innebär att direktören är medlem i direktionen.

I syfte att ytterligare effektivisera finanstillsynen kan det i en nära framtid dessutom bli nödvändigt att undersöka möjligheterna att delvis ersätta det nuvarande i värdepappersmarknadslagen reglerade straffrättsliga påföljdssystemet med administrativa påföljder. Av denna anledning är det skäl att i en nära framtid ompröva kompletteringen av Finansinspektionens föreslagna befogenheter så att

befogenheten att påföra administrativa påföljder utökas.

I propositionen föreslås inga ändringar i bestämmelserna om behandling av tillståndsärenden som gäller fondbörser, clearingorganisationer, optionsföretag eller värdepapperscentralen. Delvis samma skäl som talar för en överföring av de tillstånd som nämns i denna proposition motiverar också att dessa tillståndsärenden som gäller dessa sammanslutningar överförs till Finansinspektionen. Eftersom överföringen av tillståndsärendena till Finansinspektionen förutsätter större ändringar i den materiella lagstiftningen än det är ändamålsenligt att göra i samband med denna proposition, är det skäl att i ett senare skede separat överväga en överföring av de nämnda tillståndsärendena till Finansinspektionen. Detsamma gäller placeringsfonderna. En revidering av lagstiftningen om placeringsfondernas verksamhet bereds som bäst vid finansministeriet.

I denna proposition föreslås inga ändringar i lagen Försäkringsinspektionen. Till följd av att finans- och försäkringskonglomeratens och likaså de konkurrerande spar-, investerings- och livsförsäkringsprodukternas växande betydelse är det emellertid skäl att under den fortsatta utvecklingen av lagstiftningen fästa särskilt avseende vid förenhetligandet av Finansinspektionens och Försäkringsinspektionens befogenheter.

Finansministeriet har förberedat samtidigt med denna proposition en proposition med förslag till ändring av lagen om Finlands Bank. I den sistnämnda propositionen föreslås vissa ändringar i förfarandet för utnämning av medlemmar i Finlands Banks direktion. Dessa eventuella ändringarna har inga sådana beröringspunkter med denna propositions förslag om utnämning av Finansinspektionens direktion och direktör att de behöver beaktas här. Riksdagens ekonomiutskott har emellertid i sitt betänkande 15/2002 rd förutsett att regeringen initierar en översyn av reglerna för utnämning av ordföranden och de övriga medlemmarna i direktionen. I betänkandet konstateras till denna del att om man går in för att ändra förfarandet vid utnämning av medlemmar i direktionen för Finlands Bank, är det skäl att samtidigt överväga en likadan ändring av reglerna för utnämning av

direktören för Finansinspektionen. Av denna anledning kan det vara skäl att i ett senare skede ändra det i denna proposition föreslagna förfarandet för utnämning av Finansinspektionens direktör i överensstämmelse med de ändringar som görs i förfarandet för utnämning av medlemmar i direktionen för Finlands Bank.

Den gällande lagens bestämmelser om till-

synsavgiften föreslås vara i kraft till 31.12.2004, trots att den gällande lagen upphävs till övriga delar. Eftersom i den nya lagen i detta skede inte föreslås några ersättande bestämmelser är det skäl att föreslå bestämmelser om täckande av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet i så god tid att de kan sättas i kraft 1.1.2005.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om Finansinspektionen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Finansinspektionens ställning.* I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens administrativa ställning samt om de allmänna grunderna för Finansinspektionens behörighet.

Enligt paragrafens 1 mom. utövar Finansinspektionen vid Finlands Bank tillsyn över aktörerna på finansmarknaden, så som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen och i annan lagstiftning. Momentet motsvarar 1 § i den gällande lagen om finansinspektionen.

Finansinspektionen, som inrättades år 1993, fortsatte den indragna bankinspektionens verksamhet. Finansinspektionen inrättades i samband med Finlands Bank så att den administrativt blev en del av centralbanken, men oberoende i sin tillsynsverksamhet. Den föreslagna lagen innebär i detta avseende inte någon förändring i Finansinspektionens ställning. Finlands Banks direktion kan sålunda inte heller enligt den nya lagen befatta sig med tillsynens innehåll eller ge Finansinspektionen anvisningar om hur den skall sköta sin tillsynsuppgift.

I samband med att Finansinspektionen inrättades ansågs den administrativa samhörigheten med Finlands Bank ge Finansinspektionen en avsevärd fördel i form av synergieffekter. Finansinspektionen behövde inte bygga upp någon egen administrativ infrastruktur, utan den köper alla sina administrativa tjänster av centralbanken, inklusive data-tekniska tjänster. Till de administrativa tjänsterna hör bl.a. upphandling, fastighets- och säkerhetstjänster, bokföring, fakturering av tillsynsavgifter, utbildnings- och forskningsverksamhet samt intern revision. På grund av det administrativa beroendeförhållandet skall Finansinspektionens årliga budget godkännas av Finlands Banks direktion.

Enligt det föreslagna momentet skall Finansinspektionen utöva tillsyn över finans-

marknadsaktörerna så som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen och i annan lagstiftning. Finansinspektionens behörighet är sålunda fortfarande baserad på lagen om Finansinspektionen och på den materiella lagstiftningen om finansmarknaden. Till den materiella lagstiftningen om finansmarknaden hör kreditinstitutslagen (1607/1993), lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993), lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbankslagen (1502/2001), lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001), lagen om hypoteksföreningar (936/1978), lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001), lagen om hypoteksbanker (1240/1999), lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992), värdepappersmarknadslagen (495/1989), lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), lagen om värdeandelssystemet (826/1991), lagen om värdeandelsskonton (827/1991), lagen om värdepappersföretag (579/1996), lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996), lagen om placeringsfonder (48/1999) och lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999).

Med avvikelse från den gällande lagen hänvisas i den föreslagna paragrafen inte till internationella förpliktelser som binder Finland, som en grund för Finansinspektionens behörighet, eftersom till den del som tillsynsmyndigheternas uppgifter regleras t.ex. i Europeiska unionens förordningar kan dessa tolkas höra till den ”övriga lagstiftning” som avses i paragrafen. Å andra sidan kan Finansinspektionens behörighet inte baseras t.ex. på Europeiska unionens direktiv eller på internationella avtal eller standarder. Sådana internationella förpliktelser skall först sättas i kraft genom lag.

Enligt paragrafens 2 mom. skall på Finansinspektionens förvaltning utöver lagen om Finansinspektionen tillämpas lagen om Finlands Bank och andra bestämmelser om Fin-

lands Bank om inte något annat föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Bland de bestämmelser i lagen om Finlands Bank som skall tillämpas på Finansinspektionen kan nämnas t.ex. bestämmelserna om bankfullmäktiges beslutsfattande samt om bankens bokföring och revision. Övriga bestämmelser som gäller också Finansinspektionen är framförallt lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998) vari bl.a. föreskrivs om utnämning till tjänster i Finlands Bank, om tjänstledighet, varning och avslutande av tjänsteförhållande samt om avstängning från tjänsteutövning. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen om finansinspektionen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att ärenden som gäller Finansinspektionen skall i statsrådet behandlas av finansministeriet. Förslaget motsvarar gällande lag. Enligt 19 § 1 mom. 28 punkten i reglementet för statsrådet (1522/1995) hör de kategorier av ärenden som gäller Finlands Bank till finansministeriets verksamhetsområde.

I paragrafens 4 mom. konstateras för tydlighetens skull att särskilda bestämmelser gäller tillsynen över försäkrings- och pensionsanstalter samt finans- och försäkringskonglomerat.

2 §. *Mål.* I denna paragraf föreskrivs om syftet med Finansinspektionens verksamhet. Syftet med Finansinspektionens verksamhet är enligt förslaget att upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion. Begreppet "upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion" definieras inte i lagen utan dess innebörd måste bedömas separat i varje situation där den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet skall bedömas. Med finansmarknaden avses i paragrafen såväl depositionsbanksverksamhet och annan kreditinstitutsverksamhet som värdepappersmarknaden. I begreppet finansmarknaden kan inkluderas också betalningssystemet, men till denna del är det enligt den vedertagna arbetsfördelningen mellan myndigheterna Finlands Bank som bär det primära ansvaret för marknadens störningsfria funktion. I begreppet finansmarknaden som används i paragrafen ingår inte försäkringsverksamheten. Med finansmarknaden avses i första hand verksamhet som finländska och

utländska företag bedriver i Finland och dessutom verksamhet som finländska företag bedriver i utlandet, i den utsträckning som tillsynen över verksamheten ankommer på Finlands myndigheter.

En förutsättning för att förtroendet för finansmarknadens funktion skall kunna upprätthållas är i praktiken att flera delmål uppnås. Det viktigaste av dessa är upprätthållandet av finansmarknadens stabilitet. Ett allvarligt hot mot finansmarknadens stabilitet är den s.k. systemrisken. Med systemrisken avses en situation där t.ex. ett företag som är verksamt på marknaden inte kan svara för sina förbindelser eller där misstroende mot någon enskild aktör på finansmarknaden avspeglar sig i andra marknadsaktörers verksamhet och sålunda äventyrar hela finansmarknadens funktion. Eftersom finansmarknadens stabilitet i första hand är baserad på att de som tillhandahåller finanstjänster har ekonomiska verksamhetsförutsättningar, föreskrivs i 3 § att tillsynen över stabiliteten i de tillsynsobjekts verksamhet som tillhandahåller finansiella tjänster är en grundläggande uppgift för Finansinspektionen.

En annan viktig faktor när det gäller att upprätthålla förtroendet för finansmarknaden är att marknadsaktörernas verksamhet är tillförlitlig också när det gäller andra än de ekonomiska verksamhetsförutsättningarna. Målsättningen inbegriper sålunda att finansmarknadsaktörerna i sin verksamhet överlag iaktar den lagstiftning som gäller dem, i synnerhet bestämmelserna om kund- och investerarskydd samt t.ex. lagstiftningen om penningtvätt och om förebyggande av annat lagstridigt utnyttjande av det finansiella systemet. I enlighet härmed föreskrivs i 3 § att Finansinspektionen skall övervaka också att tillsynsobjektens och de övriga finansmarknadsaktörernas verksamhet är tillförlitlig i andra avseenden än vad gäller stabiliteten i deras ekonomiska ställning.

Förtroendet för det finansiella systemet kan dessutom främjas genom att finansmarknadsaktörerna förmås att i sin verksamhet iaktta också andra goda förfaranden än sådana som är baserade på förpliktande lagstiftning samt genom att generellt främja såväl allmänhetens som de professionella finansmarknadsaktörernas tillgång till information om fi-

nansmarknaden. Av denna anledning föreskrivs i 3 § att till Finansinspektionens allmänna uppgift hör att handleda aktörerna att i sin verksamhet iaktta goda förfaranden samt att främja informationen om finansmarknaden.

I praktiken kan förtroendet för finansmarknaden anses ha rubbats om allmänheten i betydande utsträckning säger upp sina insättningar i finländska banker eller annars i stor skala köper finansiella tjänster av andra än finländska kreditinstitut eller om finländska företag i stor utsträckning drar bort sina värdepapper från handeln på finländska marknadsplatser. Också finländska depositionsbankers svårighet att få internationell återfinansiering eller en avsevärd prisuppgång på återfinansieringen kan ses som tecken på ett försvagat förtroende för finansmarknadens funktion.

Eftersom ansvaret för att förtroendet uppehålls för finansmarknadens funktion delvis vilar också på andra finansmarknadsmyndigheter, t.ex. finansministeriet och Finlands Bank, såsom konstateras ovan i allmänna motiveringens avsnitt 3.2.1, och förtroendet för finansmarknaden kan rubbas också till följd av dessa myndigheters åtgärder eller försummelser, är det skäl att alltid bedöma uppnåendet av det i paragrafen angivna målet mot bakgrund av Finansinspektionens allmänna uppgift enligt lagförslaget 3 §.

3 §. *Uppgift.* I denna paragraf föreskrivs att Finansinspektionens allmänna uppgift är att övervaka stabiliteten i de tillsynsobjekts verksamhet som tillhandahåller finansiella tjänster samt tillförlitligheten i dessas och övriga finansmarknadsaktörers verksamhet. I Finansinspektionens allmänna uppgift ingår att instruera finansmarknadsaktörerna att i sin verksamhet iaktta goda förfaranden samt att främja allmänhetens kunnande om finansmarknaden.

Såsom ovan konstateras i samband med 2 § kan Finansinspektionens uppgift härledas från den allmänna målsättningen för verksamheten. Syftet med paragrafen är inte att uttömmande beskriva Finansinspektionens uppgift. I paragrafen fastställs emellertid de allmänna sätt på vilka Finansinspektionen enligt syftet med sin verksamhet skall upprätthålla förtroendet för finansmarknadens

funktion. Den föreslagna bestämmelsen styr för sin del den allmänna ändamålsenlighetsbedömning av Finansinspektionens verksamhet som ankommer på bankfullmäktige och å andra sidan förtydligar den Finansinspektionens samhälleliga uppgift, särskilt i förhållande till övriga finansmarknadsmyndigheter. Av bestämmelsen kan däremot inte härledas någon allmän behörighet för Finansinspektionen att fatta beslut som är bindande för finansmarknadsaktörerna, utan denna behörighet baseras på de detaljerade uppgifts- och befogenhetsbestämmelserna längre fram i lagen samt i den materiella finansmarknadslagstiftningen.

Enligt förslaget har Finansinspektionen för det första till uppgift att övervaka stabiliteten i de tillsynsobjekts verksamhet som avses i 5 §. En viktig förutsättning för att förtroendet för finansmarknaden skall kunna upprätthållas är att hela finansmarknaden är stabil, vilket innebär att det måste förhindras att systemrisken faller ut. Finansinspektionens uppgift är att för sin del främja hela finansmarknadens stabilitet genom att övervaka de på finansmarknaden verksamma enskilda företagens och konglomeratens stabilitet. Med stabil verksamhet avses i paragrafen att tillsynsobjekten, dvs. kreditinstituten och värdepappersföretagen samt marknadsplatserna och clearingorganisationerna, har tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar. Tillsynen innebär en allmän uppföljning av dessa ekonomiska verksamhetsförutsättningar samt övervakning av att de i lagen angivna kraven t.ex. vad gäller kapital och riskhantering iakttas.

Finansinspektionen har dessutom till uppgift att övervaka att tillsynsobjektens och de övriga finansmarknadsaktörernas verksamhet är tillförlitlig. Härmed avses i paragrafen att tillsynsobjekten och övriga marknadsaktörer i sin verksamhet följer den lagstiftning som allmänt gäller tillhandahållande av finanstjänster samt värdepappersmarknaden och att de sålunda framförallt upprätthåller ett högklassigt kund- och investerarskydd. Tillsynen över finansmarknadsaktörernas tillförlitlighet omfattar bl.a. övervakning att den för emitenternas ekonomiska ställning och den övriga prisbildningen på värdepapper relevanta offentliga informationen är korrekt, tillräck-

lig och opartisk samt att det vid tillhandahållandet av finanstjänster inte förekommer felaktig och vilseledande marknadsföring. Tillsynen över finansmarknadsaktörernas tillförlitlighet inbegriper däremot inte behandling av enskilda frågor gällande kund- och investerarskydd. Enligt den vedertagna arbetsfördelningen mellan myndigheterna sköts dessa uppgifter av konsumentmyndigheterna samt av de rådgivnings- och förlikningsorganen som sköter branschens självreglering, t.ex. konsumentupplysningsnämnden, bankernas rådgivningsbyrå och värdepappersnämnden. Också verksamhet som syftar till förebyggande av att det finansiella systemet utnyttjas för kriminella syften, t.ex. penningtvätt eller finansiering av terrorism, ingår i den tillsyn över finansmarknadsaktörernas tillförlitlighet som avses i paragrafen.

En av Finansinspektionens grundläggande uppgifter är dessutom att främja allmänhetens kunskaper om finansmarknaden. Denna uppgift stöder den allmänna målsättningen för Finansinspektionens verksamhet, eftersom upprätthållandet av allmänhetens förtroende för finansmarknaden till en del är baserat på att investerarna och värdepappersföretagens kunder har tillräckliga grundläggande kunskaper t.ex. om finansmarknadens struktur och allmänna verksamhetsprinciper, om marknadsförfarandena, om de olika typerna av finansiella tjänster samt regleringen och kontrollen av dem samt om de rådgivnings- och förlikningsorgan som allmänheten kan vända sig till. I enlighet med denna grundläggande uppgift skall Finansinspektionen enligt lagförslagets 4 § främja tillgången till informationsmaterial om finansmarknadens verksamhet.

Enligt den föreslagna paragrafen skall Finansinspektionen också instruera finansmarknadsaktörerna att i sin verksamhet tillämpa goda förfaranden. Denna grundläggande uppgift innebär att Finansinspektionen skall delta i beredningen av icke-bindande rekommendationer och standarder gällande förfarandena samt instruera finansmarknadsaktörerna att följa dessa rekommendationer och standarder vid tillhandahållandet av finanstjänster samt vid handeln med, clearing- och förvaringen av värdepapper.

I lagförslagets 4 § föreskrivs närmare om

hur Finansinspektionen skall fullgöra sin uppgift enligt denna paragraf.

4 §. *Verksamhet.* I paragrafen finns bestämmelser om Finansinspektionens viktigaste verksamhetsformer. Bestämmelserna ger inte en noga avgränsad och fullständig beskrivning av Finansinspektionens verksamhet, utan innehållet i verksamheten och befogenheterna regleras mera detaljerat i den materiella kreditinstituts- och värdepappersmarknadslagstiftningen. Syftet med paragrafen är att koncentrerat, överskådligt och normerande göra en sammanfattning av de kärnfunktioner som är viktiga för att Finansinspektionen skall kunna fullgöra sin uppgift. Bestämmelsen är emellertid inte i det avseendet förpliktande att Finansinspektionen uttryckligen enligt den kontinuerligt måste bedriva verksamhet i alla de former som nämns i paragrafen. Hur verksamhetsformerna prioriteras beror på vilka åtgärder som är viktigast med tanke på det mål som har uppställts för Finansinspektionens verksamhet.

Enligt paragrafens 1 punkt beviljar Finansinspektionen tillsynsobjekt som avses i 5 § verksamhetstillstånd och beslutar om återkallelse av verksamhetstillstånd samt fastställer tillsynsobjekts och värdepappersföretags stadgar. I den materiella lagstiftningen föreskrivs om Finansinspektionens beslut gällande verksamhetstillstånd och stadgar. Med tillsynsobjekts stadgar jämställs placeringsfonders stadgar, eftersom placeringsfonderna formellt inte är tillsynsobjekt utan de i enlighet med lagen om placeringsfonder övervakas i anslutning till tillsynen över respektive fondbolag.

Enligt de gällande bestämmelserna kan finansministeriet bevilja verksamhetstillstånd för kreditinstitut, värdepappersföretag och pantlåneinrättningar. Finansministeriet kan också bevilja tillstånd för etablering av en filial i Finland åt kreditinstitut och värdepappersföretag som är auktoriserade i någon stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Tillståndsförvaltningen föreslås till denna del bli väsentligt ändrad. I de övriga lagförslag som ingår i propositionen föreslås att Finansinspektionen, inte finansministeriet som för närvarande, skall avgöra tillståndsärenden som gäller kreditinstitut, pantlåneinrättningar och värdepappersföretag. Enligt

förslaget skall Finansinspektionen fortfarande fastställa stadgarna för placeringsfonder. Finansministeriet skall, liksom för närvarande, bevilja verksamhetstillstånd för fondbörs, optionsföretag, clearingorganisationer och värdepapperscentraler.

Enligt paragrafens 2 punkt skall Finansinspektionen övervaka att tillsynsobjekten följer bestämmelserna om finansmarknaden och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem samt övervaka att tillsynsobjekten iakttar sina stadgar och villkoren i sitt verksamhetstillstånd. Med stadgar avses i denna punkt och nedan i denna lag sådana stadgar som Finansinspektionen eller finansministeriet enligt de bestämmelser som avses ovan har fastställt för tillsynsobjekt och med verksamhetstillstånd avses på motsvarande sätt verksamhetstillstånd som har beviljats med stöd av de nämnda bestämmelserna. Vad som avses med Finansinspektionens tillsynsobjekt framgår av 5 §. I punkten föreskrivs om traditionell laglighetsövervakning. Till denna del överensstämmer förslaget med den gällande lagstiftningen. Med bestämmelser om finansmarknaden avses de lagar som nämnts i 1 § samt förordningar som har givits med stöd av dem.

Enligt paragrafens 3 punkt skall Finansinspektionen övervaka emission av och handel med finansiella instrument samt iakttagandet av bestämmelserna av clearing- och förvaringsverksamhet och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem. I värdepappersmarknadslagen och i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer finns bestämmelser om emission och handel med finansiella instrument samt om clearingverksamhet. Också i denna punkt finns en bestämmelse om laglighetsövervakning, inklusive preliminär undersökning av misstankar om värdepappersmarknadsbrott. De som bedriver verksamhet av det slag som avses i punkten, t.ex. värdepappersemittenter, är inte nödvändigtvis sådana tillsynsobjekt som avses i föregående punkt. Det är sålunda nödvändigt att särskilt föreskriva om laglighetsövervakningen av deras verksamhet. I den gällande lagen ingår ingen allmän bestämmelse om Finansinspektionens uppgift att övervaka lagligheten i andra finansmarknadsaktörers än tillsynsobjekts verksamhet.

Enligt paragrafens 4 punkt skall Finansinspektionen meddela för tillämpning av lagen behövliga bestämmelser. I den materiella lagstiftningen om finansmarknaden finns särskilda bestämmelser om befogenheten att utfärda föreskrifter. Den föreslagna punkten ersätter 4 § 2 punkten i den gällande lagen om finansinspektionen. Enligt den skall Finansinspektionen meddela tillsynsobjekten föreskrifter som gäller iakttagandet av de stadgarna som gäller dem samt genom att meddela tillsynsobjekten, sammanslutningar av dem och andra som är verksamma på finansmarknaden de allmänna anvisningar som behövs med tanke på tillsynen. Enligt motiveringen i regeringens proposition med förslag till den gällande lagen (RP 319/1992 rd) har Finansinspektionen i och med rätten att utfärda föreskrifter och anvisningar inte givits någon allmän befogenhet att utfärda bindande föreskrifter. En förutsättning för utfärdande av bindande föreskrifter är att det finns en föreskrift om saken i den materiella lagen. Den nya bestämmelsen uppställer sålunda ett bemyndigande i någon annan lag som en uttrycklig förutsättning för Finansinspektionens normgivning.

Enligt motiveringen till regeringens proposition med förslag till den nya grundlagen (RP 1/1998 rd) skall lagstiftande makt inte delegeras till myndigheter under ministeriernivån. De relativt snäva gränser som uppställs i 80 § i grundlagen understryker att normgivningsbefogenheter endast i undantagsfall skall ges andra myndigheter än republikens president, statsrådet och ministerierna. Övriga myndigheter, t.ex. Finansinspektionen, kan enligt motiveringen till grundlagen genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl föreligger enligt motiveringen till grundlagen närmast i det fall att det är fråga om en reglering som gäller smärre detaljer och som inte är förenade med någon betydande utövning av prövningsrätt. Bemyndigandet skall dessutom vara exakt avgränsat i fråga om tillämpningsområdet.

Med avvikelse från den gällande lagen föreslås ingen särskild bestämmelse om att Finansinspektionen skall utfärda för tillsynen behövliga, icke-bindande anvisningar. Fi-

nansinspektionen har redan enligt de allmänna förvaltningsrättsliga principerna, t.ex. 4 § i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), rätt och skyldighet att utfärda anvisningar om förfaranden i sådan till Finansinspektionens verksamhetsområde hörande ärenden som gäller t.ex. ansökningar om verksamhetstillstånd. Bestämmelsen i föreslagna 4 § 8 punkten om Finansinspektionens uppgift att främja god praxis i de i lagen angivna tillsynsobjektens och i övriga finansmarknadsaktörers verksamhet, innebär i praktiken rätt och skyldighet att vid behov utfärda allmänna anvisningar.

Enligt paragrafens 5 punkt skall Finansinspektionen leda och övervaka sparbanksinspektionens verksamhet. Sparbanksinspektionen är ett i sparbankslagen reglerat inspektionsorgan som i praktiken verkar i anslutning till Sparbanksförbundet och som svarar för sparbankerna regelbundet blir granskade. Finansinspektionen kan emellertid vid behov också själv vidta gransknings- och övervakningsåtgärder i fråga om en enskild sparbank. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Enligt paragrafens 6 punkt skall Finansinspektionen följa och analysera tillsynsobjektens ekonomiska ställning, lednings-, övervaknings- och riskhanteringssystem, verksamhetsförutsättningar samt förändringar i verksamhetsmiljön. Den uppföljning och analys som avses i bestämmelsen är en viktig förutsättning för Finansinspektionens förebyggande tillsyn. Förebyggande tillsyn innebär att tillsynsmyndigheten kan identifiera marknadens och marknadsparternas problem i ett så tidigt skede som möjligt och reagera på dem genom att snabbt och trovärdigt vidta nödvändiga åtgärder. Avsikten är emellertid inte att tillsynsmyndigheten skall kunna förutsäga eller på förhand hindra varje störning på finansmarknaden, för att inte tala om enskilda tillsynsobjekts problem. Avsikten med den förebyggande tillsynen är emellertid att eventuella störningar inte skall få växa sig så stora att de hotar det finansiella systemets stabilitet. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen. Med avvikelse från den gällande lagen föreslås emellertid Finansinspektionen inte ha någon särskild skyldighet att granska tillsynsobjekt. Finans-

inspektionen kan sålunda själv överväga om den uppfyller sin skyldighet i detta avseende genom kontinuerliga tillsynsmetoder, t.ex. med hjälp av regelbunden myndighetsrapportering, eller genom att inspektera tillsynsobjektens verksamhetsställen.

Enligt paragrafens 7 punkt skall Finansinspektionen ta initiativ till lagstiftning och andra åtgärder som berör finansmarknaden. Till denna del motsvarar bestämmelsen gällande lag. Dessutom skall Finansinspektionen delta i beredning av lagstiftning. Finansinspektionen deltar i beredning av lagstiftning genom att ge utlåtanden om förslag till ändringar i finansmarknadslagstiftningen samt genom att vid behov delta i arbetsgrupper som tillsätts för beredning av lagstiftning. Förslaget motsvarar gällande praxis och säkerställer att Finansinspektionens särskilda sakkunskap om finansmarknaden anlitas vid lagberedningen.

Finansinspektionen skall enligt paragrafens 8 punkt främja god praxis i tillsynsobjektens och i övriga finansmarknadsaktörers verksamhet. Motsvarande bestämmelse finns inte i den nuvarande lagen.

God praxis innebär bl.a. att kunderna ges jämförbar information om olika tjänster och om de centrala villkoren för dem samt att de som tillhandahåller tjänster i sin marknadsföring och i sina avtalsvillkor följer godtagbara principer. Med god praxis avses i denna punkt framförallt sådana icke-bindande uppföranderegler som är baserade på inhemska och internationella rekommendationer och standarder. Finansinspektionen skall främja god praxis enligt denna punkt dels genom att vara med om att utforma uppföranderegler, dels genom att informera finansmarknadsaktörerna om dem. Finansinspektionen skall också upplysa finansmarknadsaktörerna om vikten att reglerna iakttas. Finansinspektionen har emellertid inte befogenhet att t.ex. vid vite kräva att icke-bindande uppföranderegler skall iakttas.

Bestämmelser som kan anses vara uppföranderegler ingår också i den materiella lagstiftningen. Finansinspektionens uppgift är naturligtvis att förmå finansmarknadsaktörerna att iakttas också sådana på lagbestämmelser baserade bindande uppföranderegler. Till denna del bestäms emellertid Finansin-

spektionens uppgifter och behörighet i första hand med stöd av de ovan föreslagna 2 och 3 punkterna, enligt vilka Finansinspektionen är skyldig att övervaka verksamhetens lagenlighet.

När Finansinspektionen i enlighet med denna punkt främjar god praxis skall den fästas särskilt avseende vid att det klart framgår av uppförandereglererna i vilken mån de är bindande normer och till vilken del de endast är anvisningar eller rekommendationer.

Enligt paragrafens 9 punkt skall Finansinspektionen främja tillgången till informationsmaterial om finansmarknadens verksamhet. Detta innebär att Finansinspektionen enligt sin i 3 § angivna allmänna uppgift skall främja allmänhetens kunskaper om finansmarknaden t.ex. genom att på sina webbsidor informera om finansmarknadens struktur och allmänna verksamhetsprinciper, om de olika typer av finanstjänster som erbjuds på marknaden och om de viktigaste bestämmelserna, föreskrifterna och rekommendationerna gällande tillhandahållandet av tjänsterna samt om de rådgivnings- och förlikningsorgan som allmänheten kan vända sig till.

Syftet med bestämmelsen är inte att begränsa Finansinspektionens allmänna skyldighet att enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet producera och distribuera information om sin verksamhet och sitt verksamhetsområde, utan Finansinspektionen skall vid tillämpningen av bestämmelsen beakta de allmänna bestämmelserna i den nämnda lagen. Avsikten med den föreslagna specialbestämmelsen är emellertid att understryka betydelsen av att Finansinspektionen främjar allmänhetens kunskaper. Dessutom preciserar den föreslagna bestämmelsen Finansinspektionens allmänna skyldighet att enligt den nämnda lagen producera och distribuera information om sin verksamhet.

Finansinspektionen kan distribuera det informationsmaterial som avses i punkten t.ex. via sina webbsidor. Den behöver inte själv producera och sprida all den information som avses i punkten, utan den kan också själv instruera allmänheten att utnyttja andra informationskällor, t.ex. genom att på sina webbsidor upprätthålla länkar till andra myndigheter eller till företag. I den gällande lagen

finns ingen motsvarande bestämmelse.

I lagen föreskrivs inte särskilt om Finansinspektionens skyldighet att informera om sin egen verksamhet, eftersom tillräckligt täckande bestämmelser om den finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, uttryckligen i dess 20 §.

Finansinspektionen skall enligt paragrafens 10 punkt delta i myndigheternas nationella och internationella samarbete. Sådana myndigheter som avses i punkten är t.ex. Försäkringsinspektionen, Konsumentverket samt andra länders tillsynsmyndigheter. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagen.

Finansinspektionens skall enligt paragrafens 11 punkt förebygga lagstridigt utnyttjande av det finansiella systemet. Denna punkt avser framförallt Finansinspektionens uppgifter enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998) samt sådana åtgärder för förhindrande av finansiering av terrorism som förutsätts i lagar och internationella rekommendationer. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt den föreslagna paragrafens 13 punkt skall Finansinspektionen också utföra sin övriga lagbestämda uppgifter. Bestämmelser om dessa uppgifter finns framförallt i den materiella lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersmarknaden. Bestämmelsen innebär ingen förändring jämfört med gällande lagstiftning.

5 §. *Tillsynsobjekt*. I denna paragraf ingår en förteckning över på finansmarknaden verkamma sammanslutningar som är Finansinspektionens ständiga tillsynsobjekt. Bestämmelsen motsvarar gällande lag. I den materiella lagstiftningen om finansmarknaden definieras föremålen för tillsynen samt tillsynens institutionella omfattning. Enligt förslaget har Finansinspektionen rätt att i fråga om tillsynsobjekten vidta alla de tillsyns- och övriga åtgärder som avses i denna lag, medan tillsynsobjekten har alla de skyldigheter som föreskrivs i denna lag.

De grundläggande principerna för Europeiska gemenskapens reglering av den inre marknaden bestämmer hur långt tillsynen sträcker sig territoriellt. Bland dessa principer kan nämnas principen om ett verksam-

hetstillstånd och principen om hemlandstill-
syn. Principen om ett enda verksamhetstill-
stånd innebär att kreditinstitut och värdepap-
persföretag som har fått verksamhetstillstånd
i Finland kan bedriva verksamhet inom hela
Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
genom att etablera filialer i andra medlems-
stater eller genom att tillhandahålla sådana
finansjänster som deras verksamhetstillstånd
avser över gränserna till andra medlemssta-
ter. Enligt principen om hemlandstillsyn
övervakar Finansinspektionen stabiliteten i
kreditinstituts och värdepappersföretags
verksamhet såväl i dessas enheter i Finland
som i kreditinstitutens utländska filialer.
Principen om hemlandstillsyn tillämpas ock-
så på gruppbaserad tillsyn.

Kreditinstitut och värdepappersföretag
skall då de tillhandahåller finans- och in-
vesteringsjänster i värdstaten iakttä dennes gäl-
lande föreskrifter som har utfärdats i det all-
männas intresse. Det är framförallt fråga om
de i värdstaten gällande uppföranderegler
som skall iakttas vid tillhandahållandet av
tjänster.

Till Finansinspektionens tillsynsobjekt hör
enligt paragrafen de kreditinstitut och dessas
holdingsammanslutningar, de säkerhetsfonder
och den insättningsgarantifond som avses
i kreditinstitutslagen samt utländska kreditin-
stituts filialer och representationskontor. Till
tillsynsobjekten hör också fondbolag och
förvaringsinstitut som avses i lagen om pla-
ceringsfonder, värdepappersföretag som av-
ses i lagen om värdepappersföretag samt des-
sas holdingsammanslutningar, ersättnings-
fonden för investerarskydd samt utländska
värdepappersföretags filialer och representa-
tionskontor som avses i lagen om utländska
värdepappersföretags rätt att tillhandahålla
investeringsjänster i Finland. Till Finansin-
spektionens tillsynsobjekt hör dessutom
fondbörser, clearingorganisationer och clear-
ingmedlemmar samt clearingfonder, options-
företag som avses i lagen om handel med
standardiserade optioner och terminer samt
den värdepapperscentral, den registrerings-
fond, sådana kontoförande institut samt så-
dana auktoriserade utländska kontoförande
institutets verksamhetsställen i Finland som
avses i lagen om värdeandelssystemet. Till
Finansinspektionens tillsynsobjekt hör också

pantlåneinrättningar som avses i lagen om
pantlåneinrättningar, den sammanslutning av
andelsbanker och det centralinstitut som av-
ses i lagen om andelsbanker och andra kre-
ditinstitut i andelslagsform samt samman-
slutningar vari en fondbörs, ett optionsföre-
tag, en clearingorganisation eller en värde-
papperscentral har bestämmande inflytande
enligt 1 kap. 5 § i värdepappersmarknadsla-
gen. Till Finansinspektionens tillsynsobjekt
hör dessutom ett konglomerats holdingsam-
manslutning som avses i lagen om tillsyn
över finans- och försäkringskonglomerat, om
Finansinspektionen fungerar som den sam-
ordnande tillsynsmyndighet för konglomera-
tet som avses i den nämnda lagen.

6 §. *Andra finansmarknadsaktörer.* I denna
paragraf definieras begreppet andra finans-
marknadsaktörer. Motsvarande begrepp finns
inte i den gällande lagen. Med andra finans-
marknadsaktörer avses sådana i paragrafen
närmare definierade övriga juridiska och fys-
iska personer som de i 5 § definierade till-
synsobjekt för vilkas övervakning det varit
nödvändigt att bevilja Finansinspektionen
begränsad befogenhet. Behovet att bevilja
begränsad befogenhet att övervaka andra fi-
nansmarknadsaktörer är baserat på det fak-
tum att för dem i den materiella lagstiftning-
en, särskilt i lagstiftningen om värdepap-
persmarknaden, har fastställts skyldigheter
som Finansinspektionen enligt lag skall
övervaka.

Till de i lagen om Finansinspektionen av-
sedda befogenheter som gäller också andra i
paragrafen avsedda finansmarknadsaktörer
än tillsynsobjekt hör den granskningsrätt och
rätt att få uppgifter som avses i lagförslagets
15 §, den rätt att vid tillsynen anlita utomstå-
ende sakkunniga som avses i 18 §, den rätt
att förelägga vite som avses i 24 §, offentlig
anmärkning enligt 25 § och offentlig varning
enligt 26 §. Den granskningsrätt som avses i
lagförslagets 15 § 1 mom. gäller, till följd av
vad som i grundlagen föreskrivs om skydd
för privatlivet, inte fysiska personer men Fi-
nansinspektionen har rätt att få för tillsynen
behövliga uppgifter också av fysiska perso-
ner, enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen.

Enligt paragrafens 1 mom. avses med andra
finansmarknadsaktörer emittenter av värde-
papper som är föremål för offentlig handel

och annat sådant handelsförfarande som avses i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen samt andra som är skyldiga att offentliggöra prospekt som avses i 2 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen.

Enligt paragrafens 2 mom. avses med andra finansmarknadsaktörer sådana mäklare som avses i 4 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen samt andra anställda hos värdepappersförmedlare. Till denna punkt hänförs sig sådana mäklare som avses i 1 kap. 4 § 6 punkten värdepappersmarknadslagen. Till denna punkt hänförs också börsmäklare som avses i 1 kap. 4 § 7 mom. värdepappersmarknadslagen. Dessutom innefattar punkten andra sådana anställda hos värdepappersförmedlare för vilka i 4 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen har föreskrivits samma skyldigheter enligt det nämnda kapitlets 1-6 § som för en mäklare.

Enligt paragrafens 3 punkt avses med andra finansmarknadsaktörer andra sådana börsaktörer enligt 3 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten värdepappersmarknadslagen än värdepappersförmedlare. Sådana andra börsaktörer skall enligt det nämnda lagrummet definieras i börsreglerna. Denna punkt avser dessutom andra parter i offentlig handel enligt 12 a § i det nämnda kapitlet än värdepappersförmedlare. Till denna punkt hänförs dessutom utländska optionsföretag som avses i 2 kap. 13 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer samt sådana andra aktörer i optionsföretag som avses i det nämnda kapitlets 8 § 3 mom.

Enligt paragrafens 4 punkt avses med andra finansmarknadsaktörer sådana fysiska och juridiska personer som enligt 5 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen har insynsställning i ett bolag som är föremål för offentlig handel och som sålunda är anmälningspliktiga eller som enligt 99 § i lagen om placeringsfonder har motsvarande anmälningskyldighet. Som andra finansmarknadsaktörer betraktas däremot inte sådana i det nämnda kapitlets 3 § avsedda personer om vilka uppgifter skall lämnas med stöd av den nämnda paragrafen.

Enligt paragrafens 5 punkt avses med andra finansmarknadsaktörer personer som gör offentligt köpeanbud enligt 6 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen och som enligt be-

stämmelserna i det nämnda kapitlet är skyldiga att offentliggöra köpeanbudet och att bl.a. uppgöra en anbudshandling som uppfyller de krav som anges i lagen. Enligt denna punkt betraktas som andra finansmarknadsaktörer också inlösningspliktiga som avses i 6 § i det nämnda kapitlet och likaså sådana i den nämnda paragrafens 2 mom. avsedda personer vilkas röstandel med stöd av det nämnda momentet hänförs till en inlösningskyldigs röstandel och som har sådan anmälningskyldighet som avses i det nämnda kapitlets 7 §.

Enligt paragrafens 6 punkt avses med andra finansmarknadsaktörer personer som med stöd av 2 kap. 9 och 10 § värdepappersmarknadslagen är skyldiga att offentliggöra förvärv och överlåtelse av aktier eller andelar (s.k. flaggningskyldiga).

Enligt paragrafens 7 punkt avses med andra finansmarknadsaktörer personer som med stöd av 3 kap. 2 d § eller 4 a kap. 3 a § värdepappersmarknadslagen, 1 kap. 3 a § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, 16 § lagen om placeringsfonder, 18 § kreditinstitutslagen, 14 § lagen om värdepappersföretag eller 8 § lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat är skyldiga att till Finansinspektionen göra anmälan om förvärv och överlåtelse av aktier eller andelar.

2 kap. Förvaltning

7 §. *Förvaltningsorgan.* I denna paragraf föreskrivs allmänt om Finansinspektionens förvaltningsorgan. Enligt paragrafens 1 mom. leds Finansinspektionens verksamhet av en direktion. Närmare föreskrifter om direktionens uppgifter finns i 10 §.

Enligt paragrafens 2 mom. har bankfullmäktige uppgifter som gäller Finansinspektionens förvaltning och tillsynen över dess verksamhet, enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Närmare föreskrifter om bankfullmäktiges uppgifter finns i 8 §.

Enligt lagen om Finlands Bank är bankfullmäktige, då de sköter uppgifter i anslutning till Finlands Bank, bankens och inte riksdagens organ även om det är riksdagen som väljer bankfullmäktige och även om bankfullmäktige i allmänhet är riksdagsle-

damöter. Eftersom bankfullmäktigeledamöterna väljs in uttryckligen i Finlands Banks organ och Finansinspektionen enligt lagen verkar i samband med Finlands Bank, utgör bankfullmäktige inte i sig ett självständigt organ inom Finansinspektionen, utan bankfullmäktige anses då de sköter Finansinspektionens uppgifter verka som Finlands Banks organ, som utöver uppgifter i samband med centralbankens verksamhet har administrativa uppgifter och tillsynsuppgifter också inom Finansinspektionen.

8 §. *Bankfullmäktige*. I denna paragraf föreskrivs om Bankfullmäktiges uppgifter med avseende på Finansinspektionen. Bankfullmäktige har ett allmänt tillsynsansvar för Finansinspektionens verksamhet. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen. Bankfullmäktige svarar också för sådana uppgifter i samband med Finansinspektionens förvaltning som enligt lag uttryckligen ankommer på dem. Förteckningen över bankfullmäktiges uppgifter är avsedd att vara uttömmande. Detta betyder att bankfullmäktige inte kan förbehålla sig uppgifter som ankommer på direktionen och att bankfullmäktige inte heller kan överföra sådana ärenden på direktionen som skall avgöras av bankfullmäktige själva.

Enligt paragrafens 1 punkt skall bankfullmäktige övervaka den allmänna ändamålsenligheten och effektivitet i Finansinspektionens verksamhet. Med övervakning av den allmänna ändamålsenligheten i verksamheten avses närmast bedömning av hur Finansinspektionen lyckats uppnå det allmänna mål som avses i lagförslagets 2 §. Enligt lagförslagets 10 § 1 mom. 1 punkten ankommer det däremot på direktionen att utöva tillsyn över hur de särskilda mål nås som uppställs för Finansinspektionens verksamhet samt att utöva tillsyn över enskilda åtgärder. Med övervakning av den allmänna effektiviteten i verksamheten avses framförallt uppföljning av Finansinspektionens personalutveckling och allmänna budgetutveckling i förhållande till Finansinspektionens uppgifter samt ändringar som föranleds av lagstiftningens eller marknadens utveckling. Viktiga instrument för skötseln av denna övervakningsuppgift är den berättelse över de mål som uppställts för Finansinspektionens verksamhet och hur de

uppnåtts som direktionen enligt 10 § 2 mom. 8 punkten vid behov, likväl minst en gång om året, skall överlämna till bankfullmäktige samt den administrativa berättelse över Finansinspektionens verksamhet som skall ges enligt 7 punkten i samma bestämmelse.

I paragrafen föreskrivs inte särskilt om bankfullmäktiges skyldighet att övervaka direktionens eller direktörens verksamhet, eftersom avsikten inte är att bankfullmäktiges tillsynsuppgift skall omfatta t.ex. bedömning av enskilda tillsynsbesluts laglighet eller ändamålsenlighet. Bankfullmäktige skall emellertid göra en allmän bedömning också av direktionens och direktörens verksamhet i samband med bedömningen av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet, t.ex. då bankfullmäktige behandlar den av direktionen överlämnade berättelse som avses ovan.

I paragrafens 2 punkt föreskrivs om utnämning av direktionsmedlemmarna. Medlemmarna och suppleanterna i Finansinspektionens direktion utnämns av bankfullmäktige. Utnämningarna görs på förslag av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Bank. Mandattiden för direktionsmedlemmarna föreslås vara 3 år.

Bankfullmäktige skall enligt paragrafens 3 punkt förordna en direktionsmedlem till ordförande och en till vice ordförande. Vice ordföranden leder ordet då ordföranden har förhinder. Ordföranden och vice ordföranden skall förordnas bland de medlemmar som finansministeriet och Finlands Bank har föreslagit. På förslag av direktionen förordnar bankfullmäktige också en ställföreträdare för Finansinspektionens direktör.

Enligt paragrafens 4 punkt skall bankfullmäktige besluta om grunderna för bestämmande av direktörens lön, tjänstledigheter och semestrar samt om annat som har samband med direktörens tjänsteförhållande. Enligt lagförslagets 11 § skall Finansinspektionens direktör utnämnas av republikens president på förslag av statsrådet efter att bankfullmäktige gjort en framställning om tillsättning av tjänsten.

Enligt paragrafens 5 punkt hör det till bankfullmäktiges uppgifter att besluta om att tilldela direktören varning. Enligt 18 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän kan en

tjänsteman som handlar i strid med eller försummar sina tjänsteplikter tilldelas varning.

Enligt paragrafens 6 punkt skall bankfullmäktige på framställning av direktionen fastställa Finansinspektionens arbetsordning.

Enligt paragrafens 7 punkt skall bankfullmäktige övervaka att den anmälningsskyldighet iakttas som i 34 § föreskrivs för direktionens medlemmar och suppleanter. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Den föreslagna paragrafens 2-6 punkter motsvarar den gällande lagstiftningen.

9 §. *Direktion*. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om direktionens sammansättning. Direktionen består av sex medlemmar och tre suppleanter. Två medlemmar och en suppleant utnämns på förslag av finansministeriet, en medlem och en suppleant på förslag av Finlands Bank samt en medlem och en suppleant på förslag av social- och hälsovårdsministeriet. Till direktionen hör på tjänstens vägnar dessutom Finansinspektionens direktör och Försäkringsinspektionens överdirektör. Genom den föreslagna sammansättningen säkerställs de för finansmarknaden ansvariga myndigheternas representation i direktionen, eftersom Finansinspektionen är verksam i anslutning till Finlands Bank och Försäkringsinspektionen på motsvarande sätt lyder under social- och hälsovårdsministeriet. Förslaget skiljer sig från den gällande lagen enligt vilken antalet direktionsmedlemmar är fem, men det stämmer överens med vad som i lagen om Försäkringsinspektionen föreskrivs om antalet medlemmar i Försäkringsinspektionens direktion.

Syftet med den föreslagna sammansättningen är att bredda Finansinspektionens beslutsfattande och göra det mångsidigare samt att säkerställa att Finansinspektionen får tillgång till samtliga finansmarknadsmyndigheters sakkunskap för sitt beslutsfattande. De medlemmar som ministerierna föreslår kan vara ministerietjänstemän, men enligt det föreslagna momentet behöver de inte vara det. Också i det fall att medlemmarna är ministerietjänstemän, vilket de i praktiken sannolikt kommer att vara, svarar de för lagligheten och ändamålsenligheten i Finansinspektionens beslut endast inom ramen för de bestämmelser som gäller Finansinspektionen. I

enlighet med den oberoende ställning som Finansinspektionen enligt de internationella rekommendationerna om finanstillsynen förutsätts ha, är direktionens beslutsfattande inte i något avseende underställt statsrådet. Till denna del innebär förslaget ingen förändring jämfört med den gällande lagen.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs, med avvikelser från den gällande lagen, också om behörighetsvillkoren för direktionens medlemmar och suppleanter. Eftersom direktionens ansvar för beslut som på ett avgörande sätt påverkar tillsynsobjektens verksamhet föreslås bli väsentligt utökat, förutsätts medlemmarna och suppleanterna vara väl förtrodda med Finansmarknadens funktion.

Enligt paragrafens 2 mom. är direktionens mandatperiod, liksom för närvarande, tre år.

Enligt paragrafens 3 mom. är direktionen beslutför när fyra medlemmar eller suppleanter är närvarande. Av de närvarande skall en vara ordföranden eller vice ordföranden. Direktionen avgör ärendena med enkel majoritet. Vid lika röstetal avgör mötesordförandens röst. Momentet överensstämmer med gällande lag.

10 §. *Direktionens uppgifter*. I denna paragraf föreskrivs om de uppgifter som ankommer på Finansinspektionens direktion. Den föreslagna förteckningen är uttömmande.

Enligt paragrafens 1 mom. skall direktionen uppställa de särskilda målen för Finansinspektionens verksamhet och besluta om riktlinjerna för verksamheten. Direktionen skall sålunda besluta om Finansinspektionens strategiska riktlinjer på längre sikt samt om dess årliga resultatmål. Vidare skall direktionen godkänna den årliga verksamhetsplanen och tillsynsplanen. Direktionen skall också behandla ärenden som gäller förändringar på marknaden eller sådana betydande justeringar av riktlinjerna eller prioriteringarna i verksamheten som görs av andra orsaker.

Enligt den gällande lagen om finansinspektionen skall direktionen för Finansinspektionen fastställa anvisningar om tillsynen i ärenden som är betydande eller principiella och vittgående med tanke på tillsynen eller som annars är av allmän betydelse. Befogenheten att utfärda sådana anvisningar skall enligt det föreslagna lagrummets 1 punkt anses ingå i direktionens uppgifter.

Enligt 1 punkten skall direktionen dessutom styra och övervaka måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna. Direktionens tillsynsansvar skiljer sig från bankfullmäktiges allmänna tillsynsansvar såtillvida att bankfullmäktiges uppgift är att bedöma den allmänna ändamålsenligheten i Finansinspektionens verksamhet, särskilt med beaktande av det allmänna mål för Finansinspektionens verksamhet som nämns i 2 §, medan direktionen enligt denna punkt i syfte att styra Finansinspektionens verksamhet mera exakt skall övervaka att de mål uppnås och de riktlinjer följs som baserar sig på de gällande prioriteringarna för verksamheten.

Enligt momentets 2 punkt skall direktionen besluta om meddelandet av föreskrifter med stöd av bestämmelserna. I denna punkt avses inte beslut som gäller enskilda tillsynsobjekt utan sådana allmänna normer som är baserade på den normgivningsrätt som har delegerats till Finansinspektionen i den materiella finansmarknadslagstiftningen. Befogenheten att meddela föreskrifter är baserad på ett i den materiella lagstiftningen för varje enskilt fall givet uttryckligt bemyndigande, som skall uppfylla bl.a. de krav på exakt avgränsning som föreskrivs i grundlagen. Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. kan beslutsrätt som avses i denna punkt enligt arbetsordningen delegeras till direktören när det gäller mindre betydande ärenden. Beslutsfattande som avses i denna punkt kan i den bemärkelse som avses i 4 mom. anses vara mindre betydande, när det är fråga om en till sina verkningar obetydlig eller sådan av lagstiftningen följande klar och tvingande ändring som inte är förenad med någon betydande, självständig prövning. Ärenden som gäller utfärdande av en helt ny föreskrift eller en sådan ändring av en föreskrift som har betydande ekonomiska verkningar på tillsynsobjekts verksamhet och som är förenade med omfattande prövningsrätt, skall däremot alltid avgöras av direktionen. Enligt den gällande lagen skall direktionen besluta om fastställande av föreskrifter som direktionen inte har delegerat till direktören.

Enligt momentets 3 punkt skall direktionen besluta om principerna för Finansinspektionens internationella samarbete. Det är viktigt att det förs en principdiskussion om de inter-

nationella riktlinjerna för tillsynen, eftersom det internationella samarbetet har en växande betydelse för regleringen och tillsynen av finansmarknaden. De internationella organisationernas rekommendationer och Europeiska gemenskapens direktiv styr i allt större utsträckning den nationella regleringen och tillsynen. Finansinspektionens satsar framförallt på det europeiska samarbetet. Finansinspektionen deltar i Europeiska centralbankssystemets (ECBS) arbete genom banktillsynskommittén (*Banking Supervision Committee, BSC*). I samband med tillsynen över värdepappersmarknaden är Finansinspektionen representerad i Europeiska värdepapperstillsynskommittén (*Committee of European Securities Regulators, CESR*). Bankinspektionen deltar också i Europeiska kommissionen rådgivande bankkommitté (*Banking Advisory Committee, BAC*) och EES-ländernas inofficiella samarbetsgrupp för banktillsynsmyndigheterna (*Groupe de Contact*). Samarbetet mellan EES-länderna sker också i rådets och kommissionens arbetsgrupper. Vidare deltar Finansinspektionen i de möten som hålls av den internationella finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt (*Financial Action Task Force of Money Laundering, FATF*) samt i Finlands FATF-arbetsgrupp. Vid sidan av EU-samarbetet viktiga organisationer är för Finansinspektionen, utöver FATF, Internationella valutafonden, Världsbanken, Internationella regleringsbanken, Baselkommittén för banktillsyn och Internationella institutet för värdepappersövervakning (IOSCO).

Det är motiverat att direktionen fattar beslut om principerna för det internationella samarbetet eftersom målsättningarna för tillsynen, vid en nationell bedömning för samarbetsmålsättningarna, på ett ändamålsenligt sätt måste kunna koordineras med den verksamhet som övriga myndigheter, t.ex. finansministeriet eller social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för. Direktionens samsättning är sådan att den kan anlägga ett tillräckligt brett perspektiv när det gäller att fatta beslut om principerna för samarbetet. Motsvarande bestämmelse ingår inte i den gällande lagen.

Enligt momentets 4 punkt skall direktionen dra försorg om utvecklandet av samarbetet

mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden och fastställa principerna för samarbetet med Försäkringsinspektionen. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagen om finansinspektionen.

Enligt 3 § i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) skall Försäkringsinspektionen vid skötseln av sin uppgift samarbeta med Finansinspektionen och med andra myndigheter. Bland de myndigheter som övervakar finansmarknaden i hemlandet kan utöver Försäkringsinspektionen nämnas t.ex. konsumentverket, konkurrensverket och centralkriminalpolisens enhet för utredning av penningtvätt. Bestämmelsen motsvarar gällande lag.

Enligt de övriga lagförslagen i propositionen skall beslut om beviljande och återkallelse av tillsynsobjekts verksamhetstillstånd samt om begränsning av tillsynsobjekts verksamhet, med vissa undantag fattas av Finansinspektionen. Enligt momentets 5 punkt skall sådana beslut fattas av direktionen. I fall där beslutsfattandet allttjämt ankommer på någon annan myndighet, i praktiken finansministeriet, skall direktionen göra en framställning om återkallelse av verksamhetstillståndet eller begränsning av tillsynsobjektets verksamhet. Det är motiverat att direktionen ansvarar för de beslut som gäller tillståndsförvaltningen, med beaktande av dessa besluts centrala betydelse såväl för de enskilda tillsynsobjekten som för finansmarknadens verksamhet överhuvudtaget. Beslut som avses i denna punkt kan emellertid med stöd av den föreslagna paragrafens 4 mom. enligt Finansinspektionens arbetsordning delegeras till direktören, under de förutsättningar som närmare föreskrivs i momentet. De i momentet angivna förutsättningarna när det gäller tillståndsärenden är uppfyllda t.ex. när det är fråga om beviljande av verksamhetstillstånd som inte har någon större betydelse från finansmarknadens synpunkt eller när det är fråga om smärre ändringar i tillståndsvillkoren. Beslut om förkastande av en ansökan om verksamhetstillstånd, om återkallelse av verksamhetstillstånd eller om begränsning av verksamheten skall emellertid alltid fattas av direktionen.

Enligt 6 punkten skall direktionen också fastställa tillsynsobjektens stadgar, till den

del denna uppgift enligt lagen ankommer på Finansinspektionen. Till de stadgar som avses i denna punkt hänförs inte placeringsfonders stadgar, eftersom placeringsfonderna inte är sådana tillsynsobjekt som avses i 5 § utan de övervakas i samband med tillsynen över fondbolagen. Sålunda kan placeringsfonders stadgar och ändringar i dem, liksom för närvarande, fastställas genom direktörens beslut eller, i den mån detta föreskrivs i Finansinspektionens arbetsordning, genom beslut av någon annan tjänsteman vid Finansinspektionen. Det är emellertid inte ändamålsenligt att direktionen behandlar smärre ändringar i tillsynsobjektens stadgar. Enligt paragrafens 4 mom. kan beslutanderätt som direktionen har enligt denna punkt i arbetsordningen överföras på direktören, om stadgeändringen är mindre betydande i den bemärkelse som avses i momentet.

I momentets 7 punkt föreskrivs att direktionen beslutar om offentlig anmärkning och varning. Den gällande lagen ger inte motsvarande befogenheter. Beslutanderätt som avses i punkten kan inte överföras på direktören, eftersom sådana påföljder som det här är frågan om alltid på grund av deras offentlighet kan innebära betydande olägenheter för tillsynsobjektet.

Nedan i 19 § 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ålägga tillsynsobjekt att vidta åtgärder för återkallelse av verkställigheten, åtgärden eller förfarandet eller att vidta rättelseåtgärder när det gäller beslut som strider mot lag eller med stöd av lag meddelade bestämmelser eller föreskrifter eller mot villkor i verksamhetstillstånd. Enligt den föreslagna 8 punkten skall ett sådant beslut alltid fattas av direktionen. Däremot skall direktören besluta om sådana förbud att verkställa beslut eller vidta åtgärder som avses i 1 mom. i den nämnda paragrafen.

Nedan i 20 § föreslås att Finansinspektionen skall ha rätt att begränsa användning av tillsynsobjekts utdelningsbara tillgångar för andra ändamål än för att öka tillsynsobjektets kapitaltäckning samt annan utdelning av tillgångar. Enligt lagförslaget 10 § 1 mom. 9 punkten skall beslut som avser begränsning av utdelning av tillsynsobjekts tillgångar fattas av direktionen. Beslut som avses i denna punkt är alltid på så sätt betydelsefulla för

tillsynsobjektets ekonomiska ställning och verksamhet att de inte enligt arbetsordningen kan överföras på direktören. Enligt den gällande lagen kan direktören besluta om begränsning av vinstutdelning.

Enligt momentets 10 punkt skall direktionen döma ut vite som Finansinspektionen har förelagt. Motsvarande bestämmelse finns i den gällande lagen om finansinspektionen. Vite föreläggs av Finansinspektionens direktör. Utdömmande av vite kan inte enligt arbetsordningen delegeras till direktören. Bestämmelser om föreläggande av vite föreslås i 24 §.

Kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag föreslås bli så ändrade att Finansinspektionen får rätt att under de förutsättningar som närmare anges i lagen förbjuda en person som anses vara olämplig att delta i kreditinstituts, värdepappersföretags eller dessas holdingsammanslutningars förvaltningsorgans verksamhet. Enligt föreslagna 11 punkten skall ett sådant beslut alltid fattas av direktionen.

Enligt den föreslagna 12 punkten skall direktionen besluta om offentliggörande av viktiga ställningstaganden som gäller den allmänna utvecklingen på finansmarknaden. På detta sätt kan Finansinspektionen på ett så auktoritärt sätt som möjligt, enligt prövning i ett tidigt skede ingripa i sådana fall då den på finansmarknaden har konstaterat trender som i ett senare skede kan äventyra finansmarknadens stabilitet men som Finansinspektionen inte ännu kan ingripa i med stöd av sina egentliga tillsynsbefogenheter. Även om sådana eventuella ställningstaganden inte är bindande för finansmarknadsaktörerna är de, eftersom de representerar alla finansmarknadsmyndigheters gemensamma uppfattning, ägnade att påverka såväl allmänhetens som finansmarknadsaktörernas uppfattningar om riskläget på marknaden. Avsikten är att bestämmelsen skall tillämpas med urskiljning i situationer som kan påverka marknadsutvecklingen. Bestämmelsen begränsar inte direktörens allmänna behörighet enligt lagförslagets 11 § att offentliggöra viktiga händelser på finansmarknaden och inte heller direktörens rätt att i övrigt ta ställning till utvecklingen på finansmarknaden. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall direktionen sålun-

da behandla närmast sådana betydelsefulla ställningstaganden som förutsätter särskild koordinering av olika finansmarknadsmyndigheters ställningstaganden.

den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens förvaltningsrelaterade uppgifter. Enligt momentets 1 punkt skall direktionen besluta om de tillsynsavgifter som uppbärs för att täcka Finansinspektionens allmänna kostnader

Finansinspektionen verkar i anslutning till Finlands Bank och hänförs till dennas planeringssystem. Till följd av det administrativa sambandet med centralbanken beslutar Finansinspektionen inte om sin egen budget utan besluten om denna fattas av Finlands Banks direktion. Enligt momentets 2 punkt skall Finansinspektionens direktion emellertid, liksom enligt den gällande lagen, behandla Finansinspektionens årliga budget innan den överlämnas till Finlands Banks direktion.

Enligt lagförslagets 7 § 6 punkt skall bankfullmäktige på framställning av direktionen fastställa Finansinspektionens arbetsordning. I motsvarighet till denna bestämmelse föreskrivs i momentets 3 punkt att direktionen skall överlämna Finansinspektionens arbetsordning till bankfullmäktige för fastställelse. Det är sålunda direktionen som beslutar om arbetsordningens innehåll. Bankfullmäktige kan godkänna direktionens framställning som sådan eller lämna arbetsordningen utan fastställelse. Om arbetsordningen inte blir fastställd skall direktionen besluta om de ändringar som behövs i den och på nytt överlämna arbetsordningen till bankfullmäktige för fastställelse. Bestämmelsen motsvarar gällande lag.

Enligt momentets 4 och 5 punkter skall direktionen utnämna och säga upp Finansinspektionens högsta tjänstemän, med undantag för direktören samt, i fråga om tjänstemän som den utnämnt besluta om avstängning från tjänsteutövning och om varning. Med de högsta tjänstemännen avses avdelningscheferna och chefsjuristen samt andra motsvarande tjänstemän som är direkt underställda direktören. I lagen om Finlands Banks tjänstemän föreskrivs om avstängning från tjänsteutövning och om varning. Enligt lagens 31 § kan en tjänsteman avstängas från tjänsteutövning bl.a. under tiden för åtal för

brott samt därav betingade undersökningar, om dessa kan inverka på tjänstemannens förutsättningar att sköta sina uppgifter. Enligt 18 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän kan en tjänsteman som bryter mot eller åsidosätter sin tjänsteplikt ges en skriftlig varning. De högsta tjänstemän som berörs av direktionens beslutsfattande nämns i Finansinspektionens arbetsordning. Bestämmelsen motsvarar gällande lag.

I Finansinspektionens arbetsordning kan föreskrivas att direktionen skall avgöra ärenden som gäller Finansinspektionens interna förvaltning. Liksom enligt den gällande lagen skall direktionen avgöra dessa ärenden med stöd av 6 punkten i det föreslagna momentet.

I 7 punkten föreskrivs om direktionens skyldighet att tillstålla bankfullmäktige en årlig berättelse över Finansinspektionens verksamhet. Det är fråga om en administrativ berättelse som gäller föregående verksamhetsår. Ärenden som har behandlats i den kan enligt bankfullmäktiges prövning tas in i den berättelse om Finlands Banks verksamhet och förvaltning samt om de viktigaste ärenden som bankfullmäktige behandlat, som bankfullmäktige med stöd av 11 § i lagen om Finlands Bank skall överlämna till riksdagen. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen, men den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med vedertagen praxis.

Ett syfte med lagförslaget är att understryka det samhälleliga ansvaret och öppenheten i Finansinspektionens verksamhet, som har fått en allt större samhällelig betydelse. I samband med ansvarsfrågan är det skäl att också lösa frågan om Finansinspektionens offentliga tillsyn. Det räcker inte att besluten om verksamhetens riktlinjer och de viktigaste tillsynsavgörandena koncentreras till direktionen, utan dessutom behövs en utomstående efterhandsbedömning av hur Finansinspektionen har lyckats i sin uppgift som helhet. Av denna anledning skall direktionen enligt momentets 8 punkt vid behov, dock minst en gång om året, ge bankfullmäktige en berättelse över de mål som har uppställts för Finansinspektionens verksamhet och hur de uppnåtts. Bankfullmäktige kan efter att ha fått berättelsen bedöma den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansin-

spektionens verksamhet. Bestämmelsen understryker bankfullmäktiges allmänna ansvar när det gäller övervakningen av Finansinspektionens verksamhet. Bankfullmäktige kan om de så önskar behandla direktionens berättelse som en del av sin berättelse till riksdagen över Finlands Banks verksamhet och förvaltning, och på detta sätt ge också riksdagen tillfälle att vid behov diskutera Finansinspektionens från samhällets synpunkt viktiga riktlinjer och avgöranden. Direktions berättelse är offentlig, liksom bankfullmäktiges svar på den.

Direktionen kan enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. överta avgörandet av ärenden som enligt lag eller Finansinspektionens arbetsordning skall avgöras av direktören eller av någon annan tjänsteman. För närvarande har direktionen inte sådan rätt, utan Finansinspektionens direktör beslutar om andra ärenden än sådana som uttryckligen nämns i lagen skall överföras till direktionen för behandling. Enligt 7 § i den gällande lagen om finansinspektionen skall direktionen bl.a. avgöra sådan vittgående och principiellt viktiga ärenden som direktören har överfört till direktionen för behandling. Ett syfte med den nya lagen är att förstärka direktionens ställning när det gäller Finansinspektionens beslutsfattande. Det är sålunda konsekvent att ge direktionen självständig rätt att ta ställning till om ett enskilt ärende som annars skulle hänföras till direktörens eller någon annan tjänstemans ansvar har en sådan betydelse att det kan anses motiverat att ärendet behandlas i direktionen. En förutsättning för tillämpning av momentet är sålunda att det är fråga om ett ärende som i väsentlig utsträckning bedöms kunna påverka Finansmarknadens stabilitet eller annars på ett avgörande sätt påverka finansmarknadens utveckling. En förutsättning för tillämpning av bestämmelsen är att direktionen hålls underrättad om de viktigaste ärenden som blir aktuella.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om möjligheten att i arbetsordningen överföra sådan beslutanderätt till direktören som enligt 1 mom. 2, 5 och 6 punkterna tillkommer direktionen. Mindre betydande ärenden av det slag som avses i momentet är sådana som inte nämnvärt påverkar ett tillsynsobjekts verksamhet och inte heller finansmarknadens sta-

bilitet eller som inte annars i någon betydande utsträckning påverkar finansmarknadens utveckling. Enligt förslaget kan sålunda till direktören delegeras befogenhet att meddela föreskrifter (1 mom. 2 punkten), befogenhet att behandla tillståndsärenden (5 punkten) och att fastställa stadgar (6 punkten) så som närmare framgår av de nämnda punkterna. Andra beslut än de som nämns i 1 mom. är alltid på så sätt betydande att det i syfte att säkerställa en tillräckligt omfattande, mångsidig och djupgående prövning är skäl att i samtliga fall förbehålla direktionen att avgöra dem. Beslut om avslag på ansökningar om verksamhetstillstånd, om återkallande av verksamhetstillstånd och om begränsning av verksamheten skall dessutom alltid anses vara sådana i momentet avsedda andra beslut än beslut av mindre betydelse, som skall behandlas i direktionen.

11 §. *Direktör*. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens direktörs ställning, om utnämningstillståndet, om behörighetsvillkoren och om förordnande av ställföreträdare för direktören. Enligt paragrafens 1 mom. är direktören chef för Finansinspektionen. Bestämmelsen motsvarar gällande lag.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om utnämning av direktören. Liksom enligt den nuvarande lagen utnämns och avsätts direktören av republikens president. Bankfullmäktige skall enligt förslaget göra en framställning till statsrådet om tillsättning av tjänsten. Enligt 58 § i grundlagen fattar republikens president sina beslut i statsrådet utifrån statsrådets förslag till avgörande. Statsrådet är i sitt förslag inte bundet till bankfullmäktiges framställning och presidenten är inte bunden till statsrådets förslag till avgörande. Enligt förslaget är utnämningstillståndet sålunda detsamma som vid tillsättning av en tjänst som medlem av Finlands Banks direktion. På direktörstjänsten tillämpas 5 § 2 mom. i lagen om Finlands Banks tjänstemän, enligt vilket en tjänst kan tillsättas för viss tid eller annars tidsbegränsas, om en grundad anledning som sammanhänger med tjänstens art eller Finlands Banks verksamhet kräver det. Tjänsten som Finansinspektionens direktör har i praktiken tillsatts för viss tid. Bestämmelsen motsvarar gällande lag.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om behö-

righetsvillkoren för direktörstjänsten. Finansinspektionens direktör förutsätts ha en för tjänsten lämplig högre högskoleexamen, god förtrogenhet med finansmarknaden och i praktiken visad ledarförmåga. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de behörighetsvillkor som gäller för de högsta tjänstemännen inom statsförvaltningen. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

För att Finansinspektionens verksamhet skall kunna säkerställas måste direktören ha en ställföreträdare som vid behov sköter dennes uppgifter. I paragrafens 4 mom. föreskrivs att ställföreträdare för direktören då denne har förhinder är en av bankfullmäktige för detta uppdrag förordnad tjänsteman vid Finansinspektionen.

12 §. *Direktörens uppgifter*. I denna paragraf föreskrivs om direktörens uppgifter. Bestämmelsen är mera detaljerad än den gällande lagen men innehållsmässigt är den oförändrad, med undantag för vad som i lagförslaget 11 § föreskrivs om överföring till direktionen av vissa beslut som på ett betydande sätt påverkar tillsynsobjektens ställning eller finansmarknadens stabilitet. Direktören skall enligt 1 mom. 1 punkten leda Finansinspektionens verksamhet och fatta beslut i ärenden som inte hör till direktionen. Paragrafen innebär att behörighetsfördelningen mellan direktionen och direktören inte förändras. Direktören har allmän behörighet medan direktionen har särskild behörighet, vilket innebär att direktionsens uppgifter räknas upp uttömmande.

Enligt momentets 2 punkt skall direktören svara för att Finansinspektionens uppgifter sköts effektivt och ändamålsenligt samt i enlighet med direktionsens instruktioner. I denna punkt föreskrivs sålunda om det generella effektivitetskrav som ställs på den offentliga förvaltningen. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt momentets 3 punkt skall direktören svara för att de ärenden som behandlas i direktionen blir vederbörligen beredda. Direktören skall sålunda dra försorg om att för de beslut som skall fattas i direktionen har inhämtats och uppgjorts tillräckliga utredningar, att beredningen och föredragningen till direktionen baserats på en heltäckande och analytisk prövning samt att besluten är rätts-

ligt oklanderliga. I arbetsordningen kan ges närmare föreskrifter om direktionens beslutsförfarande och om föredragningen i samband därmed. I arbetsordningen kan förordnas att direktören eller en tjänsteman som denne förordnat skall vara föredragande i direktionen. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt momentets 4 punkt skall direktören hålla direktionen informerad om sådana genom Finansinspektionens verksamhet uppdagade omständigheter som påverkar utvecklingen på finansmarknaden samt svara för övriga utredningar till direktionen. Eftersom direktionen är det organ som ställer upp de särskilda målen för Finansinspektionens verksamhet och beslutar om dess riktlinjer samt även fattar de viktigaste tillsynsbesluten, måste direktionen vara väl förtrogen med sådana i samband med Finansinspektionens tillsynsverksamhet framkomna omständigheter, som har betydelse för marknadens stabilitet eller för betydande marknadsparters verksamhet eller som annars i något väsentligt avseende påverkar Finansinspektionens verksamhet. Direktörens skyldighet att ge sådana redogörelser som avses här kan uppfyllas t.ex. så att redogörelserna ges i samband med direktionens sammanträden eller skriftligt till direktionens medlemmar var för sig. En förutsättning för att bestämmelsen skall kunna tillämpas effektivt är att de ifrågasvarande uppgifterna lämnas till direktionen i så god tid att de kan beaktas vid beslutsfattandet. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt momentets 5 punkt skall direktören behandla ärenden som gäller utnämning och uppsägning av andra tjänstemän än de högsta tjänstemännen vid Finansinspektionen. Direktören har sålunda rätt att utnämna de tjänstemän som inte utnämns av Finansinspektionens direktion. Förslaget motsvarar den gällande lagstiftningen. I arbetsordningen föreskrivs vilka de högsta tjänstemän är som skall utnämns av direktionen.

Enligt momentets 6 punkt skall direktören liksom för närvarande i fråga om de tjänstemän som han utnämnt besluta om avstängning från tjänsteutövning och om tilldelande av varning.

Om direktionen borde fatta ett brådskande

beslut om begränsning av ett tillsynsobjekts verksamhet kan direktören enligt 2 mom. avgöra ärendet. Direktörens beslut skall fastställas av direktionen. Bestämmelsen om direktörens beslutanderätt i detta avseende är behövlig eftersom det i praktiken kan bli nödvändigt att fatta beslut om begränsning av ett tillsynsobjekts verksamhet och att verkställa beslutet omedelbart efter att en störning som förutsätter begränsning har konstaterats i tillsynsobjektets verksamhet. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt paragrafens 3 mom. kan i arbetsordningen, som enligt lagförslagets 7 § fastställs av bankfullmäktige tas in närmare föreskrifter om direktörens uppgifter. I arbetsordningen kan också beslutanderätt som tillkommer direktören delegeras till andra tjänstemän vid Finansinspektionen. Sådan delegering kan emellertid inte ske i fråga om uppgifter som enligt lagförslagets 10 § ankommer på direktionen och som i arbetsordningen med stöd av den nämnda paragrafens 4 mom. har överförts till direktören för avgörande. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagen.

13 §. *Arbetsordning.* I Finansinspektionens arbetsordning ges närmare föreskrifter om behandlingen av ärenden, beslutsfattandet och om tjänstemännens uppgifter vid Finansinspektionen samt om Finansinspektionens övriga interna förvaltning. I arbetsordningen kan ges föreskrifter bl.a. om Finansinspektionens högsta tjänstemän, om ledningsgruppens sammansättning och uppgifter, om avgörandet av ärenden vid Finansinspektionen samt om undertecknande av expeditioner. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen. Med avvikelse från vad som föreskrivs i den gällande lagen skall arbetsordningen emellertid inte publiceras i Finlands författningssamling.

3 kap. Tillsynsbefogenheter

14 §. *Sammankallnings- och närvarorätt.* Enligt 1 mom. i denna paragraf har en företrädare för Finansinspektionen, på motsvarande sätt som enligt den gällande lagen, rätt att närvara vid möten som hålls av tillsynsobjektets beslutsorgan och administrativa organ samt rätt att vid behov sammankalla dem.

Dessutom har Finansinspektionens företrädare rätt att yttra sig på mötena och att få de anmärkningar som han anser vara befogade förda till protokollet. Företrädaren kan vara en tjänsteman vid Finansinspektionen eller någon annan som Finansinspektionen har bemyndigat och som enligt föreslagna 18 § handlar under tjänsteansvar. Utomstående personer har inte rätt att delta t.ex. i sammanträden som hålls av ett bolags styrelse eller förvaltningsråd. Av denna anledning är det skäl att i lagen ta in en bestämmelse om företrädarens deltaganderätt.

Att sammankalla ett tillsynsobjekts besluts- och förvaltningsorgan är en exceptionell åtgärd som kan vidtas i sådana fall då i ett tillsynsobjekts verksamhet eller ekonomiska situation har konstaterats omständigheter som måste rättas till för att verksamheten skall kunna fortsätta. Finansinspektionens företrädare har rätt att yttra sig vid sammanträdet och att lägga fram tillsynsmyndighetens syn på situationen samt på de åtgärder som krävs för att rätta till dem. Finansinspektionens företrädare har emellertid inte rätt att delta i själva beslutsfattandet, utan samtliga beslut inom tillsynsobjektet fattas av det behöriga besluts- och förvaltningsorganet, i enlighet med de associationsrättsliga bestämmelser som skall tillämpas på tillsynsobjektet.

Med besluts- och förvaltningsorgan avses i bestämmelsen t.ex. bolagsstämman, förvaltningsrådet och styrelsen samt därmed jämförbara associationsrättsliga besluts- och förvaltningsorgan. Sådana placeringsfonder och specialplaceringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder är inte juridiska personer och inte heller tillsynsobjekt i förhållande till Finansinspektionen. Av denna anledning föreskrivs i 2 mom. att bestämmelserna i 1 mom. skall tillämpas också på den fondandelsägarstämma som avses i lagen om placeringsfonder. I en placeringsfonds stadgar kan dessutom föreskrivas att de av fondbolaget förvaltade placeringsfondernas fondandelsägarstämma skall välja ett representantskap för att besluta om placeringsfondernas gemensamma angelägenheter. Bestämmelsen skall därför tillämpas också på representantskapets sammanträde. I övrigt motsvarar förslaget den gällande lagstiftningen.

15 §. *Granskningsrätt och rätt att få upp-*

gifter. Paragrafens 1 mom. ersätter 11 § 1 mom. i den gällande lagen. Enligt bestämmelsen har Finansinspektionen rätt att på ett tillsynsobjekts verksamhetsställe granska handlingar och andra dokument som gäller tillsynsobjektet och dess kunder. Omfattningen av denna granskningsrätt bestäms i den materiella lagstiftningen som tillsynsobjektet, med stöd av de krav som ställs på detta. Granskningsrätten omfattar de elektroniska och andra dokument som tillsynsobjektet har i sin besittning, tillsynsobjektets datasystem samt dess kassa- och övriga tillgångar. Med datasystem avses i momentet hårdvara och mjukvara samt den information som finns lagrad i systemet. Med kassa- och övriga tillgångar avses kontanter, ädla metaller, värdepapper och andra finansiella tillgångar i fysisk form. Till denna del motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

I momentet föreskrivs i överensstämmelse med 11 § 6 mom. i den gällande lagen om Finansinspektionens rätt att också få kopior av handlingar och dokument som granskas. I avsaknad av en uttrycklig bestämmelse om saken har det i praktiken hänt att tillsynsobjekt med återopande av bankhemligheten har vägrat ge kopior. Den gällande lagens hänvisning till databehandlingssystem och andra system bli ersatt med en hänvisning till datasystem.

Dessutom utsträcks momentet till att gälla Finansinspektionens rätt att på övriga på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftelsers verksamhetsställen granska sådana handlingar och övriga dokument som den behöver för att fullgöra sitt uppdrag samt att få kopior av handlingarna och dokumenten. Med övriga på Finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser avses sådana andra i 6 § definierade finansmarknadsaktörer än tillsynsobjekt som inte är fysiska personer. Att utsträcka Finansinspektionens granskningsrätt till fysiska personer är problematiskt, bl.a. med beaktande av vad som i 10 § grundlagen föreskrivs om skydd för medborgarnas privatliv. Bestämmelsen motsvarar i väsentliga avseenden vad som föreskrivs om Finansinspektionens granskningsrätt i 7 kap. 1 § 2 mom. i den gällande värdepappersmarknads-lagen.

Paragrafens 2 mom. ersätter 11 § 2 mom. i den gällande lagen. Enligt momentet har Finansinspektionen för det första rätt att utan obefogat dröjsmål få sådana uppgifter och redogörelser som är relevanta för tillsynen. Omfattningen av rätten att få uppgifter bestäms enligt förslaget, liksom enligt 1 mom., enligt de krav som i den materiella lagstiftningen ställs på tillsynsobjekten och övriga finansmarknadsaktörer. Med uppgifter och utredningar avses här enskilda uppgifter och sådana utredningar av ad hoc-natur som gäller ett viss ärendekomplex. Till denna del motsvarar momentet den gällande lagen om finansinspektionen.

Den ovan nämnda rätten att få uppgifter skall dessutom tillämpas på sådana övriga sammanslutningar och stiftelser som avses i 6 § samt, med avvikelse från 1 mom., också på fysiska personer som avses i den nämnda paragrafen. Till denna del motsvarar momentet, med smärre justeringar, innehållsmässigt den gällande lagen om värdepappersmarknaden.

I momentet föreslås dessutom, med avvikelse från den gällande lagen, ett särskilt bemyndigande enligt vilket Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om vilka uppgifter som regelbundet skall tillställas den. Också denna fortlöpande rapporteringsskyldighet begränsas till uppgifter som är nödvändiga för tillsynen, med beaktande av den materiella lagstiftning som gäller respektive tillsynsobjekt. Denna rapporteringsskyldighet kan gälla för det första tillsynsobjektets ekonomiska ställning, såsom bokslutsuppgifter samt lagstadgade krav, såsom uppgifter som behövs för beräkning av kapitaltäckningsrelaterade begränsningar samt begränsningar som gäller stora kundrisker och ägande av företag och fastigheter. Den regelbundna rapporteringsskyldigheten i fråga om ett tillsynsobjekts ekonomiska ställning kan omfatta också uppgifter som behövs för beräkning av andra än lagstadgade karv, t.ex. för bedömning av ränte-, valuta- och landrisker. Föreskrifterna måste emellertid begränsas till rapportering av uppgifter och de får sålunda inte avse sådana begränsningar av riskpositioner som inte är baserade på lag. Med stöd av bemyndigandet kan dessutom erhållas uppgifter om tillsynsobjekts interna kontroll

och riskhantering, förvaltnings- och kontrollorgan samt uppgifter om de anställda, t.ex. dessas namn och hemort samt uppgifter om deras pålitlighet och kompetens. Dessutom kan med stöd av bemyndigandet erhållas adressuppgifter om verksamhetsställen samt uppgifter om dessas antal mm. Bestämmelsen gäller inte andra finansmarknadsaktörer än tillsynsobjekt eftersom för dem inte har uppställts sådana skyldigheter i lagstiftningen som skulle förutsätta regelbunden rapportering.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs i överensstämmelse med 11 § 3 mom. i den gällande lagen om Finansinspektionens rätt att av tillsynsobjekts revisorer få alla för tillsynen relevanta uppgifter som de har i sin besittning. Finansinspektionen har också rätt att av revisorerna få kopior av sådana handlingar och dokument rörande tillsynsobjekt eller andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser som revisorerna har i sin besittning. Med avvikelse från den gällande lagen skall momentet tillämpas också på andra på Finansmarknaden verksamma sammanslutningars eller stiftelsers revisorer än tillsynsobjekts.

Paragrafens 4 mom. ersätter 11 § 4 mom. i den gällande lagen. I momentet föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen att den granskningsrätt och rätt att få uppgifter som avses i 1-3 mom. skall utsträckas också till företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet eller som är tillsynsobjektets intresseföretag. Momentet föreslås, jämfört med den gällande lagen, för tydlighetens skull bli kompletterat med en hänvisning till lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. I den nämnda lagens 17 § föreskrivs om arbetsfördelningen mellan den samordnande myndigheten och en annan tillsynsmyndighet när det gäller tillsyn över sådana konglomerat som avses i lagen. I fråga om Finansinspektionens rätt att inspektera företag som hör till ett sådant konglomerat skall sålunda bestämmelserna i detta moment tillämpas endast om något annat inte föreskrivs i den nämnda lagen.

Med avvikelse från den gällande lagen konstateras i momentet för tydlighetens skull att den granskningsrätt och rätt att få uppgif-

ter som avses i den endast avser finländska företag, eftersom i finsk lag inte kan föreskrivas om rätt att inspektera utländska företag. Finansinspektionen har emellertid rätt att av ett tillsynsobjekt få för tillsynen behövliga uppgifter om utländska företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet eller som är tillsynsobjektets intresseföretag (nedan utländskt koncern- eller intresseföretag) samt rätt att granska sådana handlingar och övriga dokument rörande utländska koncern- eller intresseföretag som tillsynsobjektet har i sin besittning. Avsikten med bestämmelsen är att ett tillsynsobjekt inte med åberopande av bankhemligheten skall kunna vägra ge Finansinspektionen sådana uppgifter om utländska koncern- och intresseföretag som det har i sin besittning. Finansinspektionen har dessutom med stöd av artikel 56.2 i direktiv 2000/12/EG rätt att av utländska tillsynsmyndigheter få information som behövs för gruppbaserad tillsyn. Finansinspektionen kan genom att upprätta tillsynsprotokoll med utländska tillsynsmyndigheter förvissa sig om att få tillgång till tillräcklig information för tillsynen över utländska koncern- och intresseföretag. Som villkor för ett tillsynsobjekts verksamhetsstillstånd kan uppställas att Finansinspektionen får för tillsynen behövlig information också om tillsynsobjektets utländska koncern- och intresseföretag.

Enligt paragrafens 5 mom. utsträcks granskningsrätten med avvikelse från den gällande lagen också till sådana företags verksamhetsställen som fungerar som tillsynsobjektets ombud eller som på uppdrag av tillsynsobjektet sköter dettas bokföring, data-system eller riskhantering eller andra uppgifter i samband med den interna kontrollen. I 25 och 68 § i kreditinstitutslagen samt i 16 b och 29 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs om de krav som gäller överföring av sådana uppgifter till att skötas av ett annat företag. Enligt de nämnda bestämmelserna är en förutsättning för att i dem avsedda uppgifter skall kunna överföras till att skötas av ett annat företag bl.a. att det övertagande företaget förbinder sig att till kreditinstitutet eller värdepappersföretaget överlämna alla uppgifter som behövs för tillsynen. Eftersom en externalisering av sådana funktioner som avses

i de nämnda bestämmelserna är förenad med betydande funktionella risker föreslås att Finansinspektionen med stöd av lag skall ha rätt att inspektera företag som på uppdrag av ett kreditinstitut eller värdepappersföretag sköter sådana funktioner för ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som avses i de nämnda lagrummen. Finansinspektionens granskningsrätt enligt momentet inskränks till att kontrollera att de uppgifter stämmer som ett sådant företag enligt avtal överlämnar till ett kreditinstitut eller värdepappersföretag.

För att Finansinspektionen skall kunna bedöma om ett tillsynsobjekts ägare, styrelsemedlemmar, verkställande direktör eller anställda har den tillförlitlighet som förutsätts i lagen, måste den ha rätt att få uppgifter ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Denna rätt har Finansinspektionen med stöd av den föreslagna paragrafens 6 mom. Straffregisteruppgifter som belyser de ovan nämnda personernas tillförlitlighet kan lämnas till Finansinspektionen med stöd av 4 a § i straffregisterlagen (770/1993). I den gällande lagen finns ingen bestämmelse som motsvarar detta moment.

I paragrafen föreslås ingen särskild bestämmelse om den rätt som Finansinspektionen enligt 11 § 5 mom. i den gällande lagen har att få uppgifter av Värdepapperscentralen, eftersom den rätt att få uppgifter som avses i det nämnda momentet ingår i de 1 och 2 mom. som föreslås i denna paragraf.

Beslut om inspektioner och anskaffning av uppgifter som avses i denna paragraf kan enligt de bestämmelser som föreslås om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan alltid fattas av Finansinspektionens direktör. Beslut om sådant förordande som avses i 2 mom. skall emellertid fattas av direktionen, om beslutet har en betydande inverkan på tillsynsobjektets verksamhet, t.ex. till följd av att rapporteringen orsakar tillsynsobjekten avsevärda tilläggs-kostnader.

16 §. *Yppandeförbud.* Finansinspektionen skall bl.a. undersöka misstankar om brott mot värdepappersmarknadslagen för att utreda om det finns anledning att misstänka att en person har gjort sig skyldig till brott samt vid

behov överlämna ärendet till polisen för förundersökning. Om den som är föremål för Finansinspektionens undersökning får reda på saken redan i det skedet då undersökningen pågår, kan undersökningen äventyras innan polisen har möjlighet att i enlighet med förundersökningslagen (449/1987) förbjuda yppande av omständigheter i samband med undersökningen. Därför föreslås att Finansinspektionen enligt paragrafens 1 mom. skall kunna utfärda förbud mot att underrätta den som undersökningen avser eller någon annan om sin inspektion eller om uppgifter eller redogörelser som den som undersökningen avser har bett om. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Förbud som avses i paragrafen skall utfärdas skriftligen. I fråga om förutsättningarna för att utfärda ett sådant förbud och i fråga om förbudets giltighet tillämpas vad som föreskrivs i 48 § i förundersökningslagen. En förutsättning för att utfärda ett förbud är enligt den sistnämnda bestämmelsen att ett avslöjande av dylika uppgifter kan försvåra utredningen av brottet eller orsaka parterna eller andra skada eller olägenhet. Liksom enligt förundersökningslagen är förbudet i kraft högst tre månader åt gången. Finansinspektionen kan återkalla förbudet innan dess giltighetstid har gått ut om det inte längre finns något behov att upprätthålla förbudet. Förbudet skall enligt lagförslagets 39 § 2 mom. iakttas trots att det har överklagats.

Enligt paragrafens 2 mom. skall i överensstämmelse med 48 § 2 mom. i förundersökningslagen konstateras att den som bryter mot ett sådant förbud som avses i 1 mom. döms till straff enligt 38 kap. 1 § strafflagen om inte strängare straff föreskrivs i någon annan lag. I 38 kap. 1 § strafflagen föreskrivs om sekretessbrott för vilket straffet är böter eller fängelse i högst ett år. I 38 kap. 2 § strafflagen föreskrivs om sekretessförseelse för vilken straffet är böter.

Enligt bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan kan beslut om sådant yppande-förbud som avses i paragrafen alltid fattas av Finansinspektionens direktör.

17 §. *Revisorernas anmälningsskyldighet.* I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen om revisorernas

skyldighet att lämna uppgifter till Finansinspektionen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att Finansinspektionen utan dröjsmål och direkt av tillsynsobjektens revisorer skall underrättas om sådana bristfälligheter eller missförhållanden som de har fått kännedom om i sitt uppdrag och som kan anses påverka tillsynsobjektens verksamhet.

Enligt paragrafens 1 mom. skall ett tillsynsobjekts revisor utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut gällande tillsynsobjektet som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses väsentligt bryta mot bestämmelser som gäller tillsynsobjektet eller dess verksamhet eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem och som reglerar förutsättningarna för verksamhetstillstånd eller som gäller bedrivande av verksamheten eller som kan äventyra tillsynsobjektets fortsatta verksamhet. En revisor skall också underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter och beslut som kan leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller till ett negativt utlåtande om fastställande av bokslutet. I 19 § 2 mom. i revisionslagen (936/1994) föreskrivs allmänt om anmärkning i samband med revision.

Enligt paragrafens 2 mom. är tillsynsobjektets revisorer också skyldiga att till Finansinspektionen anmäla sådana i 1 mom. nämnda omständigheter som de får kännedom om i sitt uppdrag i en sammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet eller i en sammanslutning som har sådant bestämmande inflytande i tillsynsobjektet som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen (1336/1997) eller vari tillsynsobjektet har sådant bestämmande inflytande som avses ovan.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken en revisor som har handlat i god tro inte blir ansvarig för ekonomisk skada som eventuellt orsakas av åtgärder som avses i paragrafen. Om en revisor å andra sidan underlåter att till Finansinspektionen anmäla sådana omständigheter eller beslut som avses i 1 mom., med påföljd att skada uppkommer, kan försummelsen leda till att revisorn blir skadeståndsskyldig med stöd av 44 § i revisionslagen.

Bl.a. av 37 § 2 mom. i revisionslagen följer

att ett tillsynsobjekts revisor också i andra situationer än sådana som avses i denna paragraf kan ge uppgifter om ett tillsynsobjekt till Finansinspektionen. På motsvarande sätt har Finansinspektionen med stöd av föreslagna 16 § 3 mom. rätt att av en revisor få uppgifter om ett tillsynsobjekt.

Den föreslagna anmälningsskyldigheten måste anses vara viktig från tillsynssynpunkt. Det kan anses strida mot god sed att avskeda en revisor enbart på den grunden att han har iakttagit lagens bestämmelse om anmälningsskyldighet. Om så har skett i praktiken är det skäl att Finansinspektionen börjar utreda ärendet i egenskap av tillsynsmyndighet.

18 §. *Anlitande av utomstående sakkunniga.* Enligt paragrafens 1 mom. kan Finansinspektionen för en utredning som är nödvändig för tillsynen anlita en revisor eller någon annan utomstående sakkunnig. Till sitt syfte motsvarar bestämmelsen den gällande lagens 12 § om särskild granskning. Rätten att anlita en utomstående inspektör behövs t.ex. i sådana fall då det behövs specialsakkunskap som Finansinspektionen inte har. Som utomstående sakkunniga kan anlitas t.ex. revisorer, advokater eller riskexperter, beroende på vilket slags ärende utredningen avser. Den sakkunniga skall ha med beaktande av uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn samt om bokföring och rättsliga frågor. En utomstående sakkunnig har sådan granskningsrätt och rätt att få uppgifter som avses i 15 §. På en utomstående sakkunnigs oberoende ställning tillämpas vad som föreskrivs i 33 §. På en utomstående sakkunnig skall sålunda tillämpas såväl de särskilda bestämmelserna om oberoende ställning i 33 § som jävsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982). Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att en utomstående sakkunnig som Finansinspektionen anlitar skall kunna utföra sitt uppdrag i tillräcklig omfattning och att den utomstående sakkunnigas rätt att få uppgifter tryggas.

Med avvikelse från den nuvarande lagen gäller bestämmelsen anlitande av utomstående sakkunniga också vid inspektion av andra på Finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser än tillsynsobjekt.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansin-

spektionen bestämma att arvodet till den sakkunnige skall betalas av medel som tillhör ett tillsynsobjekt eller någon annan på finansmarknaden verksam sammanslutning eller stiftelse, om skälet till att anlita sakkunnig beror på tillsynsobjektet, sammanslutningen eller stiftelsen. Arvodet skall motsvara den allmänna nivån inom branschen. Finansinspektionen skall betala arvode som inte kan indrivras hos tillsynsobjektet eller hos någon annan sammanslutning eller stiftelse som är verksam på finansmarknaden.

Beslut om att enligt denna paragraf anlita en sakkunnig kan enligt de föreslagna bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan alltid fattas av Finansinspektionens direktör.

19 §. *Verkställighetsförbud.* Denna bestämmelse motsvarar huvudsakligen den gällande lagen om finansinspektionen. Paragrafens 1 mom. skall tillämpas på alla beslut som fattas av ett tillsynsobjekt. Bestämmelsen täcker sålunda beslut av ett tillsynsobjekts bolagsstämma och jämförbara högsta beslutsorgan samt av förvaltningsrådet, styrelsen och verkställande direktören och lika så beslut som har fattats av en person i ett tillsynsobjekts anställning. Liksom den gällande lagen avser momentet också sådana av ett tillsynsobjekt planerade åtgärder och andra förfaranden som inte förutsätter något särskilt beslut. Enligt momentet kan verkställigheten av ett tillsynsobjekts beslut eller en åtgärd som tillsynsobjektet har planerat förbjudas innan beslutet har verkställts eller åtgärden vidtagits, om beslutet eller åtgärden strider mot bestämmelser om finansmarknaden, mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller mot villkor i tillsynsobjektets verksamhetstillstånd.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen om Finansinspektionens rätt att ålägga ett tillsynsobjekt att vidta åtgärder för att återkalla eller rätta verkställighet som avses i 1 mom. eller någon annan åtgärd eller något annat förfarande som avses i 1 mom., efter att beslutet har verkställts eller åtgärden vidtagits. Med avvikelse från den gällande lagen föreslås i momentet inte någon särskild hänvisning till åtgärder som har vidtagits med anlitande av ett företag som hör till samma koncern eller

konsolideringsgrupp eller med stöd av ett avtal som har ingåtts med tredje part. Tillsynsobjektet svarar i enlighet med allmänna rättsliga principer för rättshandlingar som har företagits med anlitande av ombud. Därför behövs ingen särskild bestämmelse om saken. En åtgärd som ett annat företag lagligen vidtar i sitt eget namn kan å andra sidan inte anses strida mot de bestämmelser som gäller tillsynsobjektet, även om den vore lagstridig om den hade vidtagits av tillsynsobjektet. Bestämmelserna i detta moment kan sålunda inte tillämpas t.ex. i en situation där ett tillsynsobjekts dotterföretag lagligen förvärvar egendom som tillsynsobjektet enligt lag inte får äga. Om tillsynsobjektet däremot i syfte att kringgå lagen har anlitat ett annat företag för en rättshandling som från tillsynsobjektets synpunkt är lagstridig, på så sätt att rättshandlingen endast formellt har företagits i det andra företags (en bulvans) namn men utslutande för tillsynsobjektets räkning, kan en sådan rättshandling enligt allmän rättspraxis (t.ex. HD 1970 II 44) också utan någon särskild bestämmelse om saken anses ha begåtts av tillsynsobjektet. På rättshandlingen kan sålunda tillämpas det föreslagna momentet också utan någon särskild bestämmelse om saken. Till denna del ändras lagens innehåll sålunda inte.

En typisk sådan återkallelse- eller rättelseåtgärd som avses i paragrafen kan bestå i att en förpliktelse som baserar sig på ett ingångset avtal inte uppfylls. Tillsynsobjektet har enligt Finansinspektionens beslut rätt och skyldighet att vägra uppfylla avtalsförpliktelsen, oavsett att avtalsparten är i god tro. Tillsynsobjektet blir emellertid i så fall ersättningskyldigt gentemot avtalsparten enligt de allmänna avtalsrättsliga principerna, om inte tillsynsobjektet i avtalsvillkoren särskilt har berett sig på en sådan situation.

Ett beslut som avses i paragrafens 2 mom. har ingen större praktisk betydelse om det inte kan tillämpas på avtalsförpliktelser i sådana fall då den andra avtalsparten är i god tro. Enligt det föreslagna momentet kan ett sådant beslut fattas endast om den omständigheten att en åtgärd inte återkallas eller rättas kan äventyra insättarnas eller borgenärernas ställning eller finansmarknadens stabilitet eller annars orsaka allvarliga störningar på

finansmarknaden. I sådana fall finns det ett så vägande samhälleligt skäl att utnyttja befogenheten att detta kan åsidosätta det privata intresset. Motsvarande begränsning behöver däremot inte föreskrivas för utnyttjande av den befogenhet som avses i 1 mom., eftersom befogenheten inte kan utnyttjas på ett sådant sätt att tredje personers rättigheter påverkas.

Med avvikelser från den gällande lagen skall bestämmelsen inte tillämpas på beslut eller åtgärder som enbart strider mot tillsynsobjekts bolagsordning eller mot jämförbara stadgar, eftersom aktieägarna eller medlemmarna enhälligt kan avvika från bolagsordningen eller stadgarna om avvikelserna inte står i strid med tvingande bestämmelser i lag och om det inte av tillsynsrelaterade skäl finns något behov att begränsa sådant bolagsrättsligt beslutsfattande.

Ett beslut som avses i paragrafens 2 mom. har alltid i den bemärkelsen en betydande inverkan på tillsynsobjektets verksamhet att det i enlighet med de föreslagna bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan alltid skall fattas av Finansinspektionens direktion. Sådana beslut som avses i 1 mom. kan däremot fattas av direktören.

Enligt paragrafens 3 mom. skall ett beslut av en andelsägarstämma och ett representantskap som avses i lagen om placeringsfonder jämföras med ett tillsynsobjekts beslut.

20 §. *Begränsning av utdelning.* Den föreslagna paragrafen ersätter 14 § 2 mom. i den gällande lagen om finansinspektionen. Enligt den föreslagna paragrafen kan Finansinspektionen om den anser att ett tillsynsobjekt som i lagen har ålagts krav på kapitaltäckningen, inte i sitt bokslut har gjort tillräckliga avskrivningar eller reserveringar, begränsa vinstutdelning för andra ändamål än för att öka kapitaltäckningen. Bestämmelsen motsvarar till denna del den gällande lagen. Med avvikelser från den gällande lagen kan Finansinspektionen under de förutsättningar som nämns i paragrafen begränsa också utdelning av tillgångar till aktie- eller andelsägare genom att minska tillsynsobjektets aktie- eller andelskapital eller annat bundet eget kapital. Finansinspektionen kan effektivisera tillämpningen av bestämmelsen genom att

med stöd av 15 § 2 mom. ålägga tillsynsobjektet att till Finansinspektionen överlämna uppgifter om vinstutdelningsförslaget för varje räkenskapsperiod samt om annan planerad utdelning av tillgångar till aktie- eller andelsägarna. Med tillsynsobjekt avses i bestämmelsen närmast depositionsbanker och övriga kreditinstitut samt värdepappersföretag.

Den föreslagna bestämmelsen kan tolkas som ett ingrepp i det egendomsskydd som aktie- och andelsägarna har enligt grundlagen. Av denna anledning föreskrivs som en förutsättning för att utöva den befogenhet som avses i paragrafen, i motsvarighet till ovan föreslagna 19 § 2 mom., att utdelningen av tillgångarna kan äventyra insättarnas eller andra borgenärens ställning eller finansmarknadens stabilitet eller annars förorsaka allvarliga störningar på finansmarknaden. Det kan i så fall föreligga ett sådant vägande samhällligt skäl för tillämpning av bestämmelsen som kan åsidosätta enskild fördel. Bestämmelsen skall sålunda kunna tillämpas t.ex. i situationer där Finansinspektionen bedömer att tillsynsobjektet har underlåtit att i bokföringen uppta sannolika kreditförluster till ett så stort belopp att en realisering av kreditförlusterna efter en betydande vinstutdelning eller annan utdelning av tillgångar kunde äventyra tillsynsobjektets betalningsförmåga och sålunda skada insättare och övriga borgenärer.

Beslut som avses i denna paragraf skall alltid anses såtillvida ha en betydande inverkan på ett tillsynsobjekts verksamhet att beslutet skall fattas av Finansinspektionens direktion.

21 §. *Utfärdande av bokföringsföreskrifter.* Denna bestämmelse ersätter 14 § 1 mom. i den gällande lagen om finansinspektionen. Med avvikelse från den gällande lagen begränsas rätten att utfärda föreskrifter till löpande bokföring av affärstransaktioner samt till bokföring av förbindelser utanför balansräkningen. Den gällande bestämmelsen är inte tillräckligt noggrant avgränsad och framförallt kreditinstituts och värdepappersföretags bokföring regleras separat i den materiella lagstiftningen. I syfte att avgränsa befogenheten noggrannare föreslås dessutom, till åtskillnad från den gällande lagen, att avvikelserna får avse endast 2 kap. 4—10 § i

bokföringslagen samt föreskrifter som har meddelats med stöd av dem. I de nämnda paragraferna föreskrivs om bokföringsordningen och bokföringstiden för affärshändelser, om de krav som ställs på verifikationer, om verifieringskedjor, om bokföringsmaterialets läsbarhet, om utnyttjande av maskinläsbara datamedier, om förvaring av bokföringsmaterial utomlands samt om arkivering av bokföringsmaterial. Undantag enligt paragrafen kan göras också i fråga om förordningar som handels- och industriministeriet har utfärdat med stöd av de nämnda paragraferna. Dessutom fogas till lagen en bestämmelse om att de föreskrifter som utfärdas skall vara nödvändiga för tillsynen. I enlighet med de föreslagna bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan kan utfärdandet av föreskrifter som avses i paragrafen i de flesta fallen delegeras till direktören, eftersom sådana föreskrifter i allmänhet inte har någon större betydelse för tillsynsobjektets verksamhet.

22 §. *Tillsättning av ombud.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen att Finansinspektionen kan tillsätta ombud för att övervaka tillsynsobjekts verksamhet. Detta förutsätter att det vid skötseln av tillsynsobjektets angelägenheter har förekommit oskicklighet, oförsiktighet eller missbruk eller att någon annan särskild orsak förutsätter att ett ombud tillsätts. Den person som utses till ombud skall vara lämplig för uppdraget. Finansinspektionen skall enligt förslaget fastställa ett arvode som skall betalas till ombudet av tillsynsobjektets medel. Finansinspektionen skall emellertid betala arvodet om detta inte kan indrivnas hos tillsynsobjektet.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen också förordna ett ombud för att övervaka realiseringen av ett tillsynsobjekts egendom, om tillsynsobjektet har försatts i konkurs. Finansinspektionen skall enligt förslaget fastställa det arvode som betalas till ombudet av tillsynsobjektets medel, på samma sätt som i konkursstadgan föreskrivs om gode mäns och sysslomäns arvode. Med avvikelse från den gällande lagen utsträcks bestämmelsen till att gälla tillsynsobjekts likvidation, eftersom realisering av egendomen också vid likvidation kan ha en stor betydelse

för insättarnas och de övriga borgenärernas ställning. Också i detta fall skall ombudets arvode betalas av tillsynsobjektets medel.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om ombudets rätt att sammankalla och vara närvarande vid förvaltningsorgans möten samt om ombudets granskningsrätt och rätt få uppgifter. Ombudet har i sitt uppdrag de rättigheter som nämns i föreslagna 14 och 15 §. Ombudet kan sålunda delta i tillsynsobjektets förvaltningsorgans möten, yttra sig vid dem och få sina anmärkningar förda till protokollet. Ombudet har också samma rätt att få uppgifter och utöva tillsyn som Finansinspektionen. Ombudet skall ha med beaktande av uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn och rättsliga frågor. På ombudets oberoende tillämpas vad som i föreslagna 33 § föreskrivs om Finansinspektionens direktionsmedlemmars och suppleanternas samt tjänstemäns oavhängighet.

Lagen om förvaltningsförfarande tillämpas i fråga om jäv för ombudet. Ombudet handlar i sitt uppdrag under tjänsteansvar.

Beslut om tillsättning av ett sådant ombud som avses i paragrafen kan enligt de föreslagna bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan Finansinspektionens förvaltningsorgan alltid fattas Finansinspektionens direktör.

23 §. *Begränsning av investeringstjänster.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen om Finansinspektionens rätt att för viss tid förbjuda ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut att tillhandahålla sådana investeringstjänster som avses i lagen om värdepappersföretag samt sådana förvarings- och förvaltningstjänster som avses i den nämnda lagens 16 § 1 mom. 5 punkten. En förutsättning för ett sådant förbud eller en sådan begränsning är att Finansinspektionen på grund av ett värdepappersföretags eller ett kreditinstituts ekonomiska tillstånd har anledning att misstänka att värdepappersföretaget eller kreditinstitutet uppenbarligen hotas av insolvens och att ersättningsfonden för investerarskydd uppenbarligen kan bli skyldig att ersätta investerarnas fordringar. Eftersom det är fråga om ett fundamentalt ingrepp i ett företags verksamhet kan förbudet utfärdas endast för viss tid, högst tre månader. Syftet med Fi-

nansinspektionens rätt att utfärda förbud är dels att skydda investerarna och andra värdepappersföretags kunder, dels att säkerställa att ersättningsfonden för investerarskydd inte blir skyldig att ersätta onödigt stora belopp.

Enligt paragrafens 2 mom. skall bestämmelsen tillämpas också på utländska värdepappersföretags och kreditinstituts filialer i Finland, om företaget eller institutet är medlem i ersättningsfonden för investerarskydd.

Motsvarande bestämmelse behöver inte tillämpas på tillhandahållandet av andra finans tjänster än investeringstjänster, eftersom motsvarande bestämmelser om begränsning av insättningar ingår i lagen om temporärt avbrytande av depositionsbanks verksamhet (1508/2001) och eftersom det i samband med övriga tillsynsobjekts verksamhet inte finns något behov att skydda kundernas ekonomiska ställning.

Ett beslut om begränsning av verksamhet måste alltid anses vara så betydelsefullt för ett tillsynsobjekts verksamhet att det skall fattas av Finansinspektionens direktion.

24 §. *Vite.* I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagen om Finansinspektionens rätt att förelägga vite. Bestämmelsens tillämpningsområde utvidgas emellertid jämfört med den gällande lagen så att vite, bl.a. i syfte att effektivisera Finansinspektionens granskningsrätt och rätt att få uppgifter enligt 15 § kan föreläggas också andra på finansmarknaden verkamma sammanslutningar, stiftelser eller fysiska personer än tillsynsobjekt. Om ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör i sin verksamhet har försummat att iaktta bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller om ett tillsynsobjekt har försummat att iaktta sina stadgar eller villkoren i sitt verksamhetstillstånd, kan Finansinspektionen enligt paragrafens 1 mom. vid vite ålägga tillsynsobjektet eller någon annan finansmarknadsaktör att fullgöra sin skyldighet. Vite föreläggs så att en part åläggs att vid vite uppfylla sin huvudförpliktelse. Vitesbeloppet skall enligt 8 § i viteslagen (1113/1990) bestämmas med beaktande av huvudförpliktelsens art om omfattning, den förpliktades betalningsförmåga och övriga relevanta omständigheter. Innan vite föreläggs skall parten

beredas tillfälle att ge en förklaring, enligt vad som föreskrivs i lagen om förvaltningsförfarande. Bestämmelsen preciseras jämfört med den gällande lagen så att vite inte kan föreläggas om försummelsen är obetydlig.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen vid vite ålägga ett tillsynsobjekts eller en annan på Finansmarknaden verksam sammanslutnings eller stiftelses revisor och ett sådant företag som avses i 15 § 4 mom. att fullgöra sin skyldighet, om dessa försummar att fullgöra sina åligganden enligt 15 § och om försummelsen inte är obetydlig.

Enligt paragrafens 3 mom. dömer Finansinspektionen ut vitet. Finansinspektionens direktör beslutar om föreläggande av vite. Vitet döms ut av direktionen. Enligt 10 § i viteslagen kan vite dömas ut om en part utan giltig orsak har underlåtit att uppfylla huvudförpliktelsen. En förutsättning är dessutom att beslutet om vitesföreläggande har vunnit laga kraft. Innan vitet döms ut skall parten beredas tillfälle att ge en förklaring.

4 kap. Administrativa påföljder

25 §. *Offentlig anmärkning.* I denna paragraf föreslås bestämmelser om Finansinspektionens rätt att ge offentlig anmärkning. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Enligt paragrafens 1 mom. kan Finansinspektionen tilldela ett tillsynsobjekt och en sådan annan sammanslutning eller stiftelse som är verksam på Finansmarknaden en offentlig anmärkning om tillsynsobjektet uppsåtligt eller av oaktsamhet handlar i strid mot bestämmelserna om finansmarknaden eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, eller i strid mot villkoren i sitt verksamhetstillstånd. Med bestämmelser om finansmarknaden avses de lagar som nämns ovan i samband med 1 mom. samt förordningar som har utfärdats med stöd av dem.

En förutsättning för offentlig anmärkning är att förseelsen är så obetydlig att ärendet inte bedömt som en helhet föranleder strängare åtgärder. Offentlig anmärkning kan således ges också för en straffbar gärning i det fall att förseelsen är uppenbar och så obetydlig att Finansinspektionen inte gör en brottsanmälan. Finansinspektionen kan sålunda i

det enskilda fallet överväga om en förseelse är sådan att påföljden får större allmän- och specialpreventiv effekt genom en offentlig anmärkning än genom en brottsanmälan. Ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör som på eget initiativ omedelbart efter att ha uppdagat ett fel har vidtagit korrigerande åtgärder skall i regel inte tilldelas offentlig anmärkning.

En förutsättning för att tilldela ett tillsynsobjekt eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som är verksam på finansmarknaden en offentlig anmärkning är i regel att tillsynsobjektets ledning har känt till eller borde ha känt till förseelsen eller försummelsen eller att ledningen har försummat sin övervakningsskyldighet. En offentlig anmärkning kan publiceras t.ex. på Finansinspektionens webbsidor. Om en anmärkning har en allmänare betydelse eller om det finns någon annan särskild orsak kan information ges om anmärkningen. Däremot behövs anmärkningen inte publiceras i Officiella tidningen.

Enligt paragrafens 2 mom. kan en fysisk person som är verksam på finansmarknaden tilldelas offentlig anmärkning. Under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. kan en fysisk person tilldelas offentlig anmärkning för att ha handlat i strid med skyldigheter som direkt följer av lagstiftningen. Det kan vara fråga t.ex. om sådana skyldigheter som en mäklare har enligt 4 kap. i värdepappersmarknadslagen.

Enligt 15 § i lagen om förvaltningsförfarande skall en part höras skriftligt innan ett ärende avgörs. Enligt lagen om förvaltningsförfarande skall Finansinspektionen också motivera sitt beslut om att ge en offentlig anmärkning. Beslutet kan enligt föreslagna 39 § överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol, i enlighet med vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om överklagande av statsrådets och ministeriernas beslut.

Beslutet är offentligt även om det har överklagats. En offentlig anmärkning skall emellertid då den offentliggörs förenas med en uppgift om huruvida beslutet har överklagats. Finansinspektionen kan sålunda inte offentliggöra ett beslut förrän besvärstiden har löpt ut eller besvär därförinnan har anförts. Enligt

lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är beslutet är i sig offentligt så snart det har fattats, till den del som det inte innehåller omständigheter som enligt den nämnda lagen är sekretessbelagda

Om beslutet sedermera till följd av överklagandet upphävs skall Finansinspektionen enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. informera besvärsmyndigheten om beslutet på motsvarande sätt som den har informerat om den offentliga anmärkningen.

En offentlig anmärkning är inte beroende av om den som anmärkningen riktas mot samtidigt vid vite åläggs att rätta till den försummelse som ligger till grund för anmärkningen. Syftet med vite är att utöva sådan påtryckning mot parten att denne uppfyller sin lagstadgade skyldighet. En offentlig anmärkning har i första hand en allmänpreventiv verkan. Av denna anledning är det inte ändamålsenligt att betrakta offentlig anmärkning och vite som påföljder som utesluter varandra.

Ett beslut om offentlig anmärkning anses bl.a. på grund av den uppmärksamhet som det väcker så avsevärt påverka tillsynsobjektets verksamhet att det alltid skall fattas av Finansinspektionens direktion.

I paragrafens 4 mom. föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om att paragrafens bestämmelser inte påverkar det som särskilt föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att producera och distribuera information om sin verksamhet. De föreslagna bestämmelserna begränsar sålunda t.ex. inte möjligheterna att tillämpa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet på Finansinspektionens informationsverksamhet.

26 §. *Offentlig varning.* I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ge offentlig varning. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

Offentlig varning är en strängare administrativ påföljd än offentlig anmärkning. Finansinspektionen kan tilldela ett tillsynsobjekt och en annan finansmarknadsaktör offentlig varning, om de förfaranden eller försummelser som avses i 25 § är fortgående eller upprepade eller annars så klandervärda att en offentlig uppmaning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd. En offentlig varning kan föregås av en offentlig anmärkning. En

varning kan ges efter en anmärkning t.ex. i det fall att den offentliga anmärkningen inte har lett till att situationen rättats till. Också återkallelse av verksamhetstillstånd eller begränsning av verksamheten kan föregås av en offentlig varning i en situation där en omedelbar återkallelse av verksamhetstillståndet eller en omedelbar begränsning av verksamheten förefaller vara en alltför sträng åtgärd.

På tilldelande och offentliggörande av offentlig varning tillämpas i övrigt vad som ovan sägs om offentlig anmärkning.

5 kap. Tillsynssamarbete med utländska tillsynsmyndigheter

27 §. *Tillsyn över marknadsrisker.* I artikel 9.4 i rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut föreskrivs om den särskilda samarbetskyldigheten för medlemsstaternas behöriga myndigheter när det gäller tillsynen över sådana marknadsrisker som avses i direktivet. I paragrafen föreskrivs i syfte att verkställa den nämnda artikeln att Finansinspektionen är skyldig att samarbeta med tillsynsmyndigheten i den EES-stat där kreditinstitutet eller värdepappersföretaget är etablerat, när det gäller tillsyn av marknadsrisker i samband med transaktioner på Finlands finansmarknad. Det är ändamålsenligt att i ett tillsynsprotokoll mellan tillsynsmyndigheterna avtala närmare om samarbetets innehåll samt om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter.

28 §. *Tillsyn över att utomlands etablerade filialer följer värdstatens lagstiftning.* I denna paragraf föreskrivs om förfarandet i det fall att ett finländskt kreditinstituts eller värdepappersföretags i en EES-stat utanför Finland etablerade filial inte följer de bestämmelser som gäller i etableringslandet. Motsvarande förfarande kan tillämpas i en situation där ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag annars tillhandahåller tjänster i en EES-stat. Efter att tillsynsmyndigheten i en EES-stat har underrättat Finansinspektionen om att bestämmelserna inte iaktas, skall Finansinspektionen vidta åtgärder för att säkerställa att den mot bestämmelserna stridande verksamheten avslutas. Finansinspektionen skall också underrätta den tillsynsmyndighet som har gjort anmälan om de åtgärder som Fi-

nansinspektionen har vidtagit. Det är ändamålsenligt att i ett tillsynsprotokoll mellan tillsynsmyndigheterna avtala närmare om samarbetets innehåll samt om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter. Paragrafen motsvarar 16 b § i den gällande lagen om finansinspektionen, likväl så att paragrafens tillämpningsområde med avvikelse från den gällande lagen omfattar också värdepappersföretag. Paragrafen är baserad på artikel 22 i direktiv 2000/12/EG samt på artikel 19 i direktiv 93/22/EEG.

29 §. *Inspektion av filialer som är etablerade i Finland.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den rätt som tillsynsmyndigheten i kreditinstitut och värdepappersföretags hemstat har att göra inspektioner i filialer som är etablerade i Finland. Tillsynsmyndigheten i en stat som hör till EES kan själv eller genom förmedling av personer som den bemyndigat göra inspektioner i filialer som tillhör kreditinstitut, finansiella institut eller värdepappersföretag som från den ifrågavarande staten har etablerat sig i Finland. Finansinspektionen skall på förhand underrättas om inspektionen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om samarbete mellan Finansinspektionen och hemstatens tillsynsmyndigheter när det gäller inspektion av en i Finland etablerad filial. På begäran av tillsynsmyndigheten i en EES-stat kan Finansinspektionen inom ramen för sin behörighet inspektera filialer som tillhör kreditinstitut, finansinstitut eller värdepappersföretag som från den ifrågavarande staten har etablerat sig i Finland. Finansinspektionen kan också på annat sätt kontrollera riktigheten av uppgifter rörande filialer. Bestämmelsen begränsar inte de rättigheter som Finansinspektionen med stöd av andra bestämmelser har att inspektera i Finland etablerade filialers verksamhet. Det är ändamålsenligt att i tillsynsprotokoll mellan tillsynsmyndigheterna avtala om samarbetets närmare innehåll och om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den tvingande bestämmelsen i artikel 29.1 i direktiv 2000/12/EG, enligt vilken värdlandet skall ge hemlandets behöriga myndigheter rätt att inspektera där etablerade filialer som tillhör kreditinstitut i hemlandet.

Bestämmelsen motsvarar 16 c § i den gällande lagen, likväl så att tillämpningsområdet med avvikelse från den gällande lagen omfattar också värdepappersföretag.

30 §. *Anmälan om åtgärder som gäller utländska kreditinstitut, finansiella institut eller värdepappersföretag.* Finansinspektionen skall anmäla till tillsynsmyndigheten i en EES-stat om ett kredit- eller finansinstitut eller ett värdepappersföretag som från den staten har etablerat sig i Finland eller tillhandahåller sina tjänster i Finland, bedriver verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna och inte har vidtagit sådana åtgärder som Finansinspektionen kräver för att avsluta den mot bestämmelserna eller föreskrifterna stridande verksamheten. Det är ändamålsenligt att i tillsynsprotokoll mellan tillsynsmyndigheterna avtala om samarbetets närmare innehåll samt om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter.

Paragrafen motsvarar 16 b § i den gällande lagen om finansinspektionen, likväl så att paragrafens tillämpningsområde med avvikelse från den gällande lagen omfattar också värdepappersföretag. Paragrafen är baserad på artikel 22 i direktivet 2000/12/EG samt på artikel 19 i direktivet 93/22/EEG.

31 §. *Rätt att inspektera och få uppgifter om finländska företag inom utländska konsolideringsgrupper.* I paragrafen föreskrivs i överensstämmelse med 14 b kap. 10 § 2 och 4 mom. i lagen om försäkringsbolag (1062/1979) om Finansinspektionens rätt att företa inspektioner i vissa finländska företag som hör till utländska konglomerat. Enligt paragrafens 1 mom. har Finansinspektionen rätt att inspektera sådana företag i Finland som hör till ett utländskt kreditinstitut eller värdepappersföretags konsolideringsgrupp samt i Finland etablerade dotterföretag till ett sådant företags moderföretag, om den myndighet som övervakar finanssektorn i den ifrågavarande staten har befogenhet att inspektera ett sådant företag och om myndigheten begär inspektion för utövande av grupp-baserad tillsyn. Föremål för tillsynen kan vara ett finländskt tillsynsobjekt eller något annat finländskt företag som utan verksamhetstillstånd bedriver affärsverksamhet som är tillåten t.ex. för kreditinstitut.

Enligt paragrafens 2 mom. är en myndighet

som övervakar finansmarknaden i en annan stat skyldig att i första hand be Finansinspektionen företa inspektion i ett sådant företag som avses i 1 mom. Finansinspektionen skall uppfylla begäran antingen genom att själv företa inspektionen eller genom att låta den myndighet som framställt begäran delta i inspektionen.

Bestämmelsen motsvarar 11 b § i den gällande lagen.

6 kap. Bestämmelser som gäller Finansinspektionens tjänstemän

32 §. *Tillämpliga bestämmelser.* Enligt förslaget gäller i fråga om Finansinspektionens tjänstemän, tjänster och tjänsteförhållanden vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen och i tillämpliga delar i lagen om Finlands Banks tjänstemän. Syftet med den sistnämnda lagen är att säkerställa att Finlands Banks uppgifter sköts på ett resultatgivande och ändamålsenligt sätt och så att kraven på rättssäkerhet uppfylls samt att säkerställa tjänstemännens rättigheter i förhållande till arbetsgivaren.

Finansinspektionens personal är i Finlands Banks anställning. Lagen om Finlands Banks tjänstemän skall enligt förslaget tillämpas på Finansinspektionen till den del som den gäller personalens rättigheter och skyldigheter, förhandlings- och övriga samarbetsystem samt övriga personalärenden. I lagen om Finlands Banks tjänstemän föreskrivs bl.a. om utnämning till tjänster, behörighetsvillkor, tjänstledighet, avstängning från tjänsteutövning, varning och avslutande av tjänsteförhållande. Dessutom föreskrivs i lagen om tjänstemännens allmänna skyldigheter om anställningsvillkor samt om arbetsfred och arbetstvister.

33 §. *Oberoende ställning.* Finansinspektionens tjänstemän samt medlemmarna och suppleanterna i direktionen skall i sitt uppdrag vara oberoende av tillsynsobjektet och av andra sammanslutningar och stiftelser som är verksamma på finansmarknaden. Detta innebär att de nämnda personerna inte får vara ekonomiskt beroende av ett tillsynsobjekt, ha bindningar till detta eller annars stå under tillsynsobjektets bestämmande inflytande på så sätt att detta utgör ett hinder för

en opartisk skötsel av uppdraget. Av denna anledning föreslås att direktionens medlemmar och suppleanter samt tjänstemännen i sitt uppdrag skall vara oberoende av tillsynsobjektet och av övriga sammanslutningar och stiftelser som är verksamma på finansmarknaden. De får inte höra till förvaltningsrådet, styrelsen, representantskapet eller principalerna för ett tillsynsobjekt eller vara revisor hos ett tillsynsobjekt. De ovannämnda personerna får inte heller vara anställda hos ett tillsynsobjekt eller hos någon annan sammanslutning eller stiftelse som är verksam på finansmarknaden. Till denna del motsvarar bestämmelsen den gällande lagen, med undantag för hänvisningen till fullmäktige, eftersom bestämmelserna om dessa har upphävts i sparbankslagen.

I paragrafen föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om att jävsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande skall tillämpas på de personer som nämns i paragrafen. Det är emellertid skäl att i lagen hålla kvar de föreslagna bestämmelserna om oberoende ställning, eftersom de definierar jävsförhållandena mera utförligt än bestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande och eftersom sådana strängare bestämmelser måste anses vara motiverade med tanke på finans tillsynens trovärdighet. Motsvarande bestämmelser om oberoende ställning, inklusive jävsbestämmelserna i lagen om förvaltningsförfarande, skall tillämpas också på sakkunniga som avses i lagförslaget 18 § samt på ombud som avses i lagförslaget 22 §.

34 §. *Anmälningsskyldighet.* I syfte att säkerställa det ekonomiska oberoendet föreskrivs i paragrafens 1 mom. att Finansinspektionens direktionsmedlemmar och dessas suppleanter samt Finansinspektionens tjänstemän till det register som förs av Finansinspektionens direktion skall göra anmälan om krediter som de har fått av tillsynsobjekt samt om borgen och andra ansvarsförbindelser som tillsynsobjekt har ställt för dem. Enligt lagförslaget 7 § skall bankfullmäktige övervaka att direktionsmedlemmarna iakttar den anmälningsskyldighet som avses i denna paragraf.

Enligt paragrafens 2 mom. har Finansinspektionens direktionsmedlemmar och dessas

suppleanter samt Finansinspektionens tjänstemän motsvarande skyldighet att göra anmälan till det register som förs av Finansinspektionens direktion som enligt 5 kap. värdepappersmarknadslagen. Den anmälningskyldighet som avses i värdepappersmarknadslagen gäller värdepapper samt köp och andra överlåtelser av värdepapper.

35 §. *Avstängning från uppdrag.* I denna paragraf föreskrivs om de åtgärder som föranleds av att en direktionsmedlem ställs under tjänsteåtal. Om en medlem eller suppleant av direktionen står åtalad för brott eller är föremål för brottsundersökning, kan bankfullmäktige medan åtalet är anhängigt eller undersökningen pågår besluta att medlemmen eller suppleanten skall avstängas från sitt uppdrag och gå miste om sina arvodesförmåner. Bestämmelsen behövs eftersom direktionsmedlemmarna inte är tjänstemän vid Finansinspektionen. I lagen om Finlands Banks tjänstemän finns bestämmelser om avstängning av Finansinspektionens tjänstemän från tjänsteutövning. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

7 kap. Särskilda bestämmelser

36 §. *Rätt och skyldighet att lämna uppgifter.* Bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att lämna uppgifter motsvarar i huvudsak den gällande lagstiftningen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om de myndigheter till vilka Finansinspektionen har rätt att lämna uppgifter utan hinder av den sekretessplikt som avses i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Finansinspektionen har sålunda rätt att lämna uppgifter till Försäkringsinspektionen och till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden eller svarar för dess funktion, till sammanslutningar som i sitt hemland med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter, till Statens säkerhetsfond för utförande av dess uppgifter samt till förundersöknings- och åklagarmyndigheter för utredning av brott. Dessutom har Finansinspektionen rätt att till myndigheter som svarar för tillsynen över organ som har befattning med tillsynsobjekts likvidations- eller konkursförfarande lämna ut uppgifter som har anknytning till tillsynen över tillsynsobjektens revisorer. Med myndigheter som svarar för

marknadens funktion avses finansministeriet, som denna uppgift numera ankommer på. I bestämmelsen avsedda andra myndigheter som övervakar finansmarknaden eller dennas funktion är t.ex. social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Bank. Med avvikelse från den gällande lagen skall lagen, förutom på myndigheter som övervakar tillsynsobjekts och värdepappersemitenters revision samt likvidations- och konkursförfarande, tillämpas också på andra motsvarande myndigheter som övervakar sådana på finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser som avses i lagförslagets 6 §.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. har Finansinspektionen, om det visar sig att en och samma gäldenär har betydande förbindelser eller förpliktelser gentemot olika tillsynsobjekt, eller om det finns skäl att misstänka att en kunds verksamhet orsakar tillsynsobjekten skada, rätt att underrätta dem om detta. Dessutom har Finansinspektionen rätt att lämna ut uppgifter om ett tillsynsobjekt till sådana clearingorganisationer som avses i värdepappersmarknadslagen och till optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, om uppgifterna behövs för att trygga deras tillsynsuppgift eller tillförlitligheten i deras clearingverksamhet. Till denna del motsvarar förslaget den gällande lagen.

Finansinspektionens rätt att enligt samma moment lämna ut uppgifter om tillsynsobjekten föreslås emellertid bli så utvidgad att den utsträcks till att utöver clearingorganisationer och optionsföretag gälla också sådana arrangörer av offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen samt den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet, om dessa behöver uppgifterna för att kunna fullgöra den tillsyn som enligt lag ankommer på dem. Rätten att lämna uppgifter utsträcks också till att gälla uppgifter om andra på värdepappersmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser, t.ex. börsbolag, till företag som ordnar offentlig handel. Bestämmelserna om de i lagrummet avsedda sammanslutningarnas tillsynsskyldighet har preciserats och kompletterats genom ändringar i värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med standardiserade optioner och terminer samt lagen om värdeandels-

systemet, som trädde i kraft 1.1.2002. De ifrågavarande sammanslutningarnas tillsyn över värdepappersmarknaden och aktörerna på den, bl.a. gällande kursmanipulation och börsbolagens informationsskyldighet samt tillsynen över de parter som deltar i börshandeln, clearingverksamheten och registreringsverksamheten, är delvis parallell med den tillsyn som Finansinspektionen utövar. Avsikten med den föreslagna ändringen är att trygga informationsutbytet mellan Finansinspektionen och de ifrågavarande sammanslutningarna och att sålunda effektivisera tillsynen över värdepappersmarknaden.

Utlämnandet av uppgifter förutsätter i allmänhet noggrann prövning, men det kan finnas situationer där problem som tills vidare endast en clearingmedlem och tillsynsmyndigheten känner till kan leda till allvarliga störningar i clearingen av värdepappers- och derivathandeln om inte vederbörliga åtgärder vidtas. Förslaget motsvarar den gällande lagen.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. får Finansinspektionen inte lämna vidare sekretessbelagda uppgifter som har erhållits från tillsynsmyndigheter i andra stater eller vid inspektion i en annan stat, om inte den tillsynsmyndighet som har lämnat uppgiften eller den behöriga tillsynsmyndigheten i det land där inspektionen har gjorts har gett sitt uttryckliga samtycke. Dessa uppgifter får användas endast för skötseln av uppgifter enligt denna lag eller för det ändamål som samtycket gäller. Genom bestämmelsen tryggas Finansinspektionens möjligheter att få information från utländska myndigheter. I praktiken är en förutsättning för att få information inom ramen för samarbetet med utländska myndigheter ofta att möjligheterna att överlåta informationen vidare utreds i samråd med de utländska myndigheterna. Förslaget motsvarar den gällande lagen.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs att Finansinspektionen uttryckligen är skyldig att underrätta finansministeriet och Finlands Bank om sådana omständigheter som den har fått reda på i samband med tillsynen och som kan äventyra Finansmarknadens stabilitet eller orsaka betydande störningar i det finansiella systemets funktion. Informationen skall lämnas till Finlands Bank och finansministeriet,

med beaktande av dessas uppgifter i samband med tryggandet av finansmarknadens funktion. Informationen kan sålunda avse t.ex. sådana i en i förhållande till hela finansmarknaden betydande depositionsbank förekommande stora förluster eller likviditetsproblem, som äventyrar kontinuiteten i kreditinstitutets verksamhet och sålunda ger anledning att överväga t.ex. nödfinansiering eller offentligt kapitalstöd. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas endast i exceptionella situationer som hotar hela finansmarknadens stabilitet eller betalnings- eller clearingsystemens funktion. Bestämmelsen skall säkerställa att finansmarknadsmyndigheterna inleder samarbete i ett tillräckligt tidigt skede. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

37 §. *Sökande av ändring.* I denna paragraf föreskrivs om sökande av ändring i Finansinspektionens beslut. Enligt paragrafens 1 mom. får finansinspektionens beslut överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om överklagande av statsrådets och ministeriernas beslut. Paragrafen skall tillämpas om inte annat föreskrivs i någon annan lag.

För närvarande skall Finansinspektionens beslut överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. I övrigt motsvarar momentet den gällande lagen. Enligt förslaget skall finansministeriets tidigare befogenhet att bevilja verksamhetstillstånd överföras till Finansinspektionen. De nya befogenheter som Finansinspektionen föreslås få, dvs. att ge offentlig anmärkning och varning, kan avse också fysiska personer. Bl.a. av dessa orsaker har det ansetts motiverat att ändra förfarandet så att ändring i Finansinspektionens beslut kan sökas i två instanser.

Enligt paragrafens 2 mom. kan ett beslut av Finansinspektionen verkställas trots att det har överklagats, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat eller om inte något annat bestäms i lag. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande lagen. I 10 kap. i värdepappersmarknadslagen finns särskilda bestämmelser om sökande av ändring i Finansinspektionens beslut.

Enligt paragrafens 3 mom. skall 2 mom. emellertid inte tillämpas på Finansinspektio-

nens beslut som gäller återkallelse av verksamhetstillstånd eller fastställelse av stadgar. Dessa beslut är till sin natur sådana att det på grund av deras verkningar i praktiken inte har någon betydelse om de överklagas.

8 kap. **Ikraftträdande**

38 §. *Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser.* Genom den föreslagna lagen upphävs den gällande lagen om Finansinspektionen jämte ändringar.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. skall vad som i 20 § i den lag som upphävs föreskrivs om tillsynsavgiften emellertid utan hinder av den föreslagna paragrafens 1 mom. tillämpas till 31.12.2004. Finansinspektionens direktion kan sålunda till den nämnda tidpunkten bestämma tillsynsavgifterna på samma sätt som hittills.

Enligt övergångsbestämmelsen i den gällande lagens 26 § fortsatte Finansinspektionen bankinspektionens verksamhet, medan bankinspektionens tillgångar och skulder överfördes på Finlands Bank som efter att lagen trätt i kraft den 1 oktober 1993 svarade för bankinspektionens samtliga avtalsförpliktelser. Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. fortsätter Finlands Banks ansvar i detta avseende också efter att lagen om Finansinspektionen har upphävts.

Enligt paragrafens 4 mom. upphör den med stöd av den upphävda lagen om finansinspektionen utnämnda direktionens mandatperiod då den föreslagna lagen träder ikraft. Innan den föreslagna lagen har trätt i kraft kan åtgärder vidtas för att utnämna medlemmar och suppleanter i den direktion som avses i lagens 9 § samt för att fastställa den arbetsordning som avses i 13 §.

Enligt paragrafens 4 mom. anses i andra lagar ingående hänvisningar till den lag om finansinspektionen som upphävs genom den föreslagna lagen avse hänvisningar till den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.2. **Kreditinstitutslagen**

8 §. *Firma.* Paragrafens 3 mom. föreslås bli så ändrat att Finansinspektionen i stället för

finansministeriet kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen ”bank” eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet. Ändringen stämmer överens med det som föreslås om överföring av övriga tillståndsärenden från finansministeriet till Finansinspektionen.

10 §. *Koncession.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli så ändrat att Finansinspektionen i stället för finansministeriet är den myndighet som beviljar koncession. Dessutom föreslås en sådan ändring i momentet att genom förordning av finansministeriet föreskrivs om alla utredningar som skall fogas till ansökan. Ändringen förtydligar gällande praxis enligt vilken föreskrifter om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd delvis finns i lag och delvis i Finansinspektionens anvisningar.

Paragrafens 2—4 mom. ändras i överensstämmelse med de ändringar som föreslås i 1 mom.

11 §. *Beviljande av koncession.* Till denna paragraf föreslås bli fogat ett nytt 1 mom. vari för tydlighetens skull föreskrivs att förutsättningar för beviljande av koncession, utöver de som avses i gällande 1 mom., är att också de övriga krav som i lagen ställs på kreditinstitut blir uppfyllda. Sådana övriga krav är bl.a. att affärsverksamheten begränsas till sådan tillåten verksamhet som avses i 20 §, att startkapitalet uppnår ett minimibelopp som anges i 13 §, att de i 21 och 22 § angivna begränsningarna i fråga om aktie- och fastighetsinnehav iakttas samt att de i 7, 8 och 9 kap. föreskrivna kraven i fråga om intern övervakning och riskkontroll, likviditet och kapitalbas iakttas. Dessutom föreskrivs i momentet uttryckligen att koncession kan beviljas också för ett planerat företag. Detta skall emellertid innan verksamhetstillståndet beviljas uppfylla samtliga koncessionsförutsättningar. I enlighet med nedan föreslagna 4 mom. får ett kreditinstitut inte leda sin verksamhet förrän det har registrerats. En förutsättning för registreringen är enligt den gällande lagstiftningen att startkapitalet är helt betalt.

Inledande meningen i gällande 1 mom., som blir 2 mom., föreslås bli justerad till följd av det nya 1 mom. som föreslås. Mo-

mentets sakinnehåll förändras inte.

Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i gällande 2 mom., som blir 3 mom., ändras i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. Dessutom preciseras Finansinspektionens rätt att förena koncessionen med begränsande villkor så att villkoren skall vara nödvändiga från tillsynssynpunkt. Villkoren måste sålunda kunna motiveras med tillsynens syften, t.ex. finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller tryggnad av insättarnas eller övriga borgenärernas fördel. Vidare föreskrivs i momentet om möjligheten att på ansökan av kreditinstitutet ändra koncessionsvillkoren efter att koncessionen beviljats. Villkoren kan ändras t.ex. i det fall att koncessionen ursprungligen har gällt endast en del av den tillåtna affärsverksamheten och kreditinstitutet vill utvidga sin affärsverksamhet.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. vari för tydlighetens skull föreskrivs att kreditinstitutet, om inte något annat följer av koncessionsvillkoren, kan inleda sin verksamhet omedelbart efter att koncessionen har beviljats och det nya företaget registrerats i enlighet med 11 a § samt efter att kreditinstitutet har tillställt Finansinspektionen de uppgifter som avses i 17 §. I lagen föreskrivs inte särskilt som en förutsättning för inledande av verksamheten att det startkapital som avses i 13 § skall vara inbetalt, eftersom i lagen för samtliga kreditinstitutsformer särskilt föreskrivs att bildandet inte får registreras förrän startkapitalet är helt betalt.

11 a §. *Registreringsanmälan om koncession.* Paragrafens hänvisning till koncessionsmyndigheten föreslås bli ändrad i överensstämmelse med ändringen i 10 § 1 mom. Dessutom föreskrivs med anledning av föreslagna 11 § 1 mom. att en koncession som har beviljats för ett nytt företag inte får registreras förrän företaget har införts i handelsregistret.

12 §. *Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten.* Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i inledande meningen till paragrafens 1 mom. samt i 3,4 och 7 mom. föreslås bli ändrad i överensstämmelse med ändringen i 10 § 1 mom. Dessutom föreslås att ordalydelsen i 5

mom. förenhetligas med de förutsättningar för avbrytande av verksamheten som föreskrivs i 3 § i lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001). Finansinspektionen kan sålunda i enlighet med momentet begränsa ett kreditinstituts nya verksamhetsformer under samma förutsättningar som finansministeriet med stöd av bestämmelserna om avbrytande av verksamheten kan ingripa också i gällande avtalsförpliktelser. Dessutom kan Finansinspektionen, i stället för att för viss tid begränsa verksamheten, varaktigt ändra koncessionsvillkoren om detta är nödvändigt för att trygga finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärernas fördel och om situationen inte har rättats till genom den tidsbestämda begränsningen av den verksamhet som bedrivs enligt koncessionsvillkoren.

17 §. *Upplysningar som skall lämnas finansinspektionen.* Paragrafens 1 mom. 1 punkten föreslås bli upphävd till följd av den ändring i fråga om koncessionsmyndigheten som föreslås i 10 §.

17 a §. *Ledningen av kreditinstitut och holdingsammanslutningar.* I denna paragraf föreskrivs om de krav som ställs på ett kreditinstituts styrelsemedlemmar och verkställande direktör. De krav som i paragrafens 1 mom. ställs på de nämnda personernas tillförlitlighet föreslås bli preciserade. De föreslagna ändringarna innebär i sak ingen större ändring i bestämmelsen innehåll. De krav som nämns i detaljmotiveringen (RP 295/1992 rd) till kreditinstitutslagens 10 §, som ligger till grund för bestämmelsen, föreslås bli intagna i själva bestämmelsen. Där emot föreslås inga ändringar i de kompetenskrav som ställs på medlemmarna och verkställande direktören.

Ett kreditinstitut styrelsemedlemmar och verkställande direktör skall vara tillförlitliga. De får inte vara försatta i konkurs och deras handlingsbehörighet får inte ha begränsats. Finansinspektionen kan i sin behörighetsbedömning med ledning av konkurs- och företagssaneringsregistret konstatera om en person som har anmälts som styrelsemedlem eller verkställande direktör är försatt i konkurs. Enligt 67 § 4 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) har Finansinspektio-

nen rätt att få för skötseln av sina åligganden behövliga uppgifter ur registret över förmynderskapsärenden.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. anses en styrelsemedlem och verkställande direktören inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig som kreditinstitutets styrelsemedlem eller verkställande direktör. De i momentet nämnda tidsfristerna skall räknas från det datum då domen har vunnit laga kraft till dess att styrelsemedlemmens mandatperiod eller verkställande direktörens uppdrag börjar.

Uppenbar olämplighet kan anses framgå särskilt av lagstridiga gärningar genom vilka personen i fråga har eftersträvat ekonomisk nytta på någon annans bekostnad. Till denna kategori av brott hör t.ex. bedrägeri och förskingring. Också brott som innebär att en person har försummat förpliktelser inom affärsverksamheten, t.ex. gjort sig skyldig värdepappersmarknadsbrott eller bokföringsbrott, kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att inneha en post som styrelsemedlem eller verkställande direktör, som förutsätter särskild tillförlitlighet.

Finansinspektionen skall bedöma om ett brott är sådant att det med beaktande av alla relevanta omständigheter visar att en person är uppenbart olämplig att vara medlem av ett kreditinstituts styrelse eller verkställande direktör. Tillförlitligheten skall bedömas uttryckligen utgående från åliggandena som styrelsemedlem och verkställande direktör.

Enligt 4 a § i straffregisterlagen kan till Finansinspektionen ur straffregistret lämnas uppgifter som behövs för utredning av ett kreditinstituts styrelsemedlemmars och verkställande direktörs tillförlitlighet. Enligt 16 § 6 mom. i den föreslagna lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen dessutom rätt att få uppgifter om styrelsemedlemmar och verkställande direktörens tillförlitlighet ur bötesregistret.

För att en person skall bedömas vara uppenbart olämplig förutsätts inte nödvändigtvis att han eller hon har dömts till straff för ett brott. Personen i fråga kan också ha med-

delats näringsförbud enligt lagen om näringsförbud (1059/1985). Bidragande orsaker till förbudet kan ha varit försummelser t.ex. i samband med skattskyldigheten eller bokföringen. En förutsättning för näringsförbud är inte att vederbörande har dömts till straff för försummelsen. Den som har meddelats näringsförbud med stöd av den nämnda lagen får inte vara medlem eller suppleant i kreditinstitutets styrelse och inte heller verkställande direktör eller inta någon annan jämförbar ställning. Finansinspektionen får de uppgifter den behöver ur registret över näringsförbud som upprätthålls av rättsregistercentralen.

Den gällande paragrafen innehåller inga bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter i situationer där kreditinstitutets ledning inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna paragraf. Enligt den gällande lagen kan Finansinspektionen formellt ingripa endast genom att till finansministeriet göra en framställning om återkallelse av koncessionen.

I praktiken har tillsynen över ledningens lämplighet och tillförlitlighet varit informell. Efter att ett kreditinstitut i enlighet med lagen har anmält om en förändring i sin ledning har Finansinspektionen bedömt vederbörandes tillförlitlighet och lämplighet för sin uppgift. Om Finansinspektionen gör den bedömningen att en person inte på det sätt som avses i lagen är tillförlitlig eller lämplig att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör, skall den underrätta kreditinstitutet om saken. För att undvika återkallelse av koncessionen skall kreditinstitutet byta ut den ifrågavarande styrelsemedlemmen eller välja en ny verkställande direktör.

Den rådande situationen är inte tillfredsställande från tillsynsmyndighetens synpunkt. Att återkalla ett kreditinstituts koncession enbart på den grunden att en enskild styrelsemedlem eller verkställande direktören inte uppfyller de krav som lagen ställer är oftast en alltför sträng åtgärd. En återkallelse kan äventyra finansmarknadens stabilitet. Detta skulle innebära att Finansinspektionen genom sin verksamhet själv orsakar sådana problem som det är meningen att den skall förebygga. En återkallelse av koncessionen kan också ha oskäliga konsekvenser för kre-

ditinstitutet, insättarna och investerarna samt för kreditinstitutets borgenärer.

Den rådande situationen är oskälig också från deras synpunkt som tillförlitlighetsbedömningen avser. Särskilt problematiskt är det att en person som Finansinspektionen konstaterar vara olämplig som styrelsemedlem eller verkställande direktör inte har några rättsmedel, eftersom Finansinspektionen inte fattar något överklagbart beslut i ärendet.

I syfte att undanröja de nämnda olägenheterna föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket Finansinspektionen under de förutsättningar som föreskrivs i lagen för viss tid, högst fem år, kan förbjuda en person att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör i ett kreditinstitut. Ett sådant beslut som avses i momentet skall med stöd av 10 § 1 mom. 12 punkten i den föreslagna lagen om Finansinspektionen alltid fattas Finansinspektionens direktion, med tanke på de särskilda rättssäkerhetssynpunkter som är förenade med beslutet.

Finansinspektionen kan för det första förbjuda en person att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör om denne genom sin verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppgiften. Enligt momentets 1 punkt framgår olämpligheten av att vederbörande vid skötseln av sina uppgifter har ådagalagt uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet. Dessutom förutsätts att det är uppenbart att förfarandet allvarligt kan skada stabiliteten i kreditinstitutets verksamhet, insättarnas eller investerarnas ställning eller borgenärernas fördel. Vidare kan Finansinspektionen enligt momentets 2 punkt förbjuda en person att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör i ett kreditinstitut om denne inte uppfyller de krav som föreskrivs i 1 mom. Vid tillämpningen av denna punkt skall de tidsfrister som avses i 1 mom. räknas från det datum då domen träder i kraft till det datum då Finansinspektionen beslutar om förbudet. På den som förbudet avser tillämpas samma bolagsrättsliga principer som på en styrelsemedlem eller en verkställande direktör som har avskedats från sitt uppdrag.

Deras rättssäkerhet som tillförlitlighetsbedömningen avser blir också klart bättre i och med att det enligt 41 § i den föreslagna lagen om Finansinspektionen blir möjligt att över-

klaga Finansinspektionens beslut hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

De krav som ställs i paragrafen gäller också styrelsens suppleanter och vice verkställande direktören. På sådana affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform som avses i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) tillämpas lagen om aktiebolag (734/1979), om inte i denna lag eller i kreditinstitutslagen föreskrivs något annat. Enligt 8 kap. 1 § 4 mom. i lagen om aktiebolag skall vad som i lagen om aktiebolag stadgas om styrelsemedlemmar tillämpas på motsvarande sätt på suppleanterna. Också enligt 8 kap. 3 § mom. i lagen om aktiebolag skall vad som i lagen om aktiebolag stadgas om verkställande direktör tillämpas på motsvarande sätt på hans suppleant. Motsvarande bestämmelser finns i 1 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1503/2001) samt i 5 kap. 1 § 5 mom. och 4 § 5 mom. i lagen om andelslag (1488/2001). Enligt 42 § 4 mom. i sparbankslagen (1502/2001) skall vad som i sparbankslagen bestäms om styrelsemedlemmarna och verkställande direktören på motsvarande sätt tillämpas på styrelsens suppleanter samt på ställföreträdaren för verkställande direktören.

Syftet med de ändringar som föreslås i paragrafen är inte att ändra de allmänna bolagsrättsliga principerna för kreditinstitutets besluts- och förvaltningsorgans allmänna befogenhet eller behörighetsförutsättningar, utan de skall endast säkerställa Finansinspektionens möjlighet att ingripa i ett kreditinstitut förvaltning då förvaltningens tillförlitlighet inte längre motsvarar förutsättningarna för koncessionen.

Liksom enligt den gällande lagen skall paragrafen enligt 4 mom. tillämpas också på styrelsemedlemmarna och verkställande direktören i kreditinstitutets holdingsammanslutning.

27 §. *Etablering av filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* Hänvisningen till koncessionsmyndigheten i paragrafens 1 mom. ändras i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. Som förutsättning för koncession uppställs dessutom i enlighet med lagen om värdepappersföretag att etableringen av

en filial inte med beaktande av kreditinstitutets förvaltning och ekonomiska ställning får vara ägnat att äventyra kreditinstitutets verksamhet. Dessutom föreslås att Finansinspektionens rätt att förena koncessionen med villkor begränsas så att villkoren skall vara nödvändiga från tillsynens synpunkt.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom. vari i överensstämmelse med föreslagna 10 § 1 mom. föreskrivs om finansministeriets rätt att genom förordning föreskriva om de utredningar som skall fogas till ansökan om koncession.

28 §. *Indragning av filial utomlands.* Paragrafens hänvisning till koncessionsmyndigheten ändras så att den motsvarar den ändring som föreslås i 27 §. Dessutom föreslås att paragrafen preciseras genom noggrannare bestämmelser om indragningsförutsättningarna på så sätt att på indragning av en filial i tillämpliga delar skall tillämpas vad som föreskrivs om indragning av kreditinstitut. Till denna del motsvarar paragrafen gällande 19 § i lagen om värdepappersföretag, som skall tillämpas på värdepappersföretags utländska filialer.

65 p §. *Återkallande av koncession samt insättarnas och investerarnas fordringar.* Paragrafens hänvisning till koncessionsmyndigheten ändras så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom.

70 §. *Begränsningar av kundriskerna.* De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 3 mom. ändras så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom.

80 §. *Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen.* De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i denna paragraf ändras så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom.

104 §. *Kapitalbasens minimibelopp.* Paragrafens 4 mom. ändras i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 80 §.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall på behandlingen av en koncessionsansökan som gjorts före lagens ikraftträdande tillämpas den lagstiftning som gällde vid ansökningstidpunkten.

1.3. Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

7 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

14 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

17 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

19 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

20 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1-4 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen. Dessutom föreslås att den anmälningsskyldighet som föreskrivs i paragrafens 2 mom. justeras genom en hänvisning till den säkerhetsfond som avses i 6 kap. i kreditinstitutslagen.

22 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

1.4. Sparbankslagen

76 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 5 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

84 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 4 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

101 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom.

2 punkten föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

103 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

104 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 och 3 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

108 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

110 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

119 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

1.5. Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

7 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

8 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

9 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 i kreditinstitutslagen.

15 §. Den hänvisning till finansministeriet som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den avser Finansinspektionen. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 8 § 3 mom. i kreditinstitutslagen.

17 §. Den hänvisning till finansministeriet

som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den avser Finansinspektionen. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

25 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

33 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

36 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

38 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

39 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1-4 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen. Dessutom föreslås den anmälningsskyldighet som föreskrivs i paragrafens 2 mom. bli preciserad i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 20 § 2 mom. i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform.

41 §. De hänvisningar till koncessionsmyndigheter som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

50 §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett 2 mom. enligt vilket Finansinspektionen skall höra centralinstitutet innan den fattar beslut som avsevärt kan påverka sammanslutningens eller dess medlemskreditinstituts verksamhet eller verksamhetsförutsättningar. Bestämmelsen behövs för att centralinstitutet enligt lagen är skyldigt att övervaka sammanslutningens verksamhet.

51 §. Den hänvisning till den lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som i samband med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

(621/1999) gjordes i den gällande lagen om finansinspektionen.

52 §. De hänvisningar till paragrafer i lagen om Finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

54 §. De hänvisningar till paragrafer i den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.6. Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland

9 §. *Koncession för filial*. Paragrafens rubrik föreslås bli justerad så att den motsvarar paragrafens terminologi i övrigt. I paragrafens 1 mom. föreskrivs, i överensstämmelse med vad som i 10 § i kreditinstitutslagen föreslås om koncessionsmyndigheten för kreditinstitut, att Finansinspektionen skall bevilja koncession också för filialer som avses i paragrafen. Dessutom föreskrivs i överensstämmelse med de bestämmelser som föreslås i fråga om kreditinstituts koncession att bestämmelser om de utredningar som skall fogas till ansökan utfärdas genom förordning av Finansministeriet.

I paragrafens 2 mom. preciseras dessutom förutsättningarna för beviljande av koncession för filialer. Koncession skall enligt förslaget beviljas om den lagstiftning som tillämpas på kreditinstitutet i dess hemstat stämmer överens med de internationellt godkända rekommendationerna om förhindrande av att finanstillsynen och finanssystemet utnyttjas i kriminellt syfte. Sådana internationellt godkända rekommendationer är åtminstone Basel-kommitténs rekommendationer om principerna för banktillsyn (*Core Principles of Banking Supervision*) och om bankernas kapitaltäckning (*the Basel Capital Accord*) samt de rekommendationer som internationella organisationer har givit för att förhindra penningtvätt och utnyttjande av de finansiella systemen för stödjande av terrorism. En förutsättning för koncession är dessutom att tillsynsmyndigheterna i hemstaten effektivt kan övervaka att dessa krav iakt-

tas. Sålunda kan koncession inte beviljas t.ex. i det fall att kreditinstitutets kapitaltäckning de facto inte uppfyller de krav som ställs i internationella rekommendationer. Enligt lagens 8 § är en förutsättning dessutom att den verksamhet som kreditinstitutet bedriver inte väsentligt skiljer sig från sådan verksamhet som är tillåten för ett finländskt kreditinstitut. Sålunda kan koncession inte beviljas för ett sådant kreditinstituts filial som i betydande utsträckning bedriver annan affärsverksamhet än tillhandahållande av finanstjänster.

9 b §. *Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden*. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom.

10 §. *Återkallelse och begränsning av koncession*. De hänvisningar till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom. Dessutom föreslås att ordalydelsen i 2 mom. justeras så att den motsvarar den ändring som föreslås i 12 § 5 mom. i kreditinstitutslagen.

25 §. *Verkningarna av återkallad koncession*. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse
Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall på behandlingen av en koncessionsansökan som gjorts före lagens ikraftträdande tillämpas den lagstiftning som gällde vid ansökningstidpunkten.

1.7. Lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet

3 §. *Förutsättningarna för avbrytande*. Ordalydelsen i paragrafens 2 mom. föreslås bli förenhetligad med den ändring som föreslås i 12 § 5 mom. i kreditinstitutslagen. Bestämmelsens sakinhåll förändras inte.

5 §. *Tillsättande av ombud*. De hänvisningar till den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansin-

spektionen.

11 §. *Åtgärdsplan.* Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

1.8. Lagen om hypoteksbanker

14 §. *Finansinspektionens tillsyn.* Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

17 a §. *Administrering av säkerheter under en likvidation eller konkurs.* De hänvisningar till paragrafer i den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafen i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.9. Lagen om hypoteksföreningar

2 §. Paragrafens 3 mom., enligt vilket finansministeriet kan ge en hypoteksförening rätt att använda firma på annat språk, föreslås bli upphävt i överensstämmelse med propositionens förslag att upphäva finansministeriets befogenhet i övriga tillståndsärenden som gäller kreditinstitut. Med avvikelse från vad som gäller övriga tillståndsärenden behöver å andra sidan inte föreskrivas om motsvarande befogenhet för Finansinspektionen, eftersom denna inte har sådan befogenhet med avseende på andra kreditinstitut. Till denna del anses bestämmelserna i den allmänna firmalagstiftningen vara tillräckliga.

5 §. Den hänvisning till koncessionsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad i överensstämmelse med vad som i fråga om andra koncessionsärenden föreslås om överföring av finansministeriets befogenhet till Finansinspektionen. Samtidigt föreslås att momentet också till övriga delar ändras så att det motsvarar vad som föreskrivs om andra kreditinstitutsformer.

6 §. Denna paragraf föreslås bli upphävd som obehövlig, eftersom på hypoteksföreningars koncession tillämpas kreditinstitutslagen och det inte finns något behov av

avvikande bestämmelser för hypoteksföreningarnas vidkommande.

9 §. Denna paragraf föreslås bli upphävd på de grunder som anförs ovan i samband med 6 §.

17 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat på de grunder som anförs ovan i samband med 5 §.

27 §. Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrat med anledning av den ändring som föreslås i fråga om koncessionsmyndigheten.

28 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat med anledning av den ändring som föreslås i fråga om koncessionsmyndigheten.

1.10. Lagen om värdepappersföretag

9 §. *Verksamhetstillstånd.* Denna paragraf föreslås ändrad i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen så att tillståndsmyndigheten är Finansinspektionen i stället för finansministeriet och så att genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan. Här avses bl.a. tillräcklig utredning om sökanden och om sökandens viktigaste aktieägare, om aktieägarnas ägarandelar, om värdepappersföretagets verksamhetsställe och tilltänkta verksamhet samt om de förvaltningspersonalen.

10 §. *Beviljande av verksamhetstillstånd.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 11 § 1 mom. i kreditinstitutslagen så att verksamhetstillstånd kan beviljas också för ett nytt företag. Dessutom föreslås att tillståndsfrutsättningarna justeras med anledning av föreslagna 9 §.

Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 §. Dessutom föreslås momentet bli kompletterat i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i 10 § i kreditinstitutslagen.

Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 §.

Paragrafens 4 mom. föreslås i överensstämmelse med föreslagna 11 § 4 mom. i

kreditinstitutslagen bli så kompletterat att en förutsättning för att ett värdepappersföretag skall kunna inleda sin verksamhet, utöver ett verksamhetstillstånd, är att det nya företaget har registrerats.

10 a §. *Registreringsanmälan om verksamhetstillstånd.* Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom.

11 §. *Tillståndsvillkor.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli så justerat att Finansinspektionen efter att verksamhetstillståndet beviljats, på ansökan av värdepappersföretaget kan ändra verksamhetstillståndet till de delar som i detta föreskrivs om sådana investeringstjänster som avses i 3 § och sådana i 16 § nämnda tjänster som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla utöver investeringstjänster.

Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom. Dessutom föreslås Finansinspektionens rätt att i verksamhetstillståndet uppställa begränsande villkor bli så preciserad att villkoren skall vara nödvändiga för tillsynen över värdepappersföretaget. Villkoren skall sålunda kunna motiveras med målsättningarna för tillsynen, t.ex. tryggheten av värdepappersmarknadens stabilitet eller investerarnas fördel.

Paragrafens 3 mom. föreslås bli upphävt till följd av den föreslagna ändringen i fråga om tillståndsmyndigheten samt eftersom allmänna bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få för tillsynen nödvändiga uppgifter ingår i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

12 §. *Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten.* De hänvisningar till tillståndsmyndigheten som ingår i den inledande meningen i paragrafens 1 mom. samt i paragrafens 2,4 och 5 mom. ändras så att de motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom. I 1 mom. föreslås dessutom en strykning av bestämmelsen om partiellt återkallande av verksamhetstillstånd. I stället för en partiell återkallelse kan Finansinspektionen enligt föreslagna 2 mom. för viss tid begränsa verksamhet enligt tillståndsvillkoren eller ändra villkoren, om detta är nödvändigt för att trygga värdepap-

persmarknadens stabilitet eller investerarnas ställning och om situationen inte har rättats till genom en tidsbestämd begränsning av den tillståndsenliga verksamheten.

Paragrafens 3 mom. föreslås bli upphävt såsom obehövt till följd av den ändring som i fråga om tillståndsmyndigheten föreslås i 9 § 1 mom. och eftersom allmänna bestämmelser om myndigheternas skyldighet att höra parter i förvaltningsärenden ingår i lagen om förvaltningsförfarande.

12 b §. *Ledningen av värdepappersföretag och holdingsammanslutningar.* I överensstämmelse med de ändringar som föreslås i 17 a § i kreditinstitutslagen föreslås en precisering av de krav som ställs på värdepappersföretags och dessas holdingsammanslutningars styrelsemedlemmar och verkställande direktör. Dessutom föreslås att till paragrafen fogas en ny bestämmelse om Finansinspektionens rätt att förbjuda en person att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

18 §. *Etablering av filialer i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 9 § 1 mom. Dessutom föreslås att Finansinspektionens rätt att förena tillståndet med villkor justeras i enlighet med den ändring som föreslås i 27 § i kreditinstitutslagen.

Paragrafens 2 mom. om ministeriets rätt att utfärda föreskrifter om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan föreslås bli ändrat i överensstämmelse med den motsvarande bestämmelse som föreslås i 27 § i kreditinstitutslagen.

19 §. *Indragning av filialer i utlandet.* Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 18 §.

31 §. *Minsta kapitalbas och anmälan om interna affärstransaktioner.* Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 5 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom.

34 §. *Ersättningsfondens förvaltning.* Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrad

så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom.

39 §. *Ersättningssskyldighetens inträde*. Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 9 § 1 mom.

42 §. *Värdepappersföretagens solidariska ansvar samt betalning av investerarens fordringar*. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 9 § 1 mom.

45 §. *Uteslutning ur ersättningsfonden*. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 9 § 1 mom.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Enligt den föreslagna övergångsbestämelsen skall på behandlingen av en tillståndsansökan som gjorts före lagens ikraftträdande tillämpas den lagstiftning som gällde vid ansökningstidpunkten.

1.11. Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland

4 a §. *Kompletteringskydd för filialer*. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 7 §.

4 b §. *Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden*. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 7 §.

6 §. *Återkallande av auktorisation och begränsning av verksamheten*. Paragrafens 3-5 mom. föreslås bli ändrade till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 7 §.

7 §. *Verksamhetstillstånd för filial*. Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 9 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag, vilket innebär att Finansinspektionen blir tillståndsmyndighet i stället för finansministeriet.

8 §. *Beviljande av verksamhetstillstånd*. Paragrafens hänvisningar till tillståndsmyndigheten föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås i 7 §. Dess-

utom föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att tillståndsmyndighetens rätt att bestämma villkoren för medlemskap i ersättningsfonden upphävs, eftersom grunderna för en filials medlemskap enligt 35 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag skall framgå av ersättningsfondens stadgar och eftersom den prövningsrätt som enligt lagrummet delegeras till myndigheten också i övrigt är relativt omfattande.

Ordalydelsen i paragrafens 2 mom. föreslås bli preciserad så att den motsvarar 11 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag.

8 b §. *Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden*. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om tillståndsmyndigheten som föreslås i 7 §.

9 §. *Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten*. De hänvisningar till tillståndsmyndigheten som ingår i denna paragraf föreslås bli ändrade så att de motsvarar den ändring som föreslås ovan i 7 §. Paragrafens 3 mom. föreslås bli upphävt på de grunder som anges ovan i samband med 12 § 3 mom. i lagen om värdepappersföretag.

12 §. *Friheten att tillhandahålla investeringstjänster*. Den hänvisning till tillståndsmyndigheten som ingår i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändring som föreslås i 7 §.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Enligt den föreslagna övergångsbestämelsen skall på behandlingen av en tillståndsansökan som har gjorts före lagens ikraftträdande tillämpas den lagstiftning som gällde vid ansökningstidpunkten.

1.12. Lagen om pantlåneinrättningar

4 §. I paragrafens 1 mom. föreskrivs i överensstämmelse vad som ovan föreslås om överföring av finansministeriets befogenhet i tillståndsärenden till Finansinspektionen, att Finansinspektionen skall bevilja koncession för pantlåneinrättningar. Paragrafens 2 och 3 mom. föreslås bli justerade på motsvarande sätt. Dessutom föreslås att bestämmelserna om beviljande av koncession för en ny pantlåneinrättning justeras så att de motsvarar de föreslagna bestämmelserna om koncession för nya kreditinstitut och värdepappersföre-

tag.

5 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om koncessionsmyndigheten som föreslås i 4 § 1 mom.

5 a §. Inledande meningen i paragrafens 1 mom. samt paragrafens 2 och 3 mom. föreslås bli ändrade till följd av den ändring i fråga om koncessionsmyndigheten som föreslås i 4 § 1 mom.

5 b §. Paragrafen föreslås bli ändrad till följd av den ändring i fråga om koncessionsmyndigheten som föreslås i 4 § 1 mom.

30 §. Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrat till följd av den ändring i fråga om koncessionsmyndigheten som föreslås i 4 § 1 mom.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Enligt den föreslagna övergångsbestämelsen skall på en koncessionsansökan som har gjorts före lagens ikraftträdande tillämpas den lagstiftning som gällde vid ansöknings-tidpunkten.

1.13. Lagen om placeringsfonder

122 §. De hänvisningar till den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.14. Värdepappersmarknadslagen

2 kap. Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet

11 §. De hänvisningar till paragrafer i lagen om Finansinspektionen som ingår i paragrafens 4 mom. föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen. Dessutom föreslås att i paragrafens 4 och 5 mom. skall beaktas den omständigheten att till Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt hör också andra sammanslutningar än försäkringsbolag. Till den del som värdepappersmarknadslagens förpliktelser blir tillämpliga på dessa sammanslutningar skall sådana undantag som avses i momenten beviljas av Försäkringsinspektionen.

4 kap. Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster

5 a §. De hänvisningar till den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafens 4 mom. föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen. Dessutom föreslås att också en sammanslutning av värdepappersförmedlare kan ansöka om godkännande av villkor för sådana avtal om återköp och utlåning av värdepapper som avses i momentet. En sådan sammanslutning är inte Finansinspektionens tillsynsobjekt, men det är skäl att främja en standardisering av avtalsvillkoren. Finska Fondhandlareföreningen rf arbetar för att standardisera avtalsvillkoren.

5 kap. Stadganden om insynsställning

5 §. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat i överensstämmelse med de ändringar som gjordes i kapitlet genom lagen 1517/2002. I registren över insiderinnehav skall direkt med stöd av lag föras in innehav av aktier som är föremål offentlig handel och värdepapper som berättigar till aktier samt innehav av övriga värdepapper som berättigar till sådana värdepapper. Dessutom föreslås att uttrycket myndling ändras i överensstämmelse med terminologin i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

7 kap. Tillsyn över värdepappersmarknaden

1 §. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att tillsynen över iakttagandet av anvisningar stryks, eftersom anvisningar inte är sådana bindande normer som tillsynsobjekten och övriga finansmarknadsaktörer är skyldiga att följa.

Paragrafens 2-4 mom. föreslås bli upphävda till följd av att motsvarande bestämmelser föreslås i 16 § i lagen om Finansinspektionen. Lagens innehåll förblir i stort sätt oförändrat.

10 kap. Särskilda stadganden

3 §. De hänvisningar till den gällande lagen

om finansinspektionen som ingår i paragrafens 5 mom. föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.15. Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

4 kap. Tillsyn över options- och terminsmarknaden

2 §. *Informationsskyldighet.* Paragrafens 1 och 2 mom. föreslås bli upphävda till följd av den föreslagna lagen om Finansinspektionen. Till följd av ändringen ändras paragrafens rubrik. Lagens innehåll förändras inte.

1.16. Lagen om statens säkerhetsfond

19 a §. *Särskilda bestämmelser om bolag.* De hänvisningar till den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i denna paragraf föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

1.17. Lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

1 §. *Tillståndsplikt för indrivningsverksamhet.* De hänvisningar till den gällande lagen om finansinspektionen som ingår i paragrafen föreslås bli ändrade till hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna lagen om Finansinspektionen.

2. Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och stadfästs.

3. Lagstiftningsordning

Enligt propositionen skall befogenheten att bevilja och återkalla finans- och kapitalmarknadsaktörers koncessioner och verksamhetstillstånd överföras från finansministeriet till Finansinspektionen. Beslut i tillståndsärenden skall i regel fattas av Finansinspektionens direktion. I lag föreskrivs särskilt om förutsättningarna för beviljande och åter-

kallelse av verksamhetstillstånd. I dessa bestämmelser föreslås inga ändringar. Lagens bestämmelser om verksamhetstillstånd är relativt detaljerade och exakta. Regleringen är dessutom baserad på att tillståndsmyndighetens prövningsrätt är bunden. Bestämmelserna om verksamhetstillstånd överensstämmer sålunda med grundlagsutskottets vedertagna tolkning av vad som i 18 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs om rätten till närings- och yrkesutövning (t.ex. GrUU 35/1998 rd, GRUU 23/2000 rd och GrUU 24/2000 rd). Den omständigheten att tillståndsmyndigheten kommer att vara Finansinspektionen i stället för finansministeriet har ingen betydelse för lagstiftningsordningen.

Förslaget innehåller vissa nya bestämmelser om normgivningsbefogenheter samt ändringar i bestämmelser som har tillkommit utan grundlagsutskottets medverkan. Enligt 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs genom förordning av finansministeriet om de utredningar som skall fogas till tillståndsökningar. Enligt 16 § 2 mom. i den föreslagna lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att meddela föreskrifter bl.a. om regelbunden rapportering av uppgifter om tillsynsobjekts ekonomiska ställning, ägare, interna kontroll och riskhantering. Enligt 21 § i den nämnda lagen har Finansinspektionen rätt att utfärda bokföringsföreskrifter för tillsynsobjekten om sådana omständigheter som närmare anges i bestämmelsen.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan också andra myndigheter än ministerierna genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Bemyndiganden av detta slag innebär, jämfört med bemyndiganden att utfärda förordning, ett mer än allmänt exakthetskrav. I lagen skall därför noggrant anges vilka ärenden bemyndigandet omfattar. Enligt den uttryckliga bestämmelsen i grundlagen skall bemyndigandet dessutom vara exakt avgränsat till sitt tillämpningsområde. Från grundlagens synpunkt är det exceptionellt att övriga myndigheter har normgivningsbemyndigande. I samband med grundlagsreformen nämndes som exempel att en

myndighet kan bemyndigas att utfärda normer som gäller sådan teknisk och mindre detaljerad reglering som inte är förenad med betydande prövningsrätt. (RP 1/1998 rd, s.133/II).

De nya normgivningsbemyndiganden som föreslås avser huvudsakligen antingen detaljer av teknisk natur eller också har de karaktär av verkställighetsbestämmelser. Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande (GrUU 52/2001 rd) med anledning av regeringens proposition med förslag till lag om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 165/2001 rd) att motsvarande bestämmelser i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat uppfyllde grundlagens krav.

I 20 och 21 § i den föreslagna lagen om Finansinspektionen ingår bestämmelser som kan anses beröra avtals bestånd och det grundlagsenliga egendomsskyddet. Av denna anledning uppställs som en förutsättning för tillämpning av dessa bestämmelser att alternativet att inte utöva befogenheterna skulle äventyra insättarnas eller ett tillsynsobjektens övriga borgenärers ställning eller finansmarknadens stabilitet, eller annars förorsaka allvarliga störningar i finansmarknadens funktion. När det gäller dessa bestämmelser kan för utövandet av befogenheterna påvisas en sådan främsamhällets synpunkt vägande grund att denna utan hinder av grundlagens bestämmelser kan åsidosätta enskild fördel.

Enligt 29 § i den föreslagna lagen om Finansinspektionen har en tillsynsmyndighet i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att inspektera ett i en sådan stat hemmahörande kreditinstituts filial i Finland. Motsvarande inspektionsrätt gäller i fråga om ett utländskt värdepappersföretags filial i Finland. Bestämmelsen är i någon mån problematisk från grundlagens synpunkt, eftersom den ger en utländsk myndighet rätt att utöva offentlig makt i Finland. Bestämmelsen är emellertid baserad på de tvingande bestämmelserna i artikel 22 i direktivet 2000/12/EG samt på artikel 24 i direktivet 93/23/EEG. Dessutom har tillsynen över kreditinstitut och värdepappersföretag inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i stor utsträckning harmoniserats och även i andra

avseenden samordnats, vilket innebär att utländska myndigheters inspektionsverksamhet i praktiken inte nämnvärt skiljer sig från Finländska myndigheters motsvarande verksamhet.

De bestämmelser om företagsledningen som ingår i 17 a § kreditinstitutslagen och 12 b § i lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade. Kriterierna för bedömning av ledningens tillförlitlighet föreslås bli preciserade. Dessutom föreslås att till de nämnda paragraferna fogas bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda en person att vara styrelsemedlem i eller verkställande direktör för ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag. Grundlagsutskottet gjorde i sitt utlåtande (GrUU 52/2001 rd) med anledning av regeringens proposition RP 165/2001 rd en bedömning av de gällande bestämmelserna, med beaktande av den i 18 § 1 mom. i grundlagen tryggade rätten till närings- och yrkesutövning, och ansåg därvid att paragraferna kunde stiftas i vanlig lagstiftningsordning. De ändringar som föreslås i tillförlitlighetskraven för kreditinstituts och värdepappersföretags ledning innebär en precisering av den gällande lagens bestämmelser. Jämfört med den gällande lagen ökar de föreslagna bestämmelserna inte myndigheternas prövningsrätt eller begränsar de ifrågavarande personernas möjlighet att sköta sådana uppdrag som avses i bestämmelserna.

Finansinspektionen föreslås också ha möjlighet att förbjuda en person att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör i ett kreditinstitut. I bestämmelsen anges förutsättningarna för sådana förbudsbeslut. I motiveringen till de gällande bestämmelserna (RP 165/2001 rd) konstateras att syftet med dem uttryckligen är att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att ingripa i kreditinstituts och värdepappersföretags förvaltning. Från de ifrågavarande företagens och särskilt från de personers synpunkt som bedömningen avser är det otillfredsställande att inte få något överklagbart beslut i ärendet. De föreslagna ändringarna avhjälpes denna brist, eftersom Finansinspektionens förbudsbeslut enligt 41 § i den föreslagna lagen om Finansinspektionen kan överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Dessutom skall Finansinspektionen i samband med beredningen av ären-

det enligt lagen om förvaltningsförfarande höra parterna.

20 § i den gällande lagen om finansinspektionen gäller tillsynsavgift, som uppbärs för täckande av kostnader för Finansinspektionens verksamhet. Tillsynsavgift kan likställas med skatt. Enligt 81 § grundlagen skall grunderna för skattens storlek stadgas i lag. Av denna anledning är det skäl att ändra lagen till denna del. Denna brist i den gällande lagen har emellertid konstaterats först i slutskedet av beredningen av propositionen. Det finns ingen möjlighet att utan särskild och tillräckligt grundlig beredning överföra de för närvarande genom direktionens beslut fastställda avgiftsgrunderna till lagnivå. De gällande bestämmelserna har tillämpats under hela den tid som lagen om finansinspektionen varit i kraft och tillsynsobjektens betalningsandelar har stabiliserats. Plötsliga förändringar i grunderna för bestämmande av tillsynsavgifterna kan orsaka betydande och oväntade förskjutningar i tillsynsobjektens betalningsandelar. Av denna anledning har det ansetts att grundlagens krav bäst kan beaktas på så sätt att den gällande lagens bestämmelser om saken blir i kraft under en viss tid, det oaktat att lagen till övriga delar upphävs. Inom den föreslagna övergångstiden bereds sådana bestämmelser om täckande av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet som uppfyller grundlagens krav. Genom det föreslagna förfarandet kan en till-

räckligt omsorgsfull beredning av bestämmelserna säkerställas och plötsliga förändringar i tillsynsobjektens nuvarande betalningsandelar undvikas.

I 41 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om rätten att söka ändring i Finansinspektionens beslut. Bestämmelserna om sökande av ändring föreslås bli ändrade så att antalet besvärinstanser enligt huvudregeln i förvaltningsprocesslagen utökas till två. I paragrafens 2 mom. föreslås fortfarande en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionens beslut trots att det har överklagats är i kraft tills vidare, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

Merparten av Finansinspektionens beslut är av en sådan karaktär att de förlorar sin betydelse om de inte verkställs omedelbart. Bestämmelsen tryggar emellertid rättssäkerheten i enlighet med 21 § i grundlagen, eftersom besvärmyndigheten kan förbjuda verkställighet av beslutet.

Med stöd av vad som anförs ovan anser regeringen att de föreslagna lagarna kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Den gällande lagen om finansinspektionen har emellertid stiftats utan att grundlagsutskottet har tagit ställning till bestämmelsernas grundlagsenlighet. Därför måste det anses nödvändigt att grundlagsutskottets utlåtande inhämtas om propositionen.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om Finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Finansinspektionens ställning

Finansinspektionen vid Finlands Bank utövar tillsyn över finansmarknadsaktörerna så som föreskrivs i denna lag och i annan lagstiftning.

På Finansinspektionens förvaltning tillämpas, utöver denna lag, lagen om Finlands Bank (214/1998) och andra bestämmelser om Finlands Bank, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ärenden som gäller Finansinspektionen skall i statsrådet behandlas av finansministeriet.

Särskilda bestämmelser gäller tillsynen över försäkrings- och pensionsanstalter samt finans- och försäkringskonglomerat.

2 §

Mål

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att upprätthålla förtroendet för finansmarknadens funktion.

3 §

Uppgift

Finansinspektionen övervakar stabiliteten i de i lagen angivna tillsynsobjekts verksamhet som tillhandahåller finansiella tjänster samt tillförlitligheten i dessas och övriga finansmarknadsaktörers verksamhet. Dessutom instruerar Finansinspektionen finansmarknads-

aktörerna att i sin verksamhet tillämpa goda förfaranden samt främjar allmänhetens kunskaper om finansmarknaden.

4 §

Verksamhet

Finansinspektionen sköter sin uppgift genom att

1) bevilja de i lagen nämnda tillsynsobjekten verksamhetstillstånd och fastställa deras stadgar samt besluta om återkallelse av verksamhetstillstånd,

2) övervaka att tillsynsobjekten följer bestämmelserna om finansmarknaden och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem samt övervaka att tillsynsobjekten iakttar sina stadgar och villkoren i sitt verksamhetstillstånd,

3) övervaka emissionen av och handeln med finansiella instrument samt iakttagandet av bestämmelserna om clearing- och förvaringsverksamhet och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem,

4) meddela för de bestämmelser som behövs för tillämpning av lagen, så som särskilt föreskrivs i lagen,

5) leda och övervaka sparbanksinspektionens verksamhet,

6) följa och analysera de i denna lag nämnda tillsynsobjektens ekonomiska ställning, lednings-, övervaknings- och riskhanteringsystem, verksamhetsförutsättningar samt förändringar i verksamhetsmiljön,

7) ta initiativ till lagstiftning och andra åtgärder som berör finansmarknaden samt genom att delta i beredning av lagstiftning,

8) främja god praxis i de i lagen angivna tillsynsobjektens och i övriga finansmarknadsaktörers verksamhet,

- 9) främja tillgången till informationsmaterial om finansmarknadens verksamhet,
- 10) delta i myndigheternas nationella och internationella samarbete,
- 11) förebygga lagstridigt utnyttjande av det finansiella systemet,
- 12) utföra sina övriga lagstadgade uppgifter.

5 §

Tillsynsobjekt

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

- 1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (1607/1993),
- 2) säkerhetsfonder och den insättningsgarantifond som avses i kreditinstitutslagen,
- 3) utländska kreditinstituts filialer och representationskontor som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993),
- 4) fondbolag och förvaringsinstitut som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),
- 5) värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (579/1996),
- 6) den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om värdepappersföretag,
- 7) utländska värdepappersföretags filialer och representationskontor som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996),
- 8) fondbörs som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989),
- 9) optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988),
- 10) clearingorganisationer och clearingmedlemmar som avses i värdepappersmarknadslagen,
- 11) den värdepapperscentral och den registreringsfond som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) samt den clearingfond som avses i värdepappersmarknadslagen,
- 12) kontoförande institut som avses i lagen om värdeandelssystemet samt en annan utländsk, som kontoförande institut auktoriserad sammanslutnings verksamhetsställe i Finland,

13) pantlåneinrättningar som avses i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992),

14) den sammanslutning av andelsbanker och det centralinstitut som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001),

15) kreditinstituts och värdepappersföretags holdingsammanslutningar,

16) företag vari en fondbörs, ett optionsföretag, en clearingorganisation eller en värdepapperscentral har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § värdepappersmarknadslagen,

17) konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (44/2002), om Finansinspektionen fungerar som den samordnande tillsynsmyndighet för konglomeratet som avses i den nämnda lagen.

6 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

- 1) emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel och annat sådant handelsförfarande som avses i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen samt andra som är skyldiga att offentliggöra prospekt enligt 2 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen,
- 2) mäklare och andra sådana anställda hos värdepappersförmedlare som avses i 4 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen,
- 3) andra sådana börsaktörer som avses i 3 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten värdepappersmarknadslagen, samt andra parter i annan offentlig handel enligt det nämnda kapitlets 12 a § samt utländska optionsföretag som avses i 2 kap. 13 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och andra sådana aktörer i optionsföretag som avses i 8 § 3 mom. i det nämnda kapitlet,
- 4) anmälningspliktiga som avses i 5 kap. 2 och 4 § värdepappersmarknadslagen och i 99 § lagen om placeringsfonder,
- 5) personer som gör köpeanbud som avses i 6 kap. 1 § värdepappersmarknadslagen samt inlösningskyldiga som avses i 6 § i det nämnda kapitlet och andra som avses i den nämnda paragrafen,

6) personer som enligt 2 kap. 9 och 10 § värdepappersmarknadslagen är skyldiga att offentliggöra förvärv och överlåtelser av aktier och andelar,

7) personer som enligt 3 kap. 2 d § eller 4 a kap. 3 a § värdepappersmarknadslagen, 1 kap. 3 a § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, 16 § lagen om placeringsfonder, 18 § kreditinstitutslagen, 14 § lagen om värdepappersföretag eller 8 § lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat är skyldiga att till Finansinspektionen göra anmälan om förvärv och överlåtelser av aktier och andelar.

2 kap

Förvaltning

7 §

Förvaltningsorgan

Finansinspektionens verksamhet leds av en direktion.

Bankfullmäktige har uppgifter som gäller Finansinspektionens förvaltning och tillsynen över dess verksamhet enligt vad som föreskrivs i denna lag.

8 §

Bankfullmäktige

Bankfullmäktige skall

1) övervaka den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet,

2) utnämna medlemmar och suppleanter i direktionen,

3) förordna en av de på förslag av finansministeriet eller Finlands Bank utnämnda direktionsmedlemmarna till ordförande för direktionen och en till vice ordförande samt, på framställning av direktionen, en ställföreträdare för direktören,

4) besluta om grunderna för bestämmande av direktörens lön, tjänstledigheter och semesterar samt om annat som berör direktörens tjänsteförhållande,

5) besluta om att tilldela direktören varning,

6) på framställning av direktionen fastställa Finansinspektionens arbetsordning,

7) övervaka att den anmälningsskyldighet uppfylls som i 34 § föreskrivs för direktionens medlemmar och suppleanter.

9 §

Direktion

Finansinspektionens direktion består av sex medlemmar och tre suppleanter. Medlemmarna och suppleanterna utnämns så att två medlemmar och en suppleant utnämns på förslag av finansministeriet, en medlem och en suppleant på förslag av Finlands Bank samt en medlem och en suppleant på förslag av social- och hälsovårdsministeriet. Till direktionen hör dessutom Finansinspektionens direktör och Försäkringsinspektionens överdirektör. Direktionens medlemmar och suppleanter skall vara väl förtrogna med finansmarknadens funktion.

Direktionens mandatperiod är tre år.

Direktionen är beslutför när fyra medlemmar eller suppleanter är närvarande. Av de närvarande skall en vara ordföranden eller vice ordföranden. Ärendena avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal avgör mötesordförandens röst.

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen skall i fråga om tillsynen över finansmarknaden

1) uppställa de särskilda målen för Finansinspektionens verksamhet och besluta om riktlinjerna för verksamheten samt styra och övervaka måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna,

2) besluta om meddelande av föreskrifter med stöd av bestämmelserna,

3) besluta om principerna för Finansinspektionens internationella samarbete,

4) dra försorg om utvecklingen av samarbetet mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden samt fastställa principerna för samarbetet med Försäkringsinspektionen,

5) besluta om verksamhetstillstånd för tillsynsobjekt, om ändring av tillståndsvillkor,

om återkallelse av verksamhetstillstånd, om upplösning av sammanslutningen av andelsbanker och om begränsning av tillsynsobjekts verksamhet eller, om någon annan myndighet är behörig att fatta beslutet, framställa om återkallelse av verksamhetstillståndet eller begränsning av verksamheten,

6) besluta om fastställelse av tillsynsobjekts stadgar,

7) besluta om offentlig anmärkning och varning,

8) ålägga tillsynsobjekt att vidta åtgärder för att återkalla verkställigheten av beslut eller för att återkalla eller rätta till åtgärder eller förfaranden,

9) besluta begränsa utdelning av tillsynsobjekts tillgångar,

10) döma ut vite som Finansinspektionen har förelagt,

11) besluta om förbud som avses i 17 a § 3 mom. kreditinstitutslagen och i 12 b § 3 mom. lagen om värdepappersföretag,

12) besluta om offentliggörande av viktiga ställningstaganden som gäller den allmänna utvecklingen på finansmarknaden.

Direktionen skall gällande Finansinspektionens förvaltning

1) besluta om tillsynsavgifterna,

2) behandla Finansinspektionens årliga budget,

3) överlämna Finansinspektionens arbetsordning till bankfullmäktige för fastställelse,

4) utnämna och säga upp Finansinspektionens högsta tjänstemän, med undantag för direktören,

5) i fråga om tjänstemän som den utnämnt besluta om avstängning från tjänsteutövning och om varning,

6) enligt vad som föreskrivs i arbetsordningen avgöra Finansinspektionens interna förvaltningsärenden,

7) tillställa bankfullmäktige en årlig berättelse över Finansinspektionens verksamhet,

8) vid behov, dock minst en gång om året, ge bankfullmäktige en berättelse över målsättningarna för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen.

Direktionen kan överta avgörandet av ärenden som enligt lag eller Finansinspektionens arbetsordning skall avgöras av direktören eller av någon annan tjänsteman och som avsevärt kan påverka finansmarknadens sta-

bilitet eller utveckling i övrigt.

Beslutanderätt som enligt 1 mom. 2, 5 och 6 punkten tillkommer direktionen kan enligt arbetsordningen delegeras till direktören när det gäller mindre betydande ärenden.

11 §

Direktör

Chef för Finansinspektionen är en direktör.

Direktören utnämns och avsätts av republikens president. Bankfullmäktige gör framställning till statsrådet om tillsättning av tjänsten.

Behörighetsvillkor för direktörstjänsten är för tjänsten lämplig högre högskoleexamen, god förtrogenhet med finansmarknaden och i praktiken visad ledarförmåga.

Ställföreträdare för direktören då denne har förhinder är en av bankfullmäktige tillförordnad tjänsteman vid Finansinspektionen.

12 §

Direktörens uppgifter

Direktören skall

1) leda Finansinspektionens verksamhet och fatta beslut i ärenden som inte hör till direktionen,

2) vara för att Finansinspektionens uppgifter sköts effektivt och ändamålsenligt samt i enlighet med direktionens instruktioner,

3) svara för att de ärenden som skall behandlas i direktionen blir vederbörligen beredda,

4) hålla direktionen informerad om sådana genom Finansinspektionens verksamhet uppdagade omständigheter som påverkar utvecklingen på finansmarknaden samt svara för övriga redogörelser till direktionen,

5) behandla ärenden som gäller utnämning och uppsägning av andra än de högsta tjänstemännen vid Finansinspektionen,

6) i fråga om tjänstemän som han eller hon har utnämnt besluta om tjänsteutövning samt om varning.

Om direktionen brådskande skall besluta om begränsning av ett tillsynsobjekts verksamhet kan direktören avgöra ärendet. Direktörens beslut skall fastställas av direktionen.

I arbetsordningen kan tas in närmare föreskrifter om direktörens uppgifter. I arbetsordningen kan också föreskrivas att beslutanderätt som enligt 1 mom. tillkommer direktören kan delegeras till någon annan tjänsteman vid Finansinspektionen.

13 §

Arbetsordning

Närmare föreskrifter om behandlingen av ärenden, beslutsfattandet och tjänstemännens uppgifter vid Finansinspektionen samt om Finansinspektionens övriga interna förvaltning ges i arbetsordningen.

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

14 §

Sammanställnings- och närvarorätt

En företrädare för Finansinspektionen har rätt att närvara vid tillsynsobjektets besluts- och förvaltningsorgans möten samt rätt att vid behov sammankalla möten. Företrädaren har rätt att yttra sig på mötena och att få de anmärkningar som han eller hon anser vara befogade förda till protokollet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. skall tillämpas också på den fondandelsägarstämma och på det representantskap som avses i lagen om placeringsfonder.

15 §

Granskningsrätt och rätt att få uppgifter

Finansinspektionen har rätt att på ett tillsynsobjekts verksamhetsställe granska handlingar och andra dokument som gäller tillsynsobjektet och dess kunder samt rätt att få kopior av handlingarna och dokumenten. Finansinspektionen har också rätt att granska tillsynsobjekts datasystem samt kassa och övriga tillgångar. Vidare har Finansinspektionen rätt att på övriga på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftel-

sers verksamhetsställen granska sådana handlingar och övriga dokument rörande sammanslutningen eller stiftelsen som den behöver för att fullgöra sitt uppdrag samt att få kopior av handlingarna och dokumenten.

Tillsynsobjekt och övriga finansmarknadsaktörer skall utan obefogat dröjsmål tillställa Finansinspektionen de för tillsynen relevanta uppgifter och redogörelser som den ber om. Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om vilka uppgifter om tillsynsobjekts ekonomiska ställning, ägare, interna kontroll och riskhantering, förvaltnings- och kontrollorgan, anställda samt verksamhetsställen som regelbundet skall rapporteras till Finansinspektionen.

Finansinspektionen har rätt att av tillsynsobjekts och övriga på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftelsers revisorer få alla för tillsynen relevanta uppgifter samt att få för tillsynen relevanta kopior av sådana handlingar och dokument rörande tillsynsobjekt eller andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser som revisorerna har i sin besittning.

Vad som i 1—3 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt skall också tillämpas på finländska företag som hör till samma inhemska eller utländska koncern eller konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet eller som är dettas intresseföretag. Finansinspektionen har dessutom rätt att av ett tillsynsobjekt få de uppgifter som avses i 2 mom. om utländska företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet och om dettas utländska intresseföretag samt rätt att granska handlingar och övriga dokument som innehåller sådana uppgifter och som tillsynsobjektet har i sin besittning samt att få kopior av dem. I lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat föreskrivs om Finansinspektionens rätt att få uppgifter om företag som hör till samma finans- och försäkringskonglomerat som ett tillsynsobjekt.

Finansinspektionen har rätt att granska för tillsynen relevanta uppgifter på verksamhetsställen till företag som är ombud för tillsynsobjekt eller som på uppdrag av ett tillsynsobjekt sköter uppgifter som gäller dess bokföring, datasystem eller riskhantering.

Finansinspektionen har rätt att ur det bötes-

register som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som är nödvändiga för att utreda om ett tillsynsobjekts ägare, styrelsemedlemmar, verkställande direktör eller anställda har den tillförlitlighet som lagen förutsätter. Särskilda bestämmelser gäller om rätten att få uppgifter ur straffregistret.

16 §

Yppandeförbud

Finansinspektionen kan utfärda förbud mot yppande av uppgifter om en inspektion som den utför för att undersöka ett brott eller en förseelse eller mot yppande av information eller redogörelser till den som undersökningen avser eller till någon annan. Förbudet skall ges skriftligen. På förutsättningarna för och giltigheten av ett sådant förbud tillämpas 48 § förundersökningslagen (449/1987).

Den som bryter mot ett förbud som avses i 1 mom. skall dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om inte strängare straff föreskrivs i någon annan lag.

17 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

Ett tillsynsobjekts revisorer skall utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut gällande ett tillsynsobjekt som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses

1) väsentligt strida mot bestämmelser som gäller tillsynsobjektet eller dess verksamhet eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem och som reglerar villkoren för verksamhetstillståndet eller verksamheten,

2) äventyra tillsynsobjektets fortsatta verksamhet eller,

3) leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller till ett negativt utlåtande om fastställande av bokslutet.

Ett tillsynsobjekts revisorer är också skyldiga att till Finansinspektionen anmäla sådana i 1 mom. nämnda omständigheter som de får kännedom om i sitt uppdrag i en sammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som tillsynsobjektet eller i en sam-

manslutning som har sådant bestämmande inflytande i tillsynsobjektet som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen (1336/1997) eller vari tillsynsobjektet har sådant bestämmande inflytande som avses ovan.

En revisor som har handlat i god tro blir inte ansvarig för ekonomisk skada som eventuellt orsakas av åtgärder som avses i denna paragraf.

18 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Finansinspektionen kan för en utredning som är nödvändig för tillsynen över ett tillsynsobjekt eller någon annan på finansmarknaden verksam sammanslutning eller stiftelse anlita en revisor eller någon annan utomstående sakkunnig. Denne handlar under tjänsteansvar och har de befogenheter som nämns i 15 §. Den sakkunnige skall ha i förhållande till uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn samt om bokföring och rättsliga frågor. I fråga om den sakkunniges oberoende ställning tillämpas 33 §.

Finansinspektionen kan bestämma att arvodet till den sakkunnige skall betalas av medel som tillhör ett tillsynsobjekt eller en annan på finansmarknaden verksam sammanslutning eller stiftelse medel, om skälet till att anlita en sakkunnig beror på tillsynsobjektet, sammanslutningen eller stiftelsen. Om arvodet inte kan indrivras hos tillsynsobjektet, sammanslutningen eller stiftelsen skall det betalas av Finansinspektionen.

19 §

Verkställighetsförbud

Finansinspektionen kan förbjuda verkställigheten av ett tillsynsobjekts beslut eller av en åtgärd som tillsynsobjektet har planerat eller av något annat förfarande som strider mot bestämmelserna om finansmarknaden eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller mot tillsynsobjektets stadgar eller verksamhetstillstånd.

Om ett tillsynsobjekt har verkställt ett beslut som avses i 1 mom. eller andra sådana åtgärder eller förfaranden som avses i 1

mom., kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet att återkalla verkställigheten, åtgärden eller förfarandet eller att vidta rättelseåtgärder. En förutsättning för tillämpning av detta moment är att verkställigheten av beslutet, åtgärden eller förfarandet kan äventyra insättarnas eller övriga borgenärens ställning eller finansmarknadens stabilitet eller annars orsaka allvarliga störningar på finansmarknaden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om tillsynsobjektets beslut skall på motsvarande sätt tillämpas på beslut av fondandelsägarestämman och representantskap som avses i lagen om placeringsfonder.

20 §

Begränsning av utdelning

Om Finansinspektionen anser att ett tillsynsobjekt som i lagen har ålagts krav på kapitaltäckning inte har gjort tillräckliga avskrivningar eller reserveringar i sitt bokslut eller att bokslutet annars inte ger en rättvisande bild av dess ekonomiska ställning, kan Finansinspektionen begränsa användningen av tillsynsobjektets utdelningsbara tillgångar för andra ändamål än för att öka kapitaltäckningen samt begränsa annan utdelning av tillgångar till aktie- eller andelsägare, om utdelningen kan äventyra insättarnas eller andra borgenärens ställning eller finansmarknadens stabilitet eller annars förorsaka allvarliga störningar på finansmarknaden.

21 §

Utfärdande av bokföringsföreskrifter

Finansinspektionen kan för tillsynsobjekt och för sådana finansiella institut som avses i 30 § kreditinstitutslagen utfärda för tillsynen relevanta föreskrifter om löpande bokföring av affärstransaktioner samt om bokföring av förbindelser utanför balansräkningen, med avvikelser från vad som föreskrivs i 2 kap. 4—10 § bokföringslagen och i föreskrifter som har meddelats med stöd av dem.

22 §

Tillsättning av ombud

Finansinspektionen kan tillsätta ombud för att övervaka tillsynsobjektets verksamhet, om det vid skötseln av dess angelägenheter har förekommit oskicklighet, oförsiktighet eller missbruk eller om någon annan särskild orsak förutsätter det. Finansinspektionen fastställer ett arvode som skall betalas till ombudet av tillsynsobjektets medel. Om arvodet inte kan indrivras hos tillsynsobjektet skall det betalas av Finansinspektionen.

Om ett tillsynsobjekt har försatts i likvidation eller konkurs kan Finansinspektionen förordna ett ombud för att övervaka realiseringen av tillsynsobjektets egendom. Finansinspektionen fastställer ombudets arvode som skall betalas av tillsynsobjektets medel.

Ombudet handlar under tjänsteansvar, med de befogenheter som nämns i 14 och 15 §. Ombudet skall ha i förhållande till uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn och rättsliga frågor. I fråga om ombudets oberoende ställning tillämpas 33 §.

23 §

Begränsning av investeringstjänster

Finansinspektionen kan för högst tre månader förbjuda ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut att tillhandahålla sådana investeringstjänster som avses i lagen om värdepappersföretag samt sådana förvarings- och förvaltningstjänster som avses i 16 § 1 mom. 5 punkten i den nämnda lagen, om det med beaktande av värdepappersföretagets eller kreditinstitutets ekonomiska tillstånd finns anledning att misstänka att värdepappersföretaget eller kreditinstitutet uppenbarligen hotas av insolvens samt att ersättningsfonden för investerarskydd uppenbarligen kan bli tvungen att ersätta investerarnas fordringar.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också utländska värdepappersföretags och kreditinstituts filialer i Finland, om företaget eller institutet är medlem i den finländska ersättningsfonden.

24 §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller om tillsynsobjektet försummar att iaktta sina stadgar eller villkoren i sitt verksamhetstillstånd, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig.

Finansinspektionen kan vid vite ålägga ett tillsynsobjekts eller en annan på finansmarknaden verksam sammanslutnings eller stiftelses revisor och ett sådant företag som avses i 15 § 4 mom. att fullgöra sin skyldighet, om dessa försummar att fullgöra sina skyldigheter enligt 15 § och om försummelsen inte är obetydlig.

Vitet döms ut av Finansinspektionen.

4 kap.

Administrativa påföljder

25 §

Offentlig anmärkning

Tillsynsobjekt och andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningar och stiftelser som uppsåtligt eller av oaktsamhet handlar i strid mot bestämmelserna om finansmarknaden eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem kan av Finansinspektionen tilldelas offentlig anmärkning, om förseelsen är så obetydlig att ärendet inte bedömt som en helhet föranleder strängare åtgärder.

Offentlig anmärkning kan dessutom under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. tilldelas en fysisk person som avses i 6 § om denne handlar i strid mot sådana personligen förpliktande bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom.

Av informationen om en offentlig anmärkning skall framgå om Finansinspektionens

beslut i ärendet har överklagats. Om besvärsmyndigheten upphäver ett beslut som avses i denna paragraf skall Finansinspektionen informera om besvärsmyndighetens beslut på motsvarande sätt som den informerat om den offentliga anmärkningen.

Vad som föreskrivs i denna paragraf påverkar inte Finansinspektionens skyldighet att producera och distribuera information om sin verksamhet, så som särskilt föreskrivs om saken.

26 §

Offentlig varning

Finansinspektionen kan tilldela dem som avses i 25 § offentlig varning om den förseelse eller försummelse som avses i den nämnda paragrafen är fortgående eller upprepad eller annars så klandervärd att en offentlig anmärkning inte kan anses vara tillräcklig. På offentlig varning skall i övrigt tillämpas vad som i 25 § föreskrivs om offentlig anmärkning.

5 kap.

Tillsynssamarbete med utländska myndigheter

27 §

Tillsyn över marknadsrisker

Finansinspektionen skall, när det gäller marknadsrisker som hänför sig till den finländska finansmarknaden, samarbeta med tillsynsmyndigheten i den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där kreditinstitutet eller värdepappersföretaget är etablerat.

28 §

Tillsyn över att utomlands etablerade filialer följer värdestatens lagstiftning

När tillsynsmyndigheten i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har meddelat att ett finländskt kreditinstitut eller

värdepappersföretag inte följer gällande bestämmelser när det tillhandahåller tjänster från sin filial eller på annat sätt, skall Finansinspektionen vidta åtgärder för att säkerställa att den mot bestämmelserna stridande verksamheten avslutas. Finansinspektionen skall också underrätta den andra statens tillsynsmyndigheter om vilka åtgärder den har vidtagit.

29 §

Inspektion av filialer som är etablerade i Finland

Tillsynsmyndigheten i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan, när det är nödvändigt för tillsynen över ett kredit- eller finansinstitut eller ett värdepappersföretag, inspektera eller låta inspektera institutets eller företagens filial i Finland efter att först ha underrätta Finansinspektionen om saken.

På begäran av tillsynsmyndigheten i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan Finansinspektionen inom ramen för sin behörighet inspektera en filial som etablerats i Finland av ett kredit- eller finansinstitut från den andra staten eller värdepappersföretags filial eller på annat sätt kontrollera riktigheten av uppgifter som har lämnats om filialen.

30 §

Anmälan om åtgärder som gäller utländska kreditinstitut, finansiella institut eller värdepappersföretag

Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om att ett kredit- eller finansinstitut eller ett värdepappersföretag, som från den andra staten har etablerat sig i Finland eller tillhandahåller tjänster i Finland bedriver verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna och inte på uppmaning av Finansinspektionen har vidtagit åtgärder för att avsluta den mot bestämmelserna eller föreskrifterna stridande verksamheten.

31 §

Rätt att inspektera och få uppgifter om finländska företag inom utländska konsolideringsgrupper

Finansinspektionen har rätt att inspektera sådana företag i Finland som hör till ett utländskt kreditinstitut eller värdepappersföretags konsolideringsgrupp och att inspektera i Finland etablerade dotterföretag till ett sådant företags moderföretag, om den myndighet som övervakar finanssektorn i den ifrågakvande staten har befogenheter att inspektera ett sådant företag och om myndigheten ber om inspektion för gruppbaserad tillsyn.

Om en myndighet som övervakar finanssektorn i en annan stat har behov av att i Finland granska uppgifter som är väsentliga för den gruppbaserade tillsynen och som gäller ett företag som avses i 1 mom. skall myndigheten be Finansinspektionen utföra inspektionen. Finansinspektionen skall då antingen utföra inspektionen själv eller låta den myndighet som begärt inspektionen delta i den.

6 kap.

Bestämmelser om Finansinspektionens tjänstemän

32 §

Tillämpliga bestämmelser

I fråga om Finansinspektionens tjänstemän, tjänster och tjänsteförhållanden gäller denna lag och i tillämpliga delar lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998).

33 §

Oberoende ställning

Medlemmarna och suppleanterna i Finansinspektionens direktion samt Finansinspektionens tjänstemän skall i sitt uppdrag inta en oberoende ställning i förhållande till tillsynsobjekten och andra sammanslutningar och stiftelser som är verksamma på finansmarknaden och de får inte heller höra till tillsyns-

objektens förvaltningsråd, styrelse, representantskap eller principaler eller vara revisor eller anställda hos tillsynsobjekten eller hos någon annan sammanslutning eller stiftelse som är verksam på finansmarknaden. I fråga om jäv för de i paragrafen nämnda personerna tillämpas lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

34 §

Anmälningsskyldighet

Medlemmarna och suppleanterna i Finansinspektionens direktion samt Finansinspektionens tjänstemän skall till det register som förs av Finansinspektionens direktion göra anmälan om krediter som de har fått av något tillsynsobjekt samt om borgen och andra ansvarsförbindelser som ett tillsynsobjekt har ställt för dem.

Medlemmarna och suppleanterna i Finansinspektionens direktion samt Finansinspektionens tjänstemän har motsvarande skyldighet som avses i 5 kap. värdepappersmarknadslagen att göra anmälan till de register som förs av Finansinspektionens direktion.

35 §

Avstängning från uppdrag

Om en direktionsmedlem eller suppleant står åtalad för brott eller är föremål för brottsundersökning, kan bankfullmäktige medan åtalet är anhängigt eller undersökningen pågår besluta att medlemmen eller suppleanten skall suspenderas från uppdraget och gå miste om sina arvodesförmåner.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

36 §

Rätt och skyldighet att lämna uppgifter

Utan hinder av vad som i lagen offentlighet

i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om sekretess har Finansinspektionen rätt att lämna ut uppgifter till Försäkringsinspektionen och till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden eller svarar för dess funktion samt till sammanslutningar som i sitt hemland enligt lag sköter uppgifter som motsvarar Finansinspektionens, och till Statens säkerhetsfond, för att de skall kunna sköta sina uppgifter, samt till förundersöknings- och åklagarmyndigheter för utredning av brott. Dessutom har Finansinspektionen rätt att till myndigheter som svarar för tillsynen över organ som deltar i tillsynsobjekts och andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningars eller stiftelsers likvidations- eller konkursförfarande, lämna ut uppgifter som har anknytning till tillsynsobjektens och andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftelsers likvidations- eller konkursförfarande samt att till myndigheter som svarar för tillsynen över tillsynsobjekts och andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftelsers revisorer lämna ut uppgifter som har anknytning till tillsynen över tillsynsobjektens och andra på finansmarknaden verksamma sammanslutningars och stiftelsers revisorer.

Om det visar sig att en och samma gäldenär har betydande förbindelser eller förpliktelse gentemot flera tillsynsobjekt eller om det finns skäl att misstänka att en kunds verksamhet orsakar tillsynsobjekten skada, har Finansinspektionen rätt att underrätta dem om detta. Dessutom har Finansinspektionen rätt att lämna ut uppgifter om ett tillsynsobjekt till sådana arrangörer av offentlig handel och till sådana clearingorganisationer som avses i värdepappersmarknadslagen samt till sådana optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, om uppgifterna behövs för att trygga deras tillsynsuppgift eller tillförlitligheten i deras clearingverksamhet.

Finansinspektionen får inte lämna vidare sekretessbelagda uppgifter som har erhållits från tillsynsmyndigheter i andra stater eller vid inspektion i en annan stat, om inte den tillsynsmyndighet som har lämnat uppgiften eller den behöriga tillsynsmyndigheten i det land där inspektionen har gjorts har gett sitt uttryckliga samtycke. Dessa uppgifter får an-

vändas endast för skötseln av uppgifter enligt denna lag eller för det ändamål som samtycket gäller.

Finansinspektionen skall utan dröjsmål informera finansministeriet och Finlands Bank om den fått veta något som kan äventyra finansmarknadens stabilitet eller orsaka betydande störningar i det finansiella systemet.

37 §

Sökande av ändring

Finansinspektionens beslut får överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om överklagande av statsrådets och ministeriernas beslut, om inte något annat bestäms i lag.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas trots att det har överklagats, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat eller om inte något annat bestäms i lag.

Vad som föreskrivs i 2 mom. skall emellertid inte tillämpas på Finansinspektionens beslut som gäller återkallelse av verksamhetstillstånd eller av fastställelse av stadgar.

8 kap.

Ikraftträdande

38 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 och genom den upphävs lagen av den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) jämte ändringar.

Utan hinder av 1 mom. skall 20 § i den upphävda lagen om finansinspektionen tillämpas till 31.12.2004.

Vad som i 26 § med i den lagen om finansinspektionen upphävda lgen 1273/1990 föreskrivs om Finlands Banks ansvar för bankinspektionens avtalsförpliktelser, skall iakttas efter att denna lag har trätt i kraft.

Mandatperioden för Finansinspektionens direktion som utnämnts med stöd av den upphävda lagen upphör då denna lag träder i kraft. Innan lagen träder i kraft kan vidtas åtgärder för utnämning av medlemmar och suppleanter i den direktion som avses i denna lags 9 § samt för fastställelse av den arbetsordning som avses i 13 §.

Hänvisningar i andra lagar till den lag om finansinspektionen som upphävs genom denna lag anses avse hänvisningar till denna lag.

2.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 17 § 1 mom. 1 punkten,

ändras 8 § 3 mom., 10 §, inledande meningen i 11 § 1 mom., 11 § 2 mom., 11 a §, inledande meningen i 12 § 1 mom., 12 § 3-5 och 7 mom., 17 a, 27 och 28 §, 65 p §, 70 § 3 mom., 80 § och 104 § 4 mom.,

av dessa lagrum 8 § 3 mom., 70 § 3 mom. och 80 § sådana de lyder i lag 1340/1997, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 524/1998 och 570/1996, 11 a § och 12 § 3 och 4 mom. i lag 1500/2001, 12 § 5 och 7 mom. i nämnda lag 570/1996, 65 p § i nämnda lag 524/1998 och 17 a § i lag 45/2002, samt

fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 949/1996, ett nytt 1 mom., varvid nuvarande 1 och 2 mom. blir ändrade 2 och 3 mom., samt ett nytt 4 mom., som följer:

8 §

Firma

Finansinspektionen kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

10 §

Koncession

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett kreditinstitut koncession. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till ansökan.

Insättningsgarantifondens utlåtande skall begäras om en depositionsbanks koncessionsansökan. Dessutom skall begäras ett utlåtande från ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet enligt sin bolagsordning kan tillhandahålla investeringstjänster. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall utlåtande av den statens tillsynsmyndighet som övervakar finansmarknaden begäras. På samma

sätt skall förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande såväl i den koncessionssökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Finansinspektionen skall ge sitt koncessionsbeslut inom sex månader efter att ha mottagit ansökan eller, om ansökan är bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de för ärendets avgörande behövliga handlingarna och utredningarna. Koncessionsbeslutet skall dock alltid ges inom 12 månader efter mottagandet av ansökan.

Om beslutet inte har givits inom den tid som föreskrivs i 3 mom. kan sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har givits. Finansinspektionen skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet ifall detta har givits efter att besvär anförts. Anförande och behandling av besvär som avses i detta moment skall i övrigt i tillämpliga delar ske enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

11 §

Beviljande av koncession

Koncession skall beviljas om det på basis av den utredning som mottagits kan säkerställas att kreditinstitutet uppfyller de allmänna koncessionsförutsättningar som före-

skrivs i 2 mom. samt de övriga krav som i denna lag ställs på kreditinstitut. Koncession kan beviljas också för ett nytt kreditinstitut innan det registreras.

Allmänna förutsättningar för beviljande av koncession är att

Finansinspektionen har efter att ha hört sökanden rätt att förena koncessionen med sådana begränsningar eller villkor gällande kreditinstitutets affärsverksamhet, som är nödvändiga för tillsynen. Efter att koncessionen beviljats kan Finansinspektionen på kreditinstitutets ansökan ändra koncessionsvillkoren.

Kreditinstitutet kan, om inte annat följer av koncessionsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att koncessionen har beviljats och kreditinstitutet har tillställt Finansinspektionen de uppgifter som avses i 17 § samt, ifall koncessionen har beviljats för ett nytt företag, efter att företaget har registrerats.

11 a §

Registreringsanmälan om koncession

Finansinspektionen skall anmäla koncessionen för registrering. En depositionsbanks koncession skall dessutom för kännedom anmälas till insättningsgarantifonden och, om kreditinstitutet tillhandahåller investerings tjänster, till ersättningsfonden för investerarskydd. En koncession som har beviljats för ett nytt företag registreras samtidigt som företaget.

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla ett kreditinstituts koncession, om

Finansinspektionen skall återkalla koncessionen då kreditinstitutet har försatts i konkurs eller likvidatorerna har givit slutredovisning om likvidationen.

Finansinspektionen skall anmäla återkallandet av koncessionen för registrering.

Dessutom skall insättningsgarantifonden, säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd underrättas om återkallandet, om kreditinstitutet är medlem i fonden.

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa verksamheten enligt ett kreditinstituts koncession och, om ett missförhållande inte har avhjälpits inom utsatt tid därefter ändra koncessionsvillkoren så att verksamheten varaktigt begränsas om det vid skötseln av kreditinstitutet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärer nas fördel.

När Finansinspektionen återkallar koncessionen för ett kreditinstitut som har verksamhet också i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller då den begränsar ett sådant kreditinstituts koncessionsenliga verksamhet, skall den underrätta tillsynsmyndigheten i den andra staten om sitt beslut.

17 a §

Ledningen av kreditinstitut och holdingsammanslutningar

Ett kreditinstituts styrelse och verkställande direktör skall leda kreditinstitutet med yrkeskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De skall dessutom ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som kreditinstituts styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara ett kreditinstituts styrelsemedlem eller verkställande direktör, om

1) denne vid skötseln av sina uppgifter har ådagalagt uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten i kreditinstitutets verksamhet, insättarnas eller investerarnas ställning eller borgenärernas fördel, eller

2) denne inte uppfyller de krav som föreskrivs i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på holdingsammanslutningar. En holdingsammanslutning skall omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

27 §

Etablering av filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett kreditinstitut som har för avsikt att etablera en filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall hos Finansinspektionen ansöka om etableringstillstånd. Tillståndet skall beviljas om tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas och om etableringen av filialen, med beaktande av kreditinstitutets förvaltning och ekonomiska tillstånd, inte är ägnad att äventyra kreditinstitutets verksamhet. Finlands Banks utlåtande skall begäras om tillståndsansökan. Finansinspektionen har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor gällande filialens verksamhet som behövs för tillsynen.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till koncessionsansökan.

28 §

Indragning av filial utomlands

Om kreditinstitutet inte uppfyller de förutsättningar som nämns i 26 och 27 § kan Finansinspektionen sätta ut en tid inom vilken

saken skall rättas till och, om så ej sker inom den utsatta tiden, i tillämpliga delar iaktta vad som föreskrivs i 12 §.

65 p §

Återkallande av koncession samt insättarnas och investerarnas fordringar

När Finansinspektionen med stöd av 12 § fattar beslut om återkallelse av en depositionsbanks koncession kan den samtidigt bestämma att insättarnas fordringar skall betalas ur insättningsgarantifonden. När Finansinspektionen med stöd av 12 § fattar beslut om återkallelse av ett kreditinstituts koncession kan den samtidigt bestämma att investerarnas fordringar skall betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd, i enlighet med 6 kap. lagen om värdepappersföretag.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Om summan av ett kreditinstituts kundrisker eller stora kundrisker överstiger den gräns som anges i 1 eller 2 mom., skall kreditinstitutet omedelbart rapportera detta till Finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med kundriskerna. Finansinspektionen skall, efter att ha fått den ovannämnda rapporten eller annars fått kännedom om att de i 1 eller 2 mom. angivna gränserna har överskridits, sätta ut en tid inom vilken kreditinstitutet vid äventyr av att koncessionen återkallas skall uppfylla det i 1 och 2 mom. angivna kravet. Om kravet inte har uppfyllts efter den utsatta tiden, kan Finansinspektionen fatta beslut om återkallelse av koncessionen.

80 §

Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen

Om kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som anges i denna lag skall kredit-

institutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till Finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall, efter att ha fått den rapport som avses ovan eller annars ha fått kännedom om att kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen har sjunkit under den i lagen angivna gränsen, sätta ut en tid inom vilken kapitalkravet och det konsoliderade kapitalkravet, vid äventyr att koncessionen återkallas, skall vara uppfyllt. Om kravet inte har uppfyllts efter den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om återkallelse av koncessionen.

104 §

Kapitalbasens minimibelopp

Om kapitalbasen sjunker under det belopp som anges i denna paragraf skall bestämmelserna i 80 § tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en koncessionsansökan har lämnats in till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 7 § 2 mom., 14 § 1 mom., 17 och 19 §, 20 § 1—4 mom. och 22 § 1 mom. som följer:

7 §

En kombinationsfusion får inte registreras om inte den koncession som avses i 1 mom. samtidigt registreras.

14 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

17 §

Finansinspektionen skall för registrering anmäla beslut som avses i 14 §. Återkallelsen av koncessionen träder i kraft då beslutet har registrerats.

19 §

Finansinspektionen skall samtidigt som den beslutar om återkallelse av ett kreditinstituts koncession förordna att kreditinstitutet skall

träda i likvidation, om inte något annat följer av 5 kap. Likvidationen börjar då Finansinspektionen har fattat beslutet om återkallelse av koncessionen och om likvidationen.

20 §

När Finansinspektionen beslutar att ett kreditinstitut skall försättas i likvidation skall den samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 13 kap. 6 § lagen om aktiebolag. Också Finansinspektionen kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordande som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 13 kap. 9 § lagen om aktiebolag till insättningsgarantifonden, säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet är medlem av fonden samt, när anmälan inte är baserad på ett beslut som avses i 19 §, till Finansinspektionen.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att

lemmar gäller i tillämpliga delar likvidatorerna, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

—————
Likvidatorerna skall omedelbart efter att Finansinspektionen har fattat beslut om återkallelse av koncessionen sammankalla sparbankens principaler för att besluta om åtgärder med anledning av att sparbanken fusioneras med en annan sparbank eller för att i något annat avseende rätta till koncessionsförsättningarna eller för att upplösa sparbanken.

108 §

När principalmötet eller Finansinspektionen har beslutat att sparbanken skall träda i likvidation, skall likvidatorerna utan dröjsmål göra registreringsanmälan om likvidationsbeslutet och om valet av likvidatorer. Anmälan skall dessutom göras till insättningsgarantifonden och sparbanksinspektionen samt, om likvidationsbeslutet har fattats av principalerna, till Finansinspektionen. Anmälan skall göras också till säkerhetsfon-

den och till ersättningsfonden för investerarskydd, om sparbanken är medlem i fonden.

110 §

—————
Likvidatorerna skall utan dröjsmål hos Finansinspektionen ansöka om återkallelse av koncessionen då det inte längre finns förutsättningar för denna eller då den inte längre behövs för en ändamålsenlig fortsättning av likvidationen.

119 §

Om en borgenär ansöker om att sparbanken skall försättas i konkurs, skall domstolen innan den beslutar om konkursen underrätta Finansinspektionen om ansökan. Domstolen skall skjuta upp behandlingen med högst en månad om Finansinspektionen framställer en begäran om detta inom en vecka eller efter att ha tagit emot det meddelande som avses i detta moment.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/201) 7 § 2 mom., 8 § 3 mom., 9, 15 och 17 §, 25 § 3 mom., 33 § 1 mom., 36 och 38 §, 39 § 1—4 mom., 41 §, 51 § 2 mom., 52 och 54 §, samt *fogas* till 50 § ett nytt 2 mom. som följer:

7 §

—————
Om sammanslutningens sammanlagda kundrisker överstiger den i 1 mom. angivna gränsen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om saken och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med exponeringarna. Finansinspektionen skall, sedan den fått ett sådant medde-

lande som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att den gräns som anges i 1 mom. har överskridits, vid äventyr av att sammanslutningen upplöses sätta ut en tid inom vilken kraven skall vara uppfyllda. Om kravet inte har uppfyllts inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om upplösning av sammanslutningen.

8 §

Om sammanslutningens kapitalbas understiger det minimibelopp som avses i 9 kap. kreditinstitutslagen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om detta och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkraven. Finansinspektionen skall, sedan den fått ett sådant meddelande som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att sammanslutningens kapitalbas har sjunkit under den i lagen angivna gränsen, sätta ut en tid inom vilken kravet på sammanslutningens kapitalbas skall vara uppfyllt. Om kravet inte har uppfyllts inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om upplösning av sammanslutningen.

9 §

Om ett medlemskreditsinstituts kapitalbas sjunker under det belopp som föreskrivs i 104 § 1 mom. kreditinstitutslagen eller under den sammanlagda kapitalbas som föreskrivs i 3 mom. nämnda paragraf, skall för medlemskreditinstitutet sättas ut en tid inom vilken kapitalbasen skall nå upp till minimibeloppet enligt de nämnda bestämmelserna. Tiden skall sättas ut av centralinstitutet om medlemskreditinstitutets enligt 78 § kreditinstitutslagen beräknade kapitalbas är minst 10 procent. Om minimibeloppet är lägre skall tiden sättas ut av Finansinspektionen. Om medlemskreditsinstituts kapitalbas inte inom den utsatta tiden når upp till den föreskrivna nivån, kan Finansinspektionen besluta återkalla medlemskreditsinstituts koncession.

15 §

Finansinspektionen kan ge centralinstitutet tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till verksamheten som depositionsbank.

17 §

Finansinspektionen kan bestämma att sammanslutningen skall upplösas om den inte uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel eller om sammanslutningen inte inom den tid som Finansinspektionen satt ut har ordnat sin verksamhet i överensstämmelse

med detta kapitel.

25 §

En kombinationsfusion får inte registreras om inte den koncession som avses i 1 mom. registreras samtidigt.

33 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

36 §

Finansinspektionen skall göra registreringsanmälan om ett sådant beslut om återkallelse av koncession som avses i 33 §. Återkallelsen träder i kraft då beslutet har registrerats. Ett beslut om återkallelse av ett sådant kreditinstituts koncession som avses i 33 § 3 mom. får emellertid inte registreras om inte det övertagande kreditinstitutets koncession registreras samtidigt.

38 §

Finansinspektionen skall samtidigt som den beslutar om återkallelse av ett kreditinstituts koncession försätta det i likvidation, om inte något annat följer av 8 kap. Likvidationen börjar då Finansinspektionen har fattat beslutet om återkallelse av koncessionen och om försättandet i likvidation.

39 §

När Finansinspektionen beslutar om försättande av ett kreditinstitut i likvidation skall den samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 19 kap. 6 § lagen om andelslag. Också Finansinspektionen kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordnande som avses i 19 kap. 6 § 2 mom. lagen om andelslag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 19 kap. 8 § lagen om andelslag till insättningsgarantifonden, säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet är medlem av fonden samt, när anmälan inte är baserad på ett beslut som avses i 38 §, till Finansinspektionen.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att Finansinspektionen har beslutat återkalla koncessionen sammankalla kreditinstitutets högsta beslutande organ för att besluta om åtgärder med anledning av att kreditinstitutet fusioneras med ett annat kreditinstitut, om korrigering av koncessionsförutsättningarna i något annat avseende eller om upplösning av kreditinstitutet.

Likvidatorerna skall hos Finansinspektionen ansöka om återkallelse av koncessionen omedelbart efter att koncessionsförutsättningarna har upphört eller då koncessionen inte längre behövs för ett ändamålsenligt fortsättande av likvidationen.

41 §

När en borgenär ansöker om att ett kreditinstitut skall försättas i konkurs skall domstolen omedelbart underrätta Finansinspektionen om ansökan. Domstolen skall skjuta upp behandlingen av ärendet med högst en månad, om Finansinspektionen framställer en begäran om detta inom en vecka efter att ha mottagit det meddelande som avses i detta moment.

50 §

Finansinspektionen skall höra centralinstitutet innan den fattar beslut som avsevärt kan påverka sammanslutningens eller dess medlemskreditinstituts verksamhet eller verksamhetsförutsättningar.

51 §

Medlemskreditinstitutet och de företag som hör till deras konsolideringsgrupper är

skyldiga att ge centralinstitutet all den information och alla de utredningar som det behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag. Centralinstitutet kan sätta ut en tid inom vilken uppgifterna skall ges. Finansinspektionen får utan hinder av sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna centralinstitutet uppgifter som avses i detta moment, om centralinstitutet inte inom den utsatta tiden får uppgifter från medlemskreditinstitut eller företag som hör till dess konsolideringsgrupp.

52 §

När centralinstitutet utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 § skall i fråga om centralinstitutets och dess företrädares befogenheter i tillämpliga delar iaktas vad som i 14 och 15 lagen om Finansinspektionen (/) föreskrivs om Finansinspektionens och dess företrädares rätt att sammankalla och närvara samt rätt att granska och få uppgifter.

När centralinstitutet utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 § skall i fråga om centralinstitutets och dess företrädares ansvar och jäv iaktas vad som i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionen och dess företrädare.

54 §

Tillsynsavgift för täckande av Finansinspektionens kostnader och vite som avses i 24 § lagen om Finansinspektionen och som gäller andelsbankssammanslutningen, skall föreläggas centralinstitutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) rubriken för 9 §, 9 § 1 och 2 mom., 9 b § 1 mom., 10 § och 25 § 2 mom., av dessa lagrum 9 § 1 och 2 mom. samt 9 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 1230/1997, som följer:

9 §

Koncession för filialer

Kreditinstitut skall hos Finansinspektionen ansöka om koncession för etablering av filialer i Finland. Utlåtande om ansökan skall begäras från Finlands Bank och från den insättningsgarantifond som avses i kreditinstitutslagen samt från ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet tillhandahåller investeringstjänster. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till ansökan.

Finansinspektionen skall bevilja koncession om den lagstiftning som tillämpas på kreditinstitutet i dess hemstat stämmer överens med de internationella rekommendationerna om finanstillsynen samt förhindrande av att det finansiella systemet utnyttjas i kriminellt syfte, om kreditinstitutet uppfyller de krav som föreskrivs i hemstatens lagstiftning samt om kreditinstitutet också i övrigt övervakas tillräckligt effektivt i hemstaten.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som meddelats med stöd av den eller insättningsgarantifondens stadgar kan Finansinspektionen utesluta filialen ur insättnings-

garantifonden. Finansinspektionen skall höra Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan Finansinspektionen fattar beslut om uteslutning.

10 §

Återkallelse och begränsning av koncession

Finansinspektionen kan återkalla en filials koncession om i dess verksamhet väsentligt har överträtts lag eller förordning, föreskrifter som en myndighet har meddelat eller fastställt med stöd därav eller om de förutsättningar för beviljande av koncession som anges i 8 och 9 § inte längre föreligger.

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa en filials koncessionsenliga verksamhet om oskicklighet eller oförsiktighet har konstaterats i skötseln av filialen och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärer-
nas fördel.

25 §

Verkningarna av återkallad koncession

Det förfarande som anges i 1 mom. skall iakttagas också när Finansinspektionen återkallar en filials koncession eller förbjuder ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut att

fortsätta sin verksamhet i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en koncessionsansökan har inkommit

till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 2001 om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001) 3 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 11 § 2 mom. som följer:

3 §

Förutsättningar för avbrytande

Finansministeriet kan avbryta en banks verksamhet för högst en månad om det är uppenbart att en fortsättning av verksamheten allvarligt skulle skada finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärernas fördel.

delar vad som i 23 § lagen om Finansinspektionen (/) föreskrivs om ombud. Ombudet handlar under tjänsteansvar i sitt uppdrag enligt denna paragraf.

11 §

Åtgärdsplan

Om banken inte gör upp planen inom den i 1 mom. angivna tiden eller om det inte är möjligt att i planen föreslå åtgärder genom vilka bankens ekonomiska ställning sannolikt kan saneras inom den i 3 § angivna tiden, skall finansministeriet göra en framställning till Finansinspektionen om att bankens koncession återkallas.

5 §

Tillsättande av ombud

Finansinspektionen skall i en bank vars verksamhet har avbrutits utan dröjsmål tillsätta ett ombud med uppgift att övervaka att avbrottsbeslutet iakttas i enlighet med denna lag. I fråga om ombudet gäller i tillämpliga

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 14 och 17 a § lagen om hypoteksbanker**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 23 december 1999 om hypoteksbanker (1240/1999) 14 och 17 a §, av
dessa lagrum 17 a § sådan den lyder i lag 1244/2000, som följer:

14 §

Finansinspektionens tillsyn

Hypoteksbankerna skall en gång i månaden tillställa Finansinspektionen uppgifterna i det register som avses i 10 §. Om säkerheterna för ett masskuldebrevslån inte uppfyller kraven i denna lag skall Finansinspektionen bestämma en tid inom vilken hypoteksbanken skall utöka de lagliga säkerheterna. Om hypoteksbanken inte om utsatt tid kan uppfylla kraven i fråga, skall Finansinspektionen återkalla hypoteksbankens koncession.

17 a §

Administrering av säkerheter under en likvidation eller konkurs

Efter att en hypoteksbank har försatts i likvidation eller konkurs skall Finansinspektio-

nen utan dröjsmål tillsätta ett ombud enligt 23 § 2 mom. lagen om Finansinspektionen (/) för att bevaka de intressen som innehavarna av de masskuldebrev med säkerheter i fastigheter och med säkerheter i offentliga samfund som hypoteksbanken har emitterat har och för att föra innehavarnas talan. Ombudet skall särskilt övervaka förvaltningen och realiseringen av de tillgångar som står som säkerhet för masskuldebrevslånen samt betalningen av avtalsenliga prestationer till innehavarna av masskuldebrevslånen. Den som utses till ombud skall ha i förhållande till uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn och rättsliga frågor. På ombudet tillämpas i övrigt bestämmelserna om ombud i 23 § 2 mom. lagen om Finansinspektionen (/), om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om hypoteksföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 8 december 1978 om hypoteksföreningar (936/1978) 2 § 3 mom. samt 6 och 9 §, av dessa lagrum 9 § sådan den lyder i lag 1552/1992, samt
ändras 5 § 2 mom., 17 § 2 mom., 27 § 3 mom. och 28 § 2 mom., av dessa lagrum 5 § 2 mom. och 17 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1613/1993 och 27 § 3 mom. i lag 1552/1991, som följer:

5 §

Minst hälften av dem som stiftar en hypoteksförening skall vara bosatta inom eller,

om de är juridiska personer, ha hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Finansinspektionen beviljar hypoteksföreningen tillstånd att avvika från detta

krav. Tillstånd kan beviljas om det inte äventyrar en effektiv tillsyn över hypoteksföreningen eller skötseln av den enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

17 §

Minst hälften av hypoteksföreningens styrelsemedlemmar samt verkställande direktören skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Finansinspektionen beviljar hypoteksföreningen tillstånd att avvika från detta krav. Tillstånd kan beviljas om det inte äventyrar en effektiv tillsyn över hypoteksföreningen eller skötseln av den enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

27 §

Om egendom härefter återstår skall överskottet användas för ändamål som bestäms i hypoteksföreningens stadgar. Finansinspektionen beslutar vid behov om användning av överskottet.

28 §

Finansinspektionen meddelar i enskilda fall närmare föreskrifter om förfarandet vid fusion av hypoteksföreningar eller delning av en hypoteksförening i flera självständiga hypoteksföreningar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av lagen om värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 12 § 3 mom. samt *ändras* 9, 10 och 10 a §, 11 §, inledande meningen i 12 § 1 mom., 12 § 2, 4 och 5 mom., 12 b, 18 och 19 §, 31 § 5 mom., 34 § 1 mom. 1 punkten, 39 § 3 mom., 42 § 2 mom. och 45 § 2 mom.,

av dessa lagrum 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 48/2002, 10 § delvis ändrad i lagarna 518/1998, 1521/2001 och i nämnda lag 48/2002, 12 § 4 mom., 34 § 1 mom., 39 § 3 mom., 42 § 2 mom. och 45 § 2 mom. i nämnda lag 518/1998, 10 a § och 12 § 5 mom. i lag 1507/2001, 31 § 5 mom. i lag 1347/1997 och 12 b § i lag 48/2002, samt

fogas till 12 § ett nytt 6 mom. som följer:

9 §

Verksamhetstillstånd

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja tillstånd att verka som värdepappersföretag. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan.

10 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd skall beviljas finländska aktiebolag om det med ledning av utredning om aktieägarnas, med dessa enligt 2 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen jämförbara personers samt minst två inom för-

valtningen verksamma personers tillförlitlighet, vandel, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av sökandens affärsverksamhet kan säkerställas att värdepappersföretaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag, om det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget hindras av en betydande bindning mellan värdepappersföretaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilka tillämpas på en fysisk eller juridisk person som har en sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansinspektionen skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Finansinspektionen skall innan ärendet avgörs begära ett utlåtande om ansökan från ersättningsfonden för investerarskydd.

Värdepappersföretaget kan, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att verksamhetstillståndet har beviljats och, om verksamhetstillståndet har beviljats för ett nytt företag, efter att värdepappersföretaget har registrerats.

10 a §

Registreringsanmälan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen skall anmäla verksamhetstillståndet för registrering samt för kännedom till ersättningsfonden för investerarskydd. Ett verksamhetstillstånd som har beviljats för ett nytt värdepappersföretag skall registreras samtidigt som företaget.

11 §

Tillståndsvillkor

Verksamhetstillståndet skall ange vilka i 3 § nämnda investeringstjänster som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla. Verksamhetstillståndet skall också ange vilka i 16 § nämnda tjänster som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla utöver investeringstjänster. Finansinspektionen kan efter att verksamhetstillståndet beviljats, på ansökan av värdepappersföretaget ändra verksamhetstillståndet till de delar som anges i detta moment.

Finansinspektionen har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena verksamhetstillståndet med sådana för tillsynen nödvändiga begränsningar och villkor som gäller värdepappersföretagets affärsverksamhet.

12 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd, om

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa verksamhet enligt de för värdepappersföretaget gällande tillståndsvillkoren och, om rättelse inte har skett inom utsatt tid, efter tidsfristen ändra tillståndsvillkoren i syfte att varaktigt begränsa verksamheten om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappers-

marknaden eller investerarnas ställning.

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd kan den bestämma att investerarnas fordringar i enlighet med 6 kap. skall betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd.

Finansinspektionen skall anmäla återkallelse av verksamhetstillstånd för registrering samt till ersättningsfonden för investerarskydd för kännedom.

Finansinspektionen skall när den återkallar ett verksamhetstillstånd för ett värdepappersföretag som är verksamt också i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetet eller när den begränsar ett sådant värdepappersföretags tillståndsenliga verksamhet, underrätta tillsynsmyndigheten i vederbörande stat om sitt beslut.

12 b §

Ledningen av värdepappersföretag och holdingsammanslutningar

Ett värdepappersföretags styrelse och verkställande direktör skall leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som värdepappersföretagets styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara ett värdepappersföretags styrelsemedlem eller verkställande direktör, om

1) denne vid skötseln av sina uppgifter har ådagalagt uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten i värdepappersföretagets verksamhet, investerarnas ställning eller borgenärernas fördel, eller om

2) denne inte uppfyller de krav som föreskrivs i 1 mom.

Ett värdepappersföretag skall omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1—4 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på holdingsammanslutningar.

18 §

Etablering av filialer i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera en filial i någon annan stat än en sådan som avses i 17 § skall hos Finansinspektionen ansöka om etableringstillstånd för filialen. Tillstånd skall beviljas om tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas och om etableringen inte med hänsyn till värdepappersföretagets förvaltning och ekonomiska tillstånd är ägnad att äventyra värdepappersföretagets verksamhet. Ett utlåtande från Finlands Bank skall begäras om tillståndsansökan. Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor rörande filialens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan.

19 §

Indragning av filialer i utlandet

Om ett värdepappersföretag inte uppfyller de förutsättningar som anges i 17 och 18 § kan Finansinspektionen sätta ut en tid för korrigerande av situationen och, om kravet inte uppfylls inom den utsatta tiden, i tillämpliga delar iaktta vad som föreskrivs i 12 §.

31 §

Minsta kapitalbas och anmälan om interna affärstransaktioner

Om ett värdepappersföretags kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som anges i 2—4 mom. skall värdepappersföretaget eller holding-sammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till Finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kravet som ställs på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen. Finansinspektionen skall, efter att ha fått den rapport som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen har sjunkit under det i lagen angivna beloppet, sätta ut en tid inom vilken kravet på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen skall vara uppfyllt, vid äventyr att verksamhetstillståndet återkallas. Om kravet inte uppfylls inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen återkalla verksamhetstillståndet.

34 §

Ersättningsfondens förvaltning

Ersättningsfonden förvaltas av en delegation som utses av de värdepappersföretag som hör till fonden samt av en styrelse som delegationen utser. Ersättningsfondens styrelse skall, utöver vad som annorstädes i lagen bestäms och i övrigt föreskrivs om dess uppgifter

1) ge Finansinspektionen utlåtande om värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd,

39 §

Ersättningskyldighetens inträde

Finansinspektionen skall underrätta ersättningsfonden och värdepappersföretaget om sitt beslut enligt 2 mom. samt, om värdepappersföretaget har en filial utanför Finland, den tillsynsmyndighet i filialens värdland

som motsvarar Finansinspektionen och det investerarskydd som motsvarar ersättningsfonden.

42 §

Värdepappersföretagens solidariska ansvar samt betalning av investerares fordringar

Ersättningsfonden skall betala investerarnas fordringar utan obefogat dröjsmål, likväl inom tre månader efter Finansinspektionens beslut enligt 12 § 4 mom. eller 39 § 2 mom. Om värdepappersföretaget före det i 39 § 2 mom. angivna beslutet träder i likvidation, undergår företagssanering eller försätts i konkurs, skall tiden räknas från likvidations-, sanerings- eller konkursbeslutet. På ersättningskulden skall betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) räknat från Finansinspektionens beslut enligt 12 § 4 mom. eller 39 § 2 mom.

45 §

Uteslutning ur ersättningsfonden

Om det genom de åtgärder som nämns i 1 mom. inte kan säkerställas att ett värdepappersföretag uppfyller sina skyldigheter och om åsidosättandet av skyldigheterna måste anses vara en väsentlig förseelse, kan ersättningsfonden underrätta värdepappersföretaget om sin avsikt att utesluta det ur ersättningsfonden. Värdepappersföretaget kan uteslutas ur ersättningsfonden tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden har tilldelat värdepappersföretaget en varning. Ersättningsfonden skall höra värdepappersföretaget före varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall utverka Finansinspektionens samtycke till varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall publicera uteslutningsbeslutet så som nämns i 43 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en ansökan om verksamhetstillstånd har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde i kraft.

11.

Lag

om ändring av lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings- tjänster i Finland

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 26 juli 1996 om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) 4 a § 2 mom., 4 b § 1 mom., 6 § 3—5 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom., 8 b § 1 mom., inledande meningen i 9 § 1 mom., 9 § 2 och 3 mom. samt 12 §, av dessa lagrum 4 a § 2 mom., 4 b § 1 mom., 7 §, 8 § 1 mom. och 8 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 519/1988, som följer:

4 a §

Kompletteringskydd för filialer

Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om det utländska värdepappersföretaget och investerarskyddet i dess hemstat. Ersättningsfonden skall begära utlåtanden från Finansinspektionen och Finlands Bank om ansökan. Ersättningsfonden kan avslå en ansökan, om investerarskyddet i det utländska värdepappersföretaget hemstat kan anses vara tillräckligt och om Finansinspektionen ger sitt samtycke.

4 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en utländsk filial i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att ha tilldelat den en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och Finansinspektionen. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och ute-

slutningsbeslutet utverka samtycke av Finansinspektionen och av den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemstat.

6 §

Återkallande av auktorisation och begränsning av verksamheten

Om ett utländskt värdepappersföretag trots sådana åtgärder som avses i 1 och 2 mom. fortsätter sin lagstridiga verksamhet, kan Finansinspektionen helt eller delvis förbjuda det utländska värdepappersföretaget att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation skall underättas om beslutet.

Finansinspektionen kan omedelbart förbjuda verksamhet som strider mot denna lag, om det på grund av ärendets brådskande natur är nödvändigt för att skydda investerare eller de personers intressen för vilka investeringstjänster utförs. Den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation och Europeiska kommissionen skall

omedelbar informeras om beslutet.

Finansinspektionen kan helt eller delvis förbjuda ett utländskt värdepappersföretag att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, om det utländska värdepappersföretaget väsentligen har brutit mot denna lag, värdepappersmarknadslagen, lagen om värdepappersföretag eller mot annan lagstiftning om finansmarknaden eller mot bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd därav, på ett sätt som kan skada investerarskyddet eller överhuvudtaget strider mot det allmännas bästa.

7 §

Verksamhetstillstånd för filial

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall hos Finansinspektionen ansöka om verksamhetstillstånd för etablering av en filial i Finland. Ett utlåtande om ansökan skall begäras från ersättningsfonden. Vid ansökan om verksamhetstillstånd skall i tillämpliga delar iaktas 9 § lagen om värdepappersföretag.

8 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vars finansiella verksamhetsbetingelser och administration uppfyller de krav som ställs på tillförlitliga investeringstjänster, kan beviljas verksamhetstillstånd för en filial i Finland. Därvid skall det bedömas om investerarskyddet i Filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När Finansinspektionen beviljar verksamhetstillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor rörande affärsverksamheten som är nödvändiga för tillsynen.

8 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en filial som avses i 7 § i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag, mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av lagen eller mot ersättningsfonden stadgar, kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden tilldelat filialen en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och Finansinspektionen. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke av Finansinspektionen och av den tillsynsmyndighet i värdepappersföretagets hemstat som motsvarar Finansinspektionen.

9 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla en filials verksamhetstillstånd om

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa verksamhet enligt de för filialen gällande tillståndsvillkoren om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappersmarknaden eller investerarnas ställning.

Finansinspektionen skall innan den fattar beslut enligt 1 och 2 mom. höra värdepappersföretaget.

12 §

Friheten att tillhandahålla investeringstjänster

Ett värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att med Finansinspektionens tillstånd tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att

etablera dotterbolag eller filial.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Om en ansökan om verksamhetstillstånd

har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

12.

Lag

om ändring av lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 12 december 1992 om pantlåneinrättningar (1353/1992) 4 §, 5 § 2 mom., inledande meningen i 5 a § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom., 5 b § samt 30 § 3 mom., av dessa lagrum 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 769/1997 samt 5, 5 a och 5 b § och 30 § 3 mom. i nämnda lag 769/1997, som följer:

4 §

Koncession för pantlånerörelse skall sökas hos Finansinspektionen. Koncession kan även sökas för en pantlåneinrättning som skall bildas, före registreringen.

I koncessionsansökan skall lämnas tillräckliga uppgifter om pantlåneinrättningens ägare och deras ägarandelar samt om förvaltningen och om de personer som sköter förvaltningen. Till ansökan skall fogas stiftelseurkunden. Finansinspektionen har rätt att kräva också andra utredningar som den anser vara behövliga. Utlåtande om pantlåneinrättningens koncessionsansökan skall begäras från polisen på vederbörande ort.

5 §

Efter att ha hört sökanden har Finansinspektionen rätt att i koncessionen uppställa sådana begränsningar eller villkor för pantlåneinrättningens affärsverksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

5 a §

Finansinspektionen kan återkalla en pantlåneinrättnings koncession, om

Om Finansinspektionen med stöd av 1 mom. återkallar en pantlåneinrättnings

koncession, kan Finansinspektionen samtidigt meddela föreskrifter om hur nedläggningen av verksamheten skall ske.

Finansinspektionen skall anmäla till registermyndigheten att koncessionen har återkallats.

5 b §

Finansinspektionen kan på ansökan av en pantlåneinrättning återkalla dess koncession, om inrättningen har beslutat att upphöra med den verksamhet för vilken koncession krävs. På återkallelsen av koncessionen tillämpas 5 a § 2 och 3 mom.

30 §

Finansinspektionen beviljar pantlåneinrättningar sådana tillstånd som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 8 kap. 4 § 1 mom. lagen om aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en koncessionsansökan som avses i denna lag har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft, skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

13.

Lag**om ändring av 122 § lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 122 § lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) som följer:

122 §
Finansinspektionen skall tillsätta ett sådant ombud som avses i 23 § lagen om Finansinspektionen (/) för att sköta upplösningen av en placeringsfond enligt 119 §, om

1) fondbolaget eller förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att upplösa eller bereda fusion av placeringsfonder, inom en månad efter att villkoret enligt 121 § har uppfyllts eller om

2) förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att överlåta förvaltningen av placeringsfonden.

Finansinspektionen skall omedelbart bestämma att emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden skall avbrytas.

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

14.

Lag**om ändring av värdepappersmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen av den 26 maj 1989 (495/1989) 7 kap. 1 § 2—4 mom., av dessa lagrum 2 mom. sådan den lyder i lag 1517/2001 och 3 och 4 mom. i lag 581/1996, samt

ändras 2 kap. 11 § 4 och 5 mom., 4 kap. 5 a § 4 mom., 5 kap. 5 § 1 mom., 7 kap. 1 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 5 mom.,

sådana de lyder 2 kap. 11 § 4 och 5 mom. och 7 kap. 1 § 1 mom. i nämnda lag 1517/2001, 4 kap. 5 a § 4 mom. i lag 321/1998 samt 5 kap. 5 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 5 mom. i lag 581/1996, som följer:

2 kap.

Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet

11 §

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrap-

porter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanlutningar som avses i lagen om Finansinspektionen (/) kan dock beviljas av Finansinspektionen och i fråga om tillsynsobjekt som avses i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) av Försäkringsinspektionen. Bokföringsnämnden och Försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta Finansin-

spektionen om sitt beslut. I rapporten och bokslutet skall anges om undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. I fråga om Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av Försäkringsinspektionen. Försäkringsinspektionen skall omedelbar underrätta Finansinspektionen om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

4 kap.

Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster

5 a §

Finansinspektionen godkänner villkoren för sådana avtal om återköp och utlåning av värdepapper som avses i 6 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Godkännande kan sökas av ett sådant tillsynsobjekt och av en sådan sammanslutning av värdepappersförmedlare som avses i lagen om Finansinspektionen. Särskilt godkännande skall dock inte sökas om villkoren för återköpsavtalet eller avtalet om utlåning av värdepapper enligt 3 kap. 4 § har fastställts som en del av fondbörsens regler eller enligt 3 kap. 1 § 2 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer har fastställts som en del av optionsföretagets reglemente.

5 kap.

Stadganden om insynsställning

5 §

Den som tar emot sådana anmälningar som avses i 3 och 4 § skall föra ett register varav för varje anmälningsskyldig framgår hans eget, en omyndigs vars intressebevakare han är och i 2 § 1 mom. 4 punkten angivna sammanslutningars och stiftelsers innehav av aktier, värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier samt specificerade köp och andra affärer. På motsvarande sätt skall i registret för varje anmälningsskyldig tas in uppgifter om de personer, sammanslutningar och stiftelser som avses i 3 och 4 §.

7 kap.

Tillsyn över värdepappersmarknaden

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag och de föreskrifter som har utfärdats med stöd av denna lag samt de regler och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §.

10 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Vad som föreskrivs i 41 § 2 mom. lagen om Finansinspektionen skall inte tillämpas när ändring söks i beslut som gäller ärenden enligt 3 kap. 11 § 1 och 2 mom., 12 § 5 mom. samt 6 kap. 6 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag**om ändring av 4 kap. 3 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 4 kap 3 § lagen av den 26 augusti 1988 om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), sådan den lyder i lagarna 599/1997 och 1518/2001, som följer:

4 kap.	manslutningar som enligt elmarknadslagen är systemansvariga och till andra sammanslutningar som vederbörande ministerium anvisar överlämna information om affärer med elbaserade optioner och terminer, så som bestäms i elmarknadslagen.
Tillsyn över options- och terminsmarknaden	
3 §	
<i>Informationsskyldighet</i>	
Ett optionsföretag är skyldigt att till sam-	Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag**om ändring av 19 a § lagen om statens säkerhetsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 a § 1 mom. lagen av den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992), sådant det lyder i lag 245/1996, som följer:

19 a §	På egendomsförvaltningsbolag tillämpas utöver den gällande lagstiftningen om aktiebolag vad som i 10 kap. kreditinstitutslagen (1607/1993) föreskrivs om kundskydd, i 94 § kreditinstitutslagen om tystnadsplikt och i 100 § kreditinstitutslagen om brott mot tystnadsplikten samt i 25 § lagen om Finansinspektionen (/) om vite.
<i>Särskilda bestämmelser om bolag</i>	
På egendomsförvaltningsbolags och andra sådana bolags aktier som avses i 1 § 4 mom. samt på aktier i bolag som dessa äger tillämpas inte 24 § 1 mom. lagen om statsbudgeten (423/1988) och inte heller lagen om utövande av statens delägarrätt i vissa aktiebolag som bedriver ekonomisk verksamhet (740/1991).	Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag**om ändring av 1 § lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § 3 mom. 3 punkten lagen av den 22 april 1999 om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999) som följer:

1 §

Tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

Koncession enligt denna lag krävs dock inte för tillfällig indrivningsverksamhet om verksamheten inte har marknadsförts. Koncession krävs inte heller

3) för indrivningsverksamhet som bedrivs av tillsynsobjekt som avses i lagen om Finansinspektionen (/) eller av försäkrings- eller pensionsanstalter som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), lagen om ut-

ländska försäkringsbolag (398/1995), lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), lagen om försäkringskassor (1164/1992), lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om sjömanspensioner (72/1956), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962), lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*

*Bilaga
Parallelltexter*

2.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 17 § 1 mom. 1 punkten,

ändras 8 § 3 mom., 10 §, inledande meningen i 11 § 1 mom., 11 § 2 mom., 11 a §, inledande meningen i 12 § 1 mom., 12 § 3-5 och 7 mom., 17 a, 27 och 28 §, 65 p §, 70 § 3 mom., 80 § och 104 § 4 mom.,

av dessa lagrum 8 § 3 mom., 70 § 3 mom. och 80 § sådana de lyder i lag 1340/1997, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 524/1998 och 570/1996, 11 a § och 12 § 3 och 4 mom. i lag 1500/2001, 12 § 5 och 7 mom. i nämnda lag 570/1996, 65 p § i nämnda lag 524/1998 och 17 a § i lag 45/2002, samt

fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 949/1996, ett nytt 1 mom., varvid nuvarande 1 och 2 mom. blir ändrade 2 och 3 mom., samt ett nytt 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Firma

Finansministeriet kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

Finansinspektionen kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

10 §

Koncession

Finansministeriet beviljar ett kreditinstitut koncession. I ansökan skall ges den utredning som behövs om kreditinstitutets direkta eller indirekta ägare eller medlemmar samt deras ägarandelar och kundrisker samt om de personer som sköter förvaltningen. Finansministeriet har också rätt att kräva annan utredning som det anser behövlig.

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens och ersättningsfondens utlåtande inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas insättningsgarantifondens utlåtande

10 §

Koncession

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett kreditinstitut koncession. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till ansökan.

Insättningsgarantifondens utlåtande skall begäras om en depositionsbanks koncessionsansökan. Dessutom skall begäras ett utlåtande från ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet enligt sin

de. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall utlåtande av den statens tillsynsmyndighet inhämtas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätt såväl i den koncessionssökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Finansministeriet skall ge sitt koncessionsbeslut inom sex månader efter att ha mottagit ansökan eller, om ansökan varit bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de för ärendets avgörande behövliga handlingarna och utredningarna. Koncessionsbeslutet skall dock alltid ges inom 12 månader efter mottagandet av ansökan.

Har beslutet inte givits inom den tid som stadgas i 3 mom. kan sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har givits. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, ifall detta har givits efter att besvär anförts. Anförande och behandling av besvär som avses i detta moment skall i övrigt i tillämpliga delar ske enligt [lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden].

11 §

Beviljande av koncession

Kreditinstitutet skall beviljas koncession, om det på basis av den utredning som mottagits kan säkerställas att

Finansministeriet har rätt att efter att ha

bolagsordning kan tillhandahålla investerings tjänster. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall utlåtande av den statens tillsynsmyndighet som övervakar finansmarknaden begäras. På samma sätt skall förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande såväl i den koncessionssökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Finansinspektionen skall ge sitt koncessionsbeslut inom sex månader efter att ha mottagit ansökan eller, om ansökan är bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de för ärendets avgörande behövliga handlingarna och utredningarna. Koncessionsbeslutet skall dock alltid ges inom 12 månader efter mottagandet av ansökan.

Om beslutet inte har givits inom den tid som föreskrivs i 3 mom. kan sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har givits. *Finansinspektionen* skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet ifall detta har givits efter att besvär anförts. Anförande och behandling av besvär som avses i detta moment skall i övrigt i tillämpliga delar ske enligt *förvaltningsprocesslagen (586/1996)*.

11 §

Beviljande av koncession

Koncession skall beviljas om det på basis av den utredning som mottagits kan säkerställas att kreditinstitutet uppfyller de allmänna koncessionsförutsättningar som föreskrivs i 2 mom. samt de övriga krav som i denna lag ställs på kreditinstitut. Koncession kan beviljas också för ett nytt kreditinstitut innan det registreras.

Allmänna förutsättningar för beviljande av koncession är att

Finansinspektionen har efter att ha hört

Gällande lydelse

hört den som söker koncession till koncessionen foga begränsningar eller villkor som gäller kreditinstitutets affärsverksamhet.

11 a §

Registeranmälan om koncession

Finansministeriet skall anmäla koncessionen för registrering samt till finansinspektionen för kännedom.

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

Finansministeriet kan på framställning av finansinspektionen återkalla ett kreditinstituts koncession, om

Finansministeriet skall återkalla koncessionen då kreditinstitutet har försatts i konkurs eller likvidatorerna har givit slutredovisning om likvidationen.

Finansministeriet skall anmäla återkallandet av koncessionen för registrering samt till finansinspektionen för kännedom.

Finansministeriet kan på framställning av

Föreslagen lydelse

sökanden rätt att förena koncessionen med sådana begränsningar eller villkor gällande kreditinstitutets affärsverksamhet, som är nödvändiga för tillsynen. Efter att koncessionen beviljats kan Finansinspektionen på kreditinstitutets ansökan ändra koncessionsvillkoren.

Kreditinstitutet kan, om inte annat följer av koncessionsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att koncessionen har beviljats och kreditinstitutet har tillstått Finansinspektionen de uppgifter som avses i 17 § samt, ifall koncessionen har beviljats för ett nytt företag, efter att företaget har registrerats.

11 a §

Registreringsanmälan om koncession

Finansinspektionen skall anmäla koncessionen för registrering. En depositionsbanks koncession skall dessutom för kännedom anmälas till insättningsgarantifonden och, om kreditinstitutet tillhandahåller investeringstjänster, till ersättningsfonden för investerarskydd. En koncession som har beviljats för ett nytt företag registreras samtidigt som företaget.

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla ett kreditinstituts koncession, om

Finansinspektionen skall återkalla koncessionen då kreditinstitutet har försatts i konkurs eller likvidatorerna har givit slutredovisning om likvidationen.

Finansinspektionen skall anmäla återkallandet av koncessionen för registrering. Dessutom skall insättningsgarantifonden, säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd underrättas om återkallandet, om kreditinstitutet är medlem i fonden.

Finansinspektionen kan för viss tid be-

finansinspektionen för viss tid begränsa verksamheten enligt ett kreditinstituts koncession, om det vid skötseln av institutet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten på finansieringsmarknaden eller borgenärernas fördel.

gränsa verksamheten enligt ett kreditinstituts koncession och, *om ett missförhållande inte har avhjälpts inom utsatt tid därefter ändra koncessionsvillkoren så att verksamheten varaktigt begränsas* om det vid skötseln av kreditinstitutet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada finansmarknadens stabilitet, *betalningssystemens störningsfria funktion* eller borgenärernas fördel.

När finansministeriet återkallar koncessionen för ett kreditinstitut med verksamhet också i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall ministeriet underrätta tillsynsmyndigheten i den andra staten om sitt beslut.

När *Finansinspektionen* återkallar koncessionen för ett kreditinstitut som har verksamhet också i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, *eller då den begränsar ett sådant kreditinstituts koncessionsenliga verksamhet*, skall den underrätta tillsynsmyndigheten i den andra staten om sitt beslut.

17 §

Upplysningar som skall lämnas finansinspektionen

Kreditinstitutet får inte inleda sin verksamhet innan det har fått koncession och lämnat finansinspektionen

- 1) *en kopia av den koncession som finansministeriet har meddelat kreditinstitutet,* (upphävs)

17 a §

Ledningen av kreditinstitut och holdingsammanslutningar

Ett kreditinstituts styrelse och verkställande direktör skall leda kreditinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall dessutom vara väl ansedda och de skall ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamhet.

17 a §

Ledningen av kreditinstitut och holdingsammanslutningar

Ett kreditinstituts styrelse och verkställande direktör skall leda kreditinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta *i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats*. De skall dessutom ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av

Gällande lydelse

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt på holdingsammanslutningar. En holdingsammanslutning skall omedelbart underrätta finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

27 §

Inrättande av filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett kreditinstitut som ämnar inrätta en filial i en annan stat än en som avses i 26 §, skall hos finansministeriet ansöka om tillstånd att inrätta filialen. Tillståndet skall beviljas, om tillsynen över filialen kan ordnas tillräckligt väl. Över ansökan om tillstånd skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen. Finansministeriet kan meddela föreskrifter om inrättande av filial utomlands och om hur tillsynen skall ordnas.

Föreslagen lydelse

kreditinstitutets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som kreditinstitutets styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara ett kreditinstituts styrelsemedlem eller verkställande direktör, om

1) denne vid skötseln av sina uppgifter har ådagalagt uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten i kreditinstitutets verksamhet, insättarnas eller investerarnas ställning eller borgenärernas fördel, eller

2) denne inte uppfyller de krav som föreskrivs i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på holdingsammanslutningar. En holdingsammanslutning skall omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

27 §

Etablering av filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett kreditinstitut som har för avsikt att etablera en filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall hos Finansinspektionen ansöka om etableringstillstånd. Tillståndet skall beviljas om tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas och om etableringen av filialen, med beaktande av kreditinstitutets förvaltning och ekonomiska tillstånd, inte är ägnad att äventyra kreditinstitutets verksamhet. Finlands Banks utlåtande skall begäras om tillståndsansökan. Finansinspektionen har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor gällande filialens verksamhet som behövs för tillsynen.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till koncessionsansökan.

28 §

Indragning av filial utomlands

Om kreditinstitutet bryter mot 26-27 §§ eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dem, kan finansministeriet efter att ha hört kreditinstitutet yrka rättelse inom utsatt tid och, om saken inte rättas till, bestämma att filialen utomlands skall dras in.

65 p §

Återkallande av koncession samt deponenternas och investerarnas fordringar

När ministeriet med stöd av 12 § fattar beslut om återkallande av en depositionsbanks koncession kan ministeriet samtidigt bestämma att deponenternas fordringar skall betalas ur insättningsgarantifonden. När ministeriet med stöd av 12 § fattar beslut om återkallande av ett kreditinstituts koncession kan ministeriet samtidigt bestämma att investerarnas fordringar skall betalas ur den ersättningsfond som avses i 6 kap. lagen om värdepappersföretag.

28 §

Indragning av filial utomlands

Om kreditinstitutet *inte uppfyller de förutsättningar som nämns i 26 och 27 § kan Finansinspektionen sätta ut en tid inom vilken saken skall rättas till och, om så ej sker inom den utsatta tiden, i tillämpliga delar iaktta vad som föreskrivs i 12 §.*

65 p §

Återkallande av koncession samt insättarnas och investerarnas fordringar

När *Finansinspektionen* med stöd av 12 § fattar beslut om återkallelse av en depositionsbanks koncession kan den samtidigt bestämma att insättarnas fordringar skall betalas ur insättningsgarantifonden. När *Finansinspektionen* med stöd av 12 § fattar beslut om återkallelse av ett kreditinstituts koncession kan den samtidigt bestämma att investerarnas fordringar skall betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd, i enlighet med 6 kap. lagen om värdepappersföretag.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Om ett kreditinstituts kundrisker eller sammanlagda stora kundrisker överskrider den i 1 eller 2 mom. angivna gränsen, skall kreditinstitutet utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen samt vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med kundriskerna. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken kreditinstitutet skall uppfylla de i 1 eller 2 mom. angivna kraven, eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets konces-

Om summan av ett kreditinstituts kundrisker eller stora kundrisker överstiger den gräns som anges i 1 eller 2 mom., skall kreditinstitutet omedelbart rapportera detta till *Finansinspektionen* och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med kundriskerna. *Finansinspektionen* skall, *efter att ha fått den ovannämnda rapporten eller annars fått kännedom om att de i 1 eller 2 mom. angivna gränserna har överskridits, sätta ut en tid inom vilken kreditinstitu-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sion.

tet vid äventyr av att koncessionen återkallas skall uppfylla det i 1 och 2 mom. angivna kravet. Om kravet inte har uppfyllts efter den utsatta tiden, kan Finansinspektionen fatta beslut om återkallelse av koncessionen.

80 §

80 §

Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen

Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen

Om kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas i denna lag skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken kapitalkravet och det konsoliderade kapitalkravet skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.

Om kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som anges i denna lag skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till *Finansinspektionen* och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall, *efter att ha fått den rapport som avses ovan eller annars ha fått kännedom om att kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen har sjunkit under den i lagen angivna gränsen, sätta ut en tid inom vilken kapitalkravet och det konsoliderade kapitalkravet, vid äventyr att koncessionen återkallas, skall vara uppfyllt. Om kravet inte har uppfyllts efter den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om återkallelse av koncessionen.*

104 §

Kapitalbasens minimibelopp

Om beloppet av kreditinstitutets egna medel sjunker under det i 1 mom. angivna beloppet eller det i 3 mom. stadgade sammanlagda beloppet av egna medel eller om kreditinstitutet inte inom föreskriven tid fyller minimikravet enligt 2 mom., skall finansinspektionen sätta ut en tid för kreditinstitutet inom vilken beloppet av egna medel skall nå det i denna paragraf avsedda minimibeloppet, eller göra en framställning till finansministeriet om att kreditinstitutets koncession skall återkallas.

Om kapitalbasen sjunker under det belopp som anges i denna paragraf skall bestämmelserna i 80 § tillämpas.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Om en koncessionsansökan har lämnats in*

till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 2001 om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 7 § 2 mom., 14 § 1 mom., 17 och 19 §, 20 § 1—4 mom. och 22 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

En kombinationsfusion får inte registreras om inte finansministeriets koncession till det kreditinstitut, som bildas genom fusionen, samtidigt registreras.

En kombinationsfusion får inte registreras om inte *den koncession som avses i 1 mom.* samtidigt registreras.

14 §

Finansministeriet kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation. *Innan ansökan avgörs skall finansinspektionens utlåtande inhämtas om den.*

14 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

17 §

Finansministeriet skall för registrering anmäla sitt beslut som avses i 14 §. Återkallelset av koncessionen träder i kraft då beslutet har registrerats.

17 §

Finansinspektionen skall för registrering anmäla beslut som avses i 14 §. Återkallelsen av koncessionen träder i kraft då beslutet har registrerats.

19 §

Finansministeriet skall samtidigt som det beslutar om återkallande av ett kreditinstituts koncession förordna att kreditinstitutet

19 §

Finansinspektionen skall samtidigt som den beslutar om återkallelse av ett kreditinstituts koncession förordna att kreditinsti-

Gällande lydelse

skall träda i likvidation, om inte något annat följer av 5 kap. Likvidationen börjar då finansministeriet har fattat beslutet om återkallande av koncessionen och om likvidationen.

Finansministeriets beslut som avses i 1 mom. skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärinstansen bestämmer något annat.

20 §

När finansministeriet beslutar att ett kreditinstitut skall försättas i likvidation skall det samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 13 kap. 6 § lagen om aktiebolag. Också finansinspektionen kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordnande som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 13 kap. 9 § lagen om aktiebolag till finansinspektionen och insättningsgarantifonden samt, när likvidationen baserar sig på ett annat beslut än ett som avses i 19 §, till finansministeriet.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att finansministeriet har beslutat återkalla koncessionen sammankalla kreditinstitutets bolagsstämma för att besluta om åtgärder med anledning av att kreditinstitutet fusioneras med ett annat kreditinstitut eller för att besluta om korrigerande av koncessionsförutsättningarna i något annat avseende eller om upplösning av kreditinstitutet.

Likvidatorerna skall hos finansministeriet ansöka om återkallande av koncessionen omedelbart efter att förutsättningarna för koncessionen har upphört eller då koncessionen inte längre behövs för ett ändamålsenligt fortsättande av likvidationen.

22 §

När en borgenär ansöker om att ett kreditinstitut skall försättas i konkurs skall domstolen omedelbart underrätta finansministeriet om ansökan. Domstolen skall skjuta upp

Föreslagen lydelse

tet skall träda i likvidation, om inte något annat följer av 5 kap. Likvidationen börjar då *Finansinspektionen* har fattat beslutet om återkallelse av koncessionen och om likvidationen.

20 §

När *Finansinspektionen* beslutar att ett kreditinstitut skall försättas i likvidation skall den samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 13 kap. 6 § lagen om aktiebolag. Också *Finansinspektionen* kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordnande som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 13 kap. 9 § lagen om aktiebolag till insättningsgarantifonden, *säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet är medlem av fonden samt, när anmälan inte är baserad på ett beslut som avses i 19 §, till Finansinspektionen.*

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att *Finansinspektionen* har beslutat återkalla koncessionen sammankalla kreditinstitutets bolagsstämma för att besluta om åtgärder med anledning av att kreditinstitutet fusioneras med ett annat kreditinstitut eller för att besluta om korrigerande av koncessionsförutsättningarna i något annat avseende eller om upplösning av kreditinstitutet.

Likvidatorerna skall hos *Finansinspektionen* ansöka om återkallande av koncessionen omedelbart efter att förutsättningarna för koncessionen har upphört eller då koncessionen inte längre behövs för ett ändamålsenligt fortsättande av likvidationen.

22 §

När en borgenär ansöker om att ett kreditinstitut skall försättas i konkurs skall domstolen omedelbart underrätta *Finansinspektionen* om ansökan. Domstolen skall skjuta

behandlingen av ärendet med högst en månad, om finansministeriet framställer en begäran om detta inom en vecka efter mottagandet av det meddelande som avses i detta moment.

upp behandlingen av ärendet med högst en månad, om *Finansinspektionen* framställer en begäran om detta inom en vecka efter mottagandet av det meddelande som avses i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i sparbankslagen av den 22 december 2001 (1502/2001) 76 § 5 mom., 84 § 4 mom., 101 § 2 mom. 2 punkten, 103 §, 104 § 1 och 3 mom., 108 §, 110 § 2 mom. och 119 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

76 §

En kombinationsfusion får inte registreras om inte den koncession samtidigt registreras som finansministeriet har beviljat den övertagande sparbanken.

En kombinationsfusion får inte registreras om inte den koncession samtidigt registreras som *har beviljats den sparbank som uppkommer genom fusionen.*

84 §

Delningen får inte registreras om inte den koncession samtidigt registreras som finansministeriet har beviljat den övertagande sparbank som skall bildas.

Delningen får inte registreras om inte den koncession samtidigt registreras som *har beviljats den sparbank som bildas genom delningen.*

101 §

En sparbank kan försättas i likvidation:

2) genom finansministeriets beslut, då sparbankens koncession återkallas med stöd av 12 § kreditinstitutslagen.

2) genom *Finansinspektionens* beslut, då sparbankens koncession återkallas med stöd av 12 § kreditinstitutslagen.

103 §

Finansministeriet skall samtidigt som det beslutar återkalla koncessionen besluta att sparbanken försätts i likvidation.

Likvidationen börjar omedelbart då finansministeriet har beslutat att koncessionen skall återkallas och sparbanken försätts i likvidation.

Finansministeriets beslut som avses i denna paragraf skall oavsett att det överklagats iakttas, om inte besvärinstansen bestämmer något annat

104 §

I samband med sparbankens eller finansministeriets likvidationsbeslut skall utses en eller flera likvidatorer i stället för styrelsen, verkställande direktören och ett eventuellt förvaltningsråd. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om styrelsen och dess medlemmar gäller i tillämpliga delar likvidatorerna, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

Likvidatorerna skall omedelbart efter att finansministeriet har fattat beslut om återkallande av koncessionen sammankalla sparbankens principaler för att besluta om åtgärder med anledning av att sparbanken fusioneras med en annan sparbank eller för att i något annat avseende rätta till koncessionsförutsättningarna eller för att upplösa sparbanken.

108 §

När principalmötet eller finansministeriet har beslutat att sparbanken skall träda i likvidation, skall likvidatorerna utan dröjsmål göra registreringsanmälan om likvidationsbeslutet och om valet av likvidatorer. Anmälan skall dessutom göras till finansinspektionen, insättningsgarantifonden, den säkerhetsfond som avses i 6 kap. kreditinstitutslagen och till sparbanksinspektionen samt, om likvidationsbeslutet har fattats av principalmötet, till finansministeriet.

103 §

Finansinspektionen skall samtidigt som den beslutar återkalla koncessionen besluta att sparbanken försätts i likvidation.

Likvidationen börjar omedelbart då *Finansinspektionen* har beslutat att koncessionen skall återkallas och sparbanken försätts i likvidation.

104 §

I samband med sparbankens eller *Finansinspektionens* likvidationsbeslut skall utses en eller flera likvidatorer i stället för styrelsen, verkställande direktören och ett eventuellt förvaltningsråd. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om styrelsen och dess medlemmar gäller i tillämpliga delar likvidatorerna, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

Likvidatorerna skall omedelbart efter att *Finansinspektionen* har fattat beslut om återkallelse av koncessionen sammankalla sparbankens principaler för att besluta om åtgärder med anledning av att sparbanken fusioneras med en annan sparbank eller för att i något annat avseende rätta till koncessionsförutsättningarna eller för att upplösa sparbanken.

108 §

När principalmötet eller *Finansinspektionen* har beslutat att sparbanken skall träda i likvidation, skall likvidatorerna utan dröjsmål göra registreringsanmälan om likvidationsbeslutet och om valet av likvidatorer. Anmälan skall dessutom göras till *insättningsgarantifonden och sparbanksinspektionen samt, om likvidationsbeslutet har fattats av principalerna, till Finansinspektionen. Anmälan skall göras också till säkerhetsfonden och till ersättningsfonden för investerarskydd, om sparbanken är medlem i fonden.*

110 §

Likvidatorerna skall utan dröjsmål hos finansministeriet ansöka om återkallande av koncessionen då det inte längre finns förutsättningar för denna eller då den inte längre behövs för en ändamålsenlig fortsättning av likvidationen

Likvidatorerna skall utan dröjsmål hos *Finansinspektionen* ansöka om återkallelse av koncessionen då det inte längre finns förutsättningar för denna eller då den inte längre behövs för en ändamålsenlig fortsättning av likvidationen.

119 §

Om en borgenär ansöker om att sparbanken skall försättas i konkurs, skall domstolen innan den beslutar om konkursen underrätta finansministeriet om ansökan. Domstolen skall skjuta upp behandlingen med högst en månad om finansministeriet framställer en begäran om detta inom en vecka efter att ha tagit emot det meddelande som avses i detta moment

119 §

Om en borgenär ansöker om att sparbanken skall försättas i konkurs, skall domstolen innan den beslutar om konkursen underrätta *Finansinspektionen* om ansökan. Domstolen skall skjuta upp behandlingen med högst en månad om *Finansinspektionen* framställer en begäran om detta inom en vecka eller efter att ha tagit emot det meddelande som avses i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/201) 7 § 2 mom., 8 § 3 mom., 9, 15 och 17 §, 25 § 3 mom., 33 § 1 mom., 36 och 38 §, 39 § 1—4 mom., 41 §, 51 § 2 mom., 52 och 54 §, samt fogas till 50 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Om sammanslutningens sammanlagda kundrisker överstiger den i 1 mom. angivna gränsen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta finansinspektionen om saken och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med exponeringarna. Finansinspektionen skall utsätta en tidsfrist inom

Om sammanslutningens sammanlagda kundrisker överstiger den i 1 mom. angivna gränsen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta *Finansinspektionen* om saken och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med exponeringarna. Finansinspektionen skall, *sedan den fått ett sådant*

Gällande lydelse

vilken kraven skall vara uppfyllda eller framställa hos finansministeriet om upplösning av sammanslutningen.

Föreslagen lydelse

meddelande som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att den gräns som anges i 1 mom. har överskridits, vid äventyr av att sammanslutningen upplöses sätta ut en tid inom vilken kraven skall vara uppfyllda. Om kravet inte har uppfyllts inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om upplösning av sammanslutningen.

8 §

Om sammanslutningens kapitalbas understiger det minimibelopp som avses i 9 kap. kreditinstitutslagen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta finansinspektionen om detta och vidta åtgärder för att uppfylla de krav som ställs på kapitalbasen. Finansinspektionen skall sätta ut en tidsfrist inom vilken kravet på sammanslutningens kapitalbas skall vara uppfyllt eller hos finansministeriet framställa om upplösning av sammanslutningen.

Om sammanslutningens kapitalbas understiger det minimibelopp som avses i 9 kap. kreditinstitutslagen, skall centralinstitutet utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om detta och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkraven. Finansinspektionen skall, sedan den fått ett sådant meddelande som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att sammanslutningens kapitalbas har sjunkit under den i lagen angivna gränsen, sätta ut en tid inom vilken kravet på sammanslutningens kapitalbas skall vara uppfyllt. Om kravet inte har uppfyllts inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen besluta om upplösning av sammanslutningen.

9 §

Om ett medlemskreditinstituts kapitalbas sjunker under det belopp som föreskrivs i 104 § 1 mom. kreditinstitutslagen eller den sammanlagda kapitalbas som föreskrivs i 3 mom., skall för medlemskreditinstitutet sättas ut en tid inom vilken kapitalbasen skall nå upp till minimibeloppet enligt de nämnda bestämmelserna. Tidsfristen skall sättas ut av centralinstitutet om medlemskreditinstitutets enligt 78 § kreditinstitutslagen beräknade minsta kapitalbas är minst 10 procent. Om minimibeloppet är lägre skall tidsfristen sättas ut av finansinspektionen. Om medlemskreditinstitutets minsta kapitalbas inte inom den utsatta tiden uppnår den föreskrivna nivån, kan finansinspektionen framställa hos ministeriet att kreditinstitutets koncession återkallas.

9 §

Om ett medlemskreditsinstitutets kapitalbas sjunker under det belopp som föreskrivs i 104 § 1 mom. kreditinstitutslagen eller under den sammanlagda kapitalbas som föreskrivs i 3 mom. nämnda paragraf, skall för medlemskreditinstitutet sättas ut en tid inom vilken kapitalbasen skall nå upp till minimibeloppet enligt de nämnda bestämmelserna. Tiden skall sättas ut av centralinstitutet om medlemskreditinstitutets enligt 78 § kreditinstitutslagen beräknade kapitalbas är minst 10 procent. Om minimibeloppet är lägre skall tiden sättas ut av Finansinspektionen. Om medlemskreditsinstitutets kapitalbas inte inom den utsatta tiden når upp till den föreskrivna nivån, kan Finansinspektionen besluta återkalla medlemskreditsinstitutets koncession.

15 §

Finansministeriet kan ge centralinstitutet tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till verksamheten som depositionsbank.

15 §

Finansinspektionen kan ge centralinstitutet tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till verksamheten som depositionsbank.

17 §

Finansministeriet kan på finansinspektionens framställning bestämma att sammanslutningen skall upplösas om den inte uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel och om sammanslutningen inte inom den tid som finansinspektionen utsatt har ordnat sin verksamhet i överensstämmelse med detta kapitel.

17 §

Finansinspektionen kan bestämma att sammanslutningen skall upplösas om den inte uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel *eller om sammanslutningen inte inom den tid som *Finansinspektionen* satt ut har ordnat sin verksamhet i överensstämmelse med detta kapitel.*

25 §

En kombinationsfusion får inte registreras om inte finansministeriets koncession till det övertagande kreditinstitutet registreras samtidigt.

En kombinationsfusion får inte registreras om inte den koncession *som avses i 1 mom. registreras samtidigt.*

33 §

Finansministeriet kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation. Innan ansökan avgörs skall finansinspektionens utlåtande inhämtas om den.

33 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

36 §

Finansministeriet skall göra registreringsanmälan om ett sådant beslut om återkallande av koncession som avses i 33 §. Återkallandet av koncessionen träder i kraft då beslutet har registrerats. Ett beslut om återkallande av ett sådant kreditinstituts koncession som avses i 33 § 3 mom. får emellertid inte registreras om inte det övertagande kreditinstitutets koncession registreras samtidigt.

36 §

Finansinspektionen skall göra registreringsanmälan om ett sådant beslut om återkallelse av koncession som avses i 33 §. Återkallelsen träder i kraft då beslutet har registrerats. Ett beslut om återkallelse av ett sådant kreditinstituts koncession som avses i 33 § 3 mom. får emellertid inte registreras om inte det övertagande kreditinstitutets koncession registreras samtidigt.

38 §

Finansministeriet skall samtidigt som det beslutar om återkallande av ett kreditinsti-

38 §

Finansinspektionen skall samtidigt som den beslutar om återkallelse av ett kreditin-

Gällande lydelse

tuts koncession försätta det i likvidation, om inte något annat följer av 8 kap. Likvidationen börjar då finansministeriet har fattat beslutet om återkallande av koncessionen och om försättandet i likvidation.

Finansministeriets beslut som avses i 1 mom. skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärinstansen bestämmer något annat

39 §

När finansministeriet beslutar om försättande av ett kreditinstitut i likvidation skall ministeriet samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 19 kap. 6 § lagen om andelslag. Också finansinspektionen kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordnande som avses i 19 kap. 6 § 2 mom. lagen om andelslag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 19 kap. 8 § lagen om andelslag till finansinspektionen och insättningsgarantifonden samt, när likvidationen inte är baserad på ett beslut som avses i 38 §, till finansministeriet.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att finansministeriet har beslutat återkalla koncessionen sammankalla kreditinstitutets högsta beslutande organ för att besluta om åtgärder med anledning av att kreditinstitutet fusioneras med ett annat kreditinstitut, om korrigering av koncessionsförutsättningarna i något annat avseende eller om upplösning av kreditinstitutet.

Likvidatorerna skall hos finansministeriet ansöka om återkallande av koncessionen omedelbart efter att koncessionsförutsättningarna har upphört eller då koncessionen inte längre behövs för ett ändamålsenligt fortsättande av likvidationen.

41 §

När en borgenär ansöker om att ett kreditinstitut skall försättas i konkurs skall domstolen omedelbart underrätta finansministeriet om ansökan. Domstolen skall skjuta upp

Föreslagen lydelse

stituts koncession försätta det i likvidation, om inte något annat följer av 8 kap. Likvidationen börjar då *Finansinspektionen* har fattat beslutet om återkallelse av koncessionen och om försättandet i likvidation.

39 §

När *Finansinspektionen* beslutar om försättande av ett kreditinstitut i likvidation skall den samtidigt utse en eller flera likvidatorer. På likvidatorerna tillämpas i övrigt 19 kap. 6 § lagen om andelslag. Också *Finansinspektionen* kan, utöver vad som föreskrivs i det nämnda lagrummet, ansöka om ett sådant förordnande som avses i 19 kap. 6 § 2 mom. lagen om andelslag.

Likvidatorerna skall göra sådan anmälan som avses i 19 kap. 8 § lagen om andelslag till insättningsgarantifonden, *säkerhetsfonden och ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet är medlem av fonden samt, när anmälan inte är baserad på ett beslut som avses i 38 §, till Finansinspektionen.*

Likvidatorerna skall utan dröjsmål efter att *Finansinspektionen* har beslutat återkalla koncessionen sammankalla kreditinstitutets högsta beslutande organ för att besluta om åtgärder med anledning av att kreditinstitutet fusioneras med ett annat kreditinstitut, om korrigering av koncessionsförutsättningarna i något annat avseende eller om upplösning av kreditinstitutet.

Likvidatorerna skall hos *Finansinspektionen* ansöka om återkallelse av koncessionen omedelbart efter att koncessionsförutsättningarna har upphört eller då koncessionen inte längre behövs för ett ändamålsenligt fortsättande av likvidationen.

41 §

När en borgenär ansöker om att ett kreditinstitut skall försättas i konkurs skall domstolen omedelbart underrätta *Finansinspektionen* om ansökan. Domstolen skall skjuta

behandlingen av ärendet med högst en månad, om finansministeriet framställer en begäran om detta inom en vecka efter att ha mottagit det meddelande som avses i detta moment.

upp behandlingen av ärendet med högst en månad, om *Finansinspektionen* framställer en begäran om detta inom en vecka efter att ha mottagit det meddelande som avses i detta moment.

50 §

Finansinspektionen skall höra centralinstituttet innan den fattar beslut som avsevärt kan påverka sammanslutningens eller dess medlemskreditinstituts verksamhet eller verksamhetsförutsättningar.

51 §

Centralinstituttet övervakar att dess medlemskreditinstitut och deras konsolideringsgrupper verkar i enlighet med de för finansmarknaden gällande lagarna och förordningarna, de anvisningar och föreskrifter som myndigheterna utfärdat och de anvisningar som centralinstituttet utfärdat samt enligt sina stadgar och bolagsordningar. Om centralinstituttet vid tillsynen observerar att ett tillsynsobjekts verksamhet inte överensstämmer med de ovan nämnda bestämmelserna, skall centralinstituttet utan dröjsmål underrätta finansinspektionen om saken.

Medlemskreditinstituten och de företag som hör till deras konsolideringsgrupper är skyldiga att ge centralinstituttet all den information och alla de utredningar som det behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag. Centralinstituttet kan sätta ut en tid inom vilken uppgifterna skall ges. *Finansinspektionen* får utan hinder av sekretessbestämmelserna i *lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)* lämna centralinstituttet uppgifter som avses i detta moment, om centralinstituttet inte inom den utsatta tiden får uppgifter från medlemskreditinstitut eller företag som hör till dess konsolideringsgrupp.

52 §

När centralinstituttet utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 § skall i fråga om centralinstituttets och dess företrädares rättigheter i tillämpliga delar iaktas vad som i 10 och 11 § *lagen om finansinspektionen* föreskrivs om finansinspektionens och dess företrädares rätt att sammankalla och närvara samt rätt att granska och få uppgifter.

Om ansvar och jäv för centralinstituttet och dess företrädare gäller, när de utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 §, vad som i *lagen om finansinspektionen* föreskrivs om finansinspektionen och dess företrädare.

52 §

När centralinstituttet utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 § skall i fråga om centralinstituttets och dess företrädares befogenheter i tillämpliga delar iaktas vad som i 14 och 15 *lagen om Finansinspektionen (/)* föreskrivs om *Finansinspektionens* och dess företrädares rätt att sammankalla och närvara samt rätt att granska och få uppgifter.

När centralinstituttet utövar den tillsyn som avses i 50 och 51 § skall i fråga om centralinstituttets och dess företrädares ansvar och jäv iaktas vad som i *lagen om Finansinspektionen* föreskrivs om *Finansinspektionen* och dess företrädare.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

54 §

Tillsynsavgift som avses i 20 § och vite som avses i 23 § lagen om finansinspektionen och som gäller andelsbankssammanslutningen, skall föreläggas centralinstitutet.

54 §

Tillsynsavgift för täckande av Finansinspektionens kostnader och vite som avses i 24 § lagen om Finansinspektionen och som gäller andelsbankssammanslutningen, skall föreläggas centralinstitutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 december 1993 om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) rubriken för 9 §, 9 § 1 och 2 mom., 9 b § 1 mom., 10 § och 25 § 2 mom., av dessa lagrum 9 § 1 och 2 mom. samt 9 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 1230/1997, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Tillstånd att inrätta filial

Kreditinstitutet skall hos ministeriet anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Om ansökan skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen samt av den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen. Till ansökan skall fogas de handlingar och utredningar som ministeriet anser vara nödvändiga.

Ministeriet skall bevilja koncession, om kreditinstitutets verksamhet är stabil och den offentliga tillsynen är tillräckligt väl ordnad. Ministeriet har rätt att meddela föreskrifter om inrättandet av filialen, dess verksamhet och tillsynen över den. Ministeriet kan besluta om filialens medlemskap i den finska insättningsgarantifonden på de villkor som ministeriet bestämmer.

9 §

Koncession för filialer

Kreditinstitut skall hos Finansinspektionen ansöka om koncession för etablering av filialer i Finland. Utlåtande om ansökan skall begäras från Finlands Bank och från den insättningsgarantifond som avses i kreditinstitutslagen samt från ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet tillhandahåller investeringstjänster. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till ansökan.

Finansinspektionen skall bevilja koncession om den lagstiftning som tillämpas på kreditinstitutet i dess hemstat stämmer överens med de internationella rekommendationerna om finanstillsynen samt förhindrande av att det finansiella systemet utnyttjas i kriminellt syfte, om kreditinstitutet uppfyller de krav som föreskrivs i hemstatens lagstiftning samt om kreditinstitutet också i

övrigt övervakas tillräckligt effektivt i hemstaten.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit bestämmelserna i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller insättningsgarantifondens stadgar, kan ministeriet utesluta den ur insättningsgarantifonden. Ministeriet skall höra finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan ministeriet fattar beslut om uteslutning.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som meddelats med stöd av den eller insättningsgarantifondens stadgar kan *Finansinspektionen* utesluta filialen ur insättningsgarantifonden. *Finansinspektionen* skall höra Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan *Finansinspektionen* fattar beslut om uteslutning.

10 §

Återkallande och begränsning av koncession

Finansministeriet kan återkalla en filials koncession, om i dess verksamhet väsentligt har överträtts stadganden i en lag eller förordning, föreskrifter som en myndighet har meddelat eller fastställt med stöd av den eller om de förutsättningar för beviljande av koncession som anges i 8 och 9 §§ inte längre föreligger.

Om oskicklighet eller oförsiktighet har konstaterats i skötseln av filialen och det är uppenbart att detta allvarligt kan skada deponenternas eller andra borgenärens fördel, kan finansministeriet på framställning av finansinspektionen för viss tid begränsa filialens verksamhet enligt koncessionen.

10 §

Återkallelse och begränsning av koncession

Finansinspektionen kan återkalla en filials koncession om i dess verksamhet väsentligt har överträtts lag eller förordning, föreskrifter som en myndighet har meddelat eller fastställt med stöd därav eller om de förutsättningar för beviljande av koncession som anges i 8 och 9 § inte längre föreligger.

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa en filials koncessionsenliga verksamhet om oskicklighet eller oförsiktighet har konstaterats i skötseln av filialen och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärernas fördel.

25 §

Verkningar av återkallad koncession

Det förfarande som anges i 1 mom. skall iaktas också när finansministeriet återkallar

25 §

Verkningarna av återkallad koncession

Det förfarande som anges i 1 mom. skall iaktas också när *Finansinspektionen* åter-

Gällande lydelse

en filials koncession eller när finansinspektionen förbjuder ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut att fortsätta sin verksamhet i Finland.

Föreslagen lydelse

kallar en filials koncession eller förbjuder ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut att fortsätta sin verksamhet i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en koncessionsansökan har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

7.

Lag**om ändring av lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001) 3 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 11 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Förutsättningar för avbrytande

Finansministeriet kan avbryta en banks verksamhet för högst en månad om ett fortsättande av verksamheten skulle äventyra insättarnas eller andra borgenärens ställning eller finansmarknadens stabilitet eller annars orsaka allvarliga störningar på finansmarknaden.

5 §

Tillsättande av ombud

Finansinspektionen skall i en bank vars verksamhet har avbrutits utan dröjsmål tillsätta ett ombud med uppgift att övervaka att avbrottsbeslutet iakttas i enlighet med denna lag. I fråga om ombudet gäller i tillämpliga delar vad som i 15 § lagen om finansinspektionen (503/1993) föreskrivs om ombud. Ombudet handlar under tjänsteansvar i sitt

Föreslagen lydelse

3 §

Förutsättningar för avbrytande

Finansministeriet kan avbryta en banks verksamhet för högst en månad om det är uppenbart att en fortsättning av verksamheten allvarligt skulle skada finansmarknadens stabilitet, betalningssystemens störningsfria funktion eller borgenärernas fördel.

5 §

Tillsättande av ombud

Finansinspektionen skall i en bank vars verksamhet har avbrutits utan dröjsmål tillsätta ett ombud med uppgift att övervaka att avbrottsbeslutet iakttas i enlighet med denna lag. I fråga om ombudet gäller i tillämpliga delar vad som i 23 § lagen om Finansinspektionen (/) föreskrivs om ombud. Ombudet handlar under tjänsteansvar i sitt upp-

uppdrag enligt denna paragraf.

drag enligt denna paragraf.

11 §

Åtgärdsplan

Om banken inte gör upp planen inom den i 1 mom. angivna tiden eller om det inte är möjligt att i planen föreslå åtgärder genom vilka bankens ekonomiska ställning sannolikt kan saneras inom den i 3 § angivna tiden, kan finansministeriet återkalla bankens koncession.

Om banken inte gör upp planen inom den i 1 mom. angivna tiden eller om det inte är möjligt att i planen föreslå åtgärder genom vilka bankens ekonomiska ställning sannolikt kan saneras inom den i 3 § angivna tiden, skall *finansministeriet göra en framställning till Finansinspektionen om att bankens koncession återkallas.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 14 och 17 a § lagen om hypoteksbanker**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 23 december 1999 om hypoteksbanker (1240/1999) 14 och 17 a §, av dessa lagrum 17 a § sådan den lyder i lag 1244/2000, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

14 §

Finansinspektionens tillsyn

Finansinspektionens tillsyn

Hypoteksbankerna skall en gång i månaden tillställa Finansinspektionen uppgifterna i det register som avses i 10 §. Om säkerheterna för ett masskuldebrevslån inte uppfyller kraven i denna lag, skall Finansinspektionen bestämma en tid inom vilken hypoteksbanken skall utöka de lagenliga säkerheterna. Kan hypoteksbanken inte inom utsatt tid uppfylla kraven i fråga om säkerheterna, skall Finansinspektionen göra en framställning till ministeriet om att koncessionen skall återkallas.

Hypoteksbankerna skall en gång i månaden tillställa *Finansinspektionen* uppgifterna i det register som avses i 10 §. Om säkerheterna för ett masskuldebrevslån inte uppfyller kraven i denna lag skall *Finansinspektionen* bestämma en tid inom vilken hypoteksbanken skall utöka de lagliga säkerheterna. Om hypoteksbanken inte om utsatt tid kan uppfylla kraven i fråga, skall *Finansinspektionen återkalla hypoteksbankens koncession.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §

17 a §

Administrering av säkerheter under en likvidation eller konkurs

Administrering av säkerheter under en likvidation eller konkurs

Efter det att en hypoteksbank har försatts i likvidation eller konkurs skall finansinspektionen utan dröjsmål tillsätta ett ombud enligt 15 § 2 mom. lagen om finansinspektionen (503/1993) för att bevaka de intressen som innehavarna av de masskuldebrev med säkerheter i fastigheter och med säkerheter i offentliga samfund som hypoteksbanken har emitterat har och att föra innehavarnas talan. Ombudet skall särskilt övervaka skötseln och realiseringen av de tillgångar som står som säkerhet för masskuldebrevslånen samt betalningen av avtalsenliga prestationer till innehavarna av masskuldebrevslånen. Den som utses till ombud skall ha sådana insikter i finansiell verksamhet och i juridiska frågor som är tillräckliga med tanke på uppgiftens art och omfattning. På ombudet tillämpas i övrigt bestämmelserna om ombud i 15 § 2 mom. lagen om finansinspektionen, om inte något annat föreskrivs nedan.

Efter att en hypoteksbank har försatts i likvidation eller konkurs skall *Finansinspektionen* utan dröjsmål tillsätta ett ombud enligt 23 § 2 mom. *lagen om Finansinspektionen* (/) för att bevaka de intressen som innehavarna av de masskuldebrev med säkerheter i fastigheter och med säkerheter i offentliga samfund som hypoteksbanken har emitterat har och för att föra innehavarnas talan. Ombudet skall särskilt övervaka förvaltningen och realiseringen av de tillgångar som står som säkerhet för masskuldebrevslånen samt betalningen av avtalsenliga prestationer till innehavarna av masskuldebrevslånen. Den som utses till ombud skall ha i förhållande till uppdragets art och omfattning tillräcklig kännedom om finanssektorn och rättsliga frågor. På ombudet tillämpas i övrigt bestämmelserna om ombud i 23 § 2 mom. *lagen om Finansinspektionen* (/), om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om hypoteksföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 8 december 1978 om hypoteksföreningar (936/1978) 2 § 3 mom. samt 6 och 9 §, av dessa lagrum 9 § sådan den lyder i lag 1552/1992, samt
ändras 5 § 2 mom., 17 § 2 mom., 27 § 3 mom. och 28 § 2 mom., av dessa lagrum 5 § 2 mom. och 17 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1613/1993 och 27 § 3 mom. i lag 1552/1991, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Hypoteksförening är berättigad att använda firma på finska och svenska språket särskilt för sig samt med tillstånd av fi-

(upphävs)

nansministeriet firma även på annat språk.

5 §

Minst hälften av stiftarna skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Finansministeriet får meddela tillstånd till avvikelse från det här stadgade kravet.

Minst hälften av dem som stiftar en hypoteksförening skall vara bosatta inom eller, om de är juridiska personer, ha hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Finansinspektionen beviljar hypoteksföreningen tillstånd att avvika från detta krav. Tillstånd kan beviljas om det inte äventyrar en effektiv tillsyn över hypoteksföreningen eller skötseln av den enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

6 §

Stiftare av hypoteksförening skall hos finansministeriet ansöka om koncession. Finansministeriet skall inhämta [bank] inspektionens yttrande i ärendet.

För hypoteksförenings stadgar och ändringar i dessa skall fastställelse sökas hos finansministeriet.

(upphävs)

6 §

9 §

Koncession skall beviljas en hypoteksförening vars bildande är förenligt med allmänt intresse.

(upphävs)

9 §

17 §

Minst hälften av medlemmarna i styrelsen och verkställande direktören skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte finansministeriet medger undantag från detta. Valbar till medlem och suppleant i förvaltningsrådet är endast röstberättigade medlemmar i hypoteksföreningen.

Minst hälften av hypoteksföreningens styrelsemedlemmar samt verkställande direktören skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Finansinspektionen beviljar hypoteksföreningen tillstånd att avvika från detta krav. Tillstånd kan beviljas om det inte äventyrar en effektiv tillsyn över hypoteksföreningen eller skötseln av den enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

27 §

Återstår härefter egendom, skall överskottet användas för det i hypoteksföreningens stadgar bestämda ändamålet. Finansministe-

Om egendom härefter återstår skall överskottet användas för ändamål som bestäms i hypoteksföreningens stadgar. *Finansinspek-*

Gällande lydelse

riet fattar vid behov beslut om användning av överskottet.

Föreslagen lydelse

tionen beslutar vid behov om användning av överskottet.

28 §

Finansministeriet äger befogenhet att för varje enskilt fall meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid fusion av hypoteksföreningar eller delning av hypoteksförening i flera självständiga hypoteksföreningar.

Finansinspektionen meddelar i enskilda fall närmare föreskrifter om förfarandet vid fusion av hypoteksföreningar eller delning av en hypoteksförening i flera självständiga hypoteksföreningar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.**Lag****om ändring av lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 12 § 3 mom. samt *ändras* 9, 10 och 10 a §, 11 §, inledande meningen i 12 § 1 mom., 12 § 2, 4 och 5 mom., 12 b, 18 och 19 §, 31 § 5 mom., 34 § 1 mom. 1 punkten, 39 § 3 mom., 42 § 2 mom. och 45 § 2 mom.,

av dessa lagrum 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 48/2002, 10 § delvis ändrad i lagarna 518/1998, 1521/2001 och i nämnda lag 48/2002, 12 § 4 mom., 34 § 1 mom., 39 § 3 mom., 42 § 2 mom. och 45 § 2 mom. i nämnda lag 518/1998, 10 a § och 12 § 5 mom. i lag 1507/2001, 31 § 5 mom. i lag 1347/1997 och 12 b § i lag 48/2002, samt *fogas* till 12 § ett nytt 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

9 §

Verksamhetstillstånd

Statsrådet kan på ansökan bevilja tillstånd att verka som värdepappersföretag. Verksamhetstillstånd kan sökas också för ett under bildning varande bolagsräkning.

I ansökan skall lämnas tillräcklig utredning om värdepappersföretaget, de viktigaste aktieägarna och dessas innehav samt om verksamhetsorten, den tilltänkta verksamhe-

Föreslagen lydelse

9 §

Verksamhetstillstånd

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja tillstånd att verka som värdepappersföretag. *Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan.*

ten och förvaltningspersonalen.

I ansökan skall vidare lämnas uppgifter om aktieägarnas, med dessa enligt 2 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen jämförbara personers samt minst två inom förvaltningen verksamma personers tillförlitlighet, vandel, erfarenhet och övriga lämplighet, på så sätt att det med stöd av den erhållna utredningen och den tilltänkta omfattningen av sökandens affärsverksamhet kan säkerställas att värdepappersföretaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

Om beräkning av innehav som avses i 2 mom. stadgas i 14 § och i 2 kap. 9 värdepappersmarknadslagen.

Statsrådet har rätt att vid behov kräva också andra utredningar än sådana som avse 2 och 3 mom.

Vederbörande ministerium kan meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan och hur de skall läggas fram.

10 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd skall beviljas finländska aktiebolag som har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar samt uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag, om det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget hindras av en betydande bindning mellan värdepappersföretaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter i en stat som inte tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilka tillämpas på en fysisk eller juridisk person som har en sådan bindning.

10 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd skall beviljas finländska aktiebolag *om det med ledning av utredning om aktieägarnas, med dessa enligt 2 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen jämförbara personers samt minst två inom förvaltningen verksamma personers tillförlitlighet, vandel, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av sökandens affärsverksamhet kan säkerställas att värdepappersföretaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag, om det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget hindras av en betydande bindning mellan värdepappersföretaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av bestämm-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Vederbörande ministerium skall innan ärendet avgörs inhämta finansinspektionens och ersättningsfondens utlåtande om ansökan.

Värdepappersföretaget kan inleda sin verksamhet omedelbart efter att verksamhetstillståndet beviljats, om inte något annat bestäms i tillståndsvillkoren.

10 a §

Registreringsanmälan om verksamhetstillstånd

Finansministeriet skall anmäla verksamhetstillståndet för registrering samt till finansinspektionen för kännedom.

melser och administrativa föreskrifter i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilka tillämpas på en fysisk eller juridisk person som har en sådan bindning. *Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.*

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess ett beslut har meddelats. *Finansinspektionen* skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Finansinspektionen skall innan ärendet avgörs begära ett utlåtande om ansökan från ersättningsfonden för investerarskydd.

Värdepappersföretaget kan, *om inte annat följer av tillståndsvillkoren*, inleda sin verksamhet omedelbart efter att verksamhetstillståndet har beviljats *och, om verksamhetstillstånd har beviljats för ett nytt företag, efter att värdepappersföretaget har registrerats.*

10 a §

Registreringsanmälan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen skall anmäla verksamhetstillståndet för registrering samt för kännedom *till ersättningsfonden för investerarskydd. Ett verksamhetstillstånd som har beviljats för ett nytt värdepappersföretag skall registreras samtidigt som företaget.*

11 §

Tillståndsvillkor

Verksamhetstillståndet skall ange vilka 3 § nämnda investeringstjänster värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla. Verksamhetstillståndet skall också ange vilka i 16 § nämnda tjänster värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla utöver investeringstjänster.

Statsrådet har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena verksamhetstillståndet med begränsningar och villkor som gäller värdepappersföretagets affärsverksamhet.

Värdepappersföretaget skall tillhandahålla statsrådet och finansinspektionen sin bogsordning och ändringar i den så snart registeranmälan enligt handelsregisterlagen (129/79) har gjorts om dem. Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om annan regelbunden rapporteringsskyldighet för att säkerställa att värdepappersföretagen fortgående uppfyller de krav som ställs i denna lag.

12 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Statsrådet kan helt eller delvis återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd, om

Statsrådet kan för viss tid eller tills vidare begränsa verksamhet enligt de för värdepappersföretaget gällande tillståndsvillkoren, om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappersmarknaden eller investerarnas ställning.

11 §

Tillståndsvillkor

Verksamhetstillståndet skall ange vilka i 3 § nämnda investeringstjänster som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla. Verksamhetstillståndet skall också ange vilka i 16 § nämnda tjänster som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla utöver investeringstjänster. *Finansinspektionen kan efter att verksamhetstillståndet beviljats, på ansökan av värdepappersföretaget ändra verksamhetstillståndet till de delar som anges i detta moment.*

Finansinspektionen har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena verksamhetstillståndet med sådana för tillsynen nödvändiga begränsningar och villkor som gäller värdepappersföretagets affärsverksamhet.

12 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd, om

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa verksamhet enligt de för värdepappersföretaget gällande tillståndsvillkoren och, om rättelse inte har skett inom utsatt tid, efter tidsfristen ändra tillståndsvillkoren i syfte att varaktigt begränsa verksamheten om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värde-

Gällande lydelse

Statsrådet skall innan det fattar beslut enligt 1 och 2 mom. höra värdepappersföretaget och inhämta finansinspektionens utlåtande, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

Samtidigt som statsrådet beslutar återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd kan det bestämma att investerarnas fordringar i enlighet med 6 kap. skall betalas ur ersättningsfonden.

Finansministeriet skall anmäla återkallande av verksamhetstillstånd för registrering samt till finansinspektionen för kännedom.

12 b §

Ledningen av värdepappersföretag och holdingsammanslutningar

Ett värdepappersföretags styrelse och verkställande direktör skall leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall dessutom vara väl ansedda och de skall ha sådan allmän kännedom om värdepappersverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet. Ett värdepappersföretag skall omedelbart underrätta finansinspektionen om utbyte av de personer som avses ovan i detta moment.

Föreslagen lydelse

pappersmarknaden eller investerarnas ställning.

(upphävs)

Samtidigt som *Finansinspektionen* beslutar återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd kan den bestämma att investerarnas fordringar i enlighet med 6 kap. skall betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd.

Finansinspektionen skall anmäla återkallelse av verksamhetstillstånd för registrering samt till ersättningsfonden för *investerarskydd* för kännedom.

Finansinspektionen skall när den återkallar ett verksamhetstillstånd för ett värdepappersföretag som är verksamt också i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetet eller när den begränsar ett sådant värdepappersföretags tillståndsenliga verksamhet, underrätta tillsynsmyndigheten i vederbörande stat om sitt beslut.

12 b §

Ledningen av värdepappersföretag och holdingsammanslutningar

Ett värdepappersföretags styrelse och verkställande direktör skall leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt på holdingsammanslutningar.

18 §

Etablering av filialer i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera en filial i någon annan stat än en sådan som avses i 17 § skall hos statsrådet ansöka om etableringstillstånd för filialen. Tillstånd kan beviljas om det är möjligt att ordna med tillräcklig tillsyn över filialen och om etableringen av filialen kan motiveras med hänsyn till värdepappersföretagets finansiella ställning och förvaltning. Finansinspektionens och Finlands Banks utlåtande skall inhämtas om tillståndsansökan. Statsrådet kan uppställa begränsningar och villkor för etableringen och tillsynen.

Vederbörande ministerium kan meddela föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas i ansökan och hur de skall läggas fram.

han eller hon är uppenbart olämplig som värdepappersföretagets styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara ett värdepappersföretags styrelsemedlem eller verkställande direktör, om

1) denne vid skötseln av sina uppgifter har ådagalagt uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten i värdepappersföretagets verksamhet, investerarnas ställning eller borgenärernas fördel, eller om

2) denne inte uppfyller de krav som föreskrivs i 1 mom.

Ett värdepappersföretag skall omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1—4 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på holdingsammanslutningar.

18 §

Etablering av filialer i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera en filial i någon annan stat än en sådan som avses i 17 § skall hos *Finansinspektionen* ansöka om etableringstillstånd för filialen. Tillstånd skall beviljas om tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas och om etableringen *inte med hänsyn med till värdepappersföretagets förvaltning och ekonomiska tillstånd är ägnad att äventyra värdepappersföretagets verksamhet. Ett utlåtande från Finlands Bank skall begäras om tillståndsansökan. Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor rörande filialens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen.*

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan.

19 §

Indragning av filialer i utlandet

Om ett värdepappersföretag inte uppfyller de förutsättningar som stadgas i 17 och 18 §§ eller om det inte iakttar föreskrifter som har meddelats med stöd av dem, kan statsrådet efter att ha hört värdepappersföretaget sätta ut en tid inom vilken företaget skall rätta till situationen och tillämpa 12 § i tillämpliga delar om värdepappersföretaget underlåter detta.

19 §

Indragning av filialer i utlandet

Om ett värdepappersföretag inte uppfyller de förutsättningar som anges i 17 och 18 § kan *Finansinspektionen* sätta ut en tid för korrigerande av situationen och, *om kravet inte uppfylls inom den utsatta tiden*, i tillämpliga delar iaktta vad som föreskrivs i 12 §.

31 §

Minsta kapitalbas och anmälan om interna affärstransaktioner

Om ett värdepappersföretags kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det belopp som bestäms i 2—4 mom. skall värdepappersföretaget utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kravet på kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen. Finansinspektionen skall för värdepappersföretaget bestämma en tid inom vilken kravet på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av värdepappersföretagets koncession.

Om ett värdepappersföretags kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det *minimibelopp* som anges i 2—4 mom. skall värdepappersföretaget *eller holding-sammanslutningen* utan dröjsmål rapportera detta till *Finansinspektionen* och vidta åtgärder för att uppfylla kravet som ställs på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen. Finansinspektionen skall, *efter att ha fått den rapport som avses ovan eller efter att annars ha fått besked om att kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen har sjunkit under det i lagen angivna beloppet*, sätta ut en tid inom vilken kravet på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen skall vara uppfyllt, *vid äventyr att verksamhetstillståndet återkallas. Om kravet inte uppfylls inom den utsatta tiden kan Finansinspektionen återkalla verksamhetstillståndet.*

34 §

Ersättningsfondens förvaltning

Ersättningsfonden förvaltas av en delegation som utses av de värdepappersföretag som hör till fonden samt av en styrelse som delegationen utser. Ersättningsfondens styrelse skall, utöver vad som annorstädes i la-

gen bestäms och i övrigt föreskrivs om dess uppgifter

1) ge vederbörande ministerium utlåtande om värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd,

1) ge *Finansinspektionen* utlåtande om värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd,

39 §

Ersättningskyldighetens inträde

Finansinspektionen skall underrätta ersättningsfonden, värdepappersföretaget och vederbörande ministerium om sitt beslut enligt 2 mom. samt, i det fall att värdepappersföretaget har en filial utanför Finland, även den tillsynsmyndighet i filialens värdland som motsvarar finansinspektionen och det skyddssystem som motsvarar ersättningsfonden.

Finansinspektionen skall underrätta ersättningsfonden och värdepappersföretaget om sitt beslut enligt 2 mom. samt, om värdepappersföretaget har en filial utanför Finland, den tillsynsmyndighet i filialens värdland som motsvarar *Finansinspektionen och det investerarskydd som motsvarar ersättningsfonden*.

42 §

Värdepappersföretagens solidariska ansvar samt betalning av investerares fordringar

Ersättningsfonden skall betala investerarnas fordringar utan obefogat dröjsmål, likväl inom tre månader efter finansinspektionens beslut enligt 39 § 2 mom. eller statsrådets beslut enligt 12 § 4 mom. Om värdepappersföretaget före det i 39 § 2 mom. angivna beslutet träder i likvidation, undergår företagsanering eller försätts i konkurs, skall tiden räknas från likvidations-, sanerings- eller konkursbeslutet. På ersättningsskulden skall betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) räknat från finansinspektionens beslut enligt 39 § 2 mom. eller statsrådets beslut enligt 12 § 4 mom.

Ersättningsfonden skall betala investerarnas fordringar utan obefogat dröjsmål, likväl inom tre månader efter *Finansinspektionens beslut enligt 12 § 4 mom. eller 39 § 2 mom.* Om värdepappersföretaget före det i 39 § 2 mom. angivna beslutet träder i likvidation, undergår företagssanering eller försätts i konkurs, skall tiden räknas från likvidations-, sanerings- eller konkursbeslutet. På ersättningsskulden skall betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) räknat från *Finansinspektionens beslut enligt 12 § 4 mom. eller 39 § 2 mom.*

45 §

Uteslutning ur ersättningsfonden

Om det genom de åtgärder som nämns i 1 mom. inte kan säkerställas att ett värdepappersföretag uppfyller sina skyldigheter och om åsidosättandet av skyldigheterna måste anses vara en väsentlig förseelse, kan ersättningsfonden underrätta värdepappersföretaget om sin avsikt att utesluta det ur ersättningsfonden. Värdepappersföretaget kan uteslutas ur ersättningsfonden tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden har tilldelat värdepappersföretaget en varning. Ersättningsfonden skall höra värdepappersföretaget före varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall utverka vederbörande ministeriums samtycke till varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall publicera uteslutningsbeslutet så som nämns i 43 § 1 mom.

Om det genom de åtgärder som nämns i 1 mom. inte kan säkerställas att ett värdepappersföretag uppfyller sina skyldigheter och om åsidosättandet av skyldigheterna måste anses vara en väsentlig förseelse, kan ersättningsfonden underrätta värdepappersföretaget om sin avsikt att utesluta det ur ersättningsfonden. Värdepappersföretaget kan uteslutas ur ersättningsfonden tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden har tilldelat värdepappersföretaget en varning. Ersättningsfonden skall höra värdepappersföretaget före varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall utverka *Finansinspektionens* samtycke till varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden skall publicera uteslutningsbeslutet så som nämns i 43 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en ansökan om verksamhetstillstånd har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde i kraft.

11.**Lag****om ändring av lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings-
tjänster i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 26 juli 1996 om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) 4 a § 2 mom., 4 b § 1 mom., 6 § 3—5 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom., 8 b § 1 mom., inledande meningen i 9 § 1 mom., 9 § 2 och 3 mom. samt 12 §, av dessa lagrum 4 a § 2 mom., 4 b § 1 mom., 7 §, 8 § 1 mom. och 8 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 519/1988, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Kompletteringsskydd för filialer

Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om det utländska värdepappersföretaget och investerarskyddet i dess hemstat. Ersättningsfonden skall inhämta vederbörande ministeriums, finansinspektionens och Finlands Banks utlåtanden om ansökan. Ersättningsfonden kan avslå en ansökan om investerarskyddet i det utländska värdepappersföretagets hemstat kan anses vara tillräckligt och om vederbörande ministerium ger sitt samtycke.

Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om det utländska värdepappersföretaget och investerarskyddet i dess hemstat. Ersättningsfonden skall begära utlåtanden från *Finansinspektionen* och Finlands Bank om ansökan. Ersättningsfonden kan avslå en ansökan, om investerarskyddet i det utländska värdepappersföretaget hemstat kan anses vara tillräckligt och om *Finansinspektionen* ger sitt samtycke.

4 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en utländsk filial i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den, kan ersättningsfonden utesluta den tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden har tilldelat filialen en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och finansinspektionen. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke av vederbörande

4 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en utländsk filial i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att ha tilldelat den en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och *Finansinspektionen*. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och uteslutningsbeslutet utverka

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ministerium och av den mot finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemstat.

samtycke av *Finansinspektionen* och av den mot *Finansinspektionen* svarande tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemstat.

6 §

Återkallande av auktorisation och begränsning av verksamheten

Om ett utländskt värdepappersföretag trots sådana åtgärder som avses i 1 och 2 mom. fortsätter sin lagstridiga verksamhet, kan statsrådet på framställning av finansinspektionen helt eller delvis förbjuda det utländska värdepappersföretaget att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Den mot finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation skall underrättas om beslutet.

Statsrådet kan på finansinspektionens framställning omedelbart förbjuda verksamhet som strider mot denna lag, om det på grund av ärendets brådskande natur är nödvändigt för att skydda investerarens eller andra sådana personers intressen för vilka investeringstjänster utförs. Den mot finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation och Europeiska kommissionen skall omedelbart informeras om beslutet.

Statsrådet kan på framställning av finansinspektionen helt eller delvis förbjuda ett utländskt värdepappersföretag att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, om det utländska värdepappersföretaget väsentligen har brutit mot denna lag, värdepappersmarknadslagen, lagen om värdepappersföretag eller mot annan lagstiftning om finansmarknaden eller mot stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd därav, på ett sätt som kan skada investerarskyddet eller överhuvudtaget strider mot det allmännas bästa.

Om ett utländskt värdepappersföretag trots sådana åtgärder som avses i 1 och 2 mom. fortsätter sin lagstridiga verksamhet, kan *Finansinspektionen* helt eller delvis förbjuda det utländska värdepappersföretaget att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Den mot *Finansinspektionen* svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation skall underrättas om beslutet.

Finansinspektionen kan omedelbart förbjuda verksamhet som strider mot denna lag, om det på grund av ärendets brådskande natur är nödvändigt för att skydda investerarens eller de personers intressen för vilka investeringstjänster utförs. Den mot *Finansinspektionen* svarande tillsynsmyndigheten i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation och Europeiska kommissionen skall omedelbart informeras om beslutet.

Finansinspektionen kan helt eller delvis förbjuda ett utländskt värdepappersföretag att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, om det utländska värdepappersföretaget väsentligen har brutit mot denna lag, värdepappersmarknadslagen, lagen om värdepappersföretag eller mot annan lagstiftning om finansmarknaden eller mot bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd därav, på ett sätt som kan skada investerarskyddet eller överhuvudtaget strider mot det allmännas bästa.

7 §

Verksamhetstillstånd för filial

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall hos statsrådet ansöka om verksamhetstillstånd för etablering av en filial i Finland. Finansinspektionens och ersättningsfondens utlåtande skall inhämtas om ansökan. Vid ansökan om verksamhetstillstånd skall i tillämpliga delar iakttas 9 § lagen om värdepappersföretag.

8 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vars finansiella verksamhetsbetingelser och administration uppfyller de krav som ställs på tillförlitliga investeringstjänster, kan beviljas verksamhetstillstånd för en filial i Finland. Därvid skall det bedömas om investerarskyddet i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När statsrådet beviljar verksamhetstillstånd kan det besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden och bestämma villkoren för medlemskapet.

Statsrådet kan i verksamhetstillståndet uppställa villkor för etableringen av filialen samt för dess verksamhet och tillsynen över den.

8 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en filial som avses i 7 § i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag, mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av lagen eller mot ersättningsfondens stad-

7 §

Verksamhetstillstånd för filial

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall hos *Finansinspektionen* ansöka om verksamhetstillstånd för etablering av en filial i Finland. Ett utlåtande om ansökan skall begäras från ersättningsfonden. Vid ansökan om verksamhetstillstånd skall i tillämpliga delar iakttas 9 § lagen om värdepappersföretag.

8 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vars finansiella verksamhetsbetingelser och administration uppfyller de krav som ställs på tillförlitliga investeringstjänster, kan beviljas verksamhetstillstånd för en filial i Finland. Därvid skall det bedömas om investerarskyddet i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När *Finansinspektionen* beviljar verksamhetstillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor rörande affärsverksamheten som är nödvändiga för tillsynen.

8 b §

Uteslutning av en filial ur ersättningsfonden

Om en filial som avses i 7 § i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag, mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av lagen eller mot ersättningsfonden stad-

Gällande lydelse

gar, kan ersättningsfonden utesluta den tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden har tilldelat filialen en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och den mot finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i det utländska värdepappersföretagets hemstat. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke av vederbörande ministerium.

9 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Statsrådet kan helt eller delvis återkalla en filials verksamhetstillstånd om

Statsrådet kan för viss tid eller tills vidare begränsa verksamhet enligt de för filialen gällande tillståndsvillkoren, om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappersmarknaden eller investerarnas ställning.

Statsrådet skall innan det fattar beslut enligt 1 och 2 mom. höra värdepappersföretaget och inhämta finansinspektionens utlåtande, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

12 §

Friheten att tillhandahålla investerings-tjänster

Ett utländskt värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att med finansministeriets tillstånd erbjuda investeringstjänster i Finland utan att etablera dotterbolag eller filial.

Föreslagen lydelse

gar, kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att ersättningsfonden tilldelat filialen en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet skall ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och *Finansinspektionen*. Ersättningsfonden skall dessutom för varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke av *Finansinspektionen och av den tillsynsmyndighet i värdepappersföretagets hemstat som motsvarar Finansinspektionen*.

9 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Finansinspektionen kan återkalla en filials verksamhetstillstånd om

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa verksamhet enligt de för filialen gällande tillståndsvillkoren om det har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i verksamheten och om det är uppenbart att verksamheten är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappersmarknaden eller investerarnas ställning.

Finansinspektionen skall innan den fattar beslut enligt 1 och 2 mom. höra värdepappersföretaget.

12 §

Friheten att tillhandahålla investerings-tjänster

Ett värdepappersföretag som har erhållit auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att med *Finansinspektionens* tillstånd tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera dotterbolag eller filial.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en ansökan om verksamhetstillstånd har inkommit till finansministeriet innan

denna lag trätt i kraft skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

12.

Lag

om ändring av lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 12 december 1992 om pantlåneinrättningar (1353/1992) 4 §, 5 § 2 mom., inledande meningen i 5 a § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom., 5 b § samt 30 § 3 mom., av dessa lagrum 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 769/1997 samt 5, 5 a och 5 b § och 30 § 3 mom. i nämnda lag 769/1997, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Koncession för pantlånerörelse skall sökas hos finansministeriet. Koncession kan även sökas för en pantlåneinrättning som skall bildas innan den antecknas i handelsregistret.

I ansökningen om koncession skall lämnas tillräckliga uppgifter om ägarna till pantlåneinrättningen och deras ägarandelar samt om förvaltningen och de personer som sköter förvaltningen. Stiftelseurkunden skall fogas till ansökningen. Finansministeriet har rätt att även kräva andra uppgifter som det anser vara behövliga.

Utlåtande om pantlåneinrättningens ansökan om koncession skall begäras av finansinspektionen och av polisen på orten.

Föreslagen lydelse

4 §

Koncession för pantlånerörelse skall sökas hos *Finansinspektionen*. Koncession kan även sökas för en pantlåneinrättning som skall bildas, *före registreringen*.

I koncessionsansökan skall lämnas tillräckliga uppgifter om pantlåneinrättningens ägare och deras ägarandelar samt om förvaltningen och om de personer som sköter förvaltningen. Till ansökan skall fogas stiftelseurkunden. *Finansinspektionen* har rätt att kräva också andra utredningar som den anser vara behövliga. *Utlåtande om pantlåneinrättningens koncessionsansökan skall begäras från polisen på vederbörande ort.*

5 §

Efter att ha hört sökanden har finansministeriet rätt att i koncessionen uppställa begränsningar eller villkor för pantlåneinrättningens affärsverksamhet.

Efter att ha hört sökanden har *Finansinspektionen* rätt att i koncessionen uppställa sådana begränsningar eller villkor för pantlåneinrättningens affärsverksamhet *som är nödvändiga för tillsynen.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Finansministeriet kan på framställning av finansinspektionen återkalla en pantlåneinrättnings koncession, om

Om finansministeriet med stöd av 1 mom. återkallar en pantlåneinrättnings koncession, kan finansministeriet samtidigt meddela föreskrifter om hur nedläggningen av verksamheten skall ske.

Finansministeriet skall anmäla till handelsregistret att koncessionen har återkallats.

5 b §

Finansministeriet kan på ansökan av en pantlåneinrättning återkalla dess koncession, om inrättningen har beslutat att upphöra med den verksamhet för vilken koncession krävs. Utlåtande av finansinspektionen skall begäras om en ansökan som gäller återkallande av koncession.

Om finansministeriet med stöd av 1 mom. återkallar en pantlåneinrättnings koncession, kan finansministeriet samtidigt meddela föreskrifter om hur nedläggningen av verksamheten skall ske.

Finansministeriet skall anmäla till handelsregistret att koncessionen har återkallats.

30 §

Finansministeriet beviljar pantlåneinrättningarna de tillstånd som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 8 kap. 4 § 1 mom. lagen om aktiebolag.

5 a §

Finansinspektionen kan återkalla en pantlåneinrättnings koncession, om

Om *Finansinspektionen* med stöd av 1 mom. återkallar en pantlåneinrättnings koncession, kan *Finansinspektionen* samtidigt meddela föreskrifter om hur nedläggningen av verksamheten skall ske.

Finansinspektionen skall anmäla till registermyndigheten att koncessionen har återkallats.

5 b §

Finansinspektionen kan på ansökan av en pantlåneinrättning återkalla dess koncession, om inrättningen har beslutat att upphöra med den verksamhet för vilken koncession krävs. *På återkallelsen av koncessionen tillämpas 5 a § 2 och 3 mom.*

Finansinspektionen beviljar pantlåneinrättningar sådana tillstånd som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 8 kap. 4 § 1 mom. lagen om aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en koncessionsansökan som avses i denna lag har inkommit till finansministeriet innan denna lag trätt i kraft, skall på behandlingen av ärendet tillämpas den lag som gällde innan denna lag trädde ikraft.

13.**Lag****om ändring av 122 § lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 122 § lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) som följer:

Gällande lydelse

122 §

Finansinspektionen skall tillsätta ett sådant ombud som avses i 15 § lagen om finansinspektionen (503/1993) för att sköta upplösningen av en placeringsfond enligt 119 §, om

1) fondbolaget eller förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att upplösa eller bereda fusion av placeringsfonder, inom sex månader efter att villkoret enligt 121 § har uppfyllts, eller om

2) förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att överlåta förvaltningen av placeringsfonden.

Finansinspektionen skall omedelbart bestämma att emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden skall avbrytas

Föreslagen lydelse

122 §

Finansinspektionen skall tillsätta ett sådant ombud som avses i 23 § *lagen om Finansinspektionen* (/) för att sköta upplösningen av en placeringsfond enligt 119 §, om

1) fondbolaget eller förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att upplösa eller bereda fusion av placeringsfonder, inom en månad efter att villkoret enligt 121 § har uppfyllts eller om

2) förvaringsinstitutet inte vidtar åtgärder för att överlåta förvaltningen av placeringsfonden.

Finansinspektionen skall omedelbart bestämma att emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden skall avbrytas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag**om ändring av värdepappersmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen av den 26 maj 1989 (495/1989) 7 kap. 1 § 2—4 mom., av dessa lagrum 2 mom. sådan den lyder i lag 1517/2001 och 3 och 4 mom. i lag 581/1996, samt

ändras 2 kap. 11 § 4 och 5 mom., 4 kap. 5 a § 4 mom., 5 kap. 5 § 1 mom., 7 kap. 1 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 5 mom.,

sådana de lyder 2 kap. 11 § 4 och 5 mom. och 7 kap. 1 § 1 mom. i nämnda lag 1517/2001, 4 kap. 5 a § 4 mom. i lag 321/1998 samt 5 kap. 5 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 5 mom. i lag 581/1996, som följer

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Marknadsföring av värdepapper, emission och informationskyldighet

11 §

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrapporter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanslutningar som avses i 2 § lagen om finansinspektionen kan dock beviljas av finansinspektionen och i fråga om försäkringsbolag av Försäkringsinspektionen. Bokföringsnämnden och Försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut på en ansökan om undantag. I rapporten och bokslutet skall anges att undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. I fråga om försäkringsbolag kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av Försäkringsinspektionen. Försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta fi-

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrapporter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanslutningar *som avses i lagen om Finansinspektionen (/)* kan dock beviljas av *Finansinspektionen* och i fråga om *tillsynsobjekt som avses i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999)* av Försäkringsinspektionen. Bokföringsnämnden och Försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta *Finansinspektionen* om sitt beslut. I rapporten och bokslutet skall anges om undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. *I fråga om Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt* kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av Försäkringsinspektionen. Försäkringsinspektionen skall omedel-

nansinspektionen om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

bar underrätta *Finansinspektionen* om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

4 kap.

Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster

5 a §

Finansinspektionen godkänner villkoren för sådana återköpsavtal som avses i 47 b § lagen angående stämpelskatt och för sådana avtal om återköp och utlåning av värdepapper som avses i 6 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Godkännande kan sökas av ett sådant tillsynsobjekt som avses i 2 § lagen om finansinspektionen (503/1993). Särskilt godkännande skall dock inte sökas om villkoren för återköpsavtalet eller avtalet om utlåning av värdepapper enligt 3 kap. 4 § har fastställts som en del av fondbörsens regler eller enligt 3 kap. 1 § 2 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer har fastställts som en del av optionsföretagets reglemente.

Finansinspektionen godkänner villkoren för sådana *avtal om återköp och utlåning* av värdepapper som avses i 6 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Godkännande kan sökas av ett sådant tillsynsobjekt *och av en sådan sammanslutning av värdepappersförmedlare som avses i lagen om Finansinspektionen*. Särskilt godkännande skall dock inte sökas om villkoren för återköpsavtalet eller avtalet om utlåning av värdepapper enligt 3 kap. 4 § har fastställts som en del av fondbörsens regler eller enligt 3 kap. 1 § 2 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer har fastställts som en del av optionsföretagets reglemente.

5 kap.

Stadganden om insynsställning

5 §

Den som tar emot sådana anmälningar som avses i 3 och 4 §§ skall föra ett register varav för varje anmälningsskyldig framgår hans eget, hans myndlings och i 2 § 1 mom. 4 punkten angivna sammanslutningars och stiftelsers innehav av aktier, värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier samt specificerade köp och andra affärer. På motsvarande sätt skall i registret för varje anmälningsskyldig tas in uppgifter om de personer, sammanslutningar och stiftelser som avses i 3 och 4 §§.

5 §

Den som tar emot sådana anmälningar som avses i 3 och 4 § skall föra ett register varav för varje anmälningsskyldig framgår hans eget, *en omyndigs vars intressebevaka- re han är* och i 2 § 1 mom. 4 punkten angivna sammanslutningars och stiftelsers innehav av aktier, värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier samt specificerade köp och andra affärer. På motsvarande sätt skall i registret för varje anmälningsskyldig tas in uppgifter om de personer, sammanslutningar och stiftelser som avses i 3 och 4 §.

7 kap.

Tillsyn över värdepappersmarknaden

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag, med stöd av den utfärdade bestämmelser och myndigheternas med stöd av dessa meddelade föreskrifter samt de regler, *anvisningar* och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §.

Finansinspektionen har rätt att av den som emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §, andra som är verksamma på fondbörsen och andra som är parter i annan offentlig handel, den som är skyldig att offentliggöra prospekt som avses i 2 kap. 3 §, den som är informationsskyldig i enlighet med 2 kap. 9 och 10 § som enligt 4 a kap. 5 § 2 mom. ägs av en clearingorganisation eller sköter uppgifter i samband med clearingverksamhet, anmälningsskyldiga, sammanslutningar och stiftelser som avses i 5 kap. 2, 3 och 4 § samt av anbudsgivare som avses i 6 kap. 1 § och aktieägare som avses i 6 kap. 6 § och av andra inlösningskyldiga få de upplysningar som tillsynen förutsätter och få kopior av handlingar som finansinspektionen anser vara nödvändiga för tillsynen. Finansinspektionen har dessutom rätt att förrätta för tillsynen nödvändiga inspektioner hos de i lagrummen angivna sammanslutningarna och stiftelserna.

För den anmälningsskyldighet som 5 kap. 2, 3 och 4 §§ stadgar samt den informationsskyldighet och skyldighet att uppvisa handlingar som avses i denna paragrafs 2 och 4 mom. kan finansinspektionen förelägga och döma ut vite.

Emittentens revisor skall om revisionen lämna uppgifter som kompletterar 2 kap. 6 och 6 a §§, ifall finansinspektionen i samband med förhandsgranskningen av prospektet av grundad anledning kräver detta av emittenten. Revisorn kan ge ett yttrande om det svar som emittentens styrelse givit finansinspektionen.

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag och de föreskrifter som har utfärdats med stöd av denna lag samt de regler och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §.

(2—4 mom. upphävs)

10 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Vad 24 § 2 mom. lagen om finansinspektionen stadgar skall inte tillämpas när ändring söks i beslut som avses i 3 kap. 11 § 1 och 2 mom., 12 § 5 mom. samt 6 kap. 6 § 3 mom.

Vad som föreskrivs i 41 § 2 mom. lagen om Finansinspektionen skall inte tillämpas när ändring söks i beslut som gäller ärenden enligt 3 kap. 11 § 1 och 2 mom., 12 § 5 mom. samt 6 kap. 6 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.**Lag****om ändring av 4 kap. 3 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 4 kap 3 § lagen av den 26 augusti 1988 om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), sådan den lyder i lagarna 599/1997 och 1518/2001, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Tillsyn över options- och terminsmarknaden

3 §

3 §

*Rätt till information**Informationsskyldighet*

Finansinspektionen har rätt att av andra som är verksamma inom optionsföretaget få de uppgifter som behövs för tillsynen samt kopior av de handlingar som den anser vara nödvändiga för tillsynen.

Finansinspektionen kan förstärka skyldigheten att lämna upplysningar och skyldigheten att förete handlingar enligt denna paragraf genom att förelägga vite. Om betalning av vite förordnar länsstyrelsen i det län där den som saken gäller har sin hemort.

Ett optionsföretag är skyldigt att till sammanlutningar som enligt elmarknadslagen

Ett optionsföretag är skyldigt att till sammanlutningar som enligt elmarknadslagen

Gällande lydelse

är systemansvariga och till andra samman-
slutningar som vederbörande ministerium
anvisar överlämna information om affärer
med elbaserade optioner och terminer, så
som bestäms i elmarknadslagen.

Föreslagen lydelse

är systemansvariga och till andra samman-
slutningar som vederbörande ministerium
anvisar överlämna information om affärer
med elbaserade optioner och terminer, så
som bestäms i elmarknadslagen.

Denna lag träder i kraft den *20* .

16.**Lag****om ändring av 19 a § lagen om statens säkerhetsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 a § 1 mom. lagen av den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992), så-
dant det lyder i lag 245/1996, som följer:

Gällande lydelse

19 a §

Särskilda stadganden om bolag

På egendomsförvaltningsbolags och andra
sådana bolags aktier som avses i 1 § 4 mom.
samt på aktier i bolag som dessa äger till-
lämpas inte 24 § 1 mom. Iagen om stats-
budgeten (423/88) och inte heller lagen om
utövande av statens delägarrätt i vissa aktie-
bolag som bedriver ekonomisk verksamhet
(740/91).

Föreslagen lydelse

19 a §

Särskilda bestämmelser om bolag

På egendomsförvaltningsbolags och andra
sådana bolags aktier som avses i 1 § 4 mom.
samt på aktier i bolag som dessa äger till-
lämpas inte 24 § 1 mom. lagen om statsbud-
geten (423/1988) och inte heller lagen om
utövande av statens delägarrätt i vissa aktie-
bolag som bedriver ekonomisk verksamhet
(740/1991). *På egendomsförvaltningsbolag
tillämpas utöver den gällande lagstiftningen
om aktiebolag vad som i 10 kap. kreditinsti-
tutslagen (1607/1993) föreskrivs om kund-
skydd, i 94 § kreditinstitutslagen om tyst-
nadsplikt och i 100 § kreditinstitutslagen om
brott mot tystnadsplikten samt i 25 § lagen
om Finansinspektionen (/) om vite.*

Denna lag träder i kraft den *20* .

17.

Lag**om ändring av 1 § lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § 3 mom. 3 punkten lagen av den 22 april 1999 om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Tillståndsplikt för indrivningsverksamhet

Koncession enligt denna lag krävs dock inte för tillfällig indrivningsverksamhet om verksamheten inte har marknadsförts. Koncession krävs inte heller

3) för indrivningsverksamhet som bedrivs av ett tillsynsobjekt som avses i 2 § lagen om finansinspektionen (503/1993) eller försäkrings- eller pensionsanstalter som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995), lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), lagen om försäkringskassor (1164/1992), lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om sjömanspensioner (72/1956), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962), lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985),

3) för indrivningsverksamhet som bedrivs av tillsynsobjekt som avses i *lagen om Finansinspektionen (/)* eller av försäkrings- eller pensionsanstalter som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995), lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), lagen om försäkringskassor (1164/1992), lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om sjömanspensioner (72/1956), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962), lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985),

Denna lag träder i kraft den 20 .